

PURĀṆOKTA

APARA PRAYOGAM

Funeral rituals for all Hindus

Compiled from various Purāṇas and Tantras

by

Paṇḍit Śrī Rāma Rāmānujāchāri

Edited by Paṇḍit Keśavacāri Bhaṭṭar

01:02:2023

srimatham.com

CONTENTS

Sarva Prāyaścitta — <i>Final Atonement</i>	5
Aurdhva Dehika Rites — <i>Pre-cremation rites</i>	8
Preta Śuddhi — <i>Purification of the corpse</i>	9
Pañca Piṇḍa Dānam — <i>Offering of the five Piṇḍas</i>	13
At the Crematorium — <i>Rites of Cremation</i>	16
Kravya Agni Prajvalanam — <i>Kindling of the fire</i>	16
Śraddhāñjali — <i>Final farewell</i>	18
Asthi Sañcayana/Nirvapana Vidhiḥ — <i>Collecting the Ashes</i>	25
Day 10 Daśagātra Vidhiḥ — <i>10th Day ceremonies for Northerners</i>	31
Puṇyāha Vācanam — <i>Purification Ceremony</i>	38
Daśāha Vidhiḥ — <i>10th Day ceremonies for Southerners</i>	42
Day 11 Śayadānam — <i>Donation of bedding (Northerners)</i>	48
Day 11 Vṛṣotsarjana Vidhiḥ — <i>Liberating a bull on the 11th day</i>	52
Ṣoḍaśa Śrāddha Vidhiḥ.....	55
Dvādaśāha Vidhiḥ (Sapiṇḍa Karaṇam) — <i>12th day ceremonies</i>	63
Dasa Dānāni — <i>Offering of the 10 gifts</i>	73
Karmānta Kriyāni — <i>End of mourning rituals in one day</i>	75
Śubha Svikaraṇa, Gāyatri Homa — <i>13th Day ceremonies & Gayatri Homa</i>	92
Navagraha Homa — <i>Homa to the 9 Planets</i>	94
Māsika Ekoddiṣṭha Śrāddha — <i>Monthly Memorial Rites</i>	103
Sodaka Kumbha Dāna	109
Sāmvasarika Piṇḍa-Śrāddha — <i>Annual Memorial Rites for 3 ancestors</i>	112
Varśika Ekoddiṣṭha Śrāddha — <i>Annual Memorial rite for 1 ancestor</i>	123
Pauranika Pratyābdhika Tarpaṇam	134
Ekārcavidhi Daha Saṃskāraḥ — <i>Funerals of Children</i>	146
Pañcaka Dahana Prayogaḥ — <i>Cremating during Panchaka</i>	149
Sūtakānte Pañcaka Śānti Karma — <i>Panchaka post cremation Shanti rites</i>	152
Nārāyaṇa Bali Prayogaḥ from Garuḍa Purāṇa.....	166
Udaka Dāna Prayogaḥ — <i>Daily libations for 10 days</i>	185
Samaṣṭhi Tīra-Dvāra Kuṇḍa Kriyāni — <i>Collective Libation Rites</i>	190
Funeral Stotras.....	193
Reading from Gītā	205

FOREWORD

This prayoga has been prepared for the English knowing public and all care has been taken to transliterate the mantras correctly with the proper svaras into international Diacritics.

It is assumed that the user will have some prior knowledge of pūjā and ritual in general, and so basic instructions which are common to all pūjā and well known to practitioners have been left out.

If you have any doubt or need some guidance please contact a local purohit or temple priest to assist you.

NOTES

During the ceremony the kartā (chief mourner) will be changing the sacred thread (yajñopavīta) from shoulder to shoulder. If the kartā is uninitiated then a towel is thrown over the shoulder and changed accordingly.

Savyam – on left shoulder

Apasavya – on right shoulder

Repeated use will be made of little leaf containers for water and other offerings known as **ḍone**. These are small disposable containers.

Piṇḍas or rice balls are made from rice-flour with a touch of sesame seeds, ghee and honey.

THE CHIEF MOURNER — KARTĀ

The agentship of the funeral rite is bound up with inheritance. The person who performs the final rites is the principal benefactor of the deceased's estate. The kartā (Actor) is thus usually the eldest son. Some appoint the youngest son in the case of the mother. In the absence of the older male sibling a younger male sibling can act as the kartā. If there are sons and daughter the precedence always goes to a son. In the case of a person having daughters only, then he can, prior to his death appoint his daughter or her son to act as the kartā. Many superstitious families may object to the grandson performing his maternal grandfather's funeral rites. If the deceased has no children then one of his/her nephews can be appointed. If there are no nephews or they are underage then the spouse or a younger sibling can perform the rites or even the priest can act on his behalf.

Parents do not usually perform the rites of their own children but get it done through one of their siblings.

RELATIONS

MALES	FEMALES
Father – pitā	Mother – mātā
Step-father – sāpatna-pitā	Step-mother – sāpatna-mātā
Father's father – pitāmahaḥ	Mother's father – mātāmahaḥ
Father's mother – pitāmahī	Mother's mother – mātāmahī
Husband – patiḥ	Wife – patnī
Son – putraḥ	Daughter – putrī
Son's son – pautraḥ	Daughter's son – dauhitraḥ
Son's daughter – pautrī	Daughter's daughter – dauhitrī
Son-in-law – jāmātā	Daughter-in-law – putra-patnī
Father-in-law – śvaśuraḥ	Mother-in-law – śvaśurapatnī
Brother – bhrātā	Sister – bhaginī
Step-brother – sāpatna-bhrātā	Step-sister – sāpatna-bhaginī
Father's brother – pitṛvyaḥ	Mother's brother – mātulaḥ
Father's sister – pitṛ-bhaginī	Mother's sister – māṭṛ-bhaginī
Male teacher – guruḥ	Female teacher – gurvī
Male teacher's wife – guru-patnī	Female teacher's husband – gurvī-patiḥ
Disciple (m) – cela/śiṣya	Disciple (f) – celi/śiṣyā
A co-disciple (m) – saha-śiṣya	A co-disciple (f) – saha-śiṣyā
Friend (m) — sakhā	Friend (f) – sakhī
Dear ones – āpta-janaḥ	

SARVA PRĀYAŚCITTA

- ❖ Ideally the dying person should be laid on a grass-mat or bed of eastward pointing darbha grass with the feet to the South.
- ❖ After Bhagavad arādhana and the giving of tīrtham one should do Karṇa mantra Japa.

Karṇa Mantra Japa.

Saṅkalpaḥ — अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मुमूर्षो मम पितुः/मातुः मोक्ष सिद्ध्यर्थं प्रानादीनां स्वस्मात् स्थानात् मुखोत् क्रमण सिद्ध्यर्थं दक्षिण कर्णे पुण्याह मन्त्र जपं करिष्ये

— asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīṃ mumūrṣo mama pituḥ/mātuḥ mokṣa siddhyartham prānādīnām svasmāt sthānāt mukhot kramaṇa siddhyartham dakṣiṇa karṇe puṇyāha mantra japam kariṣye ॥

At this meritorious day, in order that my father/mother named _____ of the clan of Kashyapa may be liberated, and so that all the life breaths may depart from their appointed places I now recite the sacred mantra.

आयुषः प्राणं सन्तनुः । प्राणाद् अपानं सन्तनुः । अपानाद् व्यानं सन्तनुः । व्यानाच् चक्षुः सन्तनुः । चक्षुषश् श्रोत्रं सन्तनुः । श्रोत्रान् मनः सन्तनुः । मनसो वाचं सन्तनुः । वाचा आत्मानं सन्तनुः । आत्मनः पृथिवीं सन्तनुः । पृथिव्या अन्तरिक्षं सन्तनुः । अन्तरिक्षाद् दिवं सन्तनुः । दिवस् सुवस् सन्तनुः ॥

āyusaḥ prāṇam santanuḥ | prāṇād apānam santanuḥ | apānād vyānam santanuḥ | vyānāc cakṣus santanuḥ | cakṣuśaś śrotram santanuḥ | śrotrān manas santanuḥ | manaso vācam santanuḥ | vācā ātmānam santanuḥ | ātmanaḥ pṛthivīm santanuḥ | pṛthivyā antarikṣam santanuḥ | antarikṣād divam santanuḥ | divas suvas santanuḥ

Life is dependant upon the vital breaths, the vital breaths are all inter-dependant, and cause the Life merges in prana, prana merges in apana, apana merges into vyana and vyana merges into the principle of vision. The eye perceives forms and the ear hears sounds. The mind receives the impressions of the senses and expresses itself through speech, the highest declaration is the knowledge of the atman and its incarnation through the various spheres the earth, the astral realm, the transcendental realm and the attainment of the supreme abode.

Madhuparkam

Madhuparkam is prepared with 3 equal parts of ghee, honey and yoghurt in a copper vessel.

- ❖ Recite the following two verses to consecrate it.

ॐ नमो नारायणाय । om namo nārāyaṇāya ।

योऽसौ भवान् देव-वर प्रसूतो मधुपर्कश्च समृद्ध-नामा ।

आगच्छ संतिष्ठ इमे च पात्रे ममापि संसार विमोक्षनाय ॥

yo'sau bhavān deva-vara prasūto madhuparkaśca samṛddha-nāmā | āgaccha saṁtiṣṭha ime ca pātre mamāpi saṁsāra vimokṣanāya ॥

You are produced from the foremost Lord, you are celebrated by the name of Madhuparka, come and be present in this vessel for effecting the liberation from saṁsāra.

योऽसौ भवान् नाभिमात्र प्रसूतो यज्ञैश्च मन्त्रैस्सरहस्य जप्यैः ।

सोऽयं मया ते परिकल्पितश्च गृहाण दिव्यो मधुपर्क नामा ॥

yo'sau bhavān nābhimātra prasūto yajñaiśca mantrais sarahasya japyaiḥ |
so'yaṁ mayā te parikalpitaśca gr̥hāṇa divyo madhuparka nāmā ||

Please accept this divine offering named as Madhuparka which has arisen from your navel, together with the sacrifices and mantras, the mystical wisdom and silent repetition of mantras.

❖ With the following mantra give a few drops to the dying person to drink.

योऽसौ भवान्स् तिष्ठसि सर्वे देहे नारायणस् सर्व जगत् प्रधानः ।

गृहाण चेमं सुर लोक-नाथ भक्तोपनीतं मधुपर्क-कम् ॥

yo'sau bhavāns tiṣṭhasi sarve dehe nārāyaṇas sarva jagat pradhānaḥ |
gr̥hāṇa cemaṁ sura loka-nātha bhaktopanītaṁ madhuparka-kam ||

You O Nārāyaṇa abide in the body of everyone, you are the foremost entity in the entire world. O master of the celestial region, accept this offering of Madhuparka presented by your devotee. (Varaha Purana 190:20 –27)

❖ The dying person or a relative on his/her behalf should make a *go-dāna* as atonement for all sins committed during the dying person's life-time.

❖ If not done when dying, it may be done as soon as possible afterwards.

Godāna Pratinidhi Saṅkalpaḥ

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । श्री गोविन्द x ३ । अद्य श्री भगवतो महा-पुरुषस्य श्री विष्णोः
आज्ञया प्रवर्तमानस्य अद्य ब्रह्मणः द्वितीय परार्धे ..... ॥ अस्याम् पुण्य तिथौ —

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम मम पित/नाम्नी मात] ज्ञाताज्ञात कामाकाम सकृद् असकृत् कृत
कायिक वाचिक मानसिक सांसर्गिक स्पृष्टास्पृष्ट भुक्ताभुक्त पीतापीत सकल पातक अनुपातक
उपपातक लघु पातक सङ्करी करण मलिनी करण अपात्री करण जाति-भ्रंश-कर प्रकीर्णकादि नाना
विध पातकानाम् निरासेन देहावसान काले देह शुद्धि द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् इमां सर्व प्रायश्चित्त
प्रत्याम्नाय भूतां यथा शक्त्या गो निष्क्रय द्रव्यम् रुद्र दैवतां _____ गोत्राय _____
शर्मणे ब्राह्मणाय तुभ्यं/_____सम्स्थानय/अहं सम्प्रददे ॐ तत्सन् न मम ॥

hariḥ om tat sat | śrī govinda x 3 | adye śrī bhagavato mahā-puruṣasya śrī viṣṇoḥ
ājñayā pravartamānasya adya brahmaṇaḥ dvitīya parārdhe ..... asyām puṇya
tithau —

kaśyapa gotrasya _____ nāma mama pita/nāmnī māta] jñātājñāta
kāmakāma sakṛd asakṛt kṛta kāyika vācika mānasika samsargika sprṣṭāsprṣṭa
bhuktābhukta pītāpīta sakala pātaka anupātaka upapātaka laghu pātaka saṅkarī
karaṇa malinī karaṇa apātrī karaṇa jāti-bhraṁśa-kara prakīrṇakādi nānā vidha
pātakānām nirāsenā dehāvasāna kāle deha śuddhi dvārā śrī parameśvara
prītyartham imām sarva prāyaścitta pratyāmnāya bhūtām yathā śaktyā go niṣkraya
dravyam rudra daivatām _____ gotrāya _____ śarmaṇe brāhmaṇāya
tubhyaṁ/_____samsthānaya/aham sampradade om tatsan na mama ||

Hari Om. Today for all the sins of my father/mother who is now dying; I pray for forgiveness, for all the offences committed from the day of his/her birth to this day of his dying, in his childhood, youth, adulthood and old age, in his waking, in his sleeping and in his dreams; motivated through desire, anger, greed, delusion, pride, greed or envy, through his organs of knowledge or organs of action, the major offences that he may have committed or

the minor ones, offences done knowingly or unknowingly, those done in secret or those done openly, for all these various offences, minor as well as major, unable to perform the proper expiation or penance I now make a donation of enough money to buy a cow to _____ of the _____ gotra OR to the institute _____.

यज्ञ साधन भूता या विश्वस्याघ प्रणाशिनी । अस्य मूल्य प्रदानेन प्रीयतां विश्व-रूप-धृत् ॥
 yajña sādhana bhūtā yā viśvasyāgha praṇāśinī ।
 asya mūlya pradānena prīyatām viśva-rūpa-dhṛt ॥

"That which is the essence of sacrifice and the destroyer of the world's sins, may it be pleased by the offering of this price [of a cow] and may it, who holds the form of the universe, be propitious."

प्रायश्चित्ते समुत्पन्ने निष्कृतीर् न कृता यदि । यस्य पापस्य शुद्ध्यर्थं धेनु मूल्यं ददामि ते ॥
 prāyaścितte samutpanne niṣkr̥tīr na kṛtā yadi ।
 yasya pāpasya śuddhyartham dhenu mūlyam dadāmi te ॥

"If redemption has not been achieved through the act of expiation, then for the purpose of purifying the deceased from sin, I give you [the brahmin] the value of a cow."

Dissolution Mantra

द्वदशाङ्गुला संस्थानात् विमुक्तः परमश् शिव । शून्यं एव परं ख्याति ज्ञातव्यो मोक्षम् इत्य्-अतः ॥
 dvadaśāṅgulā saṁsthānāt vimuktaḥ paramaś śiva ।
 śūnyam eva param khyāti jñātavyo mokṣam ity-ataḥ ॥

"Being released from the twelve finger-spaces, supreme Shiva is known as the Supreme Void. It should be understood that liberation is this [merging in the Void]."

अभावावधयो भावा निधनावधि जीवितम् । न नाम निधनम् दुःखं जातोऽवश्यं विपद्यते ॥
 abhāvāvadhayo bhāvā nidhanāvadhi jīvitam ।
 na nāma nidhanam duḥkham jāto'vaśyam vipadyate ॥
*Existence ends in non-existence and life ends in death.
 But death is no tragedy for those who are born must die.*

देहिनोऽस्मिन् यथा देहे कौमारं यौवनं जरा । तथा देहान्तर प्राप्तिर् धीरस् तत्र न मुह्यति ॥
 dehino'smin yathā dehe kaumāram yauvanam jarā ।
 tathā dehāntara prāptir dhīras tatra na muhyati ॥ 13 ॥

Just as the embodied Self passes through childhood, youth and old age [pertaining to that body], so [at death] it passes into another body. A wise man is not confused thereby. (Gītā 2:13)

- ❖ The assembled relatives should begin the chanting of the lord's name or the reciting of the Viṣṇu Sahasranama until demise.

AURDHVA DEHIKA RITES

- ❖ After death has taken place the first thing to do is the washing and shaving of the corpse. The washing is usually done at the funeral parlor but the family can do it.
- ❖ The final rites are either performed at the funeral parlor, the home or the crematorium and the application of the rituals will differ slight accordingly.
- ❖ If performed at home, then the coffin is brought in head-first and laid with the feet to the South and is removed from the house feet first.
- ❖ Scatter til or mustard seeds on the place where the coffin is to be placed.

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि सम्स्थिताः । ये भूता विघ्न-कर्तारस् ते नश्यन्तु यमाज्ञया ॥

apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi samsthitāḥ ।

ye bhūtā vighna-kartāras te naśyantu yamājñayā ॥

May all those elementals who live here in this place slink away, may those who are wont to cause obstruction be frustrated by the order of Yama.

- ❖ Perform ācamanam, prāṇāyāma

Rakṣa-dīpa Prajvalanam

- ❖ Light the Rakṣa-dīpam of sesame oil and place it facing south at the head of the coffin. This lamp is kept burning till the 10th day ceremonies.

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्म-साक्षी ह्यविघ्न-कृत् । यावत् कर्म समाप्तिस्स्यात् तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥

bho dīpa brahma rūpas tvaṁ karma-sākṣī hyavighna-kṛt ।

yāvat karma samāptis syāt tāvat tvaṁ susthiro bhava ॥

- ❖ Recite the saṅkalpa for the Aurdhva-dehika rites.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द गोविन्द गोविन्द, अस्य श्री भगवतो महा पुरुषस्य ..... । अस्याम् पुण्य तिथौ काश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य/मातुः प्रेतायाः प्रेतत्व निवृत्तये, उत्तम लोक प्राप्ति-अर्थ, और्ध्व देहिक कर्म करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat । govinda govinda govinda, asya śrī bhagavato mahā puruṣasya ..... asyām puṇya tithau kāśyapa gotrasya _____ mama pituḥ pretasya/mātuḥ¹ pretāyāḥ pretatva nivṛtaye, uttama loka prāpti-arthaṁ, aurdhva dehika karma kariṣye ॥

On this meritorious day, in order to liberate my father/mother from the state of a hungry ghost and so that he/she may attain a superior rebirth I now perform the final rites for him/her.

- ❖ If previously not done, then the sarva prāyaścitta saṅkalpam can be done now.

¹ If not the parent one can insert the relationship to the deceased from the legend on page 4.

PRETA ŚUDDHI (Purification rite)

- ❖ The Karta sits at the head of the coffin facing south.
- ❖ Place Kumbha with five vaṭa leaves on a pile of rice topped with a coconut lying on its side.
- ❖ Recite the Saṅkalpa.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ॥..... कश्यप गोत्रस्य
 _____ नाम प्रेतस्य मम पितुः [प्रेतायाः मम मातुः] और्ध्वं देहिक
 संस्कार योग्यता सम्पादनार्थं क्षौर पूर्वकं पुण्य स्नान कर्म मन्त्र रूपेण
 करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat |..... kaśyapa gotrasya
 _____ nāma pretasya mama pituḥ [pretāyāḥ
 mama mātuḥ] aurdhva dehika saṁskāra योग्यता
 sampādanārthaṁ kṣaura pūrvakaṁ puṇya snāna karma
 mantra rūpeṇa kariṣye ॥

As a prelude to my parent's cremation ceremony I now perform the bathing ceremony by means of the sacred mantras.

- ❖ Invoke Ganga and offer akṣata in place of the actual upacāras.

Gaṅgā Dhyānam

पाशाङ्कुश वराभीतिर् दधानाम् अरुण प्रभाम् । ग्राहारूढम् अगम् वन्दे गङ्गां सर्व सरिद् वराम् ॥
 pāśāṅkuśa varābhītir dadhānām aruṇa prabhām ।
 grāhārūḍham agam vande gaṅgāṁ sarva sarid varām ॥

"I worship the river Ganga, the best of all rivers, whose red glow is like that of the rising sun, who holds in her hands the noose and goad, and who rides on the crocodile."

ॐ अम्बरीषाय विद्महे, सिन्धु-द्वीपाय धीमहि, तन्नो गङ्गा प्रचोदयात् ॥
 om ambarīṣāya vidmahe, sindhu-dvīpāya dhīmahi, tanno gaṅgā pracodayāt ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः गङ्गायै नमः ॥ अस्मिन् कुम्भे गङ्गाम् ध्यायामि आवाहयामि स्थापयामि ।
 om bhūrbhuvassuḥ gaṅgāyai namaḥ ॥
 asmin kumbhe gaṅgām dhyāyāmi āvāhayāmi sthāpayāmi ।

ॐ गङ्गायै नमः — आसनम्, पाद्यम्, आचमनीयम् ।
 om gaṅgāyai namaḥ — āsanam, pādyam, ācamaṇīyam, etc.

पुष्प अर्चन — ॐ गङ्गायै नमः । महा-भद्रायै । माहा-मायायै । वर-प्रदायै । नन्दिन्यै । पद्म-
 निलयायै । मीनाक्ष्यै । पद्म-वक्त्रकायै । भागिरत्यै । पद्म-भृते ॥ धूप, दीप ।

Puṣpa Arcana — om gaṅgāyai namaḥ । mahā-bhadrāyai । māhā-māyāyai । vara-
 pradāyai । nandinyai । padma-nilayāyai । mīnākṣyai । padma-vaktrakāyai ।
 bhāgiratyai । padma-bhṛte ॥ dhūpa, dīpa, etc.

अदत्तानाम् उपादानं च हिंसैवा हि विधानतः । पर-दारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं स्मृतम् ॥१॥
 पारुष्यम् अनृतं चैव पैशुन्यं चापि सर्वशः । असम्बद्ध प्रलापश्च वाङ्मयं स्याच् चतुर्विधम् ॥२॥
 पर द्रव्येष्व् अभि-ध्यानं मनसानिष्ट चिन्तनम् । वितथाभिनिवेशश्च मानसं त्रि-विधं स्मृतम् ॥३॥
 एतानि दश पापानि हर त्वं अस्य जाह्नवि ।

adattānām upādānaṁ ca himśaivā hi vidhānataḥ । para-dāropasevā ca kāyikaṁ
 trividhaṁ smṛtam ॥ 1 ॥ pāruṣyam anṛtaṁ caiva paiśunyaṁ cāpi sarvaśaḥ ।
 asambaddha pralāpaśca vāṅmayam syāc catur vidham ॥ 2 ॥ para dravyeṣv
 abhidhyānaṁ manasāniṣṭa cintanam । vitathā-bhiniveśaśca mānasaṁ trividhaṁ
 smṛtam ॥ 3 ॥ etāni daśa pāpāni hara tvaṁ asya jāhnavi ॥

O Mother Ganga please absolve us of the ten types of sins; 3 of body – causing hurt to living beings, sexual misconduct and taking that which was not given. Four of speech; speaking harshly to others, telling lies, malicious gossip, scandal-mongering and three of mind: coveting the possessions of others, thinking malicious thoughts, and believing in false teachings.

Nīrājanam –

ॐ अम्बरीषाय विद्महे, सिन्धु-द्वीपाय धीमहि, तन्नो गङ्गा प्रचोदयात् ॥
 om ambarīṣāya vidmahe । sindhu-dvīpāya dhīmahi । tanno gaṅgā pracodayāt ॥

Namaskāram –

नमो भगवत्यै दश-पापहरायै गङ्गायै नारायण्यै रेवत्यै ।
 शिवायै दक्षायै अमृतायै विश्व-रूपिण्यै नन्दिन्यै ते नमो नमः ॥
 namo bhagavatyai daśa-pāpaharāyai gaṅgāyai nārāyaṇyai revatyai ।
 śivāyai dakṣāyai amṛtāyai viśva-rūpiṇyai nandinyai te namo namaḥ ॥

गयादीनि च तीर्थानि ये च पुण्याश् शिलोच्चयाः । कुरुक्षेत्रं च गङ्गा च यमुना च सरिद्वरा ॥१॥
 gayādīni ca tīrthāni ye ca puṇyāś śiloccayāḥ ।
 kurukṣetraṁ ca gaṅgā ca yamunā ca saridvarā ॥ 1 ॥

कौशिकी चन्द्रभागा च सर्व पाप प्रणाशिनी । नन्दा भद्राऽवकाशा च गण्डकी सरयूस् तथा ॥२॥
 kauśikī candrabhāgā ca sarva pāpa praṇāśinī ।
 nandā bhadra'vakāśā ca gaṅḍakī sarayūs tathā ॥ 2 ॥

भैरवं च वराहं च तीर्थं पिण्डारकं तथा । पृथिव्यां यानि तीर्थानि चत्वारस् सागरस् तथा ॥
 अस्य प्रेतस्य शुद्ध्यर्थं अस्मिन्स् तोये विशन्तु वै ॥३॥
 bhairavaṁ ca varāhaṁ ca tīrthaṁ piṇḍāraḥ tathā ।
 pṛthivyāṁ yāni tīrthāni catvāras sāgaras tathā ॥
 asya pretasya śuddhyartham asmīnś toye viśantu vai ॥ 3 ॥

Gaṅgā stotram

कोटि-सूर्य-प्रभा पाप-ध्वान्त संहार-कारिणी । मण्डाकिन्यै नमस्तेऽस्तु स्वर्ग-दायै नमो नमः
 ॥१॥ नमस्त्रैलोक्य भूषायै जगद् धात्र्यै नमो नमः । परात्परतरे तुभ्यं नमस्ते मोक्षदे सदा ॥२॥
 मोक्षाख्या मोक्ष-सार च प्रेत मुक्ति प्रदायिनी । पवित्रा परमा पुण्या तेजो-धारा शशि-प्रभा ॥३॥

ज्योती-रूपा जन्म-हरा जनार्दन-मनोहरा । पतितोद्धारिणी दोष-क्षमिणी दोष-वर्जिता ॥४॥
 शरण्या शरणा श्रेष्ठा श्री-युता श्राद्ध-देवता । त्रैलोक्य-पावनी धन्या पृथिवी-रक्ष-कारिणी
 ॥५॥ स्वर्ग-दा सुख-स्पर्शाच मोक्ष-दर्शन-दर्पणा । सर्व-दुःख-प्रशमनी सर्व-शोक-विमोचनी
 ॥६॥ सर्व-श्रम हरा सर्व सुखदा सुख सेविता । सर्व प्रायश्चित्त-मयी वास मात्र महा तपाः
 ॥७॥ शरणागत दीनार्ता परित्राण परायणे । सर्वस्यार्ति-हरे देवी नारायणि नमोऽस्तुते ॥८॥

koṭi-sūrya-prabhā pāpa-dhvānta saṁhāra-kāriṇī | maṇḍākinyai namaste'stu
 svarga-dāyai namo namaḥ ॥1॥ namas trailokya bhūṣāyai jagad dhātryai namo
 namaḥ | parāt paratare tubhyaṁ namaste mokṣade sadā ॥2॥ mokṣākhyā mokṣa-
 sāra ca preta mukti pradāyinī | pavitrā paramā puṇyā tejo-dhārā śāsi-prabhā ॥3॥
 jyotī-rūpā janma-harā janārdana-manoharā | patitoddhāriṇī doṣa-kṣamiṇī doṣa-
 varjitā ॥4॥ śaraṇyā śaraṇā śreṣṭhā śrī-yutā śrāddha-devatā | trailokya-pāvanī
 dhanyā pṛthivī-rakṣa-kāriṇī ॥5॥ svarga-dā sukha-sparśāca mokṣa-darśana-darpaṇā
 | sarva-duḥkha-praśamanī sarva-śoka-vimocanī ॥6॥ sarva-śrama harā sarva
 sukhadā sukha sevītā | sarva prāyaścitta-mayī vāsa mātra mahā tapāḥ ॥7॥
 śaraṇāgata dīnārtā paritrāṇa parāyaṇe | sarvasyārti-hare devī nārāyaṇi namo'stute.

She shines like millions of suns and destroys the darkness of sin. Obeisances unto You, O Maṇḍākinī, Salutations to you who bestow the heavenly realms. 2. Obeisances to You, who adorn the three worlds and who sustain the universe. I always offer my obeisances unto You, the Supreme Being, supreme above all else and the bestower of liberation. 3. Mokṣa is the liberation from samsara and you give liberation to the dead. Your moon-like effulgence is pure and supremely sacred. 4. You are in the form of Light, the obstructor of rebirth, you bring delight to the mind of janardana. You raise the fallen, forgive faults and are free from blemishes. 5. Taking refuge in you is the best of all, and you are Sri and the goddess of shraddha. You purify the three worlds and and protect the earth. 6. She grants heaven, and happiness and the ultimate vision of liberation. She relieves all suffering and all sorrow. 7. She destroys all fatigue and gives all happiness. All this is a great austerity to live in. 8. I have come to you for shelter, O goddess Nārāyaṇi, the protector of the poor and needy, and skilled in liberation. protector of salvation. reliever of all distress, I offer my respectful obeisances unto you, please remove all my grief.

गङ्गा गङ्गेति यो ब्रूयाद् योजनानां शतैर्-अपि । मुच्यते सर्व पापेभ्यो विष्णु-लोकं स गच्छति ॥
 gaṅgā gaṅgeti yo brūyād yojanānām śatair-api |
 mucyate sarva pāpebhyo viṣṇu-lokaṁ sa gacchati ॥

One who chants the name of the Ganga, even from hundreds of yojanas away, is freed from all sins and attains the realm of Lord Viṣṇu.

Apasavyam

❖ Sprinkle the coffin/corpse.

अशुचिर्वा शुचिर्वापि सर्व काम-गतोऽपि वा । चिन्तयेद् देवं ईशानं स बाह्याभ्यन्तरशुचिः ॥
 सर्व समुद्राः सरिताः तीर्थानि च नगा हृदाः । आयन्तु प्रेत-शान्त्यर्थं दुरित क्षय-कारकाः ॥
 आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो तव । आपो रक्षन्तु त्वां नित्यम्-आपो नारायणस्स्वयम् ॥
 aśucir vā śucir vāpi sarva kāma-gato'pi vā | cintayed devaṁ īśānaṁ sa
 bāhyābhyantaraś śuciḥ ॥ 1 ॥ sarva samudrāḥ saritāḥ tīrthāni ca nagā hradāḥ |
 āyantu preta-śāntyartham durita kṣaya-kārakāḥ ॥ āpaḥ sumitriyāḥ santu
 bhavantvoṣadhayo tava | āpo rakṣantu tvāṁ nityam-āpo nārāyaṇaḥ svayam ॥

Whether one is impure or pure, in whatever state one may be, one who meditates on Lord Śiva, is purified both externally and internally. All the seas, rivers, holy places, mountains and lakes – may all these absolvers of sins come to purify the deceased. May the waters be friendly and may the medicinal herbs be yours. May the waters always protect you—the waters are Lord Nārāyaṇa Himself.

N.B. If one has Ganga water available then there is no need to do the invocation or recite the Ganga Stotra. Recite the 3 verses on absolution of sins – **adattānām** .... Etc. and the 3 verses beginning with **gayādīni ca** ... and then sprinkle the corpse.

Navadvāra Bandhanam

❖ A drop of melted ghee is placed on the following organs of the corpse.

ॐ वाचन् (mouth) ते शुन्धामि । प्राणन् (nostrils) ते शुन्धामि । चक्षुष् (eyes) ते शुन्धामि । श्रोत्रं (ears) ते शुन्धामि । नाभिन् (navel) ते शुन्धामि । मेड्रन् (navel) ते शुन्धामि । पायुन् (navel) ते शुन्धामि । चरित्रां (chest) ते शुन्धामि ॥

om vācan (*mouth*) te śundhāmi | prāṇan (*nostrils*) te śundhāmi | cakṣuṣ (*eyes*) te śundhāmi | śrotraṁ (*ears*) te śundhāmi | nābhin (*navel*) te śundhāmi | meḍran (*navel*) te śundhāmi | pāyun (*navel*) te śundhāmi | caritrām (*chest*) te śundhāmi ॥

Vāstra āchādanam

❖ Cover the corpse with a new white cloth – if performing the 10 day libations then tear a strip off and give it to the chief mourner to keep with him.

वासांसि जीर्णानि यथा विहाय, नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि ।
तथा शरीराणि विहाय जीर्णानि, अन्यानि संयाति नवानि देही ॥
vāsāṁsi jīrṇāni yathā vihāya, navāni gr̥hṇāti naro'parāṇi |
tathā śarīrāṇi vihāya jīrṇāni, anyāni saṁyāti navāni dehī ॥

As a person casts off worn-out garments and puts on others that are new, so does the embodied Self cast off its worn-out bodies and enter into others that are new.

❖ Facing the south all offer their obeisance to Lord Yama.

Yama Dhyānam

यमाय धर्म-राजाय मृत्यवे चान्तकाय च । वैवस्वताय कालाय सर्व-भूत-क्षयाय च ॥

yamāya dharma-rājāya mṛtyave cāntakāya ca |
vaivasvatāya kālāya sarva-bhūta-kṣayāya ca ॥

औदुम्बराय दध्नाय नीलाय परमेष्ठिने । वृकोदराय चित्राय चित्र-गुप्ताय वै नमः ॥

audumbarāya dadhnāya nīlāya parameṣṭhine |
vṛkodarāya citrāya citra-guptāya vai namaḥ ॥

Salutations to Him who is the ruler of Dharma, the god of death, and the destroyer of all living beings. I bow down to Him who is known as Vaivasvata (the son of Vivasvan).

Salutations to Him who is Udumbara (a fig tree), Dhadhna (fire), Nilakantha (blue-throated), Parameshthi (the highest lord), Vrikodara (one with a large belly), Citra (wonderful), and Citragupta (the hidden recorder). I bow down to Him again and again.

ॐ काल रूपाय विद्महे । दण्ड-धराय धीमहि । तन्नो यम प्रचोदयात् ॥

ॐ लेखिनि हस्ताय विद्महे । पत्र-धाराय धीमहि तन्नो चित्र प्रचोदयात् ॥

om kāla rūpāya vidmahe | daṇḍa-dharāya dhīmahi | tanno yama pracodayāt ||
om lekhini hastāya vidmahe | patra-dhārāya dhīmahi tanno citra pracodayāt ||

Savyam

For South Indian Funerals go to page 18

PAÑCA PIṆḌA DĀNAM²

Prathama Piṇḍa Dānam (Place of death)

- ❖ Sit on the right side of the corpse facing South.
- ❖ On a Banana leaf, place three blades of kusha with their points to the South.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । मम उपात एत्त् । कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः
प्रेतस्य [_____ मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व निवृत्ति पूर्वक शास्त्रोक्त फल प्राप्ति-अर्थ भूमी-
आदि देवता तुष्टि-अर्थ च मृत्तिक स्थान निमित्तक पिण्ड दानं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | mama upāta etc. kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ
pretasya [_____ mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva nivṛtti pūrvaka śāstroкта
phala prāpti-arthaṁ bhūmī-ādi devatā tuṣṭi-arthaṁ ca mṛtika sthāna nimittaka
piṇḍa dānaṁ kariṣye ||

Apasavyam

❖ In a leaf-container place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:
अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता मृति-स्थाने शव निमित्तक पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते
तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā mṛti-sthāne śava nimittaka piṇḍa-sthāne
atrāvane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ||

- ❖ Take the piṇḍa and offer it from the piṭṭ-tūrtha.

अद्य पितुः प्रेत/मातुः प्रेता - मृत स्थाने शव निमित्तक एष पिण्ड ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥
adya pituḥ preta/mātuḥ pretā - mṛta sthāne śava nimittaka eṣa piṇḍa te mayā dīyate
tavopatiṣṭhatām ||

- ❖ Take the leaf-container in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता मृति-स्थाने शव निमित्तक पिण्डोपरि अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया
दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

² Garuda Purāna Protocol lays down that six piṇḍas (rice-balls) should be offered, one at each of six places — (1) the place of death, (2) at the door, (3) at the crossroads, (4) at the place of rest on the way to the crematorium, (5) on the pyre and (6) at the collection of the ashes. This is done only by North Indians.

The corpse is called *śava* at the place of death — the goddess of the earth is pleased by the piṇḍa offered. The corpse is called *pantha* at the door, and the deity Vāstu is pleased with the offering. It is called *khecara* at the crossroads and the Elementals are pleased by the offering. At the resting place the corpse is known as *bhūta* and the guardian deities of the ten directions are satisfied by the offering. On the pyre the corpse is called *sādhaka* and *preta* after the collection of the bones.

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā mṛti-sthāne śava nimittaka piṇḍopari atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Pour the water over the piṇḍa while saying:

इदं शीतलं जलं तवोपतिष्ठताम् ॥ इदं गन्धस्तवोपतिष्ठताम् ॥

एते अक्षतास्तवोपतिष्ठताम् ॥ इदं भृङ्गराज पत्रं तवोपतिष्ठताम् ॥

idaṁ śītalam jalam tavopatiṣṭhatām ॥ idaṁ gandhas tavopatiṣṭhatām ॥

ete akṣatās tavopatiṣṭhatām ॥ idaṁ bhr̥ṅgarāja patram tavopatiṣṭhatām ॥

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥

anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharah |

avyayah puṇḍarīkākṣaḥ preta mokṣa prado bhava ॥

O Imperishable Lotus-eyed Lord, wielding the conch, discus and mace, may it please Thee to grant liberation to the departed one.

Dvītiya Piṇḍa Dānam (Door of the House)

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य [_____ मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व निवृत्ति पूर्वक शास्त्रोक्त फल प्राप्त्यर्थं गृह वास्तु अधि-देवता तुष्ट्यर्थं निर्गम द्वार निमित्तक पिण्ड दानं करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ pretasya [_____ mātuḥ pretāyāḥ] pretatva nivṛtti pūrvaka śāstroakta phala prāptyarthaṁ gr̥ha vāstu adhi-devatā tuṣṭyarthaṁ nirgama dvāra nimittaka piṇḍa dānam kariṣye ॥

❖ In a leaf-container place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता निर्गम द्वारे पन्था निमित्तक पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā nirgama dvāre panthā nimittaka piṇḍa-sthāne atrāvane nikṣva te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥

❖ Take the piṇḍa and offer it from the pitṛ-tīrtha.

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता - निर्गम द्वारे पन्था निमित्तक एष पिण्ड ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम्
adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā - nirgama dvāre panthā nimittaka eṣa piṇḍa te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the leaf-container in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता - निर्गम द्वारे पन्था निमित्तक एष पिण्ड ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम्
adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā nirgama dvāre panthā nimittaka piṇḍopari atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Pour the water over the piṇḍa while saying:

इदं शीतलं जलं तवोपतिष्ठताम् etc. idaṁ śītalam jalam tavopatiṣṭhatām etc.

Tritīya Piṇḍa Dānam (Cross-roads)

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य [_____ मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व निवृत्ति पूर्वक शास्त्रोक्त फल प्राप्ति-अर्थ उपघातक भूत-अपसारण-अर्थ चतुष्पथे खेचर निमित्तक पिण्ड दानं करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ pretasya [_____ mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva nivṛtti pūrvaka śāstrokta phala prāpti-arthaṁ upaghātaka bhūta-apasāraṇa-arthaṁ catuspathē khecara nimittaka piṇḍa dānaṁ kariṣye ॥

❖ In a leaf-container place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/प्रेता चतुष्पथे खेचर निमित्तक पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/pretā catuspathē khecara nimittaka piṇḍa-sthāne atrāvane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the piṇḍa and offer it from the piṭṭ-tīrtha.

मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता - चतुष्पथे खेचर निमित्तक एष पिण्ड ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥
mama pituḥ preta/mātuḥ pretā - catuspathē khecara nimittaka eṣa piṇḍa te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the leaf-container in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/प्रेता चतुष्पथे खेचर निमित्तक पिण्डोपरि अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/pretā catuspathē khecara nimittaka piṇḍopari atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Pour the water over the piṇḍa while saying:

इदं शीतलं जलं तवोपतिष्ठताम् etc. idaṁ śītalāṁ jalāṁ tavopatiṣṭhatām etc.

Caturthi Piṇḍa Dānam (Place of final rest)

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य [_____ मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व निवृत्ति पूर्वक शास्त्रोक्त फल प्राप्त्यर्थ देहस्य अहवनीय योग्यताभाव सम्पादक यक्ष राक्षस पिशाचादि तुष्टि अर्थ विश्राम स्थाने पिण्ड दानं करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ pretasya [_____ mātuḥ pretāyāḥ] pretatva nivṛtti pūrvaka śāstrokta phala prāptyarthaṁ dehasya ahavanīya योग्यताभाव sampādaka yakṣa rākṣasa piśācādi tuṣṭi arthaṁ viśrāma sthāne piṇḍa dānaṁ kariṣye ॥

❖ In a leaf-container place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता विश्राम स्थाने भूत निमित्तक पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

om̐ adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā viśrāma sthāne bhūta nimittaka piṇḍa-sthāne atrāvane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the piṇḍa and offer it from the pitṛ-tīrtha.

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता विश्राम स्थाने भूत निमित्तक एष पिण्ड ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम्
om̐ adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā viśrāma sthāne bhūta nimittaka eṣa piṇḍa te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the leaf-container in the hands and say:

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता विश्राम स्थाने भूत निमित्तक पिण्डोपरि अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

om̐ adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā viśrāma sthāne bhūta nimittaka piṇḍopari atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

इदं शीतलं जलं तवोपतिष्ठताम् etc. idaṁ śītalam̐ jalam̐ tavopatiṣṭhatām etc.

❖ Carry the coffin and reciting the mahā-mantra proceed to the crematorium.

AT THE CREMATORIUM

❖ The following items are carried to the cemetery — clay pot with water, clay vessel with the fire and accessories for the piṇḍa-dānam, 7 samidhas, and flowers for the śraddhāñjali.

❖ The coffin is laid on the floor with feet to the south.

Bali Dānam

❖ Spread out a banana leaf.

❖ Offer 3 piṇḍas as balis to the bhūtas if done in the cemetery but omit if done at home.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् गोविन्द x ३

hariḥ om̐ tatsat govinda x3

अद्य मम पितुः [मम मातुः] दहन समये श्मशाने वासिनाम् भूतानाम् बलि-दानम् करिष्ये ॥

adya mama pituḥ [mama mātuḥ] dahana samaye śmaśane vāsinām bhūtānām bali-dānam kariṣye ॥

श्मशान वासिभ्यो प्रेतेभ्यः एतं बलिं ददामि ॥ १ ॥

श्मशान वासिभ्यो भूतेभ्यः एतं बलिं ददामि ॥ २ ॥

पथि वासिभ्यो भूतेभ्यः एतं बलिं ददामि ॥ ३ ॥

śmaśāna vāsibhyo pretebhyaḥ etam balim̐ dadāmi ॥ 1 ॥

śmaśāna vāsibhyo bhūtebhyaḥ etam balim̐ dadāmi ॥ 2 ॥

pathi vāsibhyo bhūtebhyaḥ etam balim̐ dadāmi ॥ 3 ॥

येऽस्मिन् शमशाने देवाः स्युर्भगवन्तः सनातनाः ।
 तेऽस्मत् सकाशाद् गृह्णीयु बलिम् अष्टाङ्गम् अक्षयम् ॥
 ye'smin śmaśāne devāḥ syur bhagavantāḥ sanātanāḥ ।
 te'smat sakāśād gṛhṇīyu balim aṣṭāṅgam akṣayam ॥
 प्रेतस्यास्य शुभाङ्-लोकान् प्रयच्छन्तु च शाश्वतान् ।
 अस्माकम् आयुरारोग्यं सुखं च ददतां चिरम् ॥
 pretasyāsyā śubhān-lokān prayacchantu ca śāśvatān ।
 asmākam āyur ārogyaṁ sukhaṁ ca dadatāṁ ciram ॥

"May the eternal deities who reside in this cremation ground accept this imperishable offering of eight ingredients from us. May the departed one attain auspicious and everlasting realms. May they grant us long life, good health, and happiness."

इति शमशान वासिभ्यो [प्रेताय, प्रेत-सखाभ्यो] बलिं सदीपं ददामि ॥
 iti śmaśāna vāsibhyo [pretāya, preta-sakhābhyo] balim sadīpaṁ dadāmi ॥
Thus, I offer this lamp and food to the residents and friends of the cremation ground."

❖ Offer the 2, 3 piṇḍas or all 5 piṇḍas at once if not previously offered.

Apasavyam

Pañcama Piṇḍa Dānam (In the hand of the corpse)

❖ Spread 3 kuśa and offer the 5th piṇḍa

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य [_____ मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व
 निवृत्ति पूर्वक शास्त्रोक्त फल प्राप्त्यर्थं प्रेतस्य चित्तायां शव हस्ते साधक निमित्तक पिण्ड दानं करिष्ये ।
 adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ pretasya [_____ mātuḥ
 pretāyāḥ] pretatva nivṛtti pūrvaka śāstroкта phala prāptyartham pretasya
 cittāyāṁ śava haste sādḥaka nimittaka piṇḍa dānam kariṣye.

❖ In a ḍone (leaf cup) place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:
 अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता चित्तायां साधक निमित्तक पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते
 तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā cittāyāṁ sādḥaka nimittaka piṇḍa-sthāne
 atrāvane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the piṇḍa and offer it from the piṭṭ-tūrtha.

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता चित्तायां साधक निमित्तक एष पिण्डस् ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥
 adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā cittāyāṁ sādḥaka nimittaka eṣa piṇḍas te
 mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the ḍone in the hands and say the mantras and then pour over the piṇḍa

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता चित्तायां साधक निमित्तक पिण्डोपरि अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते
 तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā cittāyāṁ sādḥaka nimittaka piṇḍopari atra
 pratyavane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

इदं शीतलं जलं तवोपतिष्ठताम् ॥ इदं गन्धस् तवोपतिष्ठताम् ॥
 एते अक्षतास् तवोपतिष्ठताम् ॥ इदं भृङ्गराज पत्रं तवोपतिष्ठताम् ॥
 idam śītalam jalam tavopatiṣṭhatām ॥ idam gandhas tavopatiṣṭhatām ॥
 ete akṣatās tavopatiṣṭhatām ॥ idam bhṛṅgarāja patram tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Place the piṇḍa in the hand of the corpse.

Savyam

PRĀRTHANA

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥१॥

anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharah |

avyayah puṇḍarīkākṣah preta mokṣa prado bhava ॥ 1 ॥

O Imperishable Lotus-eyed Lord, wielding the conch, discus and mace, may it please you to grant liberation to this departed one.

अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥२॥

atasi puṣpa saṅkāśam pīta-vāsa samacyutam |

ye namasyanti govindam na teṣām vidyate bhayam ॥ 2 ॥

Those who worship the Lord Govinda of dark hue; garbed in yellow silk, for them there is no fear of death.

कृष्ण कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर्भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥३॥

kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvam agatīnām gatiṛbhava |

saṁsāra āṛṇava maghnānām prasīda puruṣottama ॥ 3 ॥

O Most merciful Lord Kṛṣṇa who art the saviour of the helpless, have mercy upon those who are drowning in this ocean of repeated birth & death.

नारायण सुर श्रेष्ठ लक्ष्मि कान्त जनार्धन । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥४॥

nārāyaṇa sura śreṣṭha lakṣmi kānta janārdhana |

asya pretasya mokṣārtham suprīto bhava sarvadā ॥ 4 ॥

O Lord Narayana foremost of divinities, Consort of Lakshmi, Lord of humankind! Please show compassion and grant liberation to the departed one.

KRAVYA AGNI PRAJVALANAM

- ❖ This can be done either as part of the pre-cremation rites or in the crematorium on top of the coffin just prior to insertion.
- ❖ In a clay pan light a fire and invoke Kravya Agni.

ॐ क्रव्याद नाम अग्नये नमः ॥ क्रव्याद नाम अग्निं आवाहयामि, स्थापयामि ॥

आगच्छ भगवन् अग्ने श्मशानौ सन्निधो भव ॥

om kravyāda nāma agnaye namaḥ ॥

kravyāda nāma agniṁ āvāhayāmi, sthāpayāmi ॥

āgaccha bhagavan agne śmaśānau sannidho bhava ॥

I pay my obeisance to the fire that consumes corpses, contemplate the Mystic fire, I invoke the Mystic fire to be present here in this crematorium

Pūjā — एष गन्धः क्रव्यादाग्नये नमः । एते अक्षताः क्रव्यादाग्नये नमः । इमानि पुष्पाणि क्रव्यादाग्नये नमः । एष धूप क्रव्यादाग्नये नमः । एष दीप क्रव्यादाग्नये नमः ॥

eṣa gandhaḥ kravyādāgnaye namaḥ | ete akṣatāḥ kravyādāgnaye namaḥ | imāni puṣpāṇi kravyādāgnaye namaḥ | eṣa dhūpa kravyādāgnaye namaḥ | eṣa dīpa kravyādāgnaye namaḥ ॥

Apasavyam

- ❖ A libation of ghee or sesame oil is poured into the fire (in the event that a fire is not feasible then offer the oblation on the mouth or on the head of the corpse).

ॐ लोमभ्यस्स्वाहा । त्वचे । लोहिताय । मेदोभ्यस् । मासेभ्यस् । स्नायुभ्यस् । अस्थिभ्यस् । मज्जभ्यस् । रेतसे । पायवे । आयासाय । प्रायासाय । संय्यायासाय । वियासाय । उद्यासाय । शुचे । शोचते । शोचमानाय । शोकाय । तपसे । तप्यते । तप्यमानाय । तप्ताय । धर्माय । निष्कृत्यै । प्रायश्चित्त्यै । भेषजाय । यमाय । अन्तकाय । मृत्यवे । ब्रह्मणे । ब्रह्म-हत्यायै । विश्वेभ्यो देवेभ्यो । द्यावा-पृथिवीभ्यागुं स्वाहा ॥

om lomabhyas svāhā | tvace | lohītāya | medobhyas | māsebhyas | snāyubhyas | asthibhyas | majjabhyas | retase | pāyave | āyāsāya | prāyāsāya | saṁyyāyāsāya | viyāsāya | udyāsāya | śuce | śocate | śocamānāya | śokāya | tapase | tapyate | tapyamānāya | taptāya | dharmāya | niṣkṛtyai | prāyaścityai | bheṣajāya | yamāya | antakāya | mṛtyave | brahmaṇe | brahma-hatyāyai | viśvebhyo devebhyo | dyāvā-pṛthivībhyāguṁ svāhā ॥

त्वं भूतकृज् जगद्-योने त्वं लोक परिपालकः । उक्तस् संहारकस् तस्माद् एतं स्वर्गं मृतं नय ॥
tvaṁ bhūtakṛj jagad-yone tvaṁ loka paripālakah |
uktas saṁhāarakas tasmād etaṁ svargaṁ mṛtaṁ naya ॥

O Lord, you are the Creator of all beings, the source of the universe, The Protector of all creatures. Please therefore, in the form of fire, consume this corpse and convey the deceased to a superior realm. (G.P. ii;4;65.)

कृत्वा तु दुष्कृतं कर्म जानता वाऽप्यजानता । मृत्यु-काल-वशं प्राप्तं नरं पञ्चत्वम् आगतम् ॥
kṛtvā tu duṣkṛtaṁ karma jānatā vā'pyajānatā |
mṛtyu-kāla-vaśaṁ prāptaṁ naraṁ pañcatvam āgatam ॥

Whatever positive or negative deeds one may have committed knowingly or unknowingly at the time of death the body dissolves into the five elements.

धर्माधर्म समायुक्तं लोभ-मोह समावृतम् । दहेयं सर्व गात्राणि दिव्यान् लोकान् स गच्छतु ॥
dharmādharma samāyuktaṁ lobha-moha samāvṛtam |
daheyaṁ sarva gātrāṇi divyān lokān sa gacchatu ॥

Only one's dharma and adharma accompany one, enveloped by greed and delusion. May this body be consumed by the fire and may the deceased attain a higher realm.

Śraddhāñjali

- ❖ All the relatives now circumambulate the coffin in an anticlockwise direction with the youngest going first.
- ❖ The relatives and friends may now offer flowers at the feet or on top of the coffin. South Indians put rice grains on the mouth of the deceased.
- ❖ Chant bhajans or stotras like Brahma Stotram, Nirvāṇa ṣaṭkam or the Yama Gātha during the procedure.

Brahma Stotram

नमस्ते सते ते जगत् कारणाय, नमस्ते चिते सर्व लोकाश्रयाय । नमोऽद्वैत तत्त्वाय मुक्ति-प्रदाय,
नमो ब्रह्मणे व्यापिने शाश्वताय ॥ १ ॥ त्वम् एकम् शरण्यं त्वम् एकम् वरेण्यम्, त्वम् एकं जगत्
पालकं स्वप्रकाशम् । त्वम् एकं जगत् कर्तृ पातृ प्रहर्तृ, त्वम् एकं परं निश्चलं निर्विकल्पम् ॥ २ ॥

भयानां भयं भीषणं भीषणानां, गतिः प्राणिनां पावनं पावनानाम् । महोच्चैः पदानां नियन्तृ त्वम्
एकम्, परेषां परं रक्षणं रक्षणानाम् ॥ ३ ॥ वयम् त्वां स्मरामो वयं त्वां भजामो । वयं त्वां जगत्
साक्षि रूपम् नमामः । सदेकं निधानं निरालम्बम् ईशं । भवां बोधिपोतं शरण्यं ब्रजामः ॥ ४ ॥
परेश प्रभो सर्व रूपाप्रकाशिन, अनिर्देश्य सर्वेन्द्रियागम्य सत्य । अचिन्त्याक्षर व्यापकाव्यक्त
तत्त्व, जगत् भासकाधीश पायादपायात् ॥ ५ ॥

namaste sate te jagat kāraṇāya, namaste cite sarva lokāśrayāya ।

namo'dvaita tattvāya mukti-pradāya, namo brahmaṇe vyāpine śāśvatāya ॥ 1 ॥

I pay my obeisance to the eternal Refuge of all: I bow to the pure Intelligence manifested in the universe. I pay my obeisance to the Non-dual Absolute that grants liberation. I bow to Brahman the great, all-pervading attributeless One.

tvam ekam śaraṇyaṁ tvam ekam vareṇyam, tvam ekaṁ jagat pālakaṁ
svaprakāśam । tvam ekaṁ jagat kartṛ pātṛ prahartṛ, tvam ekaṁ paraṁ niścalaṁ
nirvikalpam ॥ 2 ॥

You are the only Refuge and Object of adoration. The whole universe is your appearance and you are its substrate. You alone are Projector, Preserver, Destroyer of the Universe. You are the sole immutable and inconceivable Supreme Being.

bhayānāṁ bhayaṁ bhīṣaṇaṁ bhīṣaṇānāṁ, gatiḥ prāṇināṁ pāvanaṁ pāvanānāṁ ।
mahoccaiḥ padānāṁ niyantr tvam ekam, pareṣāṁ paraṁ rakṣaṇaṁ rakṣaṇāṇāṁ ॥ 3 ॥

You are the Dread of the dreadful, the Terror of the terrible. The Refuge of all beings, Purifier of all purifiers. You alone rule the high-placed ones, Supreme over the supreme, Protector of the Protectors.

vayam tvāṁ smarāmo vayam tvāṁ bhajāmo ।vayam tvāṁ jagat sākṣi rūpam
namāmaḥ । sadekaṁ nidhānaṁ nirālambam īśaṁ । bhavāṁ bodhipotaṁ śaraṇyaṁ
vrajāmaḥ ॥ 4 ॥

On that One alone we meditate, that One alone we sing in praise, To that One alone the Witness of the Universe we bow. Refuge we seek with the One Who is our sole Eternal Support, The Self-existent Lord, the Vessel of safety in the ocean of repeated birth.

pareśa prabho sarva rūpāprakāśin, anirddeśya sarvendriyāgamyā satya ।
acintyākṣara vyāpakāvyakta tattva, jagat bhāsakādhīśa pāyādapāyāt ॥ 5 ॥

O Supreme Lord in Whom all things are, yet Unmanifest in all, Imperceptible by the senses, yet the very Truth. Incomprehensible, Imperishable, All-pervading hidden Essence. Lord and Light of the Universe! save us from harm.

Ghaṭa Bhiṇḍanam

- ❖ The karta takes a pot of water and holding it on his left shoulder, circumambulates the coffin three times anticlockwise.

घटस्सम्वृतम् आकाशं लीयमाने घटे यथा । घटो लीयेत नाकाशं तद् वज् जीवो नभोपमः ॥१॥
 ghaṭas samvṛtam ākāśaṁ līyamāne ghaṭe yathā ।
 ghaṭo līyeta nākāśaṁ tad vaj jīvo nabhopamaḥ ॥ 1 ॥

Like the space which a jar encloses, when the jar is broken the space within merges with the external space, the Self is like the space. (Amrita Bindu Up.)

१. इमा आपो मधुमत्यो अस्मिन्स् ते लोक उपपद्यन्ताम् ।
 imā āpo madhumatyo asmins te loka upapadyantām ॥
May sweet water reach you in this world

घटवद् विविधाकारम् भिद्यमानं पुनः पुनः । तद् भग्नं न च जानाति स जानाति च नित्यशः ॥२॥
 ghaṭa-vad vividhākāram bhidyamānaṁ punaḥ punaḥ ।
 tad bhagnaṁ na ca jānāti sa jānāti ca nityaśaḥ ॥ 2 ॥

All forms are like the jar, unceasingly they break into pieces; when destroyed they disintegrate into their atomic particles, the Self remains ever conscious.

२. इमा आपो मधुमत्यो अन्तरिक्षे ते लोक उपपद्यन्ताम् ।
 imā āpo madhumatyo antarikṣe te loka upapadyantām ॥
May sweet water reach you in the intermediary realm

घटे भिन्ने घटाकाशं सुलीनं भेद-वर्जितम् । शिवेन मनसा शुद्धो न भेदः प्रतिभाति मे ॥३॥
 ghaṭe bhinne ghaṭākāśaṁ sulīnaṁ bheda-varjitam ।
 śivena manasā śuddho na bhedaḥ pratibhāti me ॥ 3 ॥

When the pot is broken, the space within it is absorbed into the infinite space and becomes undifferentiated. When the mind becomes pure, there is no perceptible difference between the mind and the Supreme Being.

३. इमा आपो मधुमत्यो स्वर्गे ते लोक उपपद्यन्ताम् ॥
 imā āpo madhumatyo svargo te loka upapadyantām ॥
May sweet water reach you in the higher realm.

- ❖ The kartā then goes outside and breaks the jug. Without looking back, he returns.

स्वप्नेन्द्रजाल सदृशः खलोऽस्य जीव-लोकः । प्रति-क्षणं क्षरत्य्-एतद् आयुर् आरट्ट-घटाम्बुवत्
 svapnendra-jāla sadṛśaḥ khalo'sya jīva-lokaḥ ।
 prati-kṣaṇaṁ kṣaraty-etaḍ āyur āraṭṭa-ghaṭāmbuvat ॥

The physical world is like a dream and a magical show. The days of our lives are like water kept in a cracked pot — ebbing away each moment.

- ❖ Now one may chant bhajans or recite any final prayers that are required like śāntiḥ pāṭha

Savyam

- ❖ The curtain is closed and the coffin removed to the incinerator.

Incineration

- ❖ Empty the ashes from the previously kindled fire on top of the coffin.
- ❖ Some crematoria allow a small fire to be lit on top of the coffin prior to incineration.
- ❖ Light some camphor and invoke Kravya Agni.

Apasavyam

ॐ क्रव्याद नाम अग्नये नमः॥ om kravyāda nāma agnaye namaḥ ॥

- ❖ Offer 7 samidhas on the *citta* or on top of the coffin then offer the following oblations:—

ॐ अग्नये स्वाहा । ॐ कामाय स्वाहा । ॐ लोकाय स्वाहा । ॐ अनुमत्यै स्वाहा ॥
om agnaye svāhā | om kāmāya svāhā | om lokāya svāhā | om anumatyai svāhā ॥

यमाय धर्म-राजाय मृत्यवे चान्तकाय च । वैवस्वताय कालाय सर्व-भूत-क्षयाय च ॥

औदुम्बराय दध्नाय नीलाय परमेष्ठिने । वृकोदराय चित्राय चित्र-गुप्ताय वै नमः ॥

yamāya dharmā-rājāya mṛtyave cāntakāya ca | vaivasvatāya kālāya sarva-bhūta-kṣayāya ca ॥ audumbarāya dadhnāya nīlāya parameṣṭhine | vṛkodarāya citrāya citra-guptāya vai namas-svāhā ॥

Savyam

Prārthana

त्वं भूतकृज् जगद्-योने त्वं लोक परिपालकः । उक्तस्संहारकस् तस्माद् एतं स्वर्गं मृतं नय ॥१॥

tvam bhūtakṛj jagad-yone tvam loka paripālakaḥ |

uktas saṁhāraḥ tasmād etaṁ svargaṁ mṛtaṁ naya ॥ 1 ॥

You are the creator of all beings, the source of the universe, and the protector of the universe. You're said to be the destroyer, therefore conduct this deceased one to heaven.

कृत्वा तु दुष्कृतं कर्म जानता वाऽप्यजानता । मृत्यु-कालवशं प्राप्तं नरं पञ्चत्वम् आगतम् ॥२॥

kṛtvā tu duṣkṛtaṁ karma jānatā vā'pyajānatā |

mṛtyu-kāla-vaśaṁ prāptaṁ naraṁ pañcatvam āgatam ॥ 2 ॥

Whether one knowingly or unknowingly commits an evil act, when one comes under the influence of death the body dissolves into the five elements.

धर्माधर्म समायुक्तं लोभ-मोह समावृतम् । दहेयं सर्व गात्राणि दिव्यान् लोकान् स गच्छतु ॥३॥

dharmādharmā samāyuktaṁ lobha-moha samāvṛtaṁ |

daheyaṁ sarva gātrāṇi divyān lokān sa gacchatu ॥ 3 ॥

Along with one's Dharma and Adharma being mired in greed and delusion. Please consume this body completely and conduct the deceased to the heavenly realms.

- ❖ The chief mourner touches the coffin and says:—

अस्मात् त्वम् अधिजातोऽसि त्वद् अयं जायतां पुनः । असौ स्वर्गाय लोकाय स्वाहा ॥

asmāt tvam adhijāto'si tvad ayaṁ jāyatāṁ punaḥ | asau svargāya lokāya svāhā ॥

Born are you from us O Agni; let him/her again be born from you. For the attainment of the realm of svarga I make this offering. All-hail! (Y.S.35;22)

Tilāñjali

- ❖ All the mourners go outside and offer tilāñjali.

Apasavyam

Saṅkalpaḥ — ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ नाम प्रेत/नाम्नी प्रेता – प्रेतत्व निवृत्तये अक्षय स्वर्ग लोक प्राप्त्यर्थ एताः तिलाञ्जलयस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठताम् ॥

om adya kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ nāma preta/nāmnī pretā – pretatva nivṛtaye akṣaya svarga loka prāptyarthaṁ etāḥ tilāñjalayas te mayā dīyante tavopatiṣṭhatām ॥

Om Today for the sake of ,.....of the kaśyapa gotra, I offer these sesame seeds and water for the purpose of relieving him/her of the state of being a hungry ghost, and for attaining the inexhaustible heavenly realms.

- ❖ All now salute the Sun before departing from the crematorium.

आदिदेव नमस्तुभ्यं प्रसीद मम भास्कर । दिवाकर नमस्तुभ्यं प्रभात नमोऽस्तुते ॥

ādideva namas-tubhyaṁ prasīda mama bhāskara ।

divākara namas-tubhyaṁ prabhāta namo'stute ॥

O primeval lord, I offer my obeisances to you. Please be pleased with me, O sun-god, I offer my respectful obeisances unto you, O dawn.

- ❖ Everyone should either have a shower before entering the house or at least sprinkle themselves with water. They should chew neem leaves, do ācamanam, touch water, cow-dung, oil, chillies, yellow mustard seeds and fire – according to tradition and custom.
- ❖ The chief mourners should go and sit on the banks of a river or seashore till evening and then return home.

DĪPA DĀNA VIDHI

- ❖ At home the kartā lights a lamp that will be kept burning till the final rites.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द x ३ .....। अस्याम् पुण्य तिथौ _____ गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ नाम प्रेतस्य [नाम्नी प्रेताया] प्रेतत्व निवृत्तये अन्धकार दूरि करणार्थ दीप-दानं अहं करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat । govinda x 3 ..... asyām puṇya tithau _____ gotrasya/gotrāyāḥ _____ nāma pretasya [nāmnī pretāyā] pretatva nivṛtaye andhakāra dūri karaṇārthaṁ dīpa-dānaṁ ahaṁ kariṣye ॥

In order to alleviate the misery of the deceased and to dispel the darkness of nescience I make this offering of a lamp.

प्रेतस्य अन्धकार दूरि करणार्थं प्रथम दिने एष दीपस्ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

pretasya andhakāra dūri karaṇārthaṁ prathama dine eṣa dīpaste mayā dīyate tavopatiṣṭetām ॥

In order to dispel the darkness of ignorance, on this the first day, may this offering of a lamp be accepted.

अन्धकारे महाघोरे महत्ता तमसावृते । तमो निवारणार्थाय इमं दीपं ददाम्यहम् ॥

andhakāre mahāghore mahattā tamasāvṛte ।
tamo nivāraṇārthāya imaṁ dīpaṁ dadāmyaham ॥

*The terrible darkness of Ignorance envelops us all around.
In order to dispel this darkness I light this lamp of knowledge.*

GHATA DĀNAM

❖ Fill a little pot with water and place it near the lamp.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द x३ .....। अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य
_____ नाम प्रेत मम पितुः [नाम्नी प्रेता मम मातुः] प्रेतत्व विनिर्मुक्त आकाशे जल पानार्थं
सजलोऽयं घटस्ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

— hariḥ om tat sat । govinda x 3 ..... asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya
_____ nāma preta mama pituḥ [nāmnī pretā mama mātuḥ] pretatva vinirmukta
ākāśe jala pānārthaṁ sajalo'yaṁ ghaṭas te mayā dīyate tavopatiṣṭetām ॥

*In order to liberate my father/mother from the earth-bound state and in order to afford them water to
nourish them on their journey I offer this pot of water, may they accept it.*

ASTHI SAÑCAYANA/NIRVAPANA VIDHIḤ

(Done on the 3rd, 7th, or 9th day after the cremation.)

- ❖ Return to the crematorium and collect the ashes in the box or other container.
- ❖ Go to a maṇḍapa or shade of a tree and scatter some mustard or sesame seeds.

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि सम्स्थिताः । ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु यमाज्ञया ॥ १ ॥

अपक्रामन्तु भूतानि पिशाचाः सर्वतो दिशम् । सर्वेषाम् अविरोधेन ब्रह्म कर्म समारभे ॥ २ ॥

apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi samsthitāḥ | ye bhūtā vighnakartāras te naśyantu yamājñayā || 1 || apakrāmantu bhūtāni piśācāḥ sarvato diśam | sarveṣām avirodhena brahma karma samārabhe || 2 ||

Bali Dānam

Apasavyam

- ❖ Spread a banana leaf and offer 3 piṇḍas as bali

Saṅkalpah — हरिः ॐ तत्सत् गोविन्द x३ ..... मम उपात समस्त दुरित-क्षय द्वार श्री परमेश्वर प्रीत्यथम्, अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ प्रेतस्य मम पितुः [प्रेताया मम मातुः] अस्थि सञ्चयन समये श्मशाने वासिनाम् भूतानाम् बलि-दानम् करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat govinda x 3 .....mama upāta samasta durita-kṣaya dvāra śrī parameśvara prītyatham, asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ pretasya mama pituḥ [pretāyā mama mātuh] asthi sañcayana samaye śmaśāne vāsinām bhūtānām bali-dānam kariṣye ||

On the occasion of collection of the ashes of my parent I make these offerings to the bhūtas residing in the cremation grounds for their appeasement.

येऽस्मिन् श्मशाने देवाः स्युर्भगवन्तः सनातनाः ।

तेऽस्मत् सकाशाद् गृह्णीयु बलिम् अष्टाङ्गम् अक्षयम् ॥ १ ॥

प्रेतस्यास्य शुभां-लोकान् प्रयच्छन्तु च शाश्वतान् ।

अस्माकम् आयुरारोग्यं सुखं च ददतां चिरम् ॥ २ ॥

इति श्मशान वासिभ्यो प्रेताय, प्रेत-सखाभ्यो बलिं सदीपं ददामि ॥

ye'smin śmaśāne devāḥ syur bhagavantaḥ sanātanāḥ | te'smat sakāśād gr̥hṇīyu balim aṣṭāṅgam akṣayam || 1 || pretasyāsyā śubhām-lokān prayacchantu ca śāśvatān | asmākam āyurārogyam sukham ca dadatām ciram || 2 ||

iti śmaśāna vāsibhyo pretāya, preta-sakhābhyo balim sadīpaṁ dadāmi ||

"May the eternal gods who reside in this cremation ground accept this imperishable offering of eight parts from us. May the departed one attain auspicious and everlasting realms. May they grant us long life, good health, and happiness. Thus, I offer this lamp and food to the residents and friends of the cremation ground."

- ❖ Open the box containing the ashes and mix with milk and sandal-paste and pour them into a clay pot placed on some darbha grass in the south. Wrap the pot in red cloth.

अद्भ्यः प्रोक्ष्यामि शुचये देवेशानः प्रयश्चित्तः । पवित्रं कुरुतात् अद्यं सर्वानि प्रीत चेतसः ॥१॥
 अयोध्य मथुर माया काशि काञ्चि अवन्तिक । पुरि द्वारवति चैव सप्तैते मोक्ष दायकः ॥२॥
 adbhyaḥ prokṣyāmi śucaye deveśānaḥ prayaścittaḥ । pavitraṁ kurutāt adyaṁ
 sarvāni prīta cetasaḥ ॥ 1 ॥ ayodhya mathura māyā kāśi kāñci avantika । puri
 dvāravati caiva saptaita mokṣa dāyakaḥ ॥ 2 ॥

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द x ३ ..... अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य/
 गोत्रायाः _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ प्रेताया मम मातुः] दहन पश्चात्
 त्रितीये/सप्तमे/नवमेऽहनि अस्थि सञ्चयनं [तथा जले निर्वपनम्] करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat । govinda x 3 ..... asyām puṇya tithau kaśyapa
 gotrasya/gotrāyāḥ _____ pretasya mama pituḥ [_____ pretāyā mama
 mātuh] dahana paścāt tritīye/saptame/navame'hani asthi sañcayanam [tathā jale
 nirvapanam] kariṣye ॥

On this the 3rd, 7th or 9th day after cremation I shall now prepare the ashes for disposal.

Savyam

Rakṣa dīpa prajvalanam

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्मसाक्षी ह्यविघ्नकृत् । यावत्कर्म समाप्तिस्स्यात् तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥
 bho dīpa brahma rūpas tvaṁ karma-sākṣī hyavighna-kṛt ।
 yāvat karma samāptis syāt tāvat tvaṁ susthiro bhava ॥

Karma-pātra sādhanam

- ❖ Place a vessel filled with water upon a pile of rice, add a touch of Ganga-jal if available, parimala dravya, and a flower, decorate the four sides with sandal paste and kumkum.
- ❖ Cover the mouth of the vessel with the right hand or show the aṅkuśa mudra.

Gaṅgā dhyānam

पाशाङ्कुश वराभीतिर् दधानाम् अरुण प्रभाम् । ग्राहारूढम् अगम् वन्दे गङ्गां सर्व सरिद् वराम् ॥
 pāśāṅkuśa varābhītir dadhānām aruṇa prabhām ।
 grāhārūḍham agam vande gaṅgām sarva sarid varām ॥

I offer my obeisances to the Ganges of a reddish glow, the best of all rivers, who holds a noose, goad, and displays the gestures of boon-giving and fearlessness, and who rides on a crocodile.

ॐ अम्बरीषाय विद्महे, सिन्धु-द्वीपाय धीमहि, तन्नो गङ्गा प्रचोदयात् ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः । ॐ गङ्गायै नमः अस्मिन् कुम्भे गङ्गाम् ध्यायामि आवाहयामि ॥

सकल अराधनै स्वर्चितम् ॥ ॐ कर्म-पात्रं सुसंपन्नम् अस्तु ॥

om ambarīṣāya vidmahe । sindhu-dvīpāya dhīmahi । tanno gaṅgā pracodayāt ॥
 om bhūrbhuvas suvaḥ । om gaṅgāyai namaḥ asmin kumbhe gaṅgām dhyāyāmi
 āvāhayāmi ॥ sakala arāadhanai svarcitam ॥

॥ ॐ कर्म-पात्रं सुसंपन्नम् अस्तु ॥

om karma-pātraṁ susaṁpannam astu ॥

❖ Recite the following mantras:—

अदत्तानाम् उपादानं च हिंसैवा हि विधानतः । पर-दारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं स्मृतम् ॥१॥
 पारुष्यम् अनृतं चैव पैशुन्यं चापि सर्वशः । असम्बद्ध प्रलापश्च वाङ्मयं स्याच्चतुर्विधम् ॥२॥
 पर द्रव्येषु अभि-ध्यानं मनसानिष्ट चिन्तनम् । वितथाभिनिवेशश्च मानसं त्रि-विधं स्मृतम् ॥३॥
 एतानि दश पापानि हर त्वं अस्य जाह्ववि ।

adattānām upādānam ca himsaivā hi vidhānataḥ । para-dāropasevā ca kāyikaṁ
 trividhaṁ smṛtam ॥ 1 ॥ pārūṣyam anṛtam caiva paiśunyaṁ cāpi sarvaśaḥ ।
 asambaddha pralāpaśca vāṅmayam syāc catur vidham ॥ 2 ॥ para dravyeṣv
 abhidhyānam manasāniṣṭa cintanam । vitathābhiniveśaśca mānasaṁ trividhaṁ
 smṛtam ॥ 3 ॥ etāni daśa pāpāni hara tvaṁ asya jāhnavi ॥

गङ्गा गङ्गेति यो ब्रूयाद् योजनानां शतैरपि । मुच्यते सर्व पापेभ्यो विष्णु-लोकं स गच्छति ॥
 gaṅgā gaṅgeti yo brūyād yojanānām śatairapi ।
 mucyate sarva pāpebhyo viṣṇu-lokaṁ sa gacchati ॥

Aspersion

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा । यस्मरेत् पुण्डरिकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरश्शुचिः ॥
 apavitraḥ pavitro vā sarvāvasthaṁ-gatopi vā ।
 yasmaret puṇḍarikākṣam sa bāhyābhyantaraśśuciḥ ॥

Ṣaṣṭi Piṇḍa Dānam³

Saṅkalpaḥ — हरिः ओम् तत्सत् । मम उपात ..... अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य
 मम पित्रस्य [_____ प्रेतायाः मात्रे] अस्थि सञ्चय निमित्तक पिण्ड-दानम् अहं करिष्ये ॥
 — hariḥ om tat sat । mama upāta ..... adya kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ
 _____ pretasya mama pitrasya [_____ pretāyāḥ mātṛe] asthi sañcaya
 nimittaka piṇḍa-dānam ahaṁ kariṣye ॥

Apasavyam

❖ In a leaf-container place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:
 अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता अस्थि सञ्चय निमित्तक पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया
 दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā asthi sañcaya nimittaka piṇḍa-sthāne
 atrāvane nikṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the piṇḍa and offer it from the pitṛ-tūrtha.

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता अस्थि सञ्चय निमित्तक एष पिण्डस् ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥
 adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā asthi sañcaya nimittaka eṣa piṇḍas te mayā
 dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Take the leaf-container in the hands and say the mantras and then pour over the piṇḍa

³ Continuation of the North Indian ceremonies according to Garuda Purana.

अद्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता प्रेतस्य अस्थि सञ्चय निमित्तक पिण्डोपरि अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā pretasya asthi sañcaya nimittaka piṇḍopari atra pratyavane niḥṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

इदं शीतलं जलं तवोपतिष्ठताम् ॥ इदं गन्धस्तवोपतिष्ठताम् ॥ एते अक्षतास्तवोपतिष्ठताम् ॥

इदं भृङ्गराज पत्रं तवोपतिष्ठताम् ॥

idaṁ śītalam jalam tavopatiṣṭhatām ॥ idaṁ gandhas tavopatiṣṭhatām ॥

ete akṣatās tavopatiṣṭhatām ॥ idaṁ bhṛṅgarāja patraṁ tavopatiṣṭhatām ॥

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥

anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharaḥ ।

avyayaḥ puṇḍarīkākṣaḥ preta mokṣa prado bhava ॥

- ❖ Take gandha, akṣata and flowers and offer on the piṇḍa.

Savyam

CONSIGNMENT OF ASHES

- ❖ Go to the place where the ashes are to be consigned or buried.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् गोविन्द x ३ ..... अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ प्रेताया मातुः] अद्य द्वितिये/त्रितियेऽहनि सागरे/पुण्य नद्यां/भूमौ वा भस्म निर्वपणम् करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat govinda x 3..... asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ [_____ pretāyā mātuḥ] adya dvitiye/tritiye'hani sāgare/puṇya nadyām/bhūmau vā bhasma nirvapaṇam kariṣye ॥

Water Consignment

- ❖ Chant the Gaṅgā stotram

गङ्गा देवी महा पुण्यं नमस्ते विश्व-भामिनि । यमुना परम पूर्णा नमस् ते परमेश्वरि ॥१॥ नर्मदा च देवी पुण्यं नमस्ते लोक रञ्जनि । धारण्यै मल-हारिण्यै नमस्तुभ्यम् महेश्वरी ॥२॥ दैविके दैविक-जा त्वम् शिव पृष्ठा नमोऽस्तु ते । नैरञ्जने जगत् क्लेश हारिण्यै ते नमो नमः ॥३॥ मन्दाकिनिसुर देवी नमस्ते मल-हारिणि । जम्बु शङ्खा महा देवी देवी देव नियोगतः ॥४॥ मेरु-प्रदक्षिणं कृत्वा क्लेशान् नारायण प्रिय । पर्वताश्रु मुखा पुण्ये शिशु-क्लेशा विनाशाय ॥५॥ अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवी नमोऽस्तु ते । सर्व विघ्न विनाशनं तोयेन परिशुच्यते ॥६॥ पञ्चाक्षरं महा पुण्यं पवित्रं पापनाशनम् । पाप-कोटि-सहस्राणाम् अगाधम् भवेत्सागरम् ॥७॥ गङ्गा गङ्गेति यो ब्रूयाद् योजनानां शतैरपि । मुच्यते सर्व पापेभ्यो विष्णु-लोकं स गच्छति ॥८॥

gaṅgā devī mahā puṇyam namas te viśva-bhāmini । yamunā parama pūrṇā namas te parameśvari ॥ 1 ॥ narmadā ca devī puṇyam namaste loka rañjani । dhāraṇyai mala-hāriṇyai namas tubhyam maheśvarī ॥ 2 ॥ daivike daivika-jā tvam śiva pṛṣṭhā namo'stu te । nairañjane jagat kleśa hāriṇyai te namo namaḥ ॥ 3 ॥ mandākini-sura devī namaste mala-hāriṇi । jambhu śaṅkhā mahā devī devī deva niyogataḥ ॥ 4 ॥

meru-pradakṣiṇam kṛtvā kleśān nārāyaṇa priya | parvatāśru mukhā puṇye śiśu-
kleśā vināśāya || 5 || apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devī namo'stu te | sarva vighna
vināśanam toyena pariśucyate || 6 || pañcākṣaram mahā puṇyam pavitram pāpa-
nāśanam | pāpa-koṭi-sahasrāṇām agādham bhavet sāgaram || 7 ||
gaṅgā gaṅgeti yo brūyād yojanānām śatairapi | mucyate sarva pāpebhyo viṣṇu-
lokaṁ sa gacchati || 8 ||

Apasavyam

❖ Empty the ashes into the sea.

शिवम् यातु परं यातु सुकृतम् यातु तपो यातु ।

śivaṁ yātu paraṁ yātu sukṛtaṁ yātu tapo yātu ।

May you reach well-being, the highest state, religious merit and the highest austerity.

Savyam

Prarthana

त्राहि मां देव-देवेश हरे संसार सागरात् । त्राहि मां सर्व पापघ्न दुःख शोकार्णवात् प्रभो ॥ १ ॥

trāhi mām deva-deveśa hare saṁsāra sāgarāt ।

trāhi mām sarva pāpaghna duḥkha śokārṇavāt prabho ॥ 1 ॥

O Lord of lords, Hari save me from the ocean of existence. O redeemer of sins, save me from the ocean of misery and sorrows, O Lord

देवकीनन्दन श्रीश हरे संसार सागरात् । दुर्-वृत्तांस्त्रायसे विष्णोः ये स्मरन्ति सकृत् सकृत् ॥ २ ॥

devakīnandana śrīśa hare saṁsāra sāgarāt ।

dur-vṛttāṁs-trāyase viṣṇoḥ ye smaranti sakṛt sakṛt ॥ 2 ॥

O Son of Devaki! O Lord of Sri! Save me from the ocean of transmigration! You are reputed to be the Savior of sinners who remember you but once.

त्राहि मां देव-देवेश त्वामृतेऽन्यो न रक्षिता । स्वजन्म वासुदेवाय गो ब्रह्मण हिताय च ॥ ३ ॥

trāhi mām deva-deveśa tvāmṛte'nyo na rakṣitā ।

svajanma vāsudevāya go brahmaṇa hitāya ca ॥ 3 ॥

O God of gods, save me. Apart from you there is no other refuge. Obeisance to the Self-born Vāsudeva, the benefactor of the whole universe & devotees.

जगद्-हिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः । शन्तिरस्तु शिवं चास्तु धनविख्याति राज्यभाक् ॥ ४ ॥

jagadd-hitāya kṛṣṇāya govindāya namo namaḥ ।

śāntir astu śivaṁ cāstu dhanavikhyāti rājyabhāk ॥ 4 ॥

Obeisance to Krishna, Govinda. Let there be peace, let there be welfare. Let me be the possessor of sacred wealth, fame and a vast spiritual realm.

अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥ ५ ॥

ataṣi puṣpa saṁkāśaṁ pīta-vāsa samacyutaṁ ।

ye namasyanti govindaṁ na teṣāṁ vidyate bhayam ॥ 5 ॥

Those who worship the Lord Govinda of dark hue; garbed in yellow silk, for them there is no fear of death.

कृष्ण कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर् भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥ ६ ॥

kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvam agatīnām gatiṛ bhava ।

saṁsāra āṛṇava magnānām prasīda puruṣottama ॥ 6 ॥

O Most merciful Lord Krsna who art the saviour of the helpless, have mercy upon those who are drowning in this ocean of birth & death.

नारायण सुर श्रेष्ठ लक्ष्मि कान्त जनार्धन । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥ ७ ॥

nārāyaṇa sura śreṣṭha lakṣmi kānta janārdhana ।

asya pretasya mokṣārthaṁ suprīto bhava sarvadā ॥ 7 ॥

O Lord narayana foremost of divinities, Consort of Lakshmi, Lord of men! Please grant release to the departed through this rite of tarpana.

- ❖ Sprinkle the mourners with water from the karma-pātra and extinguish the rakṣa-dīpa
- ❖ The kartā prostrates to the South
- ❖ The mourners return home and the kartā takes a bath.

Dakṣina Dānam

भो ब्रह्मणाः! अक्षय्य पुण्य लोक अवाप्त्यर्थं मया क्रव्य नाम अग्निना कृतं पैत्र-मेधिकं कर्म यथा शास्त्रं भूयाद् इति भवन्तो महान्तोऽनुग्रहन्तु ॥

bho brahmaṇāḥ! akṣayya puṇya loka avāptyarthaṁ mayā kravya nāma agninā kṛtaṁ paitra-medhikaṁ karma yathā śāstraṁ bhūyād iti bhavanto mahānto'nugraḥṇantu ॥

O Brahmins through your blessing may this rite of cremation be fruitful according to the Scriptures, and may my father attain to a perpetual state of virtue and well-being.

DAY 10 — DAŚAGĀTRA (Northerners)

❖ *This ceremony is usually done over 10 days but nowadays all the offerings are made on the 10th day.*

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा । यस्मरेत् पुण्डरिकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरश्शुचिः ॥
 apavitraḥ pavitro vā sarvāvasthaṁ-gatopi vā ।
 yasmaret puṇḍarikākṣaṁ sa bāhyābhyantaraśśuciḥ ॥

Rakṣa-dīpa prajvalanam

❖ Light the Rakṣa-dīpam of sesame oil and place it facing south

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्म-साक्षी ह्यविघ्नकृत् यावत् कर्म समाप्तिसु स्यात्तावत्त्वं सुस्थिरो भव
 bho dīpa brahma rūpas tvaṁ karma-sākṣī hyaviḡhna-kṛt ।
 yāvat karma samāptis syāt tāvat tvaṁ susthiro bhava ॥

नमो नमस्ते गोविन्द पुराण पुरुषोत्तम । इदं श्राद्धं हृषीकेश रक्षतां सर्वतो दिशः ॥
 namo namaste govinda purāṇa puruṣottama ।
 idaṁ śrāddhaṁ hṛṣīkeśa rakṣatāṁ sarvato diśaḥ ॥

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३
 devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।
 namaḥ svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥ x 3

❖ Stand and scatter yellow mustard seeds and salute the following directions:—

ॐ प्राच्यै दिशे नमः । ॐ दक्षिनस्यै दिशे नमः । ॐ प्रतीच्यै दिशे नमः ।
 ॐ उदीच्यै दिशे नमः । ॐ अन्तरिक्षाय नमः । ॐ भूम्यै नमः ॥
 om prācyai diśe namaḥ । om dakṣinasyai diśe namaḥ । om pratīcyai diśe namaḥ ।
 om udīcyai diśe namaḥ । om antarikṣāya namaḥ । om bhūmyai namaḥ ॥

❖ take til and flowers and offer on the ground:—

ॐ श्राद्ध भूम्यै नमः ॥ om śrāddha bhūmyai namaḥ ॥

Apasavyam

Saṅkalpaḥ — हरिः ओम् तत्सत् ..... ॥ अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____
 पितुः/[_____ प्रेतायाः मातुः] प्रेतस्य प्रेतत्व विमुक्तये अक्षय उत्तम-लोक प्राप्त्यर्थ अद्य
 दशमऽहनि दश गात्र पिण्ड दानम् अहं करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat ..... asyām puṇya tithau Kaśyapa gotrasya _____
 pituḥ/[_____ pretāyāḥ mātuḥ] pretasya pretatva vimuktaye akṣaya uttama-
 loka prāptyarthaṁ adya daśama'hani daśa gātra piṇḍa dānam ahaṁ kariṣye ॥

❖ take til and water and offer on the ground from pitṛ tirtha 3 times:—

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत [गोत्रे/प्रेता] चिता दह जनित ताप तृष्ण उपशमन अर्थ प्रथम
 दिन सम्बन्धी एष तिल तोयाञ्जलिस् ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

kaśyapa gotrasya _____ preta [pretā] citā daha janita tāpa tṛṣṇa upaśamana
arthaṁ prathama dina sambandhī eṣa tila toyāñjalis te mayā dīyate
tavopatiṣṭhatām ॥

❖ Salute Lord Yama:—

ॐ यमाय नमः । धर्म-राजाय । मृत्यवे । अन्तकाय । वैवस्वताय । दध्नाय । नीलाय परमेष्ठिने
। वृकोदराय । चित्राय । चित्र-गुप्ताय ॥

om yamāya namaḥ | dharma-rājāya | mṛtyave | antakāya | vaivasvatāya | dadhnāya
| nīlāya parameṣṭhine | vṛkodarāya | citrāya | citra-guptāya ॥

❖ Fill a small clay pot with water:—

आकाशे तु निरालम्बो वायु-भूत निराश्रय । प्रेत घटो मया दत्तस् तवैष उपतिष्ठताम् ॥
ākāśe tu nirālambo vāyu-bhūta nirāśraya |
preta ghaṭo mayā dattas tavaiṣa upatiṣṭhatām ॥

*In the Akāśa, however, the spirit is free and unsupported. I hereby offer the deceased this pot of water.
Please remain here.*

❖ Place two clay vessels on an āsana, pour water in one and milk in the other.

चिताऽनल प्रदग्धोऽसि प्रैत्यक्तोऽसि बान्धवैः । इदं नीरम् इदं क्षीरम् अत्र स्नाहि इदं पिब ॥
citā'nala pradagdho'si praityakto'si bāndhavaiḥ |
idaṁ nīram idaṁ kṣīram atra snāhi idaṁ piba ॥

*You have been incinerated by the fire of the funeral pyre and have been abandoned by your relatives
This is water, this is milk, bathe here and drink this.*

❖ Touch the water vessel:—

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत/प्रेता अनेन जलेन स्नाहि ।
kaśyapa gotrasya _____ preta/pretā anena jalena snāhi |

❖ Touch the milk vessel:—

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत/प्रेता अत्र क्षीरं पिब ।
kaśyapa gotrasya _____ preta/pretā atra kṣīraṁ piba |

Savyam

Karma-pātra sādhanam

❖ Place a vessel filled with water upon a pile of rice, add parimala dravya, and a flower,
decorate the four sides with sandal paste and kumkum.

❖ Cover the mouth of the vessel with the right hand or show the añkuśa mudra.

आवाहयाम्यहं देवं वरुणं भुवनेश्वरम् । सर्वौषधिरसं दिव्यममृतं प्राण-धारकम् ॥ १ ॥

अपांपते जगन्नाथ रस रूप गदाधर । पद्मोद्भव इहा-गच्छ शक्रेण सहितः प्रभो ॥ २ ॥

सगणश्च सभार्यश्च शिशुमारैक वाहन । एहि देव जलाध्यक्ष पात्रेऽस्मिन् सन्निधिम् कुरु ॥ ३ ॥

āvāhayāmyahaṁ devaṁ varuṇaṁ bhuvaneśvaram | sarvauṣadhiraśaṁ divyam
amṛtaṁ prāṇa-dhārakam ॥ 1 ॥ apāmpate jagan-nātha rasa rūpa gadādharma |

padmodbhava ihā-gaccha śakreṇa sahitaḥ prabho ॥ 2 ॥ sargaṇaśca sabhāryaśca
śiśumāraika vāhana | ehi deva jalādhyakṣa pātre'smin sannidhiṁ kuru ॥ 3 ॥

"I invoke the divine Lord Varuna, the ruler of the world, who holds the nectar of immortality, who is immortal, and sustains all life. O Lord of the universe, who holds the essence of all waters, who wields the mace, and who arose from the lotus, come here along with Indra. O Lord of waters, accompanied by your retinue and your consort, riding on the celestial creature known as Shishumara, come and be present in this vessel of water."

नमो नमस्ते स्फटिक प्रभाय सुश्वेत वस्त्राय सुमङ्गलाय ।

सुपाश-हस्ताय झषासनाय जलाधिनाथाय वरुणाय नमो नमस्ते ॥ ४ ॥

namo namaste sphaṭika prabhāya suśveta vastrāya sumaṅgalāya |

supāśa-hastāya jhaṣāsanāya jalādhināthāya varuṇāya namo namaste ॥ 4 ॥

"Salutations, salutations to the one with crystal radiance, dressed in white auspicious attire, with a beautiful noose in hand, seated on a throne, Lord of the waters, I offer my salutations again and again to you, O Varuna."

॥ ॐ कर्म-पात्रं सुसंपन्नम् अस्तु ॥

om karma-pātraṁ susaṁpannam astu |

- ❖ Prepare a Vedit or if done outside — dig a trench from North-west to South-east.
- ❖ Prepare 10 āsanās, 10 piṇḍās and 10 ḍone.
- ❖ Place 10 peepal leaves for āsanās on the altar and place a banana next to each leaf.
- ❖ Sprinkle everything with the karma pātra water.
- ❖ Take tila and jal in a ḍone and make saṅkalpa

Saṅkalpaḥ — हरिः ओम् तत्सत् ..... ॥ अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____
पितुः/(_____ प्रेतायाः मातुः) प्रेतस्य प्रेतत्व विमुक्तये अक्षय उत्तम-लोक प्राप्त्यर्थ रौरव
नाम नरक उत्तारणाय मूर्धा वयव निष्पत्यर्थ प्रथम दिन निमित्तकं पूरक पिण्ड प्रदानं करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat ..... asyām puṇya tithau kaśyapa gotra _____
pituḥ/[kaśyapa gotrāyāḥ _____ pretāyāḥ mātuḥ] pretasya pretatva
vimuktaye akṣaya uttama-loka prāptyarthaṁ raurava nāma naraka uttāraṇāya
mūrdhā vayava niṣpattyarthaṁ prathama dina nimittakaṁ pūraka piṇḍa pradānaṁ
kariṣye ॥

Apasavyam

- ❖ Place chandan, akṣata and flower on each leaf.

कश्यप गोत्रस्य _____ पितुः [_____ प्रेता मातुः] इदम् आसनं तवोपतिष्ठताम् ॥
kaśyapa gotrasya _____ pituḥ [_____ pretā mātuḥ] idaṁ āsanaṁ
tavopatiṣṭhatām ॥

- ❖ In each ḍone place a pavitri, til and water.

कश्यप गोत्रस्य _____ पितुः [_____ प्रेता मातुः] इदम् अवनेजनं ते मया दीयते
तव उपतिष्ठताम् ॥
kaśyapa gotrasya _____ pituḥ [_____ pretā mātuḥ] idaṁ avanejanam
te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 1

❖ Offer the 1st piṇḍa from pitru tirtha

कश्यप गोत्रस्य _____ पितुः [_____ प्रेतायाः मातुः] प्रेतस्य प्रेतत्व विमुक्तये
अक्षय उत्तम-लोक प्राप्त्यर्थं रौरव नाम नरक उत्तारणाय मूर्धा वयव निष्पत्यर्थं प्रथम दिन निमित्तकं
पूरक प्रथम पिण्डस् ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

kaśyapa gotrasya _____ pituḥ [_____ pretāyāḥ mātuh] pretasya
pretatva vimuktaye akṣaya uttama-loka prāptyartham raurava nāma naraka
uttāraṇāya mūrdhā vayava niṣpattyartham prathama dina nimittakam pūraka
prathama piṇḍas te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Arghya

❖ Pour the water from the done over the piṇḍa

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
kaśyapa gotra _____ preta atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava
upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 2

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये, योनि-पुंस नाम नरक उत्तारणाय, कर्णाक्षि-नासिका
पूरकः द्वितीय पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye, yoni-puṁsa nāma naraka
uttāraṇāya, karṇākṣi-nāsikā pūrakah dvitīya piṇḍaste mayā dīyate tava
upatiṣṭhatām ॥

Arghya— अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām

Piṇḍa 3

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये, महा-रौरव-नाम नरक उत्तारणाय, गलां सभुज वक्षस्थल
पूरकः त्रितीय पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye, mahā-raurava-nāma naraka
uttāraṇāya, galām sabhuja vakṣasthala pūrakah tritīya piṇḍaste mayā dīyate tava
upatiṣṭhatām ॥

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 4

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये तामिस्र नाम नरक उत्तारणाय, नाभि लिङ्ग गुद पूरकः
चतुर्थः पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye tāmisra nāma naraka uttāraṇāya,
nābhi liṅga guda pūrakah caturthaḥ piṇḍaste mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām

Piṇḍa 5

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये अन्ध-तामिस्र नाम नरक उत्तारणाय, जानु जङ्घा पाद पूरकः पञ्चम पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye andha-tāmisra nāma naraka uttāraṇāya, jānu jaṅghā pāda pūraḥ pañcama piṇḍaste mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 6

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये सम्भ्रम नाम नरक उत्तारणाय, सर्व मर्म पूरकः षष्ठः पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye sambhrama nāma naraka uttāraṇāya, sarva marma pūraḥ ṣaṣṭhaḥ piṇḍaste mayā dīyate tava upatiṣṭhatām

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 7

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये अमेध्य कृमि सम्पूर्ण नाम नरक उत्तारणाय, सर्व नाडी पूरको सप्तम पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye amedhya kṛmi sampūrṇa nāma naraka uttāraṇāya, sarva nādī pūraḥ sapṭama piṇḍaste mayā dīyate tava upatiṣṭhatām

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 8

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये पुरीष-भक्षण नाम नरक उत्तारणाय, दन्त नख लोमादि पूरकः अष्ठम पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye purīṣa-bhakṣaṇa nāma naraka uttāraṇāya, danta nakha lomādi pūraḥ aṣṭhama piṇḍas te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥
atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 9

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये स्व-मांस भक्षण नाम नरक उत्तारणाय, वीर्य पूरकः नवम पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye sva-māmsa bhakṣaṇa nāma naraka uttāraṇāya, vīrya pūraḥḥ navama piṇḍas te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

atra pratyavane niḥṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Piṇḍa 10

मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व निवृत्तये कुम्भीपाक नाम नरक उत्तारणाय, क्षुत्-पिपास पूरको दशमः पिण्डस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

mama pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛttaye kumbhīpāka nāma naraka uttāraṇāya, kṣut-pipāsa pūraḥḥ daśamaḥ piṇḍas te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Arghya — अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ॥

atra pratyavane niḥṣva te mayā dīyate tava upatiṣṭhatām ॥

Upacāras

- ❖ Offer a thread of wool, tulsi, betel, mithai, a banana, betel-leaf & nuts, lamp and incense.

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत [प्रेता] एतानि ऊर्ण सूत्र भृङ्ग-राज पत्रं धूप दीप नैवेद्य ताम्बूलं पूगि फलादि मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ preta [pretā] etāni ūrṇa sūtra bhr̥ṅga-rāja patraṁ dhūpa dīpa naivedya tāmbūlaṁ pūgi phalādi mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

Tilāñjali

- ❖ Take water & til and offer from the pitru-tīrtha on 1st piṇḍa once, 2nd piṇḍa twice etc. etc.
- ❖ If done in the house one can offer all the tilāñjalīs into a tray.

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत दशम दिने एकतिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य द्वितीय दिने द्वि-तिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य त्रितीय दिने त्रयस् तिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य चतुर्थ दिने चतुस् तिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य पञ्चम दिने पञ्च तिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य षष्ठम दिने षट् तिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य सप्तम दिने सप्त तिल तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य अष्ठम दिने अष्ठौ तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य नवम दिने नव तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

अद्य दशम दिने दश तोयाञ्जलिस्ते मया दीयन्ते तवोपतिष्ठन्ताम् ॥

kaśyapa gotrasya _____ preta daśama dine eka-tila toyāñjaliste mayā dīyate
tavopatiṣṭhantām ॥

adya dvitīya dine dvi-tila toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya tritīya dine trayas tila toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya caturtha dine catus tila toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya pañcama dine pañca tila toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya ṣaṣṭhama dine ṣaṭ tila toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya saptama dine sapta tila toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya aṣṭhama dine aṣṭhau toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

adya navama dine nava toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhanām ॥

adya daśama dine daśa toyāñjalis te mayā dīyante tavopatiṣṭhantām ॥

Savyam

Prārthana

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥१॥

अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥२॥

कृष्ण कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर्भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥३॥

नारायण सुर श्रेष्ठ लक्ष्मि कान्त जनार्धन । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥४॥

हिरण्य-गर्भ पुरुष व्यक्ताव्यक्त स्वरूपिणे । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥५॥

anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharaḥ । avyayaḥ puṇḍarīkākṣaḥ preta
mokṣa Prado bhava ॥ 1 ॥ atasi puṣpa saṅkāśaṁ pīta-vāsa samacyutaṁ । ye
namasyanti govindaṁ na teṣāṁ vidyate bhayam ॥ 2 ॥ kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvaṁ
agatīnām gatiḥ bhava । saṁsāra āṛṇava magnānām prasīda puruṣottama ॥ 3 ॥
nārāyaṇa sura śreṣṭha lakṣmi kānta janārdhana । asya pretasya mokṣārthaṁ supṛīto
bhava sarvadā ॥ 4 ॥ hiraṇya-garbha puruṣa vyaktāvyakta svarūpiṇe । asya pretasya
mokṣārthaṁ supṛīto bhava sarvadā ॥ 5 ॥

एतद् कृतं यद् विष्णो तर्पणं तेन श्री महा विष्णुः प्रीतोऽस्तु ।

etad kṛtaṁ yad viṣṇo tarpaṇaṁ tena śrī mahā viṣṇuḥ pṛīto'stu.

❖ Perform Puṇyāha vācanam:-

PUNYĀHA VĀCANAM

Invocation of Varuṇā

नाग-पाश-धरं हृष्टं रक्तौघ द्युति-विग्रहम् । शशाङ्क धवलं ध्यायेत् वरुणं मकरासनम् ॥

nāga-pāśa-dharaṁ hr̥ṣṭaṁ raktaugha dyuti-vigrahaṁ |

śaśāṅka dhavalaṁ dhyāyet varuṇaṁ makarāśanam ||

वरुणं श्वेत-वर्णं च पाश-हस्तं रुजासनम् । मौक्तिकालङ्कृतं देवं तीर्थ नाथम् अहं भजे ॥

varuṇaṁ śveta-varṇaṁ ca pāśa-hastaṁ rujāśanam |

mauktikālaṅkṛtaṁ devaṁ tīrtha nātham ahaṁ bhaje ||

"I meditate on Lord Varuna, who has the form of a white-colored, pearl-adorned deity, seated on a crocodile, holding a noose in his hand. He is adorned with the radiance of a red cloud and the luster of the moon, and is the lord of all sacred waters. May he bestow upon me his blessings and protection."

अस्मिन् पूर्वं स्थापित कुम्भे वरुणं ध्यायामि आवाहयामि स्थापयामि गन्धाक्षत पुष्पाणि
समर्पयामि ॥

asmin pūrva sthāpita kumbhe varuṇaṁ dhyāyāmi āvāhayāmi sthāpayāmi
gandhākṣata puṣpāṇi samarpayāmi ||

❖ Offer 16 upacāras:

आसनं समर्पयामि । अर्घ्यं । पाद्यम् । आचमनम् । स्नानम् । वस्त्र अर्थम् अक्षताम् । उपवितम् ।
गन्धम् ।

āśanaṁ samarpayāmi | arghyaṁ | pādyaṁ | ācamaṇam | snānaṁ | vastra artham
akṣatām | upavitam | gandham |

❖ Offer flowers

ॐ वरुणाय नमः, प्रचेतसे, सुरूपिणे, अपाम्-पतये, मकर-वाहनाय, जलाधिपतये, पाश-
हस्ताय, सकल-तीर्थाधि-पतये ।

om varuṇāya namaḥ, pracetase, surūpiṇe, apām-pataye, makara-vāhanāya,
jalādhipataye, pāśa-hastāya, sakala-tīrthādhi-pataye |

ॐ जल-बिम्बाय विद्महे, नील-पुरुषाय धीमहि, तन्नो वरुण प्रचोदयात् ॥

om jala-bimbāya vidmahe, nīla-puruṣāya dhīmahi, tanno varuṇa pracodayāt ||

ॐ नमो नमस्ते स्फटिक प्रभाय सुश्वेत वस्त्राय सुमङ्गलाय ।

सुपाश-हस्ताय झषासनाय जलाधिनाथाय नमो नमस्ते ॥

om namo namaste sphaṭika prabhāya suśveta vastrāya sumaṅgalāya |

supāśa-hastāya jhaṣāśanāya jalādhināthāya namo namaste ||

Salutations to you, again and again, O Splendid One with the Crystal Radiance, in White Robes and Auspiciousness. O Lord with the Noose and Goad in your Hands, and Ruler of the Waters, Salutations to you, again and again.

शिवा आपः सन्तु — सन्तु शिवा आपः ।

śivā āpaḥ santu — santu śivā āpaḥ |

सौमनस्यम् अस्तु — अस्तु सौमनस्यम् ।

saumanasyam astu — astu saumanasyam ।

अक्षतं चारिष्टं चास्तु — अस्त्वक्षतम् अरिष्टम् ।

akṣataṁ cāriṣṭaṁ cāstu — astvakṣatam ariṣṭam ।

भवद्भिर् अनुज्ञातः पुण्याह वाचयिष्ये — वाच्यताम् ॥

bhavadbhir anujñātaḥ puṇyāha vācayiṣye — vācyatām ॥

कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्र समाश्रितः । मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृ गणाः स्मृताः ॥
कुक्षौ तु सागर सर्व सप्त द्वीप वसुन्धरा । ऋग्वेदोऽथ यजुर् वेदः साम वेदो ह्यथर्वनः । अङ्गैश्च
सहित सर्वे कलशम्बु समाश्रिताः ॥ गङ्गे च यमुने चैव गोदावरी सरस्वती । नर्मदे सिन्धु कावेरि
जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥ पुष्कराद्यानि तीर्थानि गङ्गाद्यास् सरितस् तथा । आयन्तु लोक
शान्त्यार्थं दुरित क्षय कारकाः ॥ अत्र गायत्री सावित्री शान्तिः पुष्टिकरि तदा । आयन्तु
यजमानस्य दुरित क्षय कारकाः ॥ इमा आप शिवा सन्तु शुद्धा शुभाश्च निर्मला । पावनं
शितलश्चैव पूत सूर्यस्य रश्मिभिः ॥ पूत ब्रह्म पवित्रेण, पूतम् इन्द्र सुनीतीभिः । वरुण स्वस्त्या
पुनातु यमो धर्मेन पुनातु मां ॥ सर्व तीर्थ जलं पुण्यं पावनं सर्व कारणं । विष्णु पादोद्भवं शुद्धं
सर्व मङ्गल दायिना ॥ सर्व समुद्राः सरिताः तीर्थानि च नगा हृदाः । आयन्तु लोक-शान्त्यर्थं
दुरित क्षय-कारकाः ॥ आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो तव । आपो रक्षन्तु त्वां नित्यम्-
आपो नारायणस्स्वयम् ॥

kalaśasya mukhe viṣṇuḥ kaṇṭhe rudra samāśritaḥ । mūle tatra sthito brahmā
madhye mātr gaṇāḥ smṛtāḥ ॥ kukṣau tu sāgara sarva sapta dvīpa vasundharā ।
ṛgvedo'tha yajur vedāḥ sāma vedo hyatharvanāḥ । aṅgaiśca sahita sarve kalaśambu
samāśritāḥ ॥ gaṅge ca yamune caiva godāvarī sarasvatī । narmade sindhu kāverī
jale'smin sannidhiṁ kuru ॥ puṣkarādyāni tīrthāni gaṅgādyās saritas tathā । āyantu
loka śāntyārthaṁ durita kṣaya kārakāḥ ॥ atra gāyatrī sāvitṛī śāntiḥ puṣṭikari tadā ।
āyantu yajamānasya durita kṣaya kārakāḥ ॥ imā āpa śivā santu śuddhā śubhāśca
nirmalā । pāvanam śitalaścaiva pūta sūryasya raśmibhiḥ ॥ pūta brahma pavitreṇa,
pūtam indra sunītībhiḥ । varuṇa svastyā punātu yamo dharmena punātu mām ॥
sarva tīrtha jalam puṇyam pāvanam sarva kāraṇam । viṣṇu pādodbhavam śuddham
sarva maṅgala dāyinā ॥ sarva samudrāḥ saritāḥ tīrthāni ca nagā hradāḥ । āyantu
loka-śāntyārthaṁ durita kṣaya-kārakāḥ ॥ āpaḥ sumitriyāḥ santu
bhavantvoṣadhayo tava । āpo rakṣantu tvām nityam-āpo nārāyaṇas svayam ॥

"Lord Vishnu is situated at the mouth of the Kalash (sacred vessel), Lord Shiva is situated on the neck, Lord Brahma is situated at the base, and the mothers of the universe are said to be situated in the middle. Within the vessel, there is the entire ocean, seven continents, and all the Vedas (Rigveda, Yajurveda, Samaveda, and Atharvaveda) with their branches. All the deities reside within the Kalash, including the holy rivers Ganga, Yamuna, Godavari, Saraswati, Narmada, Sindhu, and Kaveri. May they purify the water in the vessel, destroy sins, and bring peace and well-being to all. May the Gayatri and Savitri mantras, which bring peace and nourishment, come to the aid of the person performing the ritual. May the waters become pure and auspicious, purifying like the sun's rays. May Brahma, Indra, Sunitha, Varuna, and Yama purify and protect us. May all holy waters, including those of the oceans, rivers, lakes, and ponds, come to bring peace and destroy sins. May these waters, which are beneficial to plants, always protect you. May the waters be protected by Lord Narayana himself."

Pavitra Mantra.

ॐ भगवन् पवित्रं वासुदेव पवित्रं, तत् पादौ पवित्रं, तत् पादोदकं पवित्रं, शत धारं, सहस्र धारं, अपरिमित धारं, अच्छिद्रं अक्लिष्टं अक्षयं अनन्त अरिष्ठं अच्युतं परमं पवित्रं भगवन् वासुदेवः पुनातु ॥

om bhagavan pavitraṁ vāsudeva pavitraṁ, tat pādau pavitraṁ, tat pādodakam pavitraṁ, śata dhāraṁ, sahasra dhāraṁ, aparimita dhāraṁ, acchidraṁ akliṣṭam akṣayaṁ ananta ariṣṭhaṁ acyutaṁ paramaṁ pavitraṁ bhagavan vāsudevah punātu ॥

May Lord Vasudeva, who is the most holy, purify everything - His abode, His lotus feet, and His sacred water that flows from His lotus feet. May He purify with hundreds, thousands, and unlimited streams of water, that is never cut, never painful, never decaying, never-ending, and never-failing. May the Supreme Lord, who is infallible and most holy, purify everything.

❖ With the following declarations pour a little water on top of the kumbha.

ऋद्धिरस्तु । समृद्धिरस्तु । पुण्याह-समृद्धिरस्तु । शान्तिरस्तु । पुष्टिरस्तु । तुष्टिरस्ति । वृद्धिरस्तु । अविघ्नमस्तु । आयुष्यमस्तु । आरोग्यमस्तु । शिवमस्तु । शिवं कर्मास्तु । कर्म समृद्धिरस्तु । धर्म समृद्धिरस्तु । वेद समृद्धिरस्तु । शास्त्र समृद्धिरस्तु । धन-धान्य समृद्धिरस्तु । पुत्र पौत्र संपदस्तु । इष्ट-संपदस्तु ॥

rddhir-astu | samrddhir-astu | puṇyāha-samrddhir-astu | śāntir-astu | puṣṭir-astu | tuṣṭir-asti | vṛddhir-astu | avighnam-astu | āyusyam-astu | ārogyam-astu | śivam astu | śivaṁ karmāstu | karma samrddhir-astu | dharma samrddhir-astu | veda samrddhir-astu | śāstra samrddhir-astu | dhana-dhānya samrddhir-astu | putra pautra saṁpad-astu | om iṣṭa-saṁpad-astu ॥

"May there be prosperity, abundance, and the flourishing of good deeds. May there be peace, nourishment, satisfaction, growth, and the absence of obstacles. May there be longevity, health, blessings of auspiciousness, success in actions, success in karma, success in dharma, success in the knowledge of the Vedas, success in the study of scriptures, and success in wealth and abundance. May there be success in having children and grandchildren, and may all desired outcomes be attained."

❖ pour a little water out in the nairṛti koṇa

सकल अरिष्ट निरसनम्-अस्तु । यत् पापं रोगं शोकम् अकल्याणं तत् दूरे प्रतिहतम्-अस्तु ।

sakala ariṣṭa nirasanam-astu | yat pāpaṁ rogaṁ śokam akalyāṇam tat dūre pratihatam-astu |

"May all troubles be eliminated. May all sins, diseases, grief, and inauspiciousness be far removed and prevented."

❖ Pour on top of the kumbha

सर्व शोभनं भवतु । सर्व सम्पदास् सन्तु । शन्नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ ॐ शान्तिः x 3 ॥

sarva śobhanaṁ bhavatu | sarva sampadās santu | śanno astu dvipade śaṁ catuṣpade ॥ om śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ॥

May everything be auspicious. May everyone possess wealth and prosperity. May peace be unto bipeds and quadrupeds. Om peace, peace, peace.

इमा आपः शिवा शिवत्तमाः, शान्ता शान्तत्तमाः, शुभा शुभत्तमाः, पूता पूतत्तमाः, पुण्या पुण्यत्तमाः, मेध्य मेध्यत्तमाः, अमृताऽमृत रसाः तास् ते कृन्वन्तु भेषजम् ॥

imā āpaḥ śivā śivattamāḥ, śāntā śāntattamāḥ, śubhā śubhattamāḥ, pūtā pūtattamāḥ, puṇyā puṇyattamāḥ, medhya medhyattamāḥ, amṛtā'mṛta rasāḥ tās te kṛnvantu bheṣajam ॥

These waters are peaceful, most pure and auspicious. They are imbued with tranquility, goodness, purity, auspiciousness, and holiness. May they endow us with the medicine of immortality.

Prokṣaṇam (sprinkling)

❖ Show the kumbha, tarkṣa, dhenu, śaṅkha, cakra, meru, mudras

kumbha

garuḍa

dhenu

Śaṅkha

cakra

meru

❖ Sprinkle everything with the following mantra;

ॐ स्थानानि देसानि सहस्र-बाहो वरेण्य नामा विरजांसि नामा ।
तेभ्यो नमस्ते मधुसूदनाय तत्राभिमानं सह रक्षसन्तु ॐ ॥

om sthānāni desāni sahasra-bāho vareṇya nāmā virajāṁsi nāmā ।
tebhyo namaste madhusūdanāya tatrābhimānaṁ saha rakṣasantu om ॥

"O Madhusudana, with thousands of arms and excellent prowess, I bow to you who have the best of names and the most resplendent virtues. May your protective power be with me there, and may I be blessed with self-confidence."

Prāśaṇam (drinking)

अकाल मृत्यु हरणम् सर्व व्याधि विनाशनम् । सर्व पप क्षय-करम् वरुण पादोदक शुभम् ॥
akāla mṛtyu haraṇam sarva vyādhi vināśanam ।
sarva papa kṣaya-karam varuṇa pādodaka śubham ॥

For the avoidance of untimely death, for the removal of ailments and for the eradication of all sins we partake of the sacred water of Varuna.

ŚĀNTI PĀṬHA

द्वौशान्तिरन्तरिक्षगुं शान्तिः पृथिवी शान्तिराप शान्तिरोषधय शान्तिः । वनस्पतय शान्तिर्विश्वेदेवाश्शान्तिर्ब्रह्म शान्तिस्सर्वगुं शान्तिश्शान्तिरेव शान्तिस्सा मा शान्तिरेधि ॥

dyauś śāntir antarikṣagum śāntiḥ pṛthivī śāntir āpa śāntir ośadhaya śāntiḥ ।
vanaspataya śāntir viśvedevāś śāntir brahma śāntis sarvagum śāntiś śāntir eva
śāntis sā mā śāntir edhi ॥

DAŚĀHA VIDHIḤ (Southerners)

- ❖ On the tenth day all the family should have complete shave and bath, with loose hair and wearing one garment.
- ❖ They all sit down facing the south.

1. Śānti Homah

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द गोविन्द गोविन्द ..... अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्या प्रेताया मम मातुः] मरनात् दशमेऽहनि मम ज्ञातिनां च अघ निर्हरण अर्थं शान्ति होमं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | govinda govinda govinda ..... asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ nāma pretasya mama pituḥ [_____ nāmnyā pretāyā mama mātuh] maranāt daśame'hani mama jñātinām ca agha nirharaṇa artham śānti homaṁ kariṣye ॥

On this 10th after the death and cremation of my father/mother, I perform this Shanti (Peace) Homa for absolving all my relatives of their transgressions and misdemeanors and to bring peace to our family.

- ❖ A grass mat is placed to the west of the fire.
- ❖ The family sit down with the youngest first.

Agnimukham

ॐ भूर्भुवस्सुवः धूम-केतु नाम अग्निम् आवाहयामि स्थापयामि ।

ॐ धूम-केतु नाम अग्नये नमः । सुप्रतिष्ठो वरदो भव ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ dhūma-ketu nāma agnim āvāhayāmi sthāpayāmi |

om dhūma-ketu nāma agnaye namaḥ | supraṭiṣṭho varado bhava ॥

- ❖ Offer ahutis with the following slokas taking sampāt-ājyam

यस्सम सर्व भूतेषु जितात्मा शान्त मानसः । स पापेभ्यो विमुच्येत ज्ञानवान्सर्व वेदवित्स्वाहा ॥ १ ॥

yas sama sarva bhūteṣu jitātmā śānta mānasaḥ |

sa pāpebhyo vimucyeta jñānavān sarva veda-vit svāhā ॥ 1 ॥

One who is impartial to all beings, is self-controlled and of calm mind wise and proficient in sacred learning will be released from all sins.

तत्त्वार्थं वेत्ति यस्सम्यक् पुरुषम्प्रकृतिन्तथा । ज्ञात्वा वा यो न मुह्येत पदं प्राप्नोति शाश्वतस्वाहा

tattvārtham vetti yas samyak puruṣam prakṛtiṁ tathā |

jñātvā vā yo na muhyeta padam prāpnoti śāśvataṁ svāhā ॥ 2 ॥

One who rightly understands the difference between matter (prakṛiti) and spirit (puruṣa) who is proficient in substantial wisdom, will be released from all sins and attain the highest abode.

तत्त्व गुणागुण परिज्ञाता ह्यक्ष यस्य क्षयस्य च । ध्यानेनैव ह्यसंमूढस् स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा

tattva guṇāguṇa pariñātā hyakṣa yasya kṣayasya ca |

dhyānenaiva hyasaṁmūḍhas sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 3 ॥

One who knows the difference between beneficial and unbeneficial and between the perishable and the imperishable, and who takes to the practice of meditation without distraction will be released from all sins.

स्व-देहे पर-देहे च सुख दुःख च नित्यशः । विचारज्ञो भवेद् यस्तु मुच्यते एनसा ध्रुवम् स्वाहा ॥ ४
 sva-dehe para-dehe ca sukha duḥkha ca nityaśaḥ ।
 vicārajño bhaved yastu mucyate enasā dhruvaṁ svāhā ॥ 4 ॥

One who is impartial and consistently regards the pleasures and pains of his own body as those of others, is surely liberated from all sins.

अहिंसस् सर्व भूतेषु तृष्णाक्रोध विवर्जितः । शुभ न्याय परो यश्च स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा ॥
 ahimsas sarva bhūteṣu tṛṣṇākrodha vivarjitaḥ ।
 śubha nyāya paro yaśca sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 5 ॥

One who practices non-violence to all beings, is free from attachment and anger and is inclined to piety and justice is freed from sins.

प्राणायामैश्च निर्दह्य अधस्सञ्चारणानि च । व्यवस्थित मना यस्तु स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा ॥
 prāṇāyāmaīśca nirdahya adhassañcāraṇāni ca ।
 vyavasthita manā yastu sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 6 ॥

One who burns up the base propensities through breathing exercises and [consequently] attains steadiness of mind is freed from all sins.

निराशीस्सर्वतस् तिष्ठेद् इष्टार्थेषु न लोलुपः । परीतात्मा त्यजेत्प्राणान्सर्व पापात्प्रमुच्यते स्वाहा
 nirāśīs sarvatas tiṣṭhed iṣṭārtheṣu na lolupaḥ ।
 parītātmā tyajet prāṇān sarva pāpāt pramucyate svāhā ॥ 7 ॥

One who abjures cravings of all sorts and in all places, and is free from greed regarding personal interests and who dies meditating upon the ātman is freed from all sins.

श्रद्धधानो जित क्रोधः पर द्रव्य विवर्जकः । अनसूयश्च यो मर्त्यः स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा ॥ ८
 śraddadhāno jita krodhaḥ para dravya vivarjakaḥ ।
 anasūyaśca yo martyaḥ sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 8 ॥

The person who is respectful, free from anger and who abstains from craving the possessions of others, and is free from malicious envy is freed from all sins.

गुरु शुश्रूषया युक्तस्त्वहिंसा निरतस् च यः । अक्षुद्र शीलस् तु नरः स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा
 guru śuśrūṣayā yuktaḥ svahimsā nirataḥ ca yaḥ ।
 akṣudra śīlas tu naraḥ sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 9 ॥

One who serves the parents, elders and teachers, who is dedicated to non-violence, who is free from pettiness is released from all sins.

प्रशास्तानि च यः कुर्यादप्रशस्तानि वर्जयेत् । माङ्गल्य परमो यश्च स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा
 praśāstāni ca yaḥ kuryād apraśastāni varjayet ।
 māṅgalya paramo yaśca sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 10 ॥

One who performs acts that are commendable and avoids those that are condemned, who always considers the well-being of others is liberated from all sins.

यो अभिगच्छति तीर्थानि विशुद्धेनान्तरात्मना । पापाद् उपरतो नित्यं स पापेभ्यो प्रमुच्यते स्वाहा
 yo abhigacchati tīrthāni viśuddhenāntarātmanā ।
 pāpād uparato nityaṁ sa pāpebhyo pramucyate svāhā ॥ 11 ॥

One who goes on pilgrimages with a pure intention, and permanently avoids sinful activity is liberated from all sins.

एस ओनुगतः प्रेतः पितु सामान्य वाप्तवान् । शिवम्भवतु शेषानाम् जयताम् चिर जीविनस्स्वाहा
 esa onugataḥ pretaḥ pitru sāmānya vāptavān |
 śivaṁ bhavatu śeṣānām, jayatām cira jīvinas svāhā || 12 ||

"May this departed one, who has reached the ancestors, become one with Shiva, and may those who are left behind live long. Hail!"

Saṅkalpaḥ — अस्मिन्शान्ति होम कर्मणि मध्ये संभावित समस्त दोष प्रायश्चित्त अर्थ सर्व प्रायश्चित्तं होष्यामि ।

asmin śānti homa karmaṇi madhye sambhāvita samasta doṣa prāyaścitta arthaṁ sarva prāyaścittaṁ hoṣyāmi ||

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये इदं न मम ।

om bhūr-bhuvas-suvas-svāhā | prajāpataye idaṁ na mama |

❖ pariseśanam

2. Vṛṣabha Dānam

❖ A coconut representing a red bull is stood to the east of the fire;

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्यै प्रेतायै मम मातुः] दशमेऽहनि मम ज्ञातिनां च अघ निर्हरण अर्थ शान्ति होम अङ्गम् वृषभ दानम्/तत् प्रतिनिधि मूल्यम् यत् किञ्चित् दक्षिण दानम् अहं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham asyāṁ puṇya tithau kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ pretasya mama pituḥ [_____ nāmnyai pretāyai mama mātuḥ] daśame'hani mama jñātināṁ ca agha nirharaṇa arthaṁ śānti homa aṅgaṁ vṛṣabha dānam/tat pratinidhi mūlyam yat kiñcit dakṣiṇa dānam ahaṁ kariṣye ||

As an adjunct to the peace ceremony for the absolution of sins and offenses I will now donate a bull or the price thereof to the best of my ability.

धर्म रूपोऽसि धर्मज्ञ, धर्मोऽसि वृष-रूप-धृक् । तपश्शौचं दया सत्यम्, इति पादाः कृते कृताः ॥
 सकलं निष्कलं शृङ्गं, स्यात्कर्णम् आकाश मारुतम् । नेत्रञ्च चन्द्र-सूर्य स्यात्, शिव-शक्तिषु नासिका ॥

dharma rūpo'si dharmajña, dharmo'si vṛṣa-rūpa-dhṛk | tapaś śaucaṁ dayā satyam, iti pādāḥ kṛte kṛtāḥ || 1 || sakalaṁ niṣkalaṁ śṛṅgaṁ, syāt karṇam ākāśa mārutam | netraṅca candra-sūryaṁ syāt, śiva-śaktiṣu nāsikā || 2 ||

"You are the embodiment of righteousness and the knower of righteousness. You are the one who bears the form of a bull. Your feet are made up of austerity, purity, compassion, and truthfulness. Your forehead is like a peak, your ears are the wind and the sky, your eyes are the sun and the moon, and your nose is the union of Shiva and Shakti.

❖ The price of the bull is then given in charity.

3. Prāk Gamanam

- ❖ The mourners step towards the east.

अन्तवन्त इमे देहा नित्यस्योक्ताः शरीरिणः । अनाशिनोऽप्रमेयस्य तस्मात् युद्ध्यस्व भारत ॥

antavanta ime dehā nityasy-oktāḥ śarīriṇaḥ ।

anāśino'prameyasya tasmāt yuddhyasva bhārata ॥

These physical bodies are said to have an end, while the jīva itself is eternal, indestructible and incomprehensible. Therefore, continue with your journey of life free from grief.

4. Pāṣān Sthāpanam

- ❖ A stone is placed to the south of the fire;

इमं जीवेभ्यः परिधिं दधामि । शतं जीवन्तु शरदः पुरूची ॥

imaṁ jīvebhyaḥ paridhiṁ dadhāmi । śataṁ jīvantu śaradaḥ purūcī ॥

I place a barrier between these folk and Death, may they all live for a complete 100 years.

5. Sampāta Dhāraṇam

- ❖ The sampātam is given in the hands of some sumāṅgalis. They smear it on their faces.
- ❖ If no women are available the kartā does it.

तासां सत्पतिभिर्युक्तानां स्त्रीणां याः आरोहन्तु गन्धैः आलङ्कृताः स्युः ।

रत्नैः च विभूषिताः दुःखैः मुक्ताः सर्वाः प्रथमाः पथा यान्तु ॥

tāsāṁ satpatibhir yuktānām strīṇām ārohantu gandhaiḥ ālaṅkṛtāḥ syuḥ ।

ratnaiḥ ca vibhūṣitāḥ duḥkhaiḥ muktāḥ sarvāḥ prathamāḥ pathā yāntu ॥

Let these married women, with noble husbands, adorn themselves with fragrant ointment. Decorated with jewels, free from sorrow, let them women go first.

6. Añjana Dhāraṇam

- ❖ The women then apply collyrium to the eyes;

प्रज्ञा लभ्यताम्, तत्त्वज्ञानम् आपनुयाम्, हृदयदुःखं समाप्नुयाम् च ।

prajñā labhyatām, tattvajñānam āpanuyām, hṛdayāduḥkhaṁ samāpnuyām ca.

May we attain insight, may we attain knowledge of reality, and may our grief be assuaged.

7. Taru sthāpanam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम्— अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्यै प्रेतायै मम मातुः] दहन संस्कारे चित्त-निर्मान अर्थम्, वृक्ष च्छेदन दोष परिहार अर्थम्, अद्य तरु-स्थापनं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham:— asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ [_____ nāmnayai pretāyai mama mātuḥ] dahana saṅskāre citta-nirmāna artham, vṛkṣa cchedana doṣa parihāra artham, adya taru-sthāpanam kariṣyē ॥

On this 10th after the death and cremation of my father/mother, in order to compensate for the environmental damage caused by the chopping down of trees to build the cremation pyre (burning gas) I now plant a tree.

- ❖ The kartā plants a tree (or donates to <http://www.greeningaustralia.org.au>).
- ❖ Offer chandan, puṣpam and akṣata at base, centre and top of sapling.

मूलतो ब्रह्म रूपाय मध्यतो विष्णु रूपिणे । अग्रतः शिव रूपाय वृद्धक्ष राजाय ते नमः ॥
 mūlato brahma rūpāya madhyato viṣṇu rūpiṇe ।
 agrataḥ śiva rūpāya vṛikṣa rājāya te namaḥ ॥

At the base of the tree is Brahma, in the trunk Vishnu and the crown Shiva. O king of trees I offering you my salutations.

आयुर्बलं यशो वर्चः प्रजाः पशु-वसूनि च । ब्रह्म-प्रजां च मेधां च त्वं नो देहि वनस्पते ॥
 āyur-balaṁ yaśo varcaḥ prajāḥ paśu-vasūni ca ।
 brahma-prajñāṁ ca medhāṁ ca tvaṁ no dehi vanaspate ॥

O lord of the forest, grant me longevity, strength, fame, splendour, offspring, intelligence of knowledge of the Supreme.

परोपकाराय फलन्ति वृद्धक्षाः परोपकाराय वहन्ति नद्यः ।
 परोपकाराय दुहन्ति गावः परोपकाराय शरीरम् एतत् ॥
 paropakārāya phalanti vṛikṣāḥ paropakārāya vahanti nadyaḥ ।
 paropakārāya duhanti gāvaḥ paropakārāya śarīram etat ॥

Trees bear fruit for the benefit others, Rivers flow for the good of others; Cows give milk to benefit others - This body is meant for doing good to others.

8. Ānanda Homah

Saṅkalpah — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम्—
 अस्याम् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः/_____ प्रेतायाः मम मातुः,
 दशमेऽहनि मम ज्ञातिनां च अघ निर्हरण अर्थ आनन्द अवाप्त्यर्थं च आनन्द होमं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī paramēśvara
 prītyartham:— asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama
 pituḥ/_____ pretāyāḥ mama mātuḥ, daśame'hani mama jñātinām ca agha
 nirharaṇa arthaṁ ānanda avāptyartham ca ānanda homam kariṣye ॥

On this 10th after the death and cremation of my father/mother, I perform this Ananda (Joyful) Homa for absolving all my relatives of their transgressions and to bring joy back to our family.

- ❖ Take unconsecrated ghee 4 times into sruva and offer oblations with the following

आनन्दाय प्रमोदाय, पुनर् आगां स्वानृहान् । आयुर्बल यश पृष्ठिम्, सर्व रक्षञ्च वृद्धितस्स्वाहा ॥
 अग्नये इदं न मम ॥
 ānandāya pramodāya, punar āgām svān ṛghān ।
 āyur bala yaśa pṛṣṭhim, sarva rakṣaṅca vṛddhitas, svāhā ॥
 agnaye idaṁ na mama ॥

For the sake of joy and delight, I am returning to my own home. May my life, strength, fame, and support all increase. Hail to the deity who protects and promotes all these things."

सर्व दुख प्रशमनं, त्रैलोक्यस्याखिलेश्वर । एवम् एव त्वया कार्यम्, अस्मद् शोक विनाशनम्,
 स्वाहा ॥ अग्नये इदं न मम ॥

sarva dukha praśamanam, trailokyasyākhileśvara |
 evam eva tvayā kāryam, asmad śoka vināśanam, svāhā || agnaye idam 0 ||
"You are the one who dispels all sorrows, the lord of the three worlds. In this way, it is your responsibility to destroy our grief."

आनन्दञ्च शिवञ्चैव क्षेमकञ्च ध्रुवन् तथा । वृद्ध-बालातुरेष्वेव, शोक-मोह-हर सदा, स्वाहा ॥
 अग्नये इदं न मम ॥

ānandañca śivañcaiva kṣemakañca dhruvan tathā |
 vṛddha-bālāturuṣveva, śoka-moha-hara sadā, svāhā || agnaye idam na mama ||

May our happiness, wellbeing, and safety be abiding. Always remove sorrow and delusion from the elderly, children, and the distressed."

Uttarāṅgam

ॐ अग्नये-स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये स्विष्टकृते इदं न मम ॥

om agnaye-sviṣṭakṛte svāhā | agnaye sviṣṭakṛte idam na mama ||

ॐ भू स्वाहा । अग्नये इदं न मम ॥ om bhū svāhā | agnaye idam na mama ||

ॐ भुवस्स्वाहा । वायवे इदं न मम ॥ om bhuvā-svāhā | vāyave idam na mama ||

ॐ सुवस्स्वाहा । सूर्याय इदं न मम ॥ om suvā-svāhā | sūryāya idam na mama ||

अस्मिन् आनन्द होम कर्मणि मध्ये संभावित समस्त दोष प्रायश्चित्त अर्थ सर्व प्रायश्चित्त
 होष्यामि ॥

asmin ānanda homa karmaṇi madhye sambhāvita samasta doṣa prāyaścitta
 artham sarva prāyaścittam hoṣyāmi ||

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये इदं न मम ॥

om bhūr-bhuvā-suvā-svāhā | prajāpataye idam na mama ||

Pūrṇāhuti

ॐ यज्ञपते पूर्णोभवतु यज्ञ मे हृष्यन्तु यज्ञ-देवताः फलानि सम्यग् यच्छन्तु स्वाहा ॥

om yajñapate pūrṇobhavatu yajña me hr̥ṣyantū yajña-devatāḥ phalāni samyag
 yacchantū svāhā ||

"O Lord of Sacrifice, may you be satisfied and pleased with my sacrifice. May the gods of sacrifice grant me the fruits of my offering."

- ❖ Valedict varuna from the praṇīta pātra, then pour some water down on the four sides of the kuṇḍa.

Marjanam

पूर्वा दिशि मार्जनं नमः (east) । दक्षिणां दिशि मार्जनं नमः (south) । प्रतीच्यां दिशि मार्जनं नमः
 (west) । उदीच्यां दिशि मार्जनं नमः (north) । उर्ध्वा दिशि मार्जनं नमः (sprinkle upwards) ॥

pūrvām diśi mārjanam namaḥ (east) | dakṣiṇām diśi mārjanam namaḥ (south) |
 pratīcyām diśi mārjanam namaḥ (west) | udīcyām diśi mārjanam namaḥ (north) |
 urdhvām diśi mārjanam namaḥ (sprinkle upwards) ||

- ❖ abhiṣeka from the prokṣaṇi pātra

आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो मम । आपो रक्षन्तु मां नित्यम्-आपो नारायणः स्वयम् ॥

āpaḥ sumitriyāḥ santu bhavantvoṣadhayo mama ।
āpo rakṣantu mām nityam-āpo nārāyaṇaḥ svayam ॥

Homage to Agni

रुद्र तेज समुद्भूतो वरदो हव्य-वाहनः । अग्निर् वैश्वानरः साक्षात्तस्मै नित्यं नमो नमः ॥

ॐ अग्नये नमः अग्निं आत्मन्युद्वासयामि ॥

rudra teja samudbhūto varado havya-vāhanaḥ ।
agnir vaiśvānaraḥ sākṣāt tasmai nityam namo namaḥ ॥
om agnaye namaḥ agniṁ ātmanyudvāsayāmi ॥

(In this fire one throws both the sruk and the sruva or the leaf substitutes into the fire.)

visarjanam

यज्ञ यज्ञपतिं गच्छ यज्ञं गच्छ हुताशन । स्वां योनिं गच्छ यज्ञेस पूरयास्मन् मनोरथम् ॥

yajña yajñapatiṁ gaccha yajñam gaccha hutāśana ।
svām yoniṁ gaccha yajñesa pūrayāsman manoratham ॥

❖ parisiñcanam । pavitra visarjanam । ācamanam ॥

DAY 11 — ŚAYA DĀNAM (Northerners)

- ❖ Take bath, wear new clothes and yajñopavita
- ❖ Perform this ceremony on the bank of a river or beach if possible or in a temple hall or ashram.
- ❖ Prepare the bedding and other gifts.
- ❖ Take saṅkalpa for doing śaya dānam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द गोविन्द गोविन्द अस्य श्री भगवतो महा पुरुषस्य श्री विष्णोः आज्ञया प्रवर्तमानस्य अद्य ब्रह्मणो द्वितीय परार्धे श्री श्वेत वराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे, अष्टविंशते कलि युगे, प्रथम पादे, शकाब्दे मेरोः आग्नेय दिग्भागे, _____ देशे, _____ महानगरि अन्तर्गते, अस्मिन् वर्तमानां व्यवहारिकानां प्रभवादि षष्टि संवत्सरानां मध्ये _____ नाम संवत्सरे, _____ अयने, _____ ऋतौ, _____ मासे _____ पक्षे, _____ तिथौ, _____ वासरे _____ नक्षत्र युक्तानाम्, अस्यां पुण्य तिथौ, मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम्:—

hariḥ om tat sat । govinda govinda govinda asya śrī bhagavato mahā puruṣasya śrī viṣṇoḥ ājñayā pravartamānasya adya brahmaṇo dvitīya parārdhe śrī śveta varāha kalpe vaivasvata manvantare, aṣṭaviṁśate kali yuge, prathama pāde, śakābde meroḥ āgneya digbhāge, _____ deśe, _____ mahānagari antargate, asmin vartamānām vyavahārikānām prabhavādi ṣaṣṭi saṁvatsarānām madhye _____ nāma saṁvatsare, _____ ayane, _____ ṛtau,

_____ māse _____ pakṣe, _____ tithau, _____ vāsare
_____ nakṣatra yuktānām, asyām puṇya tithau, mama upāta samasta durita
kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham:—

Apasavyam

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य/प्रेतायाः प्रेतत्व निवृत्तये उत्तम लोक प्राप्त्यर्थं, अद्य
एकादशाहे शय्य दानम् अहं करिष्ये ॥

kaśyapa gotrasya _____ pretasya/preṭāyāḥ pretatva nivṛtaye uttama loka
prāptyarthaṁ, adya ekādaśāhe śayya dānam ahaṁ kariṣye ॥

"For the cessation of the state of being a Preta (hungry ghost), and for the attainment of the highest realm, today on the eleventh day, I will make a donation of a bed (or resting place) for the Preta."

Savyam

तदङ्गतया निर्विघ्नतार्थं गणेशपूजन सकलसंस्थापन नवग्रह पूजन श्री भगवद् विष्णु पूजनं च करिष्ये ॥
tadaṅgatayā nirvighnatārtha gaṇeśa pūjana sakala saṁsthāpana navagraha pūjana
śrī bhagavad viṣṇu pūjanaṁ ca kariṣye ॥

As a prelude I will perform the worship of Lord Ganesh to remove all obstacles, establish everything, perform the worship of the nine planets, and worship Lord Sri Vishnu."

ॐ श्रीमन् महा गणाधिपतये नमः, लक्ष्मी-नारायणभ्यां नमः, वाणी-हिरण्यगर्भाभ्यां नमः, उमा-
महेश्वराभ्यां नमः, माता पितृ चरण कमलेभ्यो नमः, श्री पित्रेश्वराय नमः ॥

om śrīman mahā gaṇādhipataye namaḥ, lakṣmī-nārāyaṇabhyāṁ namaḥ, vāṇī-
hiraṇyagarbhābhyāṁ namaḥ, umā-maheśvarābhyāṁ namaḥ, mātā pitṛ caraṇa
kamalebhyo namaḥ, śrī pitreśvarāya namaḥ ॥

विनायकं गुरु भानु विष्णुर्महेश्वरान् सरस्वती प्रणम्यादौ सर्व कार्यार्थ सिद्धये ॥

vināyakaṁ guru bhānu viṣṇur maheśvarān sarasvatī praṇamyādau sarva kāryārtha
siddhaye ॥

Ganapati Pūjanam

गजाननं भूतगणादि-सेवितम्, कपित्थ जम्बु फलसारभक्षणम् ।

उमा-सुतं शोक-विनाश-कारणं नमामि विघ्नेश्वर पाद-पङ्कजम् ॥

ॐ विघ्नेश्वराय वरदाय सुर प्रियाय, लम्बोदराय सकलाय जगधिताय ।

नागाननाय श्रुति यज्ञ विभूषिताय गौरी सुताय गणनाथ नमो नमस्ते ॥

gajānanaṁ bhūtagaṇādi-sevitam, kapittha jambu phalasārabhakṣaṇam ।

umā-sutaṁ śoka-vināśa-kāraṇaṁ namāmi vighneśvara pāda-paṅkajam ॥

om vighneśvarāya varadāya sura priyāya, lambodarāya sakalāya jagadhitāya ।

nāgānāyā śruti yajña vibhūṣitāya gaurī sutāya gaṇanātha namo namaste ॥

कृतेनानेन पूजनेन श्री गणेशाम्बिके प्रीयेताम् ॥

kr̥tenānena pūjanena śrī gaṇeśāmbike prīyetām ॥

Karma-pātra sādhanam

❖ Place a vessel filled with water upon a pile of rice, add parimala dravya, and a flower,

decorate the four sides with sandal paste and kumkum.

❖ Cover the mouth of the vessel with the right hand or show the añkuśa mudra.

आवाहयाम्यहं देवं वरुणं भुवनेश्वरम् । सर्वौषधिरसं दिव्यम् अमृतं प्राण-धारकम् ॥ १ ॥

अपांपते जगन्-नाथ रस रूप गदाधर । पद्मोद्भव इहा-गच्छ शक्रेण सहितः प्रभो ॥ २ ॥

सगणश्च सभार्यश्च शिशुमारैक वाहन । एहि देव जलाध्यक्ष पात्रेऽस्मिन् सन्निधिम् कुरु ॥ ३ ॥

āvāhayāmyahaṁ devaṁ varuṇaṁ bhuvaneśvaram । sarvauṣadhiraśaṁ divyam
amṛtaṁ prāṇa-dhāraṁ ॥ 1 ॥ apāṁpate jagan-nātha rasa rūpa gadādhara ।
padmodbhava ihā-gaccha śakreṇa sahitaḥ prabho ॥ 2 ॥ sagaṇaśca sabhāryaśca
śiśumāraika vāhana । ehi deva jalādhyakṣa pātre'smin sannidhiṁ kuru ॥ 3 ॥

"I invoke Lord Varuna, the lord of the universe. The holder of divine nectre of immortality and sustains life in all herbs. O Lord of the universe, holder of the mace, protector of the world of the waters, please come here along with Indra. You who ride the half-fish, half-beast creature (Shishumara), come and be present in this vessel of water."

ॐ नमो नमस्ते स्फटिक प्रभाय सुश्वेत वस्त्राय सुमङ्गलाय ।

सुपाश-हस्ताय झषासनाय जलाधिनाथाय वरुणाय नमो नमस्ते ॥

omṁ namo namaste sphaṭika prabhāya suśveta vastrāya sumaṅgalāya ।

supāśa-hastāya jhaśāsanāya jalādhināthāya varuṇāya namo namaste ॥

॥ ॐ कर्म-पात्रं सुसंपन्नम् अस्तु ॥ omṁ karma-pātraṁ susaṁpannam astu ।

Aspersion

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा ० ॥

apavitraḥ pavitra vā sarvāvasthaṁ-gatopi vā etc., ॥

Viṣṇu Pūjanam

शान्ताकारं भुजग-शयनं पद्म-नाभं सुरेशं विश्वाधारं गगन-सदृशं मेघ-वर्णं शुभाङ्गम् ।

लक्ष्मी-कान्तं कमल-नयनं योगिभिर्ध्यान-गंयं वन्दे विष्णुं भव-भय-हरं सर्व-लोकैकनाथम् ॥

śāntākāraṁ bhujaga-śayanam padma-nābham sureśam

viśvādhāraṁ gagana-sadrśam megha-varṇam śubhāṅgam ।

lakṣmī-kāntam kamala-nayanam yogibhir-dhyāna-gaṁyam

vande viṣṇuṁ bhava-bhaya-haram sarva-lokaikanātham ॥

I offer my obeisance to Vishnu, who is the embodiment of peace, resting upon the serpent of Tine (Anantasesha). From His navel sprouts the lotus of cosmic manifestation. He is the Lord of the celestial beings. His form is the universe. He is like the sky and of the colour of clouds, auspicious of limbs. He is the Lord of the Goddess of Prosperity, His eyes are like lotuses, and He is realised by yogis through deep meditation. He is the remover of the fear of rebirth, He is the one Lord of the entire Universe.

नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये सहस्र-पादाक्षि शिरोरु बाहवे ।

सहस्र-नाम्ने पुरुषाय शाश्वते सहस्र कोटि युग धारिणे नमः ॥

namo'stvanantāya sahasramūrtaye sahasra-pādākṣi śiroru bāhave ।

sahasra-nāmnē puruṣāya śāśvate sahasra koṭi yuga dhāriṇe namaḥ ॥

Navagraha pūjanam

जपा कुसुम सङ्काशं काश्यपेयं महाद्युतिम् । तमोरिं सर्व पापघ्नं प्रणतोऽस्मि दिवाकरम् ॥

japā kusuma saṅkāśam kāśyapeyam mahādyutim ।

tamorim sarva pāpaghnam praṇato'smi divākaram ॥

I salute the Sun who is like the hingula flower, the son of Kashyapa, the effulgent one who is the dispeller of darkness and who wipes away sins.

ॐ सूर्यादि नवग्रहेभ्यो नमः - ध्यायामि, आवाहयामि ०।

om̐ sūryādi navagrahebhyo namaḥ - dhyāyāmi, āvāhayāmi, etc.

ॐ ब्रह्मा मुरारिस् त्रिपुरान्तकारी भानु शशि भूमि-सुतो बुद्धश्च । गुरुश्च शुक्रश्च शनि राहु केतवः
सर्वे ग्रहाशान्ति करा भवन्तु ॥

om̐ brahmā murāris tripurāntkāri bhānu śaśi bhūmi-suto buddhaśca ।
guruśca śukraś śani rāhu ketavaḥ sarve grahāś śānti karā bhavantu ॥

ॐ सूर्यादि नवग्रहेभ्यो नमः ॥ om̐ sūryādi navagrahebhyo namaḥ ॥

- ❖ Prepare the bedding with clothing, and any of the daśa dānams that are to be given.
- ❖ Sprinkle the items with water from the karma pātra.

ॐ सोपस्करण शय्यायै नमः ॥ om̐ sopaskaraṇa śayyāyai namaḥ ।

- ❖ Honour the recipient brahmin with chandan puṣpa etc. Tie raksha sutra to his wrist.

ॐ इमां सोपस्करण शय्यां ददामि ॥ om̐ imāṃ sopaskaraṇa śayyāṃ dadāmi ।

Saṅkalpaḥ — ॐ अद्या शौचान्ते द्वितीयेऽह्नि _____ गोत्र/गोत्रे _____
प्रेतस्य/प्रेताया परलोके सुख शयन अथ उत्तम लोक प्राप्त्यर्थ - इमां सोपस्करा शय्यां निद्रा कलश
धृत छत्र चामरादि पादुको पाहन वहन पाधानच्छादनादिक पूरादि गन्ध पट्ट कौशैय क्षौमोर्ण
कार्पास वस्त्र सुवर्ण रजत भूषण ताम्बूल पुष्प फलादिभिः यथा शक्त्य _____ गोत्राय
_____ शर्मणे ब्रह्मणाय सुपूजिताय तुभ्यं अहं सम्प्रददे ॥

om̐ adyā śaucānte dvitīye'hni _____ gotra/gotre _____
pretasya/pretāyā paraloke sukha śayana atham̐ uttama loka prāptyartham̐ - imāṃ
sopaskarā śayyāṃ nidrā kalaśa dhṛta chatra cāmarādi pāduko pāhana vahana
pādhānacchādanādika pūrādi gandha paṭṭa kauśaiya kṣaumorṇa kārpaśa vastra
suvarṇa rajata bhūṣaṇa tāmbūla puṣpa phalādibhiḥ yathā śaktya _____
gotrāya _____ śarmaṇe brahmaṇāya supūjitāya tubhyam̐ aham̐
sampradade ॥

Today, upon the termination of the period of mourning, I make these presentations so that my father/mother may rest in peace and hopefully obtain a higher state of existence. I offer this bedding, comfortable blankets and sheets, together with sandals, umbrella, clothing, ornaments, betel, fruit etc to the venerable Brahmin named _____ of the gotra of _____ may it be acceptable to you.

- ❖ Offer some dakṣiṇa as well.

Saṅkalpaḥ — ॐ अद्या अशौचान्ते द्वितीयऽह्नि कृतैतत् सोपस्करण शय्यादान प्रतिष्ठार्थ इदं रजतं
चन्द्र दैवतं यथा _____ नाम _____ गोत्राय ब्राह्मणाय दक्षिणत्वेन तुभ्यम् अहं सम्प्रददे ॥

om̐ adyā aśaucānte dvitīya'hni kṛtātat sopaskaraṇa śayyādāna pratiṣṭhārtham̐
idaṃ rajatam̐ candra daivatam̐ yathā _____ nāma _____ gotrāya
brāhmaṇāya dakṣiṇatvena tubhyam̐ aham̐ sampradade ॥

EKADAŚĀHA VṚṢOTSARJANA VIDHIḤ

- ❖ On the eleventh day prepare the site.
- ❖ Recite Puṇyāha-vācanam page 38

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम्— अस्यां पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्याः प्रेतायाः मम मातुः] प्रेतत्व विमुक्ति पूर्वक उत्तम लोक प्राप्त्यर्थं अद्य एकादशेऽहनि पौरानोक्त प्रकारेण वृषभ उत्सर्जन कर्म करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham:— asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ [_____ nāmnyāḥ pretāyāḥ mama mātuh] pretatva vimukti pūrvaka uttama loka prāptyarthaṁ adya ekādaśe'hani paurānokta prakāreṇa vṛṣabha utsarjana karma kariṣye ॥

- ❖ To the North of the fire establish a kumbha.
- ❖ Invoke Rudra in the kumbha with the Sloka.

त्रि-शिर-समरुणाभं नाग-भूष्येकपर्दी ज्वलतं-मकुटम् ईशं चन्द्र-मौलई सुरेशम् ।
त्रि-शिखम् अभयम् अब्जा साक्ष मालाकराब्जैर् दधतम् अनुदिनन् तं रुद्र देवं भजेऽहम् ॥

tri-śira-samaruṇābhaṁ nāga-bhūṣyepakardīm
jvalataṁ-makuṭam īśaṁ candra-maulīm sureśam ।
tri-śikham abhayam abjā sākṣa mālākarābjair
dadhatam anudinan taṁ rudra devaṁ bhaje'ham ॥

"I contemplate that Rudra, who has three heads, who shines like the sun, who wears the king of serpents as his garland, whose crown is adorned with flames, who is the lord of all the gods, whose three eyes are embellished with the moon, who holds the trident, the sword, and the thunderbolt, and who is adorned with a garland of skulls."

- ❖ Offer 16 upacāras
- ❖ Recite the following slokas in praise of the bull:—

वृषभं श्वेत वर्णन्तु, तीक्ष्ण शृङ्गं महा-बलम् । दिव्य रूपस्व लावण्यं, तप्त काञ्चन सन्निभम् ॥ १ ॥
vṛṣabhaṁ śveta varṇantu, tīkṣṇa śṛṅgaṁ mahā-balam ।
divya rūpasva lāvaṇyam, tapta kāñcana sannibham ॥ 1 ॥

May the bull with a white body, sharp horns, and great strength be described. May it have divine beauty and radiance like molten gold.

वेद रूपञ् चतुष्-पादं, अग्नि रूपन्तु शृङ्गकम् । आदित्यश्-चन्द्र नेत्रश्च, मुखं रुद्रस् तथैव च ॥
veda rūpañ catus-pādaṁ, agni rūpantu śṛṅgakam ।
ādityaś-candra netraśca, mukhaṁ rudras tathaiva ca ॥ 2 ॥

Its four legs resemble the form of the Vedas, and its horns the form of fire. Its face represents the sun, moon, and Rudra.

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च, रूपं वृषभम् उच्यते । ईश्वरो वलयञ्चैवा, सर्व वेद-मयं वृषम् ॥ ३ ॥

brahmā viṣṇuśca rudraśca, rūpaṁ vṛṣabham ucyate |
īśvaro valayañcaivā, sarva veda-mayaṁ vṛṣam || 3 ||

It is called Vrishabha (bull) and is the embodiment of Brahma, Vishnu, and Rudra. It is the Lord of all knowledge and all the Vedas.

❖ Wash, decorate and offer upacāras to the bull/substitute

धर्मस् त्वं वृष-रूपेण ब्रह्मणा निर्मितः पुरा । तवोत्सर्ग प्रदानेन तारयस्व भवार्णवात् ॥
dharmas tvaṁ vṛṣa-rūpeṇa brahmaṇā nirmitaḥ purā |
tavotsarga pradānena tārayasva bhavārṇavāt ||

You are the symbol of Dharma, that was created in the beginning by Brahma. By releasing you into the world, may we be able to cross this ocean of rebirth.

❖ Turn the bull (or a coconut) in the four directions.

हे वृषभराज पूर्वा दिशं गत्वा तृणानि खादित्वा जलानि पीत्वा देव ब्रह्मण भूमिं विहाय यथेच्छं विहर ॥
East — he vṛṣabha-rāja pūrvāṁ diśaṁ gatvā tṛṇāni khāditvā jalāni pītvā deva
brahmaṇa bhūmiṁ vihāya yathecchaṁ vihara ||

O King of Bulls proceed to the east. Graze and drink as you please, wander everywhere at will except on the lands of the gods and brahmins.

South — हे वृषभ-राज दक्षिणां दिशं गत्वा .....
he vṛṣabha-rāja dakṣiṇāṁ diśaṁ gatvā .....

West — हे वृषभ-राज प्रतिचीं दिशं गत्वा .....
he vṛṣabha-rāja praticīṁ diśaṁ gatvā .....

North — हे वृषभ-राज उदीचीं दिशं गत्वा .....
he vṛṣabha-rāja udīcīṁ diśaṁ gatvā .....

अद्य कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्याः प्रेतायाः मम मातुः]
प्रेतत्व विमोचन अर्थ मया एष वृषभ उत्सृष्टः ॥
adya kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ pretasya mama pituḥ [_____
nāmnnyāḥ pretāyāḥ mama mātuḥ] pretatva vimocana arthaṁ mayā eṣa vṛṣabha
utsṛṣṭaḥ ||

In order to liberate my father/mother from the state of a hungry ghost I release this Dharma bull.

PAÑCA DĀNAM

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर
प्रीत्यर्थम्:—अस्यां पुण्य तिथौ अस्यां पुण्य तिथौ मया उत्सृष्टस्य वृषभस्य लञ्छनेन लोम त्वग्
अस्थि मज्जा रुधिर दाहन यो दोषः समजनि तद्दोषः परिहार अर्थ तिल वस्त्र हिरण्य उदक कुम्भ
गोदानानि करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī
parameśvara prītyartham:—asyāṁ puṇya tithau mayā utsṛṣṭasya vṛṣabhasya
lañchanena loma tvag asthi majjā rudhira dāhana yo doṣaḥ samajani tad doṣaḥ
parihāra arthaṁ tila vastra hiraṇya udaka kumbha godānāni kariṣye ||

On the occasion of releasing the Dharma Bull into the world I make the five offerings in order to atone for the offence of burning the hair, skin, bones, flesh and blood of my father/mother, I will make presentations of sesame, cloth, gold, water and a cow.

Invitation to the recipients. —

साम्ब-शिव रूपस्य ब्राह्मणस्य इदं आसनम् ॥
sāmba-śiva rūpasya brāhmaṇasya idaṁ āsanam ॥

Sesame:— अद्य मम पितुः प्रेतस्य [मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व विमोचन अर्थं मया उत्सृष्टस्य वृषभस्य लोम दाह जनित दोषः निवृत्ति अर्थं इमानि तिलान् तुभ्यं संप्रददे ॥

adya mama pituḥ pretasya [mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva vimocana arthaṁ mayā utsrṣṭasya vṛṣabhasya loma dāha janita doṣaḥ nivṛtti arthaṁ imāni tilān tubhyaṁ saṁpradade

In order to atone for the offence of burning the hair of my father/mother I present you with this sesame.

2. Clothing:— अद्य मम पितुः प्रेतस्य [मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व विमोचन अर्थं मया उत्सृष्टस्य वृषभस्य, त्वग्दाह जनित दोषः निवृत्ति अर्थं इदं वस्त्रं तुभ्यं संप्रददे ॥

adya mama pituḥ pretasya [mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva vimocana arthaṁ mayā utsrṣṭasya vṛṣabhasya, tvag dāha janita doṣaḥ nivṛtti arthaṁ idaṁ vastraṁ tubhyaṁ saṁpradade ॥

In order to atone for the offence of burning the skin of my father/mother I present you with this cloth.

3. Gold:— अद्य मम पितुः प्रेतस्य [मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व विमोचन अर्थं मया उत्सृष्टस्य वृषभस्य अस्थि दाह जनित दोषः निवृत्ति अर्थं इदं हिरण्यं तुभ्यं संप्रददे ॥

adya mama pituḥ pretasya [mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva vimocana arthaṁ mayā utsrṣṭasya vṛṣabhasya asthi dāha janita doṣaḥ nivṛtti arthaṁ idaṁ hiraṇyaṁ tubhyaṁ saṁpradade ॥

In order to atone for the offence of burning the bones of my father/mother I present you with this gold.

4. Water-pot:— अद्य मम पितुः प्रेतस्य [मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व विमोचन अर्थं मया उत्सृष्टस्य वृषभस्य मज्जा-दाह जनित दोषः निवृत्ति अर्थं इदं उदक-कुम्भं तुभ्यं संप्रददे ॥

adya mama pituḥ pretasya [mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva vimocana arthaṁ mayā utsrṣṭasya vṛṣabhasya majjā-dāha janita doṣaḥ nivṛtti arthaṁ idaṁ udaka-kumbhaṁ tubhyaṁ saṁpradade ॥

In order to atone for the offence of burning the flesh of my father/mother I present you with this water.

5. Cow/Coconut:— अद्य मम पितुः प्रेतस्य [मम मातुः प्रेतायाः] प्रेतत्व विमोचन अर्थं मया उत्सृष्टस्य वृषभस्य रुधिर दाह जनित दोषः निवृत्ति अर्थं इदं गो-प्रतिनिधि नालिकेरं तुभ्यं संप्रददे ॥

adya mama pituḥ pretasya [mama mātuḥ pretāyāḥ] pretatva vimocana arthaṁ mayā utsrṣṭasya vṛṣabhasya rudhira dāha janita doṣaḥ nivṛtti arthaṁ idaṁ go-pratinidhi nālikeram tubhyaṁ saṁpradade ॥

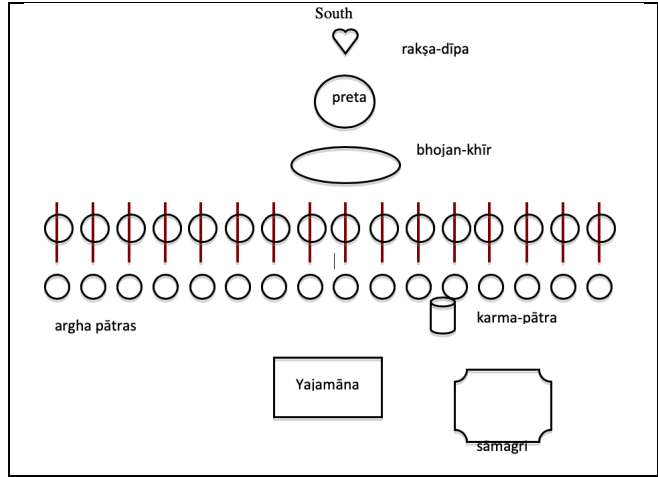
In order to atone for the offence of burning the blood of my father/mother I present you with this cow represented by the coconut.

- ❖ Rudra Visarjanam
- ❖ Puṇyāha vācanam page 38

ṢOḌAŚA ŚRĀDDHA VIDHI (Preliminary to Sapiṇḍīkaraṇa)

- ❖ Prepare khīr
- ❖ Place 16 leaves (peepal) or banana leaves & 16 kuśas on the altar with their tips to the south.
- ❖ Place the 16 argha-pātras in front of the leaves,
- ❖ You may now place also the 16 bananas next to each leaf.
- ❖ Wash hands and feet – do ācamanam. Wear pavitri and recite the following śloka.

अयोध्या मथुरा माया काशी काञ्ची अवन्तिका । पुरी द्वारावती चैव सप्तैताः मोक्षदायिकाः ॥
 ayodhyā mathurā māyā kāśī kāñcī avantikā ।
 purī dvārāvātī caiva saptaitāḥ mokṣadāyikāḥ ॥

Rakṣa-dīpa prajvalanam

- ❖ Light the Rakṣa-dīpam of sesame oil

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्म-साक्षी ह्यविघ्नकृत् । यावत्कर्म समाप्तिस्स्यात्तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥
 bho dīpa brahma rūpas tvaṁ karma-sākṣī hyavighna-kṛt ।
 yāvat karma samāptis syāt tāvat tvaṁ susthiro bhava ॥

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३
 devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।
 namaḥ svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥ x 3

Karma Pātra Sādhanam

- ❖ Place a vessel filled with water upon a pile of rice, add parimala dravya, and a flower, decorate the four sides with sandal paste and kumkum.
- ❖ Cover the mouth of the vessel with the right hand or show the aṅkuśa mudra.

आवाहयाम्यहं देवं वरुणं भुवनेश्वरम् । सर्वौषधिरसं दिव्यम् अमृतं प्राण-धारकम् ॥ १ ॥ अपांपते
 जगन्-नाथ रस रूप गदाधर । पद्मोद्भव इहा-गच्छ शक्रेण सहितः प्रभो ॥ २ ॥ सगणश्च सभार्यश्च
 शिशुमारैक वाहन । एहि देव जलाध्यक्ष पात्रेऽस्मिन् सन्निधिम् कुरु ॥ ३ ॥

āvāhayāmyaham devam varuṇam bhuvaneśvaram | sarvaśadhiraśam divyam
amṛtam prāṇa-dhārakam || 1 || apāmpate jagan-nātha rasa rūpa gadādhara |
padmodbhava ihā-gaccha śakreṇa sahitaḥ prabho || 2 || sagaṇaśca sabhāryaśca
śiśumāraika vāhana lehi deva jalādhyakṣa pātre'smin sannidhim kuru || 3 ||

ॐ नमो नमस्ते स्फटिक प्रभाय सुश्वेत वस्त्राय सुमङ्गलाय ।

सुपाश-हस्ताय झषासनाय जलाधिनाथाय वरुणाय नमो नमस्ते ॥ ४ ॥

om namo namaste sphatika prabhāya suśveta vastrāya sumāṅgalāya |

supāśa-hastāya jhaśāsanāya jalādhināthāya varuṇāya namo namaste || 4 ||

॥ ॐ कर्म-पात्रं सुसंपन्नम् अस्तु ॥ om karma-pātram susaṁpannam astu ||

❖ Recite the following mantras and sprinkle everything:—

अदत्तानाम् उपादानं च हिंसैवा हि विधानतः । परदारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं स्मृतम् ॥ १ ॥

पारुष्यम् अनृतं चैव पैशुन्यं चापि सर्वशः । असम्बद्ध प्रलापश्च वाङ्मयं स्याच् चतुर् विधम् ॥ २ ॥

पर द्रव्येषु अभि-ध्यानं मनसानिष्ट चिन्तनम् । वितथाभिनिवेशश्च मानसं त्रि-विधं स्मृतम् ॥ ३ ॥

एतानि दश पापानि हर त्वं अस्य जाह्नवि ।

adattānām upādānam ca himsaivā hi vidhānataḥ | para-dāropasevā ca kāyikam

trividham smṛtam || 1 || pārūṣyam anṛtam caiva paiśunyaṁ cāpi sarvaśaḥ |

asambaddha pralāpaśca vāṅmayam syāc catur vidham || 2 || para dravyeṣu

abhidhyānam manasāniṣṭa cintanam | vitathābhiniveśaśca mānaśam trividham

smṛtam || 3 || etāni daśa pāpāni hara tvaṁ asya jāhnavi ||

Ṣoḍaśa Śrāddha

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । गोविन्द x ३ ..... ॥ अस्याम् पुण्य तिथौ:— कश्यप

गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य/मातुः प्रेतायाः प्रेतत्व विमुक्त्यर्थम् अद्य मासिक त्रैपाक्षिक

द्वितीय मासिक, तृतीय मासिक, चतुर्थ, पञ्चम, ऊन-षष्ठ, षष्ठ-सप्तम, अष्टम, नवम, दशम,

एकादश उनाब्दिक, द्वादश, मासिकानि स्व स्वकाल कर्तव्यानि षोडश श्राद्धानि सपिण्डि-करण

अधिकार सिद्धयर्थम् एकादशोऽह्नि एकोद्विष्ट षोडश श्राद्धम् अहं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | govinda x 3 ..... asyām puṇya tithau:— kaśyapa gotrasya

_____ mama pituḥ pretasya/mātuḥ pretāyāḥ pretatva vimuktyartham adya

māsika trai-pākṣika dvitīya māsika, tṛtīya māsika, caturtha, pañcama, ūna-ṣaṣṭha,

ṣaṣṭha-saptama, aṣṭhama, navama, daśama, ekādaśa unābdika, dvādaśa, māsikāni

sva svakāla kartavyāni ṣoḍaśa śrāddhāni sapiṇḍi-karaṇa adhikāra siddhyartham

ekādaśe'hni ekoddiṣṭha ṣoḍaśa śrāddham aham kariṣye ||

Because I am unable to perform all the 16 required shraddhas during the year after death, I hereby propose to perform all 16 at once in order to be qualified for the performance of the sapiṇḍi-karaṇa rite.

Apasavyam

❖ Scatter til on the altar

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थित । ये भूता विघ्नकारस् ते नश्यन्तु शिव आज्ञया ॥

apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi saṁsthita |
ye bhūtā vighnakāras te naśyantu śiva ājñayā ||

- ❖ Hold a flower with til and water, recite the following and place it on the pretāsana.

Preta Āvahanam

- ❖ Towards the South on an āsana, place a kūrca and invoke the preta.

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत मम पितुः एकादशेऽहि षोडश श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥
kaśyapa gotrasya _____ preta mama pituḥ ekādaśe'hni ṣoḍaśa śrāddhe
āvāhayiṣye ||

आयाहि प्रेत गम्भीरैः पूर्व्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi preta gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotamaiḥ |
prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ||

पितुः अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

pituḥ asmin kūrce āvāhayāmi | idaṁ te āsanam ||

MOTHER — कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेता मम मातुः एकादशेऽहि षोडश श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥
kaśyapa gotrasya _____ pretā mama mātuḥ ekādaśe'hni ṣoḍaśa śrāddhe
āvāhayiṣye ||

आयाहि प्रेते गम्भीरैः पूर्व्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi prete gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotamaiḥ |
prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ||

मातुः अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

mātuḥ asmin kūrce āvāhayāmi | idaṁ te āsanam ||

Ṣoḍaśa Argha Pātra Nirmāṇa

- ❖ Place a pavitri in each of the arghya pātras.

अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवि नमोऽस्तु ते । सर्व क्लेश विनाशनं तोयेन परिशुद्ध्यते ॥

apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devi namo'stu te |
sarva kleśa vināśanaṁ toyena pariśuddhyate ||

- ❖ Add sesame seeds

तिलाः पापहराः नित्यं विष्णोर् देह समुद्भवाः । महर्षेः गोत्र संभूताः कश्यपस्य तिलास् स्मृताः ॥

tilāḥ pāpa-harāḥ nityaṁ viṣṇor deha samudbhavāḥ |
maharṣeḥ gotra sambhūtāḥ kaśyapasya tilās smṛtāḥ

- ❖ Add a flower dipped in sandal paste.

तुरीयगुण सम्पन्न-नानागुण मनोहरम् । आनन्द सौरभं पुष्पं गृह्यताम् इदं उत्तमम् ॥

turīya-guṇa sampanna-nānāguṇa manoharam |
ānanda saurabhaṁ puṣpaṁ grhyatām idaṁ uttamam ||

- ❖ Fill each arghya-pātra with water and recite the following

इदं तोयं यद् विमलं पवित्रं मङ्गलं दिव्यम् । सर्व कलि कलुषञ् च प्रशमनं नमः स्वाहा ॥

idaṁ toyam yad vimalam pavitram maṅgalaṁ divyam |
sarva kali kaluṣaṅ ca praśamanaṁ namaḥ svāhā ||

❖ Hold the arghya pātra in the left hand and cover with the right hand and say:–

सिद्धार्थं यव दूर्वाभिर् गन्ध पुष्पाक्षतैर् युतम् । तिल पुष्प समायुक्तं गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् ॥
siddhārtha yava dūrvābhir gandha puṣpākṣatair yutam |
tila puṣpa samāyuktaṁ grhāṅārghyaṁ mayā dattam ||

❖ Place it down.

❖ Take kuśa, jal and til in hand, recite the following and pour down on the altar.

ॐ अद्य मम पितुः प्रेत/माता प्रेता अद्य षोडश श्राद्धे एष ते हस्तार्घ्यं मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥
om adya mama pituḥ preta/mātā pretā adya ṣoḍaśa śrāddhe eṣa te hastārghyaṁ
mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ||

Preta Pūjā

❖ On the preta āsana offer candan, puṣpa, tulasi, wool, yajñopavīta, fruit, naivedyam, tāmbūlam.

Gandham	एष गन्धः	eṣa gandhaḥ
Tilākṣata	इमे तिलाक्षताः	ime tilākṣatāḥ
Puṣpāni	इमानि पुष्पानि श्रीतुलसी दलानिच	imāni puṣpāni śrī tulasī dalāni ca
Dhūpam	घ्राणं तृप्ति अर्थं अयं वो धूपः	ghrāṇa tṛpti arthaṁ ayaṁ vo dhūpaḥ
Dīpam	अवलोकन अर्थं अयं वो दीपः	avalokana arthaṁ ayaṁ vo dīpaḥ
Phalam	इदं फलम् निवेदयामि	idaṁ phalam nivedayāmi
Tāmbūlam	इदं ताम्बूलम्	idaṁ tāmbūlam

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य मम पितुः प्रेत/मातुः प्रेता अद्य एकादशेऽह्नि द्वादश मासिकान्त षोडश श्राद्ध निमित्तकानि एतानि गन्ध पुष्प धूप दीप नैवेद्यं यज्ञोपवीतं वासाम्सि एक तन्त्रेण ते मया दीयन्ते तव उपतिष्ठन्ताम् ॥

om adya kaśyapa gotrasya mama pituḥ preta/mātuḥ pretā adya ekādaśe'hni dvādaśa māsikānta ṣoḍaśa śrāddha nimittakāni etāni gandha puṣpa dhūpa dīpa naivedyaṁ yajñopavītaṁ vāsāmsi eka tantreṇa te mayā dīyante tava upatiṣṭhantām ||

ॐ अमी षोडश श्राद्धानाम् अर्चन विधेः परिपूर्णताम् अस्तु ॥
om amī ṣoḍaśa śrāddhānām arcana vidheḥ paripūrṇatām astu ||

Ṣoḍaśa Piṇḍa Dānam

❖ Take water, tila, flowers and recite

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः प्रेत/प्रेता प्रेतत्व निवृत्त्यर्थम् अद्य एकादशेऽह्नि षोडश श्राद्धे पिण्ड-स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥

om̐ adya kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm̐ mama pituḥ/mātuḥ
 preta/pretā pretatva nivṛtyārtham adya ekādaśe'hni ṣoḍaśa śrāddhe piṇḍa-sthāne
 atrāvane nikṣva te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥

❖ Pour it down on the altar.

❖ Take the first piṇḍa

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः प्रेत/प्रेता अद्य ऊनमासिक श्राद्धे
 एष पिण्डस् ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १ ॥

om̐ adya kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm̐ mama pituḥ/mātuḥ
 preta/pretā adya ūnamāsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām.

❖ Continue with the other 15 piṇḍas.

द्वितीय मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ २ ॥

त्रैपक्षिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ३ ॥

तृतीय मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ४ ॥

चतुर्थ मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ५ ॥

पञ्चम मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ६ ॥

ऊन-षष्ठ मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ७ ॥

षण् मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ८ ॥

ऊन षण् मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ९ ॥

सप्तम मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १० ॥

अष्ठम मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ ११ ॥

नवम मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १२ ॥

दशम मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १३ ॥

एकादश मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १४ ॥

द्वादश मासिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १५ ॥

उनाब्दिक श्राद्धे एष पिण्डस्ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १६ ॥

dvitīya māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 2 ॥

traipakṣika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 3 ॥

trītiya māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 4 ॥

caturtha māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 5 ॥

pañcama māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 6 ॥

ūna-ṣaṣṭha māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 7 ॥

ṣaṇ māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 8 ॥

ūna ṣaṇ māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 9 ॥

saptama māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 10 ॥

aṣṭhama māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 11 ॥

navama māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 12 ॥

daśama māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 13 ॥
 ekādaśa māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 14 ॥
 dvādaśa māsika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 15 ॥
 unābdika śrāddhe eṣa piṇḍas te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥ 16 ॥

Savyam

❖ Wash hands and meditate upon Viṣṇu

शान्ताकारं भुजग-शयनं पद्म-नाभं सुरेशं विश्वाधारं गगन-सदृशं मेघ-वर्णं शुभाङ्गम् ।
 लक्ष्मी-कान्तं कमल-नयनं योगिभिर्-ध्यान-गंयं वन्दे विष्णुं भव-भय-हरं सर्व-लोकैकनाथम् ॥
 śāntākāraṁ bhujaga-śayanam padma-nābham sureśam, viśvādhāraṁ gagana-
 sadṛśam megha-varṇam śubhāṅgam । lakṣmī-kāntam kamala-nayanam yogibhir-
 dhyāna-gaṁyam, vande viṣṇuṁ bhava-bhaya-haram sarva-lokaikanātham ॥

नमो ऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये सहस्र-पादाक्षि शिरोरु बाहवे ।

सहस्र-नाम्ने पुरुषाय शाश्वते सहस्र कोटि युग धारिणे नमः ॥

namo'stv anantāya sahasra-mūrtaye sahasra-pādākṣi śīroru bāhave ।
 sahasranāmne puruṣāya śāśvate sahasra koṭi yuga dhāriṇe namaḥ ॥

ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुर् हरि हरि हरि । om viṣṇur viṣṇur viṣṇur hari hari hari.

Apasavyam

❖ Take the ḍone with water and pour on each piṇḍa with the following

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः प्रेत/प्रेता ऊन-मासिक श्राद्धे
 पिण्डोपरि - अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥ १ ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm mama pituḥ/mātuḥ preta/pretā
 ūna-māsika śrāddhe piṇḍopari - atra pratyavane nikṣva te mayā dīyate tava-
 upatiṣṭhatām ॥ 1 ॥

द्वितीय मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ २ ॥

त्रैपक्षिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ३ ॥

तृतीय मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ४ ॥

चतुर्थ मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ५ ॥

पञ्चम मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ६ ॥

ऊन-षष्ठ मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ७ ॥

षण् मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ८ ॥

ऊन षण् श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ९ ॥

सप्तम मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ १० ॥

अष्ठम मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ ११ ॥

नवम मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ १२ ॥

दशम मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ १३ ॥

एकादश मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ १४ ॥
 द्वादश मासिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ १५ ॥
 उनाब्दिक श्राद्धे पिण्डोपरि ० ॥ १६ ॥

dvitīya māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 2 ॥
 traipakṣika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 3 ॥
 tṛtīya māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 4 ॥
 caturtha māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 5 ॥
 pañcama māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 6 ॥
 ūna-ṣaṣṭha māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 7 ॥
 ṣaṇ māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 8 ॥
 ūna ṣaṇ śrāddhe piṇḍopari o ॥ 9 ॥
 saptama māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 10 ॥
 aṣṭhama māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 11 ॥
 navama, māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 12 ॥
 daśama, māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 13 ॥
 ekādaśa māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 14 ॥
 dvādaśa māsika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 15 ॥
 unābdika śrāddhe piṇḍopari o ॥ 16 ॥

- ❖ On each piṇḍa place some woollen thread,
- ❖ Take kuśa-traya tila & jala

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः प्रेत/प्रेता अद्य आदि एकादशेऽह्नि
 [द्वादश मासिकान्त] षोडश श्राद्ध पिण्डोपरि एतानि वासांसि ते मया दीयते तव-उपतिष्ठताम् ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm mama pituḥ/mātuḥ preta/pretā
 adya ādi ekādaśe'hni [dvādaśa māsikānta] ṣoḍaśa śrāddha piṇḍopari etāni vāsāmsi
 te mayā dīyate tava-upatiṣṭhatām ॥

- ❖ On each piṇḍa place chandan, puṣpa, tulsi, light dhūpa and dīpa & fruit (banana).
- ❖ Take kuśa-traya tila and jala

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः प्रेत/प्रेता आद्यादि एकादशेऽह्नि
 [द्वादश मासिकान्त] षोडश श्राद्ध पिण्डेषु यद् दत्तं गन्ध अद्य अर्चनं तत् तवोपतिष्ठताम् ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm mama pituḥ/mātuḥ preta/pretā
 ādyādi ekādaśe'hni [dvādaśa māsikānta] ṣoḍaśa śrāddha piṇḍeṣu yad dataṁ
 gandha adya arcanam tat tavopatiṣṭhatām ॥

- ❖ Pour water down near the altar.

एभिः षोडश पिण्ड-दानैः कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीम् मम पितुः/मातुः प्रेतस्य प्रेतत्व
 निवृत्तिः सद्-गतिं प्राप्तिश्चास्तु ॥

ebhiḥ ṣoḍaśa piṇḍa-dānaiḥ kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm mama
 pituḥ/mātuḥ pretasya pretatva nivṛtiḥ sad-gati prāptiś-cāstu ॥

- ❖ Pour water on the bhojan pātra. — ॐ शिवा आपः सन्तु ॥ om śivā āpaḥ santu ॥
- ❖ offer a flower — ॐ सौमनस्यम् अस्तु ॥ om saumanasyam astu ॥
- ❖ offer akṣata — ॐ अक्षतां चारिष्टं चास्तु ॥ om akṣatām cāriṣṭam cāstu ॥

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः प्रेतस्य आद्यादि एकादशेऽह्नि [द्वादश मासिकान्त] षोडश श्राद्धे यद्दत्तं अन्न पानादिकं तद् उपतिष्ठताम् ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāma/nāmnīm mama pituḥ/mātuḥ pretasya ādyādi ekādaśe'hni [dvādaśa māsikānta] ṣoḍaśa śrāddhe yad datam anna pānādikaṁ tad upatiṣṭhatām

Savyam

Prārthana

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥ १ ॥
 अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥ २ ॥ कृष्ण
 कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर्भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥ ३ ॥ नारायण
 सुर श्रेष्ठ लक्ष्मि कान्त जनार्धन । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥ ४ ॥ हिरण्य-गर्भ
 पुरुष व्यक्ताव्यक्त स्वरूपिणे । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥ ५ ॥

anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharah | avyayaḥ puṇḍarīkākṣaḥ preta mokṣa Prado bhava || 1 || atasi puṣpa saṅkāśam pīta-vāsa samacyutaṁ | ye namasyanti govindaṁ na teṣāṁ vidyate bhayam || 2 || kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvaṁ agatīnām gatir bhava | saṁsāra āṛṇava magnānām prasīda puruṣottama || 3 || nārāyaṇa sura śreṣṭha lakṣmi kānta janārdhana | asya pretasya mokṣārtham supṛīto bhava sarvadā || 4 || hiraṇya-garbha puruṣa vyaktāvyakta svarūpiṇe | asya pretasya mokṣārtham supṛīto bhava sarvadā || 5 ||

Dakṣiṇa Dānam

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्रस्य मम पितुः/मातुः _____ प्रेतस्य/प्रेताया प्रेतत्व निवृत्त्यर्थं कृतैतत् अद्यादि एकादशेऽह्नि [द्वादश मासिकान्त] षोडश श्राद्धानां प्रतिष्ठा फल सिद्धयर्थं इदं रजतं चन्द्र दैवतं _____ गोत्राय _____ ब्राह्मणाय दक्षिणा दानम् अहम् उत्सृजे ॥

adya kaśyapa gotrasya mama pituḥ/mātuḥ _____ pretasya/preṭāyā pretatva nivṛttyarthaṁ kṛtāitat adyādi ekādaśe'hni [dvādaśa māsikānta] ṣoḍaśa śrāddhānām pratiṣṭhā phala siddhyarthaṁ idaṁ rajataṁ candra daivataṁ _____ gotrāya _____ brāhmaṇāya dakṣiṇā dānam aham utsṛje ||

- ❖ Remove the piṇḍas and dispose in water or feed to the birds.
- ❖ Wash hands and feet and recite the following mantra 3 x

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३

devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca |

namaḥ svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ || x 3

- ❖ Extinguish the rakṣa dīpam

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥
 pramādāt kurvatām karma prācyavetādhvareṣu yat ।
 smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutiḥ ॥

कृतेन अनेन आद्यादि षोडश मासिक श्राद्ध कर्मणा श्री पितृ स्वरूपी जनार्दन भगवान् प्रियताम् ॥
 ॐ तत्सत् ब्रह्म अर्पणम् अस्तु ॥

kṛtena anena ādyādi ṣoḍaśa māsika śrāddha karmaṇā śrī pitṛ svarūpī janārdana
 bhagavān priyatām ॥ om tat sat brahma arpaṇam astu ॥

12TH DAY — DVĀDAŚĀHA VIDHIḤ Sapiṇḍi Karaṇam⁴

Anujñā

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा । यस्मरेत् पुण्डरिकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरश्शुचिः ॥ १ ॥

नमो ब्रह्मण्य देवाय गो-ब्राह्मण हिताय च । जगद्-हिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः ॥ २ ॥

नमो नमस्ते गोविन्द पुराण पुरुषोत्तम । इदं श्राद्धं हृषीकेश रक्षतां सर्वतो दिशः ॥ ३ ॥

apavitraḥ pavitro vā sarvāvasthaṁ-gatopi vā । yassmaret puṇḍarikākṣaṁ sa
 bāhyābhyantaraśśuciḥ ॥ 1 ॥ namo brahmaṇya devāya go-brāhmaṇa hitāya ca ।
 jagad-hitāya kṛṣṇāya govindāya namo namaḥ ॥ 2 ॥ namo namaste govinda
 purāṇa puruṣottama । idaṁ śrāddhaṁ hṛṣīkeśa rakṣatām sarvato diśaḥ ॥ 3 ॥

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । श्री गोविन्द ३ । शुभे शोभने मुहूर्ते अद्य श्री भगवतो महा-
 पुरुषस्य श्री विष्णोः आज्ञया प्रवर्तमानस्य आद्य ब्रह्मणः द्वितीय परार्धे श्री श्वेत वराह कल्पे
 वैवस्वत मन्वन्तरे अष्टाविंशतीत्तमे कलि युगे प्रथम पादे बौद्ध अवतारे जाम्बु-द्वीपे मेरोः _____

दिग्-भागे हिरण्मय वर्षे _____ देशे _____ महा नगरि अन्तर्गते व्यवहारिकानां प्रभवादि
 षष्ठि संवत्सरानां मध्ये _____ नाम संवत्सरे _____ अयने _____ ऋतौ _____ मासे
 _____ पक्षे _____ तिथौ _____ वासर युक्तायां _____ नक्षत्र युक्तायाम्

hariḥ om tat sat । śrī govinda 3 । śubhe śobhane muhūrte adye śrī bhagavato mahā-
 puruṣasya śrī viṣṇoḥ ājñayā pravartamānasya ādya brahmaṇaḥ dvitīya parārdhe
 śrī śveta varāha kalpe vaivasvata manvantare aṣṭāviṁśatīttame kali yuge prathama
 pāde bauddha avatāre jāmbu-dvīpe meroḥ _____ dig-bhāge hiraṇmaya varṣe
 _____ deśe _____ mahā nagari antargate vyavahārikānām prabhavādi ṣaṣṭhi
 saṁvatsarānām madhye _____ nāma saṁvatsare _____ ayane _____ ṛtau
 _____ māse _____ pakṣe _____ tithau _____ vāsara yuktāyām _____
 nakṣatra yuktāyām

⁴ Sapiṇḍikaraṇa can either be done on the 12th day or left until the 1st anniversary of the death.

Harih om tat sat. Govinda, Govinda, Govinda, in the country of ....., in the city of ....., in the year ..... of the 60 year Jovian cycle, in the ..... solstice, during the ..... season, in the month of..... in the ..... fortnight, on the ..... lunar day, on a ..... day under the constellation of .....

अस्यां पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ नाम अस्मत् पितुः [नम्नीः अस्मत् मातुः] प्रेतत्व विमोचन द्वारा वस्वादि पितृत्व प्राप्ति अर्थं पिता-महादिभिः सह समान उदकत्व सपिण्डत्व सपिण्डी-करण श्राद्धम् अद्य द्वादशेऽहनि अहं करिष्ये ॥

asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ nāma asmat pituḥ [namnīḥ asmat mātuḥ] pretatva vimocana dvārā vasvādi pitṛtva prāpti artham pitā-mahādibhiḥ saha samāna udakatva sapiṇḍatva sapiṇḍī-karaṇa śrāddham adya dvādaśe'hani aham kariṣye ॥

on this the 12th day, I will perform the Unification Rites for my parent ..... of the clan of ..... in order to release him/her from the state of limbo and to unite him/her with Indra and the other manes, to bestow upon him/her equal status with the progenitors of our lineage, together I shall perform the rites of Parvana Ekodistha Sraddha and Sapiṇḍī-karana.

Apasavyam

Agnimukham

ॐ भूर्भुवस्सुवः धूम-केतु नाम अग्निम् आवाहयामि स्थापयामि ।

ॐ धूम-केतु नाम अग्नये नमः । सुप्रतिष्ठो वरदो भव ॥

om bhūrbhuvas-suvaḥ dhūma-ketu nāma agnim āvāhayāmi sthāpayāmi ।

om dhūma-ketu nāma agnaye namaḥ । supraṭiṣṭho varado bhava ॥

- ❖ Establish the fire with all the preliminary rites up to ājyabhāga,
- ❖ Offer 10 oblations with the following mantras. (Markandeya Purana)

अमूर्तानां च मूर्तानाम्, पितृणां दीप्त तेजसाम् ।

नमस्यामि सदा तेषां, ध्यानिनां दिव्य चक्षुषाम् स्वाहा ॥ १ ॥

amūrtānām ca mūrttānām, pitṛṇām dīpta tejasām ।

namasyāmi sadā teṣām, dhyāninām divya cakṣuṣām svāhā ॥ 1 ॥

इन्द्रादीनां च नेतारो, दक्ष मारीचयोस् तथा ।

सप्तऋष्यां तथान्येषां, तान् नमस्यामि कामदान् स्वाहा ॥ २ ॥

indrādīnām ca netāro, dakṣa māricayos tathā ।

sapta-ṛṣṇām tathānyeṣām, tān namasyāmi kāmādān svāhā ॥ 2 ॥

I pay reverence always to those Pitris who are honored, incorporeal, luminously splendid, who are rapt in meditation, and who possess supernatural sight. And I pay reverence to those granters of men's desires, who are leaders of Indra and the other gods, and of Dakṣa and Marici, of the seven Rishis and other sages.

मन्वादीनां मुनीन्द्राणां, सूर्य चन्द्रमसोस् तथा ।

द्यावा पृथिव्याश्च तथा, नमस्यामि कृताञ्जलिस्, स्वाहा ॥ ३ ॥

manvādīnām munīndrāṇām, sūrya candramasos tathā ।

dyāvā pṛthivyāśca tathā, namasyāmi kṛtāñjalis, svāhā ॥ 3 ॥

देव षिणां ग्रहाणां च, सर्व लोक नमस्कृतान् ।
 अक्षय्यस्य सदा दातृअन्, नमस्यामि कृताञ्जलिस्, स्वाहा ॥ ४ ॥
 deva rṣiṇām grahāṇām ca, sarva loka namaskṛtān ।
 akṣayyasya sadā dātrān, namasyāmi kṛtāñjalis, svāhā ॥ 4 ॥

I pay reverence to all the pitris of Manu and the other chief munis, and of the sun and the moon, among the waters and in the sea. With conjoint palms I pay reverence likewise to the constellations and the planets, to the wind and fire and to the sky, to the heaven and to the earth. And with conjoint palms I pay reverence to the devarishis progenitors to whom reverence is paid by all the worlds, who are always givers of what is imperishable.

प्रजापतेः कश्यपाय, सोमाय वरुणाय च ।
 योगेश्वरेभ्यश्च सदा, नमस्यामि कृताञ्जलिस्स्वाहा ॥ ५ ॥
 prajāpateḥ kaśyapāya, somāya varuṇāya ca ।
 yogeśvarebhyaśca sadā, namasyāmi kṛtāñjalis svāhā ॥ 5 ॥

नमो गणेभ्यस्सप्तभ्यस् तथा लोकेषु सप्तसु ।
 स्वयम्भुवे नमस्यामि, ब्रह्मणे योग चक्षुषे स्वाहा ॥ ६ ॥
 namo gaṇebhyas saptabhyas, tathā lokeṣu saptasu ।
 svayambhuve namasyāmi, brahmaṇe yoga cakṣuṣe svāhā ॥ 6 ॥

सोमाधारान् पितृ-गणान्, योग मूर्ति धरांस् तथा ।
 नमस्यामि तथा सोमं, पितरं जगताम् अहम् स्वाहा ॥ ७ ॥
 somādhārān piṭṛ-gaṇān, yoga mūrti dharāṁs tathā ।
 namasyāmi tathā somam, pitaram jagatām aham svāhā ॥ 7 ॥

With joined palms I pay perpetual reverence to prajapati, kashyapa to Soma and to varuna and to the prince of religious devotion. Reverence to the seven classes of pitris moreover to the seven worlds! I pay reverence to the self existent brahma whose eyes are semi-closed in meditation. I pay reverence to the somadhara and yogamurtidhara classes of pitris and to soma – father of the worlds.

अग्नि-रूपांस् तथैवान्यान्, नमस्यामि पितृन् अहम् ।
 अग्निषोमम् अयं विश्वम्, यत् एतद् अशेषतस्स्वाहा ॥ ८ ॥
 agni-rūpāṁs tathaiṅvānyān, namasyāmi piṭṛn aham ।
 agniṣomam ayaṁ viśvam, yat etad aśeṣatas svāhā ॥ 8 ॥

ये उ तेजसि ये चैते सोम सूर्याग्नि मूर्तयः ।
 जगत् स्वरूपिणश्चैव तथा ब्रह्म स्वरूपिणस्स्वाहा ॥ ९ ॥
 ye u tejasi ye caite, soma sūryāgni mūrtayaḥ ।
 jagat svarūpiṇaścaiva, tathā brahma svarūpiṇas svāhā ॥ 9 ॥

तेभ्योऽखिलेभ्यो योगिभ्यः पितृभ्यो यतमानसः ।
 नमो नमो नमस्ते मे प्रसीदन्तु स्वधाभुजस्स्वाहा ॥ १० ॥
 tebhyo'khilebhyo yogibhyaḥ, piṭṛbhyo yatamānasaḥ ।
 namo namo namaste me, prasīdantu svadhābhujas svāhā ॥ 10 ॥

I pay reverence to the pitris who are in the form of fire, because this universe is entirely composed of Agni and Soma. Now these who dwell in this light, and who have the bodies of the moon, sun and fire, and whose true nature is the world. And whose true nature is Brahma – to those pitris, practitioners of Bhakti I pay reverence with a subdued mind, salutations again and again to them. May they the consumers of svadha be propitious to me.

अग्नये कव्य-वाहनाय स्वधा स्वाहा ॥ अग्नये कव्य-वाहनायेदम् ॥
agnaye kavya-vāhanāya svadhā svāhā ॥ agnaye kavya-vāhanāyedam ॥

I offer my salutations to Mystic Fire who carries the oblations.

❖ Make the following oblations inserting the name of the deceased

FATHER — अस्मिन् सपिण्डीकरण श्राद्धे प्रेताय मम पित्रे यमाय च स्वाहा ॥ प्रेताय यमाय च इदं ॥

asmin sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pretāya mama pitre yamāya ca svāhā ॥ pretāya yamāya ca idaṁ na mama ॥

MOTHER – अस्मिन् सपिण्डीकरण श्राद्धे प्रेतायै मम मात्रे यमाय च स्वाहा ॥ प्रेत्यै यमाय च इदं न मम ॥

asmin sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pretāyai mama māt্রে yamāya ca svāhā ॥ pretyai yamāya ca idaṁ na mama ॥

Savyam

ॐ वरुणाय स्वाहा ॥ वरुणाय इदं न मम ॥

om varuṇāya svāhā ॥ varuṇāya idaṁ na mama ॥

❖ Samsrāva Homah

ॐ स्वाहा ॥ वसुभ्यो रुद्रेभ्य आदितेभ्यः संस्राव भागेभ्यः इदं ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा ॥ प्रजापतये इदं न मम ॥

om svāhā ॥ vasubhyo rudrebhya āditebhyaḥ saṁsrāva bhāgebhyaḥ idaṁ ॥

om bhūr-bhuvas-suvas-svāhā ॥ prajāpataye idaṁ na mama ॥

Sviṣṭakṛta

ॐ अग्नि-स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये स्विष्टकृते इदं न मम ॥

om agni-sviṣṭakṛte svāhā । agnaye sviṣṭakṛte idaṁ na mama ॥

Saṅkalpaḥ — अस्मिन् सपिण्डी-करण होम कर्मणि मध्ये संभावित समस्त दोष प्रायश्चित्तार्थं सर्व प्रायश्चित्तं होष्यामि ॥

asmin sapiṇḍi-karaṇa homa karmaṇi madhye sambhāvita samasta doṣa prāyaścittārthaṁ sarva prāyaścittaṁ hoṣyāmi ॥

For all shortcomings that occurred during the course of this sacrifice for the unification of the ancestors I now offer final atonement and expiation.

ॐ भू स्वाहा । अग्नये इदं न मम ॥

om bhū svāhā । agnaye idaṁ na mama ॥

ॐ भुवस्स्वाहा । वायवे इदं न मम ॥

om bhuvassvāhā । vāyave idaṁ na mama ॥

ॐ सुवस्स्वाहा । सूर्याय इदं न मम ॥

om suvas-svāhā | sūryāya idaṁ na mama ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये इदं न मम ॥

om bhūr-bhuvassuvas-svāhā | prajāpataye idaṁ na mama ॥

ॐ श्रीविष्णवे-स्वाहा । विष्णवे परमात्मने इदं न मम ॥

om śrīviṣṇave-svāhā | viṣṇave paramātmāne idaṁ na mama ॥

ॐ रुद्राय पशुपतये स्वाहा । रुद्राय पशुपतये इदं न मम ॥

om rudrāya paśupataye svāhā | rudrāya paśupataye idaṁ na mama ॥

Pūrṇāhuti

पूर्णम् अदःपूर्णम् इदं । पूर्णात्पूर्णम् उदच्यते । पूर्णस्य पूर्णम् आदाय । पूर्णम् एववसिष्यते ॥

pūrṇam adaḥ pūrṇam idaṁ | pūrṇāt pūrṇam udacyate |

pūrṇasya pūrṇam ādāya | pūrṇam eva-avasīṣyate ॥

ॐ यज्ञपते पूर्णोभवतु यज्ञ मे हृष्यन्तु यज्ञ-देवताः फलानि सम्यग् यच्छन्तु स्वाहा ॥

om yajñapate pūrṇobhavatu yajña me hr̥ṣyantū yajña-devatāḥ phalāni samyag yacchantu svāhā ॥

Marjanam

- ❖ Valedict varuna from the praṇīta pātra, then pour some water down on the four sides of the kuṇḍa.

पूर्वा दिशि मार्जनं नमः (east) । दक्षिणां दिशि मार्जनं नमः (south) । प्रतीच्यां दिशि मार्जनं नमः

(west) । उदीच्यां दिशि मार्जनं नमः (north) । उर्ध्वा दिशि मार्जनं नमः (sprinkle upwards) ॥

pūrvām diśi mārjanam namaḥ (east) | dakṣiṇām diśi mārjanam namaḥ (south) |

praticyām diśi mārjanam namaḥ (west) | udīcyām diśi mārjanam namaḥ (north) |

urdhvām diśi mārjanam namaḥ (sprinkle upwards) ॥

- ❖ Abhiṣeka from the prokṣaṇi pātra

आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो मम । आपो रक्षन्तु मां नित्यम्-आपो नारायणः स्वयम् ॥

āpaḥ sumitriyāḥ santu bhavantvoṣadhayo mama |

āpo rakṣantu mām nityam-āpo nārāyaṇaḥ svayam ॥

ॐ वैश्वानराय विद्महे । लालीलाय धीमहि । तन्नो अग्निः प्रचोदयात् ॥

om vaiśvānarāya vidmahe | lālīlāya dhīmahi | tanno agniḥ pracodayāt ॥

Homage to Agni

रुद्र तेज समुद्भूतो वरदो हव्य-वाहनः । अग्निर् वैश्वानरः साक्षात् तस्मै नित्यं नमो नमः ॥

ॐ अग्नये नमः अग्निं आत्मन्युद्वासयामि ॥

rudra teja samudbhūto varado havya-vāhanaḥ |

agnir vaiśvānaraḥ sākṣāt tasmai nityam namo namaḥ ॥

om agnaye namaḥ agnim ātmanyudvāsayāmi ॥

Visarjanam

यज्ञ यज्ञपतिं गच्छ यज्ञं गच्छ हुताशन । स्वां योनिं गच्छ यज्ञेस पूरयास्मन् मनोरथम् ॥

yajña yajñapatiṁ gaccha yajñaṁ gaccha hutāśana ।
svām yoniṁ gaccha yajñesa pūrayāsman manoratham ॥

Tilakam

- ❖ Collect some ashes from the fire on the sruk and then place tilak on forehead.

शान्तिरस्तु शिवं चास्तु वासवाग्नि प्रसादतः । मरुतां ब्रह्मणश्चैव वसु रुद्र प्रजापतिः ॥

śāntirastu śivaṁ cāstu vāsavāgni prasādataḥ ।
marutām brahmaṇaścaiva vasu rudra prajāpatiḥ ॥

Piṇḍa Pradānam

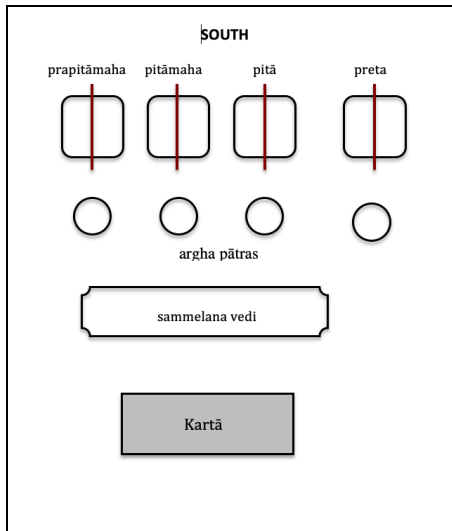
Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्या प्रेत्यै मम मातुः] सपिण्डी-करण श्राद्धे अद्य पिण्ड-प्रदानं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ [_____ nāmnyā pretyai mama mātuḥ] sapinḍī-karaṇa śrāddhe adya piṇḍa-pradānaṁ kariṣye ॥

Hari Om tat sat, On this meritorious day characterised by the aforementioned astrological parameters I shall now make the offerings of rice balls.

Apasavyam

- ❖ Prepare 4 āsanas and place kuśa blades on each with their tips to the south.

Piṇḍa Pradhānam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ नाम प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्या प्रेत्यै मम मातुः] सपिण्डी-करण श्राद्धे अद्य पिण्ड-प्रदानं करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat । ..... kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ nāma pretasya mama pituḥ [_____ nāmnyā pretyai mama mātuḥ] sapinḍī-karaṇa śrāddhe adya piṇḍa-pradānaṁ kariṣye ॥

- ❖ Asperse the 4 āsanas with water from the Karma-pātra:—

Father

मार्जयन्तां मम पितामहाः । मार्जयन्तां मम प्रपितामहाः । मार्जयन्तां मम वृद्ध-प्रपितामह ॥
mārjayantām mama pitāmahāḥ । mārjayantām mama prapitāmahāḥ ।
mārjayantām mama vṛddha-prapitāmaha ॥

- ❖ Offer 4 piṇḍas to your three paternal ancestors on the 4 āsanas starting from the left.

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् वृद्ध-प्रपितामह एतं पिण्डं ददामि

kaśyapa gotrasya G.G.Grandfather ___ asmat vṛddha-prapitāmaha etaṁ piṇḍaṁ dadāmi

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् प्रपितामह एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya G. Grandfather ___ asmat prapitāmaha etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् पितामह एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya Grandfather ___ asmat pitāmaha etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

❖ Offer 1 elongated piṇḍa for the deceased.

कश्यप गोत्रस्य _____ नामाय प्रेताय मम पित्रे एतं पिण्डं उपतिष्ठ ॥

kaśyapa gotrasya Deceased ___ nāmāya pretāya mama pitre etaṁ piṇḍaṁ upatiṣṭha

O My father by the name of ..... I offer you this rice-ball.

❖ Offer gandham, akṣata, puṣpam, tulsi, vastram, dhūpam and dīpam on all the piṇḍas.

इह लोक परित्यज्य गतोऽसि परमां गतिं । गृहाणार्चन मुदा युक्तो भक्त्या मे प्रतिपादितम् ॥

iha loka parityajya gato'si paramāṁ gatim ।

gṛhāṅārcana mudā yukto bhaktyā me pratipāditaṁ ॥

You have attained the supreme goal after having departed this world, please delightfully accept these offerings – given by me with devotion.

॥ इदं वोऽर्चनं — idaṁ vo'rchanam ॥

Gandham	एष गन्धः	eṣa gandhaḥ
Tilākṣata	इमे तिलाक्षताः	ime tilākṣatāḥ
Puṣpāni	इमानि पुष्पानि श्रीतुलसी दलानिच	imāni puṣpāni śrī tulasī dalāni ca
Dhūpam	घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः	ghrāṇa tṛpti arthaṁ ayaṁ vo dhūpaḥ
Dīpam	अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः	avalokana arthaṁ ayaṁ vo dīpaḥ
Phalam	इदं फलम् निवेदयामि	idaṁ phalam nivedayāmi
Tāmbūlam	इदं ताम्बूलम्	idaṁ tāmbūlam

Mother

मार्जयन्तां मम पितामह्या । मार्जयन्तां मम प्रपितामह्या । मार्जयन्तां मम वृद्ध-प्रपितामही ॥

mārjayantāṁ mama pitāmahyā । mārjayantāṁ mama prapitāmahyā ।

mārjayantāṁ mama vṛddha-prapitāmahī ॥

❖ Offer 3 piṇḍas to your three maternal ancestors on the 4 āsanās starting from the left.

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् वृद्ध-प्रपितामही एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya G.G.Grandmother ___ asmat vṛddha-prapitāmahī etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् प्रपितामही एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya G.Grandmother ___ asmat prapitāmahī etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् पितामही एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya Grandmother ___ asmat pitāmahī etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

- ❖ Offer 1 elongated piṇḍa for the deceased mother.

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्न्यै प्रेतायै मम मात्रे एतं पिण्डं उपतिष्ठ ॥
kaśyapa gotrasya Deceased nāmnai pretāyai mama māt্রে etam piṇḍam
upatiṣṭha ॥

O My mother by the name of ..... I offer you this rice-ball.

- ❖ Offer gandham, akshata, pushpam, tulsi, vastram, dhupam and dipam

Arghya Kalpanam

- ❖ Prepare 4 arghya-pātras in front of the piṇḍas as follows:—
- ❖ Place a pavitri in each of the arghya pātras.

अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवि नमोऽस्तु ते । सर्व क्लेश विनाशनं तोयेन परिशुद्ध्यते ॥
apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devi namo'stu te ।
sarva kleśa vināśanam toyena pariśuddhyate ॥

- ❖ Add sesame seeds

तिलाः पाप-हराः नित्यं विष्णोर् देह समुद्भवाः । महर्षेः गोत्र संभूताः कश्यपस्य तिलास् स्मृताः ॥
tilāḥ pāpa-harāḥ nityam viṣṇor deha samudbhavāḥ ।
maharṣeḥ gotra sambhūtāḥ kaśyapasya tilās smṛtāḥ

- ❖ Add a flower dipped in sandal paste.

तुरीय-गुण सम्पन्न-नानागुण मनोहरम् । आनन्द सौरभं पुष्पं गृह्यताम् इदं उत्तमम् ॥
turīya-guṇa sampanna-nānāguṇa manoharam ।
ānanda saurabham puṣpam grhyatām idam uttamam ॥

- ❖ Fill each arghya-pātra with water and recite the following

इदं तोयं यद् विमलं पवित्रं मङ्गलं दिव्यम् । सर्व कलि कलुषञ् च प्रशमनं नमः स्वाहा ॥
idam toyam yad vimalam pavitram maṅgalaṁ divyam ।
sarva kali kaluṣaṅ ca praśamanam namaḥ svāhā ॥

- ❖ Hold the arghya pātra in the left hand and cover with the right hand and say:—

सिद्धार्थं यव दूर्वाभिर् गन्ध पुष्पाक्षतैर् युतम् । तिल पुष्प समायुक्तं गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् ॥
siddhārtha yava dūrvābhir gandha puṣpākṣatair yutam ।
tila puṣpa samāyuktaṁ grhāṅarghyam mayā dattam ॥

- ❖ Place it down.

Father — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____, _____, _____, _____ नाम मम
पितामह, प्रपितामह, वृद्ध-प्रपितामह, मम पितुः इदं ते अर्घ्यम् ।

Adya kaśyapa gotrasya _____, _____, _____, _____ nāma mama
pitāmaha (Grandad), prapitāmaha (G.Grandad) vṛddha-prapitāmaha (G.G.Grandad),
mama pituḥ (Father) idam te arghyam

Mother — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____, _____, _____, _____ नाम्न्याः मम
पितामहि, प्रपितामही वृद्ध-प्रपितामहि मम मातुः इदं ते अर्घ्यम् ।

adya kaśyapa gotrasya _____, _____, _____, _____ nāmnāḥ
mama pitāmahi (Father's Grandma), prapitāmahī (Father's G.Grandma), vṛddha-
prapitāmahi (Father's G.G.Grandma), mama mātuh (Mother) idam te arghyam ।

पितर/मातर अर्घ पात्राणि परिपूर्णाणि सन्तु ॥

pitara/mātara argha pātrāṇi paripūrṇāni santu ॥

अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेत मम पितुः [_____ नाम्निः प्रेते मम मातुः]
सपिण्डी-करण श्राद्धे एष हस्तार्घ्यस् तवोपतिष्ठताम् ॥

adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ [_____ nāmṇiḥ
prete mama mātuḥ] sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe eṣa hastārghyas tavopatiṣṭhatām ॥

Arghya Saṃyojanam

FATHER

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । ..... अद्येह _____ नाम प्रेत मम पितुः
सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामहादिभिः सह समान उदकत्व सिद्धि अर्थं प्रेत पित्र अर्घ्यं पितुः पित्रादि
आर्घ्येण सह संयोजयिष्ये ॥

hariḥ om tat sat । .....adyeha _____ nāma preta mama pituḥ sapiṇḍī-
karaṇa śrāddhe pitāmahādibhiḥ saha samāna udakatva siddhi artham preta pitra
arghyam pituḥ pitrādi ārghyeṇa saha saṃyojayiṣye ॥

MOTHER

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । ..... अद्येह _____ नाम्न्याः प्रेता मम मातुः
सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामह्यादिभिः सह समान उदकत्व सिद्धि अर्थं प्रेता मात्रा अर्घ्यं पितुः
पित्रादि अर्घ्येण सह संयोजयिष्ये ॥

hariḥ om tat sat । ..... adyeha _____ nāmnyāḥ pretā mama mātuḥ
sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahyādibhiḥ saha samāna udakatva siddhi artham
pretā mātṛā arghyam pituḥ pitrādi arghyeṇa saha saṃyojayiṣye ॥

❖ Mix all the arghyas together while reciting the following mantras:—

एष वो नुगताः प्रेताः पितरस् तं दधामि वः । शिवम् अस्तीति शेषाणां जयतां चिरजीविनाम् ॥

eṣa vo nugatāḥ pretāḥ pitaras taṃ dadhāmi vaḥ ।

śivam astīti śeṣāṇāṃ jayatāṃ cirajīvinām ॥ 1 ॥

To these ancestors who have passed away, I make these offerings. May everything be auspicious, may we remain and may we live long.

ये समानाः समनसः पितरो यमराज्ये । तेषां लोकः स्वधा नमो यज्ञो देवेषु कल्पताम् ॥

ye samānāḥ samanasaḥ pitaro yamarājye ।

teṣāṃ lokaḥ svadhā namo yajño deveṣu kalpatām ॥ 2 ॥

"The ancestors and Yama, the lord of death, are equal. We pay homage to the ancestors and offer yajna to the Gods.

ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु मामकः । तेषां श्रीर्मयि कल्पताम् अस्मिन् लोके शतगं समाः ॥

ye samānāḥ samanaso jīvā jīveṣu māmakaḥ ।

teṣāṃ śrīrmayi kalpatām asmin loke śatagaṃ samāḥ ॥ 3 ॥

My life and the lives of others are equal in this world. May the glory of those hundred years of the ideal lifespan be mine.

Piṇḍa Tredhā Karaṇam

Saṅkalpah — हरिः ॐ तत्सत् | अद्येह _____ नाम प्रेत मम पितुः [_____ नाम्न्याः प्रेता मम मातुः] सपिण्डी-करण श्राद्धे प्रेत पितु [मातु] पिण्ड त्रेधा करणं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | adyeha _____ nāma preta mama pituḥ [_____ nāmnyāḥ pretā mama mātuḥ] sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe preta pitru [mātru] piṇḍa tredhā karaṇam kariṣye ॥

On this meritorious day characterised by the afore mentioned astrological parameters in this unification rite for my father ..... I shall now divide the rice-balls.

- ❖ With a blade of darbha cut the elongated preta piṇḍa into three parts.
- ❖ Take each part and place it in front of the other three piṇḍas.

Savyam

Vaitaraṇi Godānam

- ❖ Invite the brahmin to receive the go-dānam (a coconut, betel, coin with a promise to donate)

श्री श्री महाविष्णु स्वरूपस्य ब्राह्मणस्य इदं आसनम्
śrī mahāviṣṇu svarūpasya brāhmaṇasya idaṁ āsanam ॥

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेम बिज विभावसो । अनन्त पुण्य फलद अथ शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

यम द्वारे महाघोरे तप्त वैतरणी नदी । तां तारयितुं इच्छामि कृष्णां गां ददाम्यहम् ॥

hiraṇyagarbha garbhasthaṁ hema bija vibhāvaso |
ananta puṇya phalada atha śāntiṁ prayaccha me ॥
yama dvāre mahāghore tapta vaitaraṇī nadī |
tām tārayitum icchāmi kṛṣṇām gām dadāmyaham ॥

*At the gateway to Yamaloka there is a terrible boiling river called Vaitarani.
In order to assist in crossing that river I now make a donation of a black cow.*

Saṅkalpah — हरिः ॐ तत्सत् । अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेत मम पितुः [_____ नाम्नीं प्रेता मम मातुः] सपिण्डी-करण श्राद्धे पिण्ड-संयोजन काले पितृ-लोक गमने वैतरणी नदि उत्तारण अर्थ इमां सवत्सां कृष्णां गां प्रतिनिधि तन् मूल्यं हिरण्यं स-ताम्बूलं महा विष्णु स्वरूपाय ब्राह्मणाय तुभ्यं अहं संप्रददे न मम ॥

hariḥ om tat sat | adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ [_____ nāmnyāḥ pretā mama mātuḥ] sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe piṇḍa-saṁyojana kāle pitṛ-loka gamane vaitaraṇī nadi uttāraṇa arthaṁ imāṁ savatsām kṛṣṇām gām pratinidhi tan mūlyam hiraṇyam sa-tāmbūlam mahā viṣṇu svarūpāya brāhmaṇāya tubhyaṁ ahaṁ saṁpradade na mama ॥

On this meritorious day characterised by the afore mentioned astrological parameters in this unification rite for my father/mother ..... at the time of the co-mingling of the pindas, in order that my father/mother may cross the Vaitarani river and enter into the realm of the Pitris, I now make this donation of the substitute cow with its calf, together with honorarium and betel to this brahmin who is the embodiment of Mahavishnu.

- ❖ If the kartā wishes to make the 10 donations it is done now, otherwise skip and proceed with the mixing of the piṇḍas – page 76.

DASA DĀNĀNI (Optional)

- ❖ One should now make the ten types of donations according to one's ability.

धर्माधिपो धनाध्यक्षो धर्मराजो धनञ्जयः । धर्म गुप्तो धर्म जीवो धर्मज्ञो धर्म नन्दनः ॥
 dharmādhīpo dhanādhyakṣo dharmarājo dhanañjayaḥ ।
 dharma gupto dharma jīvo dharmajño dharma nandanah ॥

O Lord of Dharma, thou art the preceptor of the dharma, the King of the dharma the giver of great wealth. You are hidden within the dharma, live through the dharma, the knower of dharma and the rejoicer in the dharma.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । नीति मार्गोऽर्थ पादश्च सत्यवान् ज्ञान-लोचनः । धर्म-राज सदसि विद्यमानानां द्वादश सङ्ख्याकानां पूर्वोक्त संज्ञकानां प्रीत्यर्थं दानानि करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat । nīti mārgo'rtha pādaśca satyavān jñāna-locanaḥ । dharma-rāja sadasi vidyamānānām dvādaśa saṅkhyākānām pūrvokta saṁjñakānām prītyarthaṁ dānāni kariṣye ॥

1. BHŪMI-DĀNAM (Earth)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं दान खण्डोक्त फलावाप्तये च इमां भूमि प्रतिनिधि मूल्यं विष्णु दैवतां _____ गोत्राय _____ नाम ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत् सन्न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyarthaṁ dāna khaṇḍokta phalāvāptaye ca imāṁ bhūmi pratinidhi mūlyam viṣṇu daivatām _____ gotrāya _____ nāma brāhmaṇāya sampradade । om tat sanna mama ॥

On this meritorious day in order to atone for all the sins that my father (mother) committed throughout his/her life, and in order to please the Supreme Lord, I am offering this monetary substitute for land to the brahmin named ..... together with Vishnu.

सर्व-भूताश्रया भूमिर् वराहेण समुद्धृता । अनन्त सस्य फलदा ह्यतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
 sarva-bhūtāśrayā bhūmir varāheṇa samuddhṛtā ।
 ananta sasya phaladā hyataḥ śāntim prayaccha me ॥

2. TILA-DĀNAM (Sesame)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं इमांस् तिलान् [तन् मूल्य द्रव्यम्] प्रजापति दैवतान् _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सन्न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyarthaṁ imāṁs tilān [tan mūlya dravyam] prajāpati daivatān _____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade । om tat sanna mama ॥

महर्षेर् गात्र सम्भूताः कश्यपस्य तिलाः स्मृताः । तस्माद् एषां प्रदानेन मम पित्र पापं व्यपोहतु ॥

mahaṣṣer gātra sambhūtāḥ kaśyapasya tilāḥ smṛtāḥ |
tasmād eṣāṃ pradānena mama pitra pāpaṃ vyapohatu ||

3. SUVARṆA DĀNAM (Gold)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं सुवर्णं [तन् मूल्य द्रव्यम्] वह्नि दैवतं _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī
parameśvara prītyarthaṃ idaṃ suvarṇaṃ [tan mūlya dravyam] vahni daivatam
_____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेम बिज विभावसो । अनन्त पुण्य फलद अथ शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

hiraṇyagarbha garbhasthaṃ hema bija vibhāvaso |
ananta puṇya phalada atha śāntiṃ prayaccha me ||

4. ĀJYA DĀNAM (Ghee)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं आज्यं [तन्मूल्य द्रव्यम्] मृत्युञ्जय दैवतां _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī
parameśvara prītyarthaṃ idaṃ ājyaṃ [tan mūlya dravyam] mṛtyuñjaya daivatām
_____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

कामधेनोः समुद्रूतं सर्वं क्रतुषु संस्थितम् । देवानाम् आज्यम् आहारस्-ततः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

kāmadhenoh samudbhūtaṃ sarva kratuṣu saṁsthitam |
devānām ājyam āhāras-tataḥ śāntiṃ prayaccha me ||

5. VASTRA DĀNAM (Clothing)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं वस्त्रं द्वयं [तन् मूल्य द्रव्यम्] बृहस्पति दैवतं _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī
parameśvara prītyarthaṃ idaṃ vastra dvayaṃ [tan mūlya dravyam] bṛhaspati
daivatam _____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

शीत-वाता तप त्राणं लज्जाया रक्षणं परम् । देहालङ्करणं वस्त्रम् अतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

śīta-vātā tapa trāṇaṃ lajjāyā rakṣaṇaṃ param |
dehālaṅkaraṇaṃ vastram ataḥ śāntiṃ prayaccha me ||

6. DHĀNYA DĀNAM (Rice)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं धान्यं [तन् मूल्य द्रव्यम्] प्रजापति दैवतां _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī parameśvara
prītyarthaṃ idaṃ dhānyaṃ [tan mūlya dravyam] prajāpati daivatām _____
gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

सर्व-देव-मयं धान्यं सर्वोत्पत्तिकरं महत् । प्राणिनां जीवनोपायश्चातः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

sarva-deva-mayaṁ dhānyaṁ sarvotpattikaraṁ mahat |
prāṇināṁ jīvanopāyaścātaḥ śāntiṁ prayaccha me ||

7. GŪḌA-DĀNAM (Jaggery)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं गूडं [तन् मूल्य द्रव्यम्] सोम दैवतं _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyarthaṁ idaṁ gūḍaṁ [tan mūlya dravyam] soma daivataṁ _____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

यथा देवेषु विश्वात्मा प्रवरश्च जनार्दनः । तथा रसानां प्रवरः सदैवेक्षुरसो मतः ॥

yathā deveṣu viśvātmā pravaraśca janārdanaḥ |
tathā rasānāṁ pravaraḥ sadaivekṣuraso mataḥ ||

8. RAJATA DĀNAM (Silver)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं रजतं [तन् मूल्य द्रव्यम्] चन्द्र दैवतां _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत्सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyarthaṁ idaṁ rajataṁ [tan mūlya dravyam] candra daivatāṁ _____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

प्रीतिर्-यतः पितृणां च विष्णु शङ्करयोः सदा । शिव-नेत्रोद्भवं रौप्यम्-अतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
prītir-yataḥ pitṛṇāṁ ca viṣṇu śaṅkarayoḥ sadā |
śiva-netrodbhavaṁ raupyam-ataḥ śāntiṁ prayaccha me ||

9. LAVAṆA DĀNAM (Salt)

अद्येह मम पितुः [मातुः] आजन्म कृत सकल पाप क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ इदं लवणं [तन् मूल्य द्रव्यम्] सोम दैवतं _____ गोत्राय ब्राह्मणाय सम्प्रददे । ॐ तत् सत् न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] ājanma kṛta sakala pāpa kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyarthaṁ idaṁ lavaṇaṁ [tan mūlya dravyam] soma daivataṁ _____ gotrāya brāhmaṇāya sampradade | om tat sat na mama ||

यस्माद् अन्न-रसाः सर्वे नोत्कृष्टा लवणं विना । शम्भोः प्रीतिकरं यस्मादतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

yasmād anna-rasāḥ sarve notkṛṣṭā lavaṇaṁ vinā |
śambhoḥ prītikaraṁ yasmād ataḥ śāntiṁ prayaccha me ||

10. UDAKA-KUMBHA DĀNAM (Water-pot)

अद्येह मम पितुः [मातुः] प्रेतस्य मरण दिनम् आरभ्य तिथि बद्ध चान्द्रमानेन संवत्सर पूर्ति पर्यन्तं जायमान प्रात्यहिक क्षुत्-पिपासा निवृत्त्यर्थ षष्ट्याधिक त्रिशत सङ्ख्याकान् सान्नान् सदीपान् सदन्त-धावनान् उदक-कुम्भान् _____ ब्राह्मणाय दास्ये । ॐ तत्सन्न मम ॥

adyeha mama pituḥ [mātuḥ] pretasya maraṇa dinam ārabhya tithi baddha cāndramānena saṁvatsara pūrti paryantaṁ jāyamāna prātyahnika kṣut-pipāsā nivṛttyarthaṁ ṣaṣṭyādhika trīśata saṅkhyākān sānnān sadīpān sadanta-dhāvanān

udaka-kumbhān _____ brāhmaṇāya dāsye | om tatsanna mama ||

Piṇḍa Saṁyojanam

FATHER

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेत मम पितुः सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामहादिभिः सह सपिण्डत्व सिद्धि अर्थं प्रेत पितृ पिण्डं पितामहादिभिः सह संयोजयिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat | adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ sapinḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahādibhiḥ saha sapinḍatva siddhi artham preta pitru piṇḍam pitāmahādibhiḥ saha saṁyojayiṣye ||

Apasavyam

MOTHER

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्न्याः प्रेता मम मातुः सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामह्यादिभिः सह सपिण्डत्व सिद्धि अर्थं प्रेता मातृ पिण्डं पितामह्यादिभिः सह संयोजयिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāmnyāḥ pretā mama mātuḥ sapinḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahyādibhiḥ saha sapinḍatva siddhi artham pretā mātru piṇḍam pitāmahyādibhiḥ saha saṁyojayiṣye ||

❖ The piṇḍas are then mixed together with the following mantras.

एष वो नुगताः प्रेताः पितरस् तं दधामि वः । शिवम् अस्तीति शेषाणां जयतां चिरजीविनाम् ॥

eṣa vo nugatāḥ pretāḥ pitaras taṁ dadhāmi vaḥ |
śivam astīti śeṣāṇāṁ jayatāṁ cirajīvinām || 1 ||

ये समानाः समनसः पितरो यमराज्ये । तेषां लोकः स्वधा नमो यज्ञो देवेषु कल्पताम् ॥

ye samānāḥ samanasaḥ pitaro yamarājye |
teṣāṁ lokāḥ svadhā namo yajño deveṣu kalpatām || 2 ||

ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु मामकः । तेषां श्रीर्मयि कल्पताम् अस्मिन् लोके शतगं समाः ॥

ye samānāḥ samanaso jīvā jīveṣu māmakaḥ |
teṣāṁ śrīrmayi kalpatām asmin loke śatagaṁ samāḥ || 3 ||

❖ Pour water around the piṇḍas.

मार्जयन्तां मम पितरः [मातरः] । मार्जयन्तां मम पितामहाः [पितामह्य] । मार्जयन्तां मम प्रपितामहाः [प्रपितामह्य] ॥

mārjayantāṁ mama pitarāḥ [mātarāḥ] | mārjayantāṁ mama pitāmahāḥ [pitāmahya] | mārjayantāṁ mama prapitāmahāḥ [prapitāmahya] ||

Upasthānam

गच्छस्व पितृ लोके त्वं प्रेतत्वं च परित्यज । समानैः पितृभिः साधं विहरस्व यथा सुखम् ॥

यः कश्चित् पितृ रूपेण तिष्ठते परमेश्वरः । सोऽयं श्राद्ध प्रदानेन तृप्तिं लभतु शाश्वतीम् ॥

gacchasva pitṛ loke tvam pretatvam ca parityaja |
samānaiḥ pitṛbhiḥ sādham viharasva yathā sukham ||
yaḥ kaścit pitṛ rūpeṇa tiṣṭhate parameśvaraḥ |

so'yaṁ śrāddha pradānena tṛptim labhatu śāśvatīm ॥

तृप्यत तृप्यत तृप्यत । तृप्यता तृप्यता तृप्यता ।

(never use the “preta” word after this)

- ❖ Apradakṣina tri pariṣecanam - upaviti - ācamya – prācināviti

Apasavyam

- ❖ Do a tarpana with a bunch of kuśa grass

येषां न माता न बन्धुर् नान्य-गोत्रिणः । ते सर्वे तृप्तिम् आयान्तु मया उत्सृष्टैः कुशैस् तथा ॥

yeṣāṁ na mātā na bandhur nānya-gotrīṇaḥ ।

te sarve tṛptim āyāntu mayā utsṛṣṭaiḥ kuśais tathā ॥

To all those who have no mother, no kinsmen or clansmen, may they all be satisfied by this offering of water from the kusha grass.

तृप्यत तृप्यत तृप्यत । तृप्यता तृप्यता तृप्यता ।

- ❖ Offer tilodaka with kuśa grass
- ❖ Cast the kuśa aside, remove the pavitri from the finger

मया कृतम् इदं सपिण्डी-करण श्राद्धं तत् सत् ब्रह्मार्पणम् अस्तु ।

mayā kṛtam idaṁ sapinḍī-karaṇa śrāddhaṁ tat sat brahmārpaṇam astu ।

All the merit incurred by the performance of this Shraddha I offer up to the Supreme

- ❖ Lift each piṇḍa smell it and then place in a bucket.

पूजयित्वा तु पिण्डस्थाने पितृंश्च प्रणमेद् ऋतून् । वसन्ताय नमस्तुभ्यं ग्रीष्माय च नमो नमः ॥

pūjayitvā tu piṇḍasthāne pitṛiṁśca praṇamed ṛtūn ।

vasantāya namastubhyaṁ grīṣmāya ca namo namaḥ ॥

वर्षाभ्यश्च शरत् संज्ञ ऋतवे नमः सदा । हेमन्ताय नमस्तुभ्यं नमस्ते शिशिराय च ॥

varṣābhyaśca śarat sañjña ṛtave namaḥ sadā ।

hemantāya namastubhyaṁ namaste śīśirāya ca ॥

- ❖ Extinguish the lamp, wash hands and feet and then do acamanam.

Savyam

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥

pramādāt kurvatāṁ karma prācyavetaḍhvareṣu yat ।

smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutiḥ ॥

ॐ कृतेन अनेन सपिण्डी-करण श्राद्ध कर्मणा पितृ स्वरूपी श्रीजनर्दन भगवान् प्रीयतां न मम ।

ॐ तत्सत् ॥

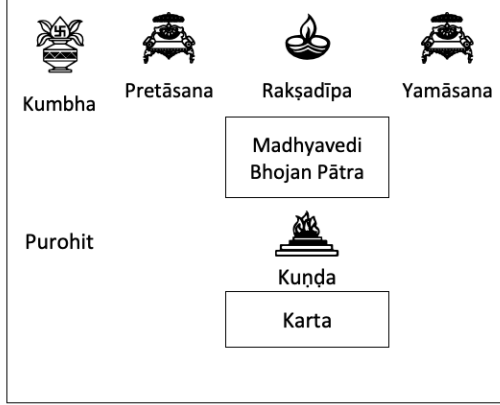
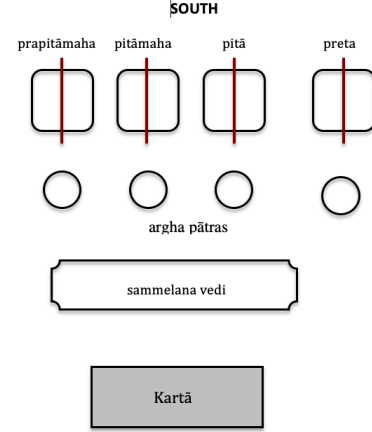
om kṛtena anena sapinḍī-karaṇa śrāddha karmaṇā pitṛ svarūpī śrī janardana bhagavān prīyatāṁ na mama । om tat sat ॥

- ❖ Take shower wear clean clothes

Perform Puṇyāham — Page 38

KARMĀNTA KRIYĀNI (Karumathi Saḍaṅgu⁵)

Set up for Karmānta 1st partSet up for Karmānta 2nd part (Sapiṇḍikaraṇa)

All the final death ceremonies (*karmandhiram*) can be performed together on the 16th day. Commence with the *punyāham*, or purificatory ceremony – page 38.

- ❖ According to the family tradition, food items will be prepared to be offered.
- ❖ The Kartā wearing the same dhoti used for cremation and ashes-collection, goes to the seashore accompanied by all his close male relatives who also bathed the body of the deceased in the funeral rites.
- ❖ After the Kartā and band leave, the house is to be cleaned and all ladies take a bath.
- ❖ After reaching the seashore the karta wears the Pavitram and yajñopavitam.

Sthala Śuddhi

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थित । ये भूता विघ्नकारस् ते नश्यन्तु शिव आज्ञया ॥
 apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi saṁsthita ।
 ye bhūtā vighnakāras te naśyantu śiva ājñayā ॥

Namaskāram

नमो ब्रह्मण्य देवाय गो-ब्राह्मण हिताय च । जगद्-हिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः ॥
 namo brahmaṇya devāya go-brāhmaṇa hitāya ca ।
 jagad-hitāya kṛṣṇāya govindāya namo namaḥ ॥

नमो नमस्ते गोविन्द पुराण पुरुषोत्तम । इदं श्राद्धं हृषीकेश रक्षतां सर्वतो दिशः ॥
 namo namaste govinda purāṇa puruṣottama ।
 idaṁ śrāddhaṁ hṛṣīkeśa rakṣatāṁ sarvato diśaḥ ॥

Rakṣa dīpa prajvalanam

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्म-साक्षी ह्यविघ्नकृत् । यावत्कर्म समाप्तिस् स्यात्तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥
 bho dīpa brahma rūpas tvam karma-sākṣī hyavighna-kṛt ।
 yāvat karma samāptis syāt tāvat tvam susthiro bhava ॥

⁵ Usually done by South Indians

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । श्री गोविन्द ३ । शुभे शोभने मुहूर्ते अद्य श्री भगवतो महा-पुरुषस्य श्री विष्णोः आज्ञया प्रवर्तमानस्य आद्य ब्रह्मणः द्वितीय परार्धे श्री श्वेत वराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे अष्टाविंशतीत्तमे कलि युगे प्रथम पादे बौद्ध अवतारे जाम्बु-द्वीपे मेरोः _____ दिग्-भागे हिरण्मय वर्षे _____ देशे _____ महा नगरि अन्तर्गते व्यवहारिकानां प्रभवादि षष्ठी संवत्सरानां मध्ये _____ नाम संवत्सरे _____ अयने _____ ऋतौ _____ मासे _____ पक्षे _____ तिथौ _____ वासर युक्तायां _____ नक्षत्र युक्तायाम् अस्यां पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ नाम अस्मत् पितुः [_____ अस्मत् मातुः] प्रेतत्व विमोचन द्वारा वस्वादि पितृत्व प्राप्ति अर्थ पितामहादिभिः सह समान उदकत्व सपिण्डत्व सिद्धि अर्थ सपिण्डी-करण श्राद्धम् अद्य त्रयोदशोऽह्नि/षोडशोऽह्नि/त्रिंशत् अह्नि अहं आचार्य द्वारेण कारिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat | śrī govinda 3 | śubhe śobhane muhūrte adye śrī bhagavato mahā-puruṣasya śrī viṣṇoḥ ājñayā pravartamānasya ādya brahmaṇaḥ dvitīya parārdhe śrī śveta varāha kalpe vaivasvata manvantare aṣṭāvīmśatīttame kali yuge prathama pāde bauddha avatāre jāmbu-dvīpe meroḥ _____ dig-bhāge hiraṇmaya varṣe _____ deśe _____ mahā nagari antargate vyavahārikānām prabhavādi ṣaṣṭhi saṁvatsarānām madhye _____ nāma saṁvatsare _____ ayane _____ ṛtau _____ māse _____ pakṣe _____ tithau _____ vāsara yuktāyām _____ nakṣatra yuktāyām asyām puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ nāma asmat pituḥ [_____ asmat mātuḥ] pretatva vimocana dvārā vasvādi pitṛtva prāpti artham pitāmahādibhiḥ saha samāna udakatva sapinḍatva siddhi artham sapiṇḍī-karaṇa śrāddham adya trayodaśe'hni/ṣoḍaśe'hni/triṁśat ahni ahaṁ ācārya dvāreṇa kāriṣye ॥

Apasavyam

2. Pitri Āvāhanam

❖ Towards the South on an āsana, place a kūrca and invoke the preta.

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेत मम पितुः षोडश अह्नि सपिण्डिकरण श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥

kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ ṣoḍaśa ahni sapiṇḍikaraṇa śrāddhe āvāhayiṣye ॥

आयाहि प्रेत गम्भीरैः पूर्व्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥
पितुः अस्मिन्कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

āyāhi preta gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotamaiḥ |
prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ॥
pituḥ asmin kūrce āvāhayāmi | idaṁ te āsanam ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्नाः प्रेता मम मातुः षोडश अह्नि सपिण्डिकरण श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnyāḥ preta mama mātuḥ ṣoḍaśa ahni sapiṇḍikaraṇa śrāddhe āvāhayiṣye ॥

आयाहि प्रेते गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥
मातुः अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

āyāhi prete gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotamaiḥ ।
prajāṃ asmabhyaṃ dadātu rayiṃ ca dīrghāyur eva ca ॥
mātuḥ asmin kūrce āvāhayāmi । idaṃ te āsanam ॥

॥ इदं वोऽर्चनं — idaṃ vo'rcanam ॥

Gandham	एष गन्धः	eṣa gandhaḥ
Tilākṣata	इमे तिलाक्षताः	ime tilākṣatāḥ
Puṣpāni	इमानि पुष्पानि श्रीतुलसी दलानिच	imāni puṣpāni śrī tulasī dalāni ca
Dhūpam	घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः	ghrāṇa tṛpti artham ayaṃ vo dhūpaḥ
Dīpam	अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः	avalokana artham ayaṃ vo dīpaḥ
Phalam	इदं फलम् निवेदयामि	idaṃ phalam nivedayāmi
Tāmbūlam	इदं ताम्बूलम्	idaṃ tāmbūlam

Bhojana

- ❖ Place the food items on the Madhya vedi cross the palms, touch the plate and recite.
- ❖ प्रेत पितुः [मातुः] इदं ते भोजन पात्रम् । preta pituḥ [mātuḥ] idaṃ te bhojana pātram ।
- ❖ Sprinkle with water and then touch each of the food with the right thumb;

पृथिवी ते पात्रं द्यौर् अपिधानं ब्रह्मणस् त्वामुखे जुहोमि ।
एको विष्णुर् महद् भूतं पृथक् भूतान्य् अनेकशः । त्रीन्
लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुग् अव्ययः ॥

ṛthivī te pātram dyaur apidhānaṃ brahmaṇas tvāmukhe
juhomi । eko viṣṇur mahad bhūtaṃ pṛthak bhūtāny-
anekaśaḥ । trīn lokān vyāpya bhūtātmā bhukte viśva-
bhug avyayaḥ ॥

स्वाहा विष्णो हव्यं रक्षस्व । svāhā viṣṇo havyaṃ rakṣasva ।

FATHER

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेताय पित्रे अन्नं संप्रददे ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāma pretāya pitre annaṃ saṃpradade ॥

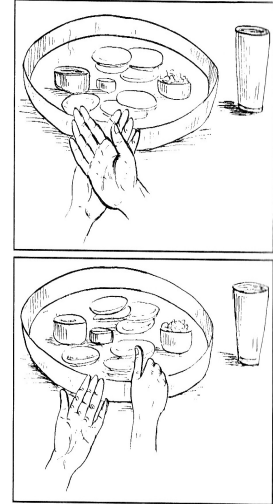
MOTHER

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्न्याः प्रेत्यै मात्रे अन्नं संप्रददे ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāmnyāḥ pretyai mātṛe annaṃ saṃpradade ॥

- ❖ Offer tilodaka

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३
devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।

namaḥ svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥ x 3

Savyam

अनेन आद्य कर्मान्त श्राद्धे भगवन् जनार्दन प्रियताम् ।
anena ādya karmānta śrāddhe bhagavan janārdaṇa priyatām ॥

Yama Pūjā

Dhyānam

कालञ्चनि निभाकारे विद्युत् सम शदंष्ट्रकम् । द्विभुजं रक्त केशञ्च कुञ्चितं द्वित विभ्रमम् ॥
दण्डायुध समायुक्तं महिषस्य तु वाहनम् । द्विनेत्रञ्च द्विपादञ्च सर्वाभरण-भूषितम् ॥
यमस्याकृतिर्-आख्यातं भीम-रूपं प्रजापते ।

kālañcani nibhākāre vidyut sama śadamṣṭrakam । dvi-bhujam rakta keśañca
kuñcitam dvita vibhramam ॥ daṇḍāyudha samāyuktam mahiṣasya tu vāhanam ।
dvi-netrañca dvi-pādañca sarvābharaṇa-bhūṣitam ॥ yamasyākṛtir-ākhyātam
bhīma-rūpaṁ prajāpate ।

❖ Offer upacāras to Yama and Citragupta

ॐ यम-चित्रगुप्ताभ्यां नमः — आसनं समर्पयामि
om yama-citraguptābhyāṁ namaḥ — āsanam samarpayāmi etc.

पुष्प पूजा — धर्मराजाय । मृत्यवे । अन्तकाय । वैवस्वताय । कालाय । सर्व-भूत-क्षयाय ।
औदुम्बराय । दध्नाय । नीलाय । परमेष्ठिने । वृकोदराय । चित्राय । चित्रगुप्ताय ॥

Puṣpa Pūjā — dharmarājāya । mṛtyave । antakāya । vaivasvatāya । kālāya । sarva-
bhūta-kṣayāya । audumbarāya । dadhnāya । nīlāya । parameṣṭhine । vṛkodarāya ।
citrāya । citraguptāya ॥

Nīrājanam

ॐ काल रूपाय विद्महे । दण्डधराय धीमहि । तन्नो यम प्रचोदयात् ॥

ॐ लेखिनि हस्ताय विद्महे । पत्रधाराय धीमहि । तन्नो चित्र प्रचोदयात् ॥

om kāla rūpāya vidmahe । daṇḍadharāya dhīmahi । tanno yama pracodayāt ॥
om lekhini hastāya vidmahe । patradhārāya dhīmahi । tanno citra pracodayāt ॥

Yama Prārthana

समता सर्व भूतेषु यस्य सर्वस्य साक्षिणः । अतो यन् नाम शमनम् इति तं प्रणमाम्य्-अहम् ॥
samatā sarva bhūteṣu yasya sarvasya sākṣiṇaḥ ।
ato yan nāma śamanam iti taṁ praṇamāmy-aham ॥

PRADHĀNA HOMA

Agnimukham

ॐ भूर्भुवस्सुवः धूम-केतु नाम अग्निम् आवाहयामि स्थापयामि ।

ॐ धूम-केतु नाम अग्नये नमः । सुप्रतिष्ठो वरदो भव ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ dhūma-ketu nāma agnim āvāhayāmi sthāpayāmi ।
om dhūma-ketu nāma agnaye namaḥ । supraṭiṣṭho varado bhava ॥

❖ Face the south take pāyasā mixed with ghee and til and offer into the fire.

❖ Offer 23 ahutis with the Yama gāyatrī.

ॐ काल रूपाय विद्महे । दण्डधराय धीमहि । तन्नो यम प्रचोदयात् स्वाहा । यमाय इदं न मम
॥

om kāla rūpāya vidmahe | daṇḍa-dharāya dhīmahi | tanno yama pracodayāt
svāhā || yamāya idam na mama || x 23

Uttarāṅgam

Sviṣṭakṛta

ॐ अग्नि-स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये स्विष्टकृते इदं न मम ॥

om agni-sviṣṭakṛte svāhā | agnaye sviṣṭakṛte idam na mama ||

ॐ भू स्वाहा । अग्नये इदं न मम ॥

om bhū svāhā | agnaye idam na mama ||

ॐ भुवस्स्वाहा । वायवे इदं न मम ॥

om bhavas-svāhā | vāyave idam na mama ||

ॐ सुवस्स्वाहा । सूर्याय इदं न मम ॥

om suvas-svāhā | sūryāya idam na mama ||

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा । प्रजापतये इदं न मम ॥

om bhūr-bhavas-suvas-svāhā | prajāpataye idam na mama ||

ॐ श्रीविष्णवे-स्वाहा । विष्णवे परमात्मने इदं न मम ॥

om śrīviṣṇave-svāhā | viṣṇave paramātmne idam na mama ||

ॐ रुद्राय पशुपतये स्वाहा । रुद्राय पशुपतये इदं न मम ॥

om rudrāya paśupataye svāhā | rudrāya paśupataye idam na mama ||

Pūrṇāhuti

ॐ यज्ञपते पूर्णोभवतु यज्ञ मे हृष्यन्तु यज्ञ-देवताः फलानि सम्यग् यच्छन्तु स्वाहा ॥

om yajñapate pūrṇobhavatu yajña me hr̥ṣyantū yajña-devatāḥ phalāni samyag
yacchantu svāhā ||

❖ Valedict varuna from the praṇīta pātra, then pour some water down on the four sides of
the kuṇḍa.

Marjanam

पूर्वा दिशि मार्जनं नमः (east) । दक्षिणां दिशि मार्जनं नमः (south) । प्रतीच्यां दिशि मार्जनं नमः
(west) । उदीच्यां दिशि मार्जनं नमः (north) । उर्ध्वा दिशि मार्जनं नमः (sprinkle upwards) ॥

pūrvām diśi mārjanam namaḥ (east) | dakṣiṇām diśi mārjanam namaḥ (south) |
praticyām diśi mārjanam namaḥ (west) | udīcyām diśi mārjanam namaḥ (north) |
urdhvām diśi mārjanam namaḥ (sprinkle upwards) ||

❖ abhiṣeka from the prokṣaṇi pātra

आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो मम । आपो रक्षन्तु मां नित्यम्-आपो नारायणः स्वयम् ॥

āpaḥ sumitriyāḥ santu bhavantvoṣadhayo mama |

āpo rakṣantu mām nityam-āpo nārāyaṇaḥ svayam ||

Homage to Agni

रुद्र तेज समुद्भूतो वरदो हव्य-वाहनः । अग्निर् वैश्वानरः साक्षात्तस्मै नित्यं नमो नमः ॥
ॐ अग्नये नमः अग्निं आत्मन्युद्वासयामि ॥

rudra teja samudbhūto varado havya-vāhanaḥ ।
agnir vaiśvānaraḥ sāksāt tasmai nityam namo namaḥ
om agnaye namaḥ agniṁ ātmany-udvāsayāmi ॥

Visarjanam

यज्ञ यज्ञपतिं गच्छ यज्ञं गच्छ हुताशन । स्वां योनिं गच्छ यज्ञेस पूरयास्मन् मनोरथम् ॥
yajña yajñapatiṁ gaccha yajñaṁ gaccha hutāśana ।
svām yoniṁ gaccha yajñesa pūrayāsman manoratham ॥

Tilakam

❖ Collect some ashes from the fire on the sruk and then place tilak on forehead.

शान्तिरस्तु शिवं चास्तु वासवाग्नि प्रसादतः । मरुतां ब्रह्मणश्चैव वसु रुद्र प्रजापतिः ॥
śāntirastu śivaṁ cāstu vāsavāgni prasādataḥ ।
marutām brahmaṇascaiva vasu rudra prajāpatiḥ ॥

Piṇḍa Pradhānam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । _____ नाम प्रेतस्य मम पितुः [_____ नाम्न्या प्रेत्यै मम मातुः] सपिण्डी-करण श्राद्धे अद्य पिण्ड-प्रदानं करिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat । _____ nāma pretasya mama pituḥ [_____ nāmnyā pretyai mama mātuḥ] sapinḍī-karaṇa śrāddhe adya piṇḍa-pradānaṁ kariṣye ॥

Apasavyam

❖ Prepare 4 āsanas and place kuśa blades on each with their tips to the south.

❖ Asperse with water —

FATHER

मार्जयन्तां मम पितामहाः । mārjayantām mama pitāmahāḥ ।

मार्जयन्तां मम प्रपितामहाः । mārjayantām mama prapitāmahāḥ

मार्जयन्तां मम वृद्ध-प्रपितामह ॥ mārjayantām mama vṛddha-prapitāmaha ॥

❖ Offer 4 piṇḍas to your three paternal ancestors on the 4 āsanas starting from the left.

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् वृद्ध-प्रपितामह एतं पिण्डं ददामि

kaśyapa gotra _G.G.Grandfather_ asmat vṛddha-prapitāmaha etaṁ piṇḍaṁ dadāmi

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् प्रपितामह एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotra _G. Grandfather_ asmat prapitāmaha etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् पितामह एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotra _Grandfather_ asmat pitāmaha etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

❖ Offer 1 elongated piṇḍa for the deceased.

कश्यप गोत्राय _____ नामाय प्रेताय मम पित्रे एतं पिण्डं उपतिष्ठ ॥

kaśyapa gotrāya _Deceased_ nāmāya pretāya mama pitre etaṁ piṇḍaṁ upatiṣṭha ॥

O My father by the name of ..... I offer you this rice-ball.

MOTHER

मार्जयन्तां मम पितामह्या । mārjayantām mama pitāmahyā ।

मार्जयन्तां मम प्रपितामह्या । mārjayantām mama prapitāmahyā ।

मार्जयन्तां मम वृद्ध-प्रपितामही ॥ mārjayantām mama vṛddha-prapitāmahī ॥

❖ Offer 3 piṇḍas

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् वृद्ध-प्रपितामही एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya G.G.Grandmother _ asmat vṛddha-prapitāmahī etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् प्रपितामही एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya G.Grandmother _ asmat prapitāmahī etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् पितामही एतं पिण्डं ददामि ।

kaśyapa gotrasya Grandmother _ asmat pitāmahī etaṁ piṇḍaṁ dadāmi ।

❖ Offer 1 elongated piṇḍa for the deceased mother.

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्न्यै प्रेतायै मम मात्रे एतं पिण्डं उपतिष्ठ ॥

kaśyapa gotrasya Deceased _ nāmnyai pretāyai mama mātṛe etaṁ piṇḍaṁ upatiṣṭha ॥

❖ Make the following offerings on all the piṇḍas:-

॥ इदं वोऽर्चनं – idaṁ vo'rchanam ॥

Gandham	एष गन्धः	eṣa gandhaḥ
Tilākṣata	इमे तिलाक्षताः	ime tilākṣatāḥ
Puṣpāni	इमानि पुष्पानि श्रीतुलसी दलानिच	imāni puṣpāni śrī tulasī dalāni ca
Dhūpam	घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः	ghrāṇa tṛpti arthaṁ ayaṁ vo dhūpaḥ
Dīpam	अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः	avalokana arthaṁ ayaṁ vo dīpaḥ
Phalam	इदं फलम् निवेदयामि	idaṁ phalam nivedayāmi
Tāmbūlam	इदं ताम्बूलम्	idaṁ tāmbūlam

इह लोक परित्यज्य गतोऽसि परमां गतिं । गृहाणार्चन मुदा युक्तो भक्त्या मे प्रतिपादितम् ॥

iha loka parityajya gato'si paramāṁ gatiṁ ।

grhāṇārcana mudā yukto bhaktyā me pratipāditam ॥

You have attained the supreme goal after having departed this world, please delightfully accept these offerings – given by me with devotion.

Arghya Kalpanam

❖ Prepare 4 arghya-pātras in front of the piṇḍas as follows:—

❖ Place a pavitri in each of the arghya pātras.

अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवि नमोऽस्तु ते । सर्व क्लेश विनाशनं तोयेन परिशुद्ध्यते ॥

apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devi namo'stu te |
sarva kleśa vināśanam toyena parisuddhyate ||

❖ Add sesame seeds

तिलाः पापहराः नित्यं विष्णोर् देह समुद्रवाः । महर्षेः गोत्र संभूताः कश्यपस्य तिलास्मृताः ॥
tilāḥ pāpa-harāḥ nityaṁ viṣṇor deha samudbhavāḥ |
maharṣeḥ gotra sambhūtāḥ kaśyapasya tilās smṛtāḥ

❖ Add a flower dipped in sandal paste.

तुरीय-गुण सम्पन्न-नानागुण मनोहरम् । आनन्द सौरभं पुष्पं गृह्यताम् इदं उत्तमम् ॥
turīya-guṇa sampanna-nānāguṇa manoharam |
ānanda saurabhaṁ puṣpaṁ gṛhyatām idaṁ uttamam ||

❖ Fill each arghya-pātra with water and recite the following

इदं तोयं यद् विमलं पवित्रं मङ्गलं दिव्यम् । सर्व कलि कलुषञ् च प्रशमनं नमः स्वाहा ॥
idaṁ toyaṁ yad vimalaṁ pavitraṁ maṅgalaṁ divyam |
sarva kali kaluṣaṅ ca praśamanaṁ namaḥ svāhā ||

❖ Hold the arghya pātra in the left hand and cover with the right hand and say:—

सिद्धार्थ यव दूर्वाभिर् गन्ध पुष्पाक्षतैर् युतम् । तिल पुष्प समायुक्तं गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् ॥
siddhārtha yava dūrvābhir gandha puṣpākṣatair yutam |
tila puṣpa samāyuktaṁ gṛhāṅarḥyaṁ mayā dattam ||

❖ Place it down.

Father अद्य _____ नाम मम पितामह, _____ प्रपितामह, _____ वृद्ध-प्रपितामह, मम
पितुः इदं ते अर्घ्यम् ॥

adya _____ nāma mama pitāmaha, prapitāmaha, vṛddha-prapitāmaha, mama
pituḥ idaṁ te arghyam |

Mother अद्य _____ नाम्स्याः मम पितामहि, _____ प्रपिता-मही _____ वृद्ध-प्रपितामहि
मम मातुः इदं ते अर्घ्यम् ॥

adya _____ nāmyāḥ mama pitāmahi, prapitā-mahī vṛddha-prapitāmahi
mama mātuḥ idaṁ te arghyam ||

पितर/मातर अर्घ्य पात्राणि परिपूर्णानि सन्तु ॥
pitara/mātara arghya pātrāṇi paripūrṇāni santu ||

अद्येह _____ नाम प्रेत मम पितुः [प्रेते मम मातुः] सपिण्डी-करण श्राद्धे एष हस्तार्घ्यस्
तवोपतिष्ठताम् ॥

adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ [gotre prete mama
mātuḥ] sapinḍī-karaṇa śrāddhe eṣa hastārghyas tavopatiṣṭhatām ||

Arghya Saṁyojanam

FATHER

Saṅkalpaḥ— हरिः ॐ तत्सत् । .....अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेत मम
पितुः सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामहादिभिः सह समान उदकत्व सिद्धि अर्थं प्रेत पित्र अर्घ्यं पितुः पित्रादि
आर्घ्येण सह संयोजयिष्ये ॥

Hariḥ om tatsat ..... adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahādibhiḥ saha samāna udakatva siddhi artham preta pitra arghyam pituḥ pitrādi ārghyeṇa saha saṁyojayiṣye ॥

MOTHER

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । ..... अद्येह कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्न्याः प्रेता मम मातुः सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामह्यादिभिः सह समान उदकत्व सिद्धि अर्थ प्रेता मात्रा अर्घ्यं पितुः पित्रादि अर्घ्येण सह संयोजयिष्ये ॥

Hariḥ om tatsat ..... adyeha kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnyāḥ pretā mama mātuḥ sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahyādibhiḥ saha samāna udakatva siddhi artham pretā mātṛā arghyam pituḥ pitrādi ārghyeṇa saha saṁyojayiṣye ॥

❖ Mix all the arghyas together while reciting the following mantras:—

एष वो नुगताः प्रेताः पितरस् तं दधामि वः । शिवम् अस्तीति शेषाणां जयतां चिरजीविनाम् ॥

eṣa vo nugatāḥ pretāḥ pitaras taṁ dadhāmi vaḥ ।
śivam astīti śeṣāṇāṁ jayatāṁ cirajīvinām ॥ 1 ॥

ये समानाः समनसः पितरो यमराज्ये । तेषां लोकः स्वधा नमो यज्ञो देवेषु कल्पताम् ॥

ye samānāḥ samanasaḥ pitaro yamarājye ।
teṣāṁ lokaḥ svadhā namo yajño deveṣu kalpatām ॥ 2 ॥

ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु मामकः । तेषां श्रीर्मयि कल्पताम् अस्मिन् लोके शतगं समाः ॥

ye samānāḥ samanaso jīvā jīveṣu māmakaḥ ।
teṣāṁ śrīrmayi kalpatām asmin loke śatagaṁ samāḥ ॥ 3 ॥

Piṇḍa Saṁyojanam

FATHER

Saṅkalpaḥ— हरिः ॐ तत्सत् । अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम प्रेत मम पितुः सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामहादिभिः सह सपिण्डत्व सिद्धि अर्थ प्रेत पित्रु पिण्डं पितामहादिभिः सह संयोजयिष्ये

— hariḥ om tat sat । adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāma preta mama pituḥ sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahādibhiḥ saha sapiṇḍatva siddhi artham preta pitru piṇḍam pitāmahādibhiḥ saha saṁyojayiṣye ॥

MOTHER

Saṅkalpaḥ— हरिः ॐ तत्सत् । अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्न्याः प्रेता मम मातुः सपिण्डी-करण श्राद्धे पितामह्यादिभिः सह सपिण्डत्व सिद्धि अर्थ प्रेता मात्रु पिण्डं पितामह्यादिभिः सह संयोजयिष्ये ॥

— hariḥ om tat sat । adyeha kaśyapa gotrasya _____ nāmnyāḥ pretā mama mātuḥ sapiṇḍī-karaṇa śrāddhe pitāmahyādibhiḥ saha sapiṇḍatva siddhi artham pretā mātru piṇḍam pitāmahyādibhiḥ saha saṁyojayiṣye ॥

❖ The piṇḍas are then mixed together with the following mantras.

एष वो नुगताः प्रेताः पितरस्तं दधामि वः । शिवम् अस्तीति शेषाणां जयतां चिरजीविनाम् ॥
 eṣa vo nugatāḥ pretāḥ pitaras taṁ dadhāmi vaḥ ।
 śivam astīti śeṣāṇāṁ jayatāṁ cirajīvinām ॥ 1 ॥

ये समानाः समनसः पितरो यमराज्ये । तेषां लोकः स्वधा नमो यज्ञो देवेषु कल्पताम् ॥
 ye samānāḥ samanasaḥ pitaro yamarājye ।
 teṣāṁ lokaḥ svadhā namo yajño deveṣu kalpatām ॥ 2 ॥

ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु मामकः । तेषां श्रीर्मयि कल्पताम् अस्मिन्लोके शतगं समाः ॥
 ye samānāḥ samanaso jīvā jīveṣu māmakaḥ ।
 teṣāṁ śrīrmayi kalpatām asmin loka śatagaṁ samāḥ ॥ 3 ॥

❖ Pour water around the piṇḍas.

मार्जयन्तां मम पितरः [मातरः] । mārjayantāṁ mama pitarāḥ [mātarāḥ] ।
 मार्जयन्तां मम पितामहाः [पितामह्य] । mārjayantāṁ mama pitāmahāḥ [pitāmahya] ।
 मार्जयन्तां मम प्रपितामहाः [प्रपितामह्य] ॥ mārjayantāṁ mama prapitāmahāḥ
 [prapitāmahya] ॥

Upasthānam

गच्छस्व पितृ लोके त्वं प्रेतत्वं च परित्यज । समानैः पितृभिः साधं विहरस्व यथा सुखम् ॥
 gacchasva pitṛ loka tvaṁ pretatvaṁ ca parityaja ।
 samānaiḥ pitṛbhiḥ sādhaṁ viharasva yathā sukham ॥

Go to the world of ancestors and leave behind the state of being a Hungry ghost (pretatvaṁ). Live happily with in quality with the ancestors."

यः कश्चित् पितृ रूपेण तिष्ठते परमेश्वरः । सोऽयं श्राद्ध प्रदानेन तृप्तिं लभतु शाश्वतीम् ॥
 yaḥ kaścit pitṛ rūpeṇa tiṣṭhate parameśvaraḥ ।
 so'yaṁ śrāddha pradānena tṛptim labhatu śāśvatīm ॥

The supreme lord (parameśvaraḥ) he resides in the form of ancestors, may he be satisfied with the offering (śrāddha) and remain in eternal contentment.

तृप्यत तृप्यत तृप्यत । tṛpyata tṛpyata tṛpyata ।

❖ Apradakṣina tri pariṣecanam - upaviti - ācamya – prācināviti

Sāmānya Tarpana

FATHER — हरिः ॐ तत् सत् । गोविन्द x३/शिव x ३ । मम उपात समस्त दुरित-क्षय द्वारा,
 श्री-परमेश्वर प्रीत्यर्थं मम __ *Father, Grandfather & Great-grandfather* __ अर्याणां वसु रुद्र आदित्य
 [प्रद्युम सन्कर्षण वासुदेव] स्वरूपाणां अस्मत् पितृ पितामह प्रपितामह पितृणां अक्षय्य तृप्त्यर्थं
 अद्य कर्मान्त पुण्य कले तिल तर्पण रूपेण अहं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat । govinda x3/śiva x 3 । mama upāta samasta durita-kṣaya dvārā,
 śrī-parameśvara prītyarthaṁ __ *Father, Grandfather & Great-grandfather* __ aryāṇāṁ
 vasu rudra āditya [pradyuma sankarṣana vasudeva⁶] svarūpāṇāṁ asmat pitṛ
 pitāmahā prapitāmahā pitṛṇāṁ akṣayya tṛptyarthaṁ adya karmānta puṇya kale tila

⁶ Vaiṣṇavas recite the names of Viṣṇu

tarpaṇa rūpeṇa ahaṁ kariṣye ॥

MOTHER — हरिः ॐ तत् सत् । गोविन्द x३/शिव x ३ । मम उपात समस्त दुरित-क्षय द्वारा, श्री-परमेश्वर प्रीत्यर्थ ___Mother, Paternal Grandma & Great-grandma___ अर्याणां गङ्गा यमुना सरस्वती स्वरूपीणीं अस्मत् मातृ, पितामही, प्रपितामही मातृणां अक्षय्य तृप्त्यर्थ अद्य कर्मान्त पुण्य कले तिल तर्पण रूपेण अहं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | govinda x3/śiva x 3 | mama upāta samasta durita-kṣaya dvārā, śrī-parameśvara prītyartham _____Mother, Paternal Grandma & Great-grandma_____ aryāṇāṁ gaṅga yamuna sarasvatī svarūpīṇīm asmat mātṛ, pitāmahī, prapitāmahī mātṛṇām akṣayya tṛptyartham adya karmānta puṇya kale tila tarpaṇa rūpeṇa ahaṁ kariṣye ॥

❖ In a broad shallow dish place a kūrca.

इदं कूर्चे पितृण/मातृन् आवाहयामि । idam kūrce pitṛṇ/mātṛn āvāhayāmi ।

ॐ जीव नारायण स्वरूप पितृ देवाय विद्महे । प्रद्युम्न संकर्षण वासुदेव धीमहि । तन्नो पितृ देव प्रचोदयात् ॥

om jīva nārāyaṇa svarūpa pitru devāya vidmahe | pradyumna saṅkarṣaṇa vāsudeva dhīmahi | tanno pitru deva pracodayāt ॥ (Vaiṣṇavas)

ॐ जीव शिव स्वरूप पितृदेवाय विद्महे । वसुरुद्र आदित्य विद्महे । तन्नो पितृ देव प्रचोदयात् ॥

om jīva śiva svarūpa pitru devāya vidmahe | vasu rudra āditya vidmahe | tanno pitru deva pracodayāt ॥ (Śaivas)

❖ Prepare a litre jug of water mixed with sesame seeds.

❖ Fill your right hand with water + sesame seeds and pour it onto the flower from the thumb – the hand should be slight turned towards the right side.

1. FATHER

अस्मत् पिता _____ नाम प्रद्युम्न/वसु स्वरूपः तृप्यताम् । इदं तिलोदकं तस्मै स्वधा नमस्-तर्पयामि ॥ x ३

asmat pitā _____ nāma pradyumna/vasu svarūpaḥ tṛpyatām | idam tilodakam tasmai svadhā namas-tarpayāmi ॥ x 3

2. PATERNAL GRANDFATHER

अस्मत् पितामह _____ नाम सङ्कर्षण/रुद्र स्वरूपः तृप्यताम् ।

इदं तिलोदकं तस्मै स्वधा नमस्तर्पयामि ॥ x ३

asmat pitāmaha _____ nāma saṅkarṣaṇa/rudra svarūpaḥ tṛpyatām | idam tilodakam tasmai svadhā namas-tarpayāmi ॥ x 3

3. PATERNAL GREAT-GRANDFATHER

अस्मत् प्रपितामह _____ नाम वासुदेव/आदित्य स्वरूपः तृप्यताम् ।

इदं तिलोदकं तस्मै स्वधा नमस्तर्पयामि ॥ x ३

asmat prapitāmaha _____ nāma vāsudeva/āditya svarūpaḥ tṛpyatām idam tilodakam tasmai svadhā namas-tarpayāmi ॥ x 3

1. MOTHER

अस्मन् माता _____ नाम देवी गङ्गा स्वरूपा तृप्यताम् ।

इदं तिलोदकं तस्मै स्वधा नमस्तर्पयामि ॥ x ३

asman mātā _____ nāma devī gaṅgā svarūpā tṛpyatām ।

idaṁ tilodakaṁ tasmai svadhā namas-tarpayāmi ॥ x 3

2. PATERNAL GRANDMOTHER

अस्मन् पितामही _____ नाम देवी यमुना स्वरूपा तृप्यताम् ।

इदं तिलोदकं तस्मै स्वधा नमस्तर्पयामि ॥ x ३

asman pitāmahī _____ nāma devī yamunā svarūpā tṛpyatām ।

idaṁ tilodakaṁ tasmai svadhā namas-tarpayāmi ॥ x 3

3. PATERNAL GREAT-GRANDMOTHER

अस्मन् प्रपितामही _____ नाम देवी सरस्वती स्वरूपा तृप्यताम् ।

इदं तिलोदकं तस्मै स्वधा नमस्तर्पयामि ॥ x ३

asman prapitāmahī _____ nāma devī sarasvatī svarūpā tṛpyatām ।

idaṁ tilodakaṁ tasmai svadhā namas-tarpayāmi ॥ x 3

❖ Do tarpana with kuśa grass

येषां न माता न बन्धुर् नान्य-गोत्रिणः । ते सर्वे तृप्तिम् आयान्तु मया उत्सृष्टैः कुशैस् तथा ॥

yeṣāṁ na mātā na bandhur nānya-gotriṇaḥ ।

te sarve tṛptim āyāntu mayā utsṛṣṭaiḥ kuśais tathā ॥

To all those who have no mothers or relatives or clansmen, for them I offer this kusha water for their satisfaction

❖ Offer three libations with tila;

तृप्यत तृप्यत तृप्यत । तृप्यता तृप्यता तृप्यता ।

❖ Cast the darbhas aside, remove the pavitri from the finger

मया कृतम् इदं सपिण्डी-करण श्राद्धं तत् सत् ब्रह्मार्पणम् अस्तु ।

mayā kṛtam idaṁ sapinḍī-karaṇa śrāddhaṁ tat sat brahmārpaṇam astu ।

यान्तु पितृ-गणाः सर्वे यतः स्थानाद् उपगताः । सर्वे ते हृष्ट मनसः सर्वान् कामान् ददातु मे ॥ १ ॥

yāntu pitṛ-gaṇāḥ sarve yataḥ sthānād upagatāḥ ।

sarve te hrṣṭa manasaḥ sarvān kāmān dadātu me ॥ 1 ॥

O ancestors of mine please depart to your celestial abodes, with benevolent thoughts please grant me your favours.

ये लोका दान-शीलानां ये लोकाः पुण्य कर्मणाम् । संपूर्णान् सर्व भोगैस्तु तान् व्रजध्वं सुपुष्कलान्

ye lokā dāna-śīlānām ye lokāḥ puṇya karmaṇām ।

sampūrṇān sarva bhogaistu tān vrajadhvaṁ supuṣkalān ॥ 2 ॥

Please depart to those realms that are earned through virtuous acts – may you enjoy to your hearts content.

इहास्माकं शिवं शान्तिर् आयुर् आरोग्यसंपदः । वृद्धिस् सन्तान वर्गस्य जायताम् उत्तरोत्तरा ॥ ३ ॥

ihāsmākaṁ śivaṁ śāntir āyur ārogya sampadaḥ ।

vṛddhis santāna vargasya jāyatām uttarottarā ॥ 3 ॥

Here in this world, through your grace may we attain all our desires, well-being, peace, longevity, health and prosperity, and increase of descendants.

अद्य मे सफलं जन्म भवत् पादाभि वन्दनात् । अद्य मे गोत्रजाः सर्वे गता वोऽनुग्रहाद् दिवम् ॥ ४ ॥

adya me saphalaṁ janma bhavat pādābhi vandanāt ।

adya me gotrajāḥ sarve gatā vo'nugrahād divam ॥ 4 ॥

Today through saluting your feet my birth has been fulfilled, and all my clan has been blessed

पत्रशाखादि दानेन क्लेशिता यूयम् ईदृशाः । तत् क्लेशजातं चित्तात् तु विमृत्य क्षन्तुम् अर्हथ ॥ ५ ॥

patra śākhādi dānena kleśitā yūyam īdṛśāḥ ।

tat kleśa-jātaṁ cittāt tu vimṛtya kṣantum arhatha ॥ 5 ॥

By offering you leaves and other greens, I have troubled you much, please forgive me and disregard the discomfort I may have caused you.

मन्त्र हीनं क्रिया हीनं भक्ति हीनं द्विजोत्तमाः । श्राद्धं सम्पूर्णतां यातु प्रसादाद् भवतां मम ॥ ६ ॥

mantra hīnaṁ kriyā hīnaṁ bhakti hīnaṁ dvijottamāḥ ।

śrāddhaṁ sampūrṇatāṁ yātu prasādād bhavatāṁ mama ॥ 6 ॥

This rite has been devoid of mantras, and proper rituals, and even devotion has been lacking O priests, by your benediction and grace, may these obsequies offerings be considered as complete.

- ❖ The 3 Pindas are lumped together with the offerings in a white cloth and the Karta carries it on his left shoulder and goes to the sea-shore where he throws it into the sea reciting three times:-

ॐ नमश्शिवय ।/ॐ नमो नारायणाय। x ३ om namaś-śivaya/om namo nārāyaṇāya x 3

- ❖ If this is not possible or inconvenient at this time than all the biodegradable itmes can be left under a tree.
- ❖ The Kartā returns home and has a quick shower.

Prārthana

गोत्रन् नो वर्धताम् । दातारो नोऽभिवर्धन्तां । वेदास्सन्ततिर् एव न । श्रद्धा च नो मा व्यगमत् । बहु देयं च नो अस्तु । अन्नं च नो बहु भवेद् । अतिथीं च लभेमहि । याचितारश्च नस् सन्तु । मा च याचिष्म कञ्चन । एता सत्या आशिषस् सन्तु ॥

gotran no vardhatām । dātāro no'bhivardhantām । vedās santatir eva na । śraddhā ca no mā vyagamat । bahu deyaṁ ca no astu । annaṁ ca no bahu bhaved । atithīṁ ca labhemahi । yācitāraś ca nas santu । mā ca yāciṣma kañcana । etā satyā āśiṣas santu ॥

May our clan expand may our well-wishers increase. May our learning expand and our faith be not diminished. May we have many objects fit to be given, and much foodstuffs. May we receive many guests and may we have many petitioners. May we never need to petition any one, may this blessing be ours.

Savyam

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥

pramādāt kurvatām karma prācyavetādhvareṣu yat ।

smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutih ॥

यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपो यज्ञ क्रियादिषु । न्यूनं सम्पूर्णतां याति सदो वन्दे तमच्युतम् ॥

yasya smṛtyā ca nāmoktyā tapo yajña kriyādiṣu ।

nyūnaṃ sampūrṇatām yāti sado vande tamacyutam ॥

अनेन कृतेन कर्मान्त कर्मणा भगवन् गदाधरः प्रियतां न मम ॥

anena kṛtena karmānta karmaṇā bhagavan gadādharah priyatām na mama ॥

॥ ॐ तत् सद् ब्रह्मार्पणम् अस्तु ॥

॥ om tat sad brahmārpaṇam astu ॥

Punyāha Vācanam — Page 38

Dakṣiṇa Dānam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । अद्य कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ मम पितुः/मातुः कृतैतन् कर्मान्त क्रियानि प्रतिष्ठार्थं अक्षय पुण्य लोक प्राप्त्यर्थं इदं दक्षिणा द्रव्यम् _____ गोत्राय _____ शर्मणे ब्रह्मणाय दतुम् अहम् उत्सृजे ॥

Hariḥ om tat sat । adya kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ mama pituḥ/mātuḥ kṛtānta karmānta kriyāni pratiṣṭhārtham akṣaya puṇya loka prāptyartham idaṃ dakṣiṇā dravyam _____ gotrāya _____ śarmaṇe brahmaṇāya datum aham utsrje ॥

13th DAY — ŚUBHA SVIKARAṆA

- ❖ Southerners usually perform Navagraha Homa and northerners the Gāyatri Homa. Vaishnavas perform Purusha Sūkta Homa. One can also offer puja and homa to the family's iṣṭha-devatā instead.
- ❖ All the family bathe, shave and wear new clothes.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । .....मम उपात समस्त दुरितक्षय द्वार श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः मरणात् अशौचान्ते त्रयोदश अह्नि शुभत्व प्राप्यर्थ, शास्त्रोक्त विधानेन त्रयोदश दिने शुभ स्विकरणं करिष्ये ॥ तदङ्गत्वेन गायत्रि महा मन्त्र हवन आख्य कर्म करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | ..... mama upāta samasta duritakṣaya dvāra śrī parameśvara prītyartham, adya kaśyapa gotrasya ..... mama pituḥ/mātuḥ maraṇāt aśaucānte trayodaśa ahni śubhatva prāpyartham, śāstrokta vidhānena trayodaśa dine śubha svikaraṇam kariṣye || tad aṅgatvena gāyatri mahā mantra havana ākhya karma kariṣye ||

On this the 13th day after the death and cremation of my father/mother I now perform the Gayatri Homa in order to mark the end of mourning and the reinstatement of auspiciousness.

तद् अङ्गत्वेन निर्विघ्नेन परिसम्पाप्तार्थम् आदौ विघ्नेश्वर पूजां करिष्ये ॥

tad aṅgatvena nirvighnena parisampāptartham ādau vighneśvara pūjām kariṣye ||
तदङ्गत्वेन अन्तः-करण शुद्ध्यर्थ, शरीर शुद्ध्यर्थ, गृह शुद्ध्यर्थ, सर्वोपकरण शुद्ध्यर्थ - लघु पुण्याह वाचनं करिष्ये ॥

tad aṅgatvena antaḥ-karaṇa śuddhyartham, śarīra śuddhyartham, gr̥ha śuddhyartham, sarvopakaraṇa śuddhyartham - laghu puṇyāha vācanam kariṣye ||

- ❖ Gaṇeśa Pūjā,
- ❖ Puṇyāha-vācanam – page 38.
- ❖ Gāyatrī Devī pūjā and Homa.

Gāyatrī Dhyānam

मुक्ता विद्रुम हेमनील धवल-च्छायैर् मुखै स्त्री क्षणैः युक्ताम् इन्दु निबद्ध रत्न मुकुटां तत्त्वार्थ वर्णात्मिकाम् । गायत्रीम् वरदाभय-अंकुश कशाश् शुभ्रं कपालं गुणम् शंखं चक्रम् अथारविन्द युगलं हस्तैर्वहन्तीम्मजे ॥

muktā vidruma hema nīla dhavala-cchāyair mukhai strī kṣaṇaiḥ,
yuktām indu nibaddha ratna mukuṭām tattvārtha varṇātmikām |
gāyatrīm varadābhaya-aṅkuśa kaśāś śubhram kapālam guṇam,
śaṅkham cakram athāravinda yugalam hastair vahantīm bhaje ||

"I worship the one who holds in her hands a conch, discus, lotus flower and a goad, adorned with pearls, coral, gold, blue sapphires, and white colors on her face. She is adorned with a crown of jewels (ratna) and is the embodiment of the essence of truth and the Gayatri mantra. She holds a white skull and has

auspicious qualities. She displays the hand gestures of boon giving and fearlessness and I offer my worship to her."

आयातुवरदादेवी अक्षरं ब्रह्म सम्मितम् । गायत्रीं छन्दसां मातेदं ब्रह्मा जुषस्वा नः ॥

āyātu varadā devī akṣaram brahma sammitam | gāyatrīm chandasām mātedam
brahmā juṣasvā naḥ |

❖ Offer the 16 upacāras and make flower offerings with the names of Gayatri devi

ॐ तरुणादित्य-सङ्काशायै नमः । सहस्र-नयनोज्ज्वलायै ० । विचित्र-मालाभरणायै ० ।
तुहिनाचल-वासिन्यै ० । वरदाभय-हस्ताब्जायै ० । रेवा-तीर-निवासिन्यै ० । प्रणित्यय-विशेषज्ञायै
० । यन्त्राकृत विराजितायै ० । भद्र-पाद-प्रियायै ० । गोविन्द-पथ-गामिन्यै ० ॥ १० ॥

om taruṇāditya-saṅkāśāyai namaḥ | sahasra-nayanojjvalāyai 0 | vicitra-
mālābharaṇāyai 0 | tuhinācala-vāsinyai 0 | varadābhaya-hastābjāyai 0 | revā-tīra-
nivāsinyai 0 | praṇityaya-viśeṣajñāyai 0 | yantrākṛta virājītāyai 0 | bhadra-pāda-
priyāyai 0 | govinda-patha-gāminyai 0 ॥ 10 ॥

- ❖ Perform all the preliminaries for the establishment of the fire.
- ❖ Then make 108 oblations with the Gayatri mantra.
- ❖ Perform uttarangam & Shanti patha

Visarjanam

उत्तमे शिखरे देवी भूम्यां पर्वत मूर्धनि । ब्राह्मणेभ्यो ह्यानुज्ञान गच्छ देवी यथा सुखं ॥

uttame śikhare devī bhūmyām parvata mūrdhani |

brāhmaṇebhyo hyānujñāna gaccha devī yathā sukham ॥

- ❖ All the relatives and friends are treated to a feast.

NAVAGRAHA HOMAḤ

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । .....मम उपात समस्त दुरितक्षय द्वार श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः मरणात् अशौचान्ते त्रयोदश अहि शुभत्व प्राप्यर्थ, शास्त्रोक्त विधानेन त्रयोदश दिने शुभ स्विकरणं करिष्ये ॥ तद् अङ्गत्वेन नवग्रह होमं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | ..... mama upāta samasta duritakṣaya dvāra śrī parameśvara prītyartham, adya kaśyapa gotrasya ..... mama pituḥ/mātuḥ maraṇāt aśaucānte trayodaśa ahni śubhatva prāpyartham, śāstroкта vidhānena trayodaśa dine śubha svikaraṇam kariṣye || tad aṅgatvena Navagraha homam kariṣye ||

- ❖ Establish 2 kumbhas.
- ❖ In one kumbha invoke the navagrahas and in the other the adhidevatas.

Navagraha Āvāhanam

अथ आदित्यादि नवग्रह देवता ध्यानं करिष्ये ।
atha ādityādi navagraha devatā dhyānam kariṣye ।

1. ॐ सूर्य ग्रहाय नमः । om sūrya grahāya namaḥ ।
द्विभुजं पद्महस्तं च वरदं मकुटान्वितम् । ध्यायेत्-दिवाकरं देवं सर्व-अभिष्ट प्रदायकम् ॥
ॐ भास्कराय विद्महे, महा-द्युति-कराय धीमहि, तन्नो आदित्य प्रचोदयात् ॥
dvi-bhujam padma-hastam ca varadam makuṭānvitam ।
dhyāyet-divākaram devam sarva-abhiṣṭa pradāyakam ॥
om bhāskarāya vidmahe, mahā-dyuti-karāya dhīmahi, tanno āditya pracodayāt ॥
अस्मिन्पूर्व स्थापितकुम्भे सूर्यग्रहं ध्यायामि आवाहयामि स्थापयामि गन्धाक्षतपुष्पानि समर्पयामि
asmin pūrva sthāpita kumbhe sūrya graham dhyāyāmi, āvāhayāmi, sthāpayāmi
gandhākṣata puṣpāni samarpayāmi ॥
2. ॐ चन्द्र ग्रहाय नमः । om candra grahāya namaḥ ।
गदा-धर-धरं देवं श्वेत-वर्णं निशाकरम् । ध्यायेद् अमृत-संभूतं सर्व काम फल प्रदम् ॥
gadā-dhara-dharam devam śveta-varṇam niśākaram ।
dhyāyed amṛta-sambhūtam sarva kāma phala pradam ॥
ॐ निषाकराय विद्महे, सुधाहस्ताय धीमहि, तन्नश् चन्द्र प्रचोदयात् ॥
om niśakarāya vidmahe, sudhāhastāya dhīmahi, tannaś candra pracodayāt ॥
3. ॐ अङ्गारक ग्रहाय नमः । om aṅgāraka grahāya namaḥ ।
रक्त-माल्याम्-बरधरं हेम-रूपं चतुर्-भुजम् । शक्ति-शूल गदा पद्मान् धारयन्तं कराम्बुजैः ॥
rakta-mālyām-baradharam hema-rūpaṁ catur-bhujam ।
śakti-śūla gadā padmān dhārayantam karāmbujaiḥ ॥

ॐ अङ्गारकाय विद्महे, भूमि-पुत्राय धीमहि, तन्नः कुज प्रचोदयात् ॥

om aṅgārakāya vidmahe, bhūmi-putrāya dhīmahi, tannaḥ kuja pracodayāt ॥

4. ॐ बुध ग्रहाय नमः । om budha grahāya namaḥ ।

सिंहारूढं चतुर-बाहुं खड्ग चर्म गदा-धरम् । सोम-पुत्रं महा-सौम्यं ध्यायेत् सर्वार्थ सिद्धि-दम् ॥

siṅhārūḍhaṁ catur-bāhuṁ khaḍga carma gadā-dharam ।

soma-putraṁ mahā-saumyaṁ dhyāyet sarvārtha siddhi-dam ॥

ॐ सौम्यकराय विद्महे, सोम-सुताय धीमहि तन्नो बुध प्रचोदयात् ॥

om saumyakarāya vidmahe, soma-sutāya dhīmahi tanno budha pracodayāt ॥

5. ॐ बृहस्पति ग्रहाय नमः । om bṛhaspati grahāya namaḥ ।

वराक्ष-मालिका दण्ड कमण्डलु-धरं विभुम् । पुष्प-रागाङ्कितं पीतं वरदं भावयेद् गुरुम् ॥

varākṣa-mālikā daṇḍa kamaṇḍalu-dharaṁ vibhum ।

puṣpa-rāgāṅkitaṁ pītaṁ varadaṁ bhāvayed gurum ॥

ॐ आङ्गिरसाय विद्महे, वागीशाय धीमहि, तन्न जीव प्रचोदयात् ॥

om aṅgirasāya vidmahe, vāgīśāya dhīmahi, tanna jīva pracodayāt ॥

6. ॐ शुक्र ग्रहाय नमः । om śukra grahāya namaḥ ।

जटिलञ्चाक्ष-सूत्रञ्च वर-दण्ड-कमण्डलुम् । श्वेत-वस्त्रोज्वलं शुक्रं सर्व दानव पूजितम् ॥

jaṭilañcākṣa-sūtrañca vara-daṇḍa-kamaṇḍalum ।

śveta-vastrojvalaṁ śukraṁ sarva dānava pūjitam ॥

ॐ भार्गवाय विद्महे, विद्याधीषाय धीमहि, तन्न शुक्र प्रचोदयात् ॥

om bhārgavāya vidmahe, vidyādhiṣāya dhīmahi, tanna śukra pracodayāt ॥

7. ॐ शनैश्चर ग्रहाय नमः । om śanaiścara grahāya namaḥ ।

कृष्णाम्-बरधरं देवं द्वि-भुजं गृध्र-संस्थितम् । सर्व पीडा-हरं नृणां ध्यायेद् ग्रह-गणोत्तमम् ॥

krṣṇām-baradharaṁ devaṁ dvi-bhujam ḡdhra-saṁsthitam ।

sarva pīḍā-haraṁ nṛṇāṁ dhyāyed graha-gaṇottamam ॥

ॐ शनैश्चराय विद्महे, छाय-पुत्राय धीमहि, तन्न मन्द प्रचोदयात् ॥

om śanaiścārāya vidmahe, chāya-putrāya dhīmahi, tanna manda pracodayāt ॥

8. ॐ राहु ग्रहाय नमः । om rāhu grahāya namaḥ ।

कराल-वदनं खड्ग-चर्म-शूल-वरान्वितम् । नील-सिंहासनं राहुं ध्यायेद् रोग प्रशान्तये ॥

karāla-vadanaṁ khaḍga-carma-śūla-varānvitam ।

nīla-siṅhāsanaṁ rāhuṁ dhyāyed roga praśāntaye ॥

ॐ सैम्हिकेयाय विद्महे, धूम्र-वर्णाय धीमहि, तन्नो राहु प्रचोदयात् ॥

om saimhikeyāya vidmahe, dhūmra-varṇāya dhīmahi, tanno rāhu pracodayāt ॥

9. ॐ केतु ग्रहाय नमः । om ketu grahāya namaḥ ।

धूम्र-वर्णं द्वि-बाहुं च केयुं च विकृताननम् । गृध्रासनं गतं नित्यं ध्यायेत् सर्व फलाप्तये ॥

dhūmra-varṇaṁ dvi-bāhuṁ ca keyuṁ ca vikṛtānanaṁ ।

ḡdhraśanaṁ gataṁ nityaṁ dhyāyet sarva phalāptaye ॥

ॐ ब्रह्म-पुत्राय विद्महे, चित्र-वर्णाय धीमहि, तन्नो केतु प्रचोदयात् ॥

om brahma-putrāya vidmahe, citra-varṇāya dhīmahi, tanno ketu pracodayāt ॥

Adhidevatā Āvāhanam

Durga

शंख चक्राभयो हस्तं नव वस्त्र महाबलम् । सिंहारूढ समं पादं महिषासुर मर्दनीम् ॥

śaṅkha cakrābhayo hastam nava vastra mahābalam ।

siṅhārūḍha samam pādām mahiṣāsura mardanīm ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः दुर्गा देवी ध्यायामि आवाहयामि स्थापयामि गन्धाक्षत समर्पयामि ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ durgā devī dhyāyāmi, āvāhayāmi, sthāpayāmi
gandhākṣata samarpayāmi ॥

Gaṇapati

एकदन्तं सूर्पकर्णं गज-वक्त्रञ्चतुर्भुजम् । पाशाङ्कुश-धरञ्चैव कपित्थ-मोदक-प्रियम् ॥

ekadantam sūrpakarṇam gaja-vaktrañ caturbhujam ।

pāśāṅkuśa-dharañcaiva kapittha-modaka-priyam ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः महा-गणपतिं ध्यायामि ० ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ mahā-gaṇapatim dhyāyāmi ० ॥

Kṣetrapāla

उत्तूंग वृषभारूढं पद्म पत्रायतेक्षणम् । क्षेत्र पालं अहं वन्दे सर्व अरिष्टश्च शान्तये ॥

uttūṅga vṛṣabhārūḍham padma patrayatekṣaṇam ।

kṣetra pālam aham vande sarva ariṣṭaśca śāntaye ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः क्षेत्र-पालकं ध्यायामि ० ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ kṣetra-pālakam dhyāyāmi ० ॥

Abhayaṅkara (Indra)

दैत्य-दर्प विनाशाय सहस्राक्षाय धीमते । कुलिशव्य ग्रहस्ताय नमस्तेऽस्तु शतक्रतो ॥

daitya-darpa vināśāya sahasrākṣāya dhimate ।

kuliśavya grahastāya namaste'stu śatakrato ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः अभयङ्करं ध्यायामि ० ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ abhayaṅkaram dhyāyāmi ० ॥

Vāstu

आवाहयाम्यहं वास्तुं वज्र-देहो महा-बलम् । विश्वम्बरं नाग-रूपं भू-भार्-अर्पित मस्तकम् ॥

āvāhayāmyaham vāstum vajra-deho mahā-balam ।

viśvambaram nāga-rūpaṁ bhū-bhārapita mastakam ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः वास्तु-पुरुषं ध्यायामि ० ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ vāstu-puruṣam dhyāyāmi ० ॥

Trayambaka

त्र्यम्बकम्यजामहे सुगन्धिं पुष्टि वर्धनम् । ऊर्वारुकम् इव बन्धनान्मृत्योर् मुक्षीय माऽमृतात् ॥

tryambakam yajāmahe sugandhim puṣṭi vardhanam ।

ūrvārukam iva bandhanān mṛtyor mukṣīya mā'mrutāt ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः त्र्यम्बकम् ध्यायामि ० ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ trayambakam dhyāyāmi ० ॥

Nakṣatra

ॐ श्वेत-वर्णे विद्महे । सुधा-करायै धीमहि । तन्नो अश्विनिना प्रचोदयात् ॥

om śveta-varṇai vidmahe | sudhā-karāyai dhīmahi | tanno aśvininā pracodayāt ॥

ॐ अश्विन्यादि नक्षत्र देवतां ध्यायामि ० ॥

om aśvinyādi nakṣatra devatām dhyāyāmi ० ॥

आगच्छन्तु महा भागा भास्कराद्या नवग्रहाः । यज्ञस्यास्य प्रशान्त्यर्थं सर्वानुग्रह कारकाः ॥

āgacchantu mahā bhāgā bhāskarādyā navagrahāḥ |

yajñasyāsya praśāntyarthaṁ sarvānugraha kārakāḥ ॥

स्वामिनः सर्व-जगनाथाः यावात् पूजावसानकम्, तावात् यूयं प्रीति भावेन कुम्भेषु [मण्डलेषु]

सन्निधिं कुरुत ॥ आवाहिता भवत । स्थापिता भवत । सन्निधा भवत । सन्निरुद्धा भवत ।

सन्निहिता भवत । प्रसीदत ॥

svāmināḥ sarva-jaganāthāḥ yāvāt pūjāvasānakam, tāvāt yūyaṁ prīti bhāvena

kumbheṣveṣu [maṇḍaleṣu] sannidhiṁ kuruta ॥

āvāhitā bhavata | sthāpitā bhavata | sannidhā bhavata | sanniruddhā bhavata |

sannihitā bhavata | prasīdata ॥

Upacārah

❖ 16 Upacāra Pūjā

ॐ आवाहितानां सर्वासां देवतानां ..... om āvāhitānām sarvāsām devatānām etc.

पुष्प-अर्चन लघु — १। ॐ भानवे नमः २। हंसाय ३। भास्कराय ४। चन्द्राय ५। अब्ज-नेत्र-समुद्रवाय ६। तारा-धिपाय ७। भौमाय ८। भूमि-सुताय ९। भूत-मान्याय १०। बुधाय ११। तारा-सुताय १२। सौम्याय १३। वाग्-कृते १४। ब्रह्मणाय १५। ब्रह्मणे १६। दिशनाय १७। भृगवे १८। भार्गव-सम्भुताय १९। निशाचर-गुरवे २०। शनैश्-चराय २१। मन्दाय २२। छहाय-हृदय-नन्दनाय २३। राहवे २४। स्वर्-भानवे २५। आदित्य-चन्द्र-द्वेशिने २६। केतवे २७। केतु-स्वरूपाय २८। केचराय ॥

Puṣpa-arcana Laghu — 1. om bhānave namaḥ 2. haṁsāya 3. bhāskarāya 4. candrāya 5. abja-netra-samudbhavāya 6. tārā-dhipāya 7. bhaumāya 8. bhūmi-sutāya 9. bhūta-mānyāya 10. budhāya 11. tārā-sutāya 12. saumyāya 13. vāg-kṛte 14. brahmaṇāya 15. brahmaṇe 16. diśanāya 17. bhṛgave 18. bhārgava-sambhutāya 19. niśācara-gurave 20. śanaiś-carāya 21. mandāya 22. chhāya-hṛdaya-nandanāya 23. rāhave 24. svar-bhānave 25. āditya-candra-dveśine 26. ketave 27. ketu-svarūpāya 28. Kekarāya ॥

Uttara Pūjā

❖ Karpūra Hārati

न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्र-तारकं नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयम् अग्निः ।

तम् एव भान्तम् अनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वम् इदं विभाति ॥

na tatra sūryo bhāti na candra-tārakam nemā vidyuto bhānti kuto'yam agniḥ |

tam eva bhāntam anubhāti sarvaṁ tasya bhāsā sarvaṁ idaṁ vibhāti ॥

ॐ आदित्यादि नवग्रह देवताभ्यो नमः । आनन्द कर्पूर निराजनं संदर्शयामि ।
om ādityādi navagraha devatābhyo namaḥ । ānanda karpūra nirājanam
saṁdarśayāmi ।

कर्पूर निराजन अनन्तरं पुनर् आचमनियं समर्पयामि ॥

karpūra nirājana anantaram punar ācamaniyam samarpayāmi ॥

❖ Puṣpāñjali

ब्रह्म-मुरारिस् त्रिपुरान्तकारी भानुः शशि भूमि-सुतो बुधश्च ।

गुरुश्च शुक्रः शनि राहु केतवस् सर्वे ग्रहाः शान्तिकरा भवन्तु ॥

brahma-murāris tripurāntakārī bhānuḥ śaśi bhūmi-suto budhaśca ।

guruśca śukraḥ śani rāhu ketavas sarve grahāḥ śāntikarā bhavantu ॥

ॐ आदित्यादि नवग्रह देवताभ्यो नमः । पुराणोक्त मन्त्र पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ॥

om ādityādi navagraha devatābhyo namaḥ ।

purāṇokta mantra puṣpāñjalim samarpayāmi ॥

मन्त्र-हीनं क्रिया-हीनं भक्ति-हीनं समर्चनम् । मया कृतञ्च यत्-तद्-भोः क्षमध्वं ग्रह-देवताः

mantra-hīnam kriyā-hīnam bhakti-hīnam samarcanam ।

mayā kṛtañca yat-tad-bhoḥ kṣamadhvaṁ graha-devatāḥ ॥

अनेन पूजानेन श्री-सूर्यादि नवग्रहादि मण्डल देवताः प्रियन्ताम् ॥

anena pūjānena śrī-sūryādi navagrahādi maṇḍala devatāḥ priyantām ॥

Agni-mukham

ॐ भूर्भुवस्सुवः मृडा नाम अग्निम् आवाहयामि स्थापयामि ।

ॐ मृडा नाम अग्नये नमः । सुप्रतिष्ठो वरदो भव ॥

om bhūr-bhuvassuvaḥ mṛḍā nāma agnim āvāhayāmi sthāpayāmi ।

om mṛḍā nāma agnaye namaḥ । supraṭiṣṭho varado bhava ॥

Pradhāna Homah

Sūrya

१. ॐ भास्कराय विद्महे । महा-द्युति-कराय धीमहि । तन्नो आदित्य प्रचोदयात् स्वाहा ॥

सूर्याय इदं न मम ॥

२. ॐ अग्नये स्वाहा ॥ अग्नये इदं न मम ॥

३. ॐ पशुपतये स्वाहा ॥ पशुपतये इदं न मम ॥

om bhāskarāya vidmahe । mahā-dyuti-karāya dhīmahi । tanno āditya pracodayāt
svāhā ॥ sūryāya idaṁ na mama ॥

1. om agnaye svāhā ॥ agnaye idaṁ na mama ॥

2. om paśupataye svāhā ॥ paśupataye idaṁ na mama ॥

अधिदेवता प्रत्यधि-देवता सहित आदित्यग्रह प्रसादसिद्धिरस्तु ॥ आदित्य ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita āditya graha prasāda siddhirastu ॥

āditya graha doṣa nirdoṣo astu ॥

Candra

१. ॐ निशाकराय विद्महे । कलानाथाय धीमहि । तन्नश्चन्द्र प्रचोदयात् स्वाहा ॥ सोमाय इदं

२. ॐ अद्भ्यस् स्वाहा ॥ अद्भ्यः इदं न मम ॥

३. ॐ गौर्यै स्वाहा ॥ गौर्यै इदं न मम ॥

1. om niśā-karāya vidmahe | kalā-nāthāya dhīmahi | tannaś-candra pracodayāt svāhā || somāya idam na mama

2. om adbhyas svāhā || adbhyaḥ idam na mama

3. om gauryai svāhā || gauryai idam na mama

अधि-देवता प्रत्यधि-देवता सहित सोम ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ सोम ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita soma graha prasāda siddhirastu ||

soma graha doṣa nirdoṣo astu ||

Āṅāraka

१. ॐ अङ्गारकाय विद्महे । भूमि-पुत्राय धीमहि । तन्न कुज प्रचोदयात् स्वाहा ॥ अङ्गारकाय इदं न मम ॥

२. ॐ पृथिव्यै स्वाहा ॥ पृथिव्यै इदं न मम ॥

३. क्षेत्र-पतये स्वाहा ॥ क्षेत्र-पतये इदं न मम ॥

1. om āṅārakāya vidmahe | bhūmi-putrāya dhīmahi | tanna kuja pracodayāt svāhā || āṅārakāya idam na mama

2. om pṛthivyai svāhā || pṛthivyai idam na mama

3. kṣetra-pataye svāhā || kṣetra-pataye idam na mama

अधि-देवता प्रत्यधि-देवता सहित अङ्गारक ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ अङ्गारक ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita āṅāraka graha prasāda siddhirastu ||

āṅāraka graha doṣa nirdoṣo astu ||

Budha

१. ॐ सौम्यकराय विद्महे । सोमसुताय धीमहि । तन्नो बुध प्रचोदयात् स्वाहा ॥ बुधाय इदं न

२. ॐ विष्णवे स्वाहा ॥ विष्णवे इदं न मम ॥

३. ॐ नारायणाय स्वाहा ॥ नारायणाय इदं न मम ॥

1. om saumya-karāya vidmahe | soma-sutāya dhīmahi | tanno budha pracodayāt svāhā || budhāya idam na mama ||

2. om viṣṇave svāhā || viṣṇave idam na mama ||

3. om nārāyaṇāya svāhā || nārāyaṇāya idam na mama ||

अधि-देवता प्रत्यधि-देवता सहित बुध ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ बुध ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita budha graha prasāda siddhirastu ||

budha graha doṣa nirdoṣo astu ||

Bṛhaspati

१. ॐ सुराचार्याय विद्महे । सुरश्रेष्ठाय धीमहि तन्नो गुरु प्रचोदयात् स्वाहा ॥ बृहस्पतये इदं न

२. ॐ इन्द्राय स्वाहा ॥ इन्द्राय इदं न मम ॥

३. ॐ ब्रह्मणे स्वाहा ॥ ब्रह्मणे इदं न मम ॥

om surācāryāya vidmahe | suraśreṣṭhāya dhīmahi tanno guru pracodayāt svāhā ॥
br̥haspataye idaṁ na mama ॥

1. om indrāya svāhā ॥ indrāya idaṁ na mama ॥

2. om brahmaṇe svāhā ॥ brahmaṇe idaṁ na mama ॥

अधिदेवता प्रत्यधिदेवता सहित बृहस्पति ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ बृहस्पति ग्रह दोष निर्दोषो ॥

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita br̥haspati graha prasāda siddhirastu ॥

br̥haspati graha doṣa nirdoṣo astu ॥

Śukra

१. ॐ भार्गवाय विद्महे । भृगु-सुताय धीमहि । तन्नश्-शुक्र प्रचोदयात् स्वाहा ॥ शुक्राय इदं न

२. ॐ इन्द्राण्यै स्वाहा ॥ इन्द्राण्यै इदं न मम ॥

३. ॐ इन्द्राय स्वाहा ॥ इन्द्राय इदं न मम ॥

1. om bhārgavāya vidmahe | bhṛgu-sutāya dhīmahi | tannaś-śukra pracodayāt
svāhā ॥ śukrāya idaṁ na mama ॥

2. om indrānyai svāhā ॥ indrānyai idaṁ na mama ॥

3. om indrāya svāhā ॥ indrāya idaṁ na mama ॥

अधि-देवता प्रत्यधि-देवता सहित शुक्र ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ शुक्र ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita śukra graha prasāda siddhirastu ॥

śukra graha doṣa nirdoṣo astu ॥

Śani

१. ॐ पङ्गुपादाय विद्महे । काकध्वजाय धीमहि । तन्नश्शनैश्चर प्रचोदयात् स्वाहा ॥

शनैश्चराय इदं न मम ॥

२. ॐ प्रजापतये स्वाहा ॥ प्रजापतये इदं न मम ॥

३. ॐ यमाय स्वाहा ॥ यमाय इदं न मम ॥

om paṅgu-pādāya vidmahe | kāka-dhvajāya dhīmahi | tannaś-śanaiścara
pracodayāt svāhā ॥ śanaiścārāya idaṁ na mama ॥

1. om prajāpataye svāhā ॥ prajāpataye idaṁ na mama ॥

2. om yamāya svāhā ॥ yamāya idaṁ na mama ॥

अधिदेवता प्रत्यधिदेवता सहित शनैश्चरग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ शनैश्चरग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥

adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita śanaiścara graha prasāda siddhirastu ॥

śanaiścara graha doṣa nirdoṣo astu ॥

Rāhu

१. ॐ नागरूपाय विद्महे । सिंही-पुत्राय धीमहि । तन्नो राहु प्रचोदयात् ॥ राहवे इदं ॥

२. ॐ पितृभ्यो स्वाहा ॥ पितृभ्यः इदं न मम ॥

३. ॐ नैर्ऋतये स्वाहा ॥ नैर्ऋतये इदं न मम ॥

1. om nāga-rūpāya vidmahe | simhi-putrāya dhīmahi | tanno rāhu pracodayāt ॥
rāhave idaṁ na mama

2. om pitṛbhyo svāhā ॥ pitṛbhyaḥ idaṁ na mama ॥

3. om nairṛtaye svāhā || nairṛtaye idaṁ na mama ||
 अधिदेवता प्रत्यधिदेवता सहित राहु ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ राहु ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥
 adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita rāhu graha prasāda siddhirastu ||
 rāhu graha doṣa nirdoṣo astu ||

Ketu

१. ॐ चित्र-वर्णाय विद्महे । सिंहि-पुत्राय धीमहि । तन्नो केतु प्रचोदयात् स्वाहा ॥
 केतुभ्यो इदं न मम ॥
 २. ॐ ब्रह्मणे स्वाहा ॥ ब्रह्मणे इदं न मम ॥
 ३. ॐ चित्र-गुप्ताय स्वाहा ॥ चित्र-गुप्ताय इदं न मम ॥
 1. om citra-varṇāya vidmahe | simhi-putrāya dhīmahi | tanno ketu pracodayāt
 svāhā || ketubhyo idaṁ na mama ||
 2. om brahmaṇe svāhā || brahmaṇe idaṁ na mama ||
 3. om citra-guptāya svāhā || citra-guptāya idaṁ na mama ||
 अधिदेवता प्रत्यधिदेवता सहित केतु ग्रह प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥ केतु ग्रह दोष निर्दोषो अस्तु ॥
 adhi-devatā pratyadhi-devatā sahita ketu graha prasāda siddhirastu ||
 ketu graha doṣa nirdoṣo astu ||

Adhidevatā Homam

शङ्ख चक्राभयो हस्तं नव वस्त्र महाबलम् । सिंहारूढ समं पादं महिषासुर मर्दनीम् स्वाहा ॥
 śaṅkha cakrābhayo hastam nava vastra mahābalam |
 simhārūḍha samam pādām mahiṣāsura mardanīm svāhā ||
 दुर्गायै इदं न मम । श्री दुर्गा देवी प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥
 durgāyai idaṁ na mama | śrī durgā devī prasāda siddhirastu ||
 एकदन्तं सूर्प-कर्ण गज-वक्त्रञ्चतुर्भुजम् । पाशाङ्कुश-धरञ्चैव कपित्थ-मोदक-प्रियम् स्वाहा ॥
 ekadantaṁ sūrpa-karṇam gaja-vaktrañcaturbhujam |
 pāśāṅkuśa-dharañcaiva kapittha-modaka-priyam svāhā ||
 गणपतये इदं न मम । श्री महा-गणपति प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥
 gaṇapataye idaṁ na mama | śrī mahā-gaṇapati prasāda siddhirastu ||
 उत्तूङ्ग वृषभारूढं पद्म पत्रायतेक्षणम् । क्षेत्र पालं अहं वन्दे सर्व अरिष्टश्च शान्तये स्वाहा ॥
 utūṅga vṛṣabhārūḍham padma patrāyatekṣaṇam |
 kṣetra pālam aham vande sarva ariṣṭaśca śāntaye svāhā ||
 क्षेत्रपेभ्यो इदं न मम । क्षेत्र-पाल प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥
 kṣetrapebhyo idaṁ na mama | kṣetra-pāla prasāda siddhirastu ||
 दैत्य-दर्प विनाशाय सहस्राक्षाय धीमते । कुलिशव्य ग्रहस्ताय नमस्तेऽस्तु शतक्रतो स्वाहा ॥
 daitya-darpa vināśāya sahasrākṣāya dhīmate |
 kulīśavya grahastāya namaste'stu śatakrato svāhā ||
 अभयङ्कराय इदं न मम । अभयङ्कर प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥
 abhayaṅkarāya idaṁ na mama | abhayaṅkara prasāda siddhirastu ||

आवाहयाम्यहं वास्तुं वज्र-देहो महा-बलम् । विश्वम्बरं नाग-रूपं भू-भारर्पित मस्तकम् स्वाहा ॥

āvāhayāmyaham vāstuṁ vajra-deho mahā-balam ।

viśvambaram nāga-rūpaṁ bhū-bhār-arpita mastakaṁ svāhā ॥

वास्तु-पुरुषाय इदं न मम । वास्तु-पुरुष प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥

vāstu-puruṣāya idaṁ na mama । vāstu-puruṣa prasāda siddhirastu ॥

त्र्यम्बकम् यजामहे सुगन्धिं पुष्टि वर्धनम् ।

ऊर्वारुकम् इव बन्धनान् मृत्योर् मुक्षीय माऽमृतात् स्वाहा ॥

tryambakaṁ yajāmahe sugandhiṁ puṣṭi vardhanam ।

ūrvārukam iva bandhanān mṛtyor mukṣīya mā'amrutāt svāhā ॥

त्रयम्बकाय इदं न मम । त्र्यम्बक प्रसाद सिद्धिरस्तु ॥

trayambakāya idaṁ na mama । trayambaka prasāda siddhirastu ॥

- ❖ Perform uttarangam
- ❖ Shanti patha
- ❖ All the relatives and friends are treated to a feast.

Navagraha Mandala

EAST

Varuna

durga	ganeśa	ksetrapāla	abhayaṅkara	vāstu	tryambakam	naksatra
4 Mercury/Budha Moong beans GREEN			6 Venus/Shukra Black-eyed Beans WHITE			2 Moon Paddy Rice WHITE
5 Jupiter/Guru Chick-peas YELLOW			1 Sun Wheat RED			3 Mars/Kuja red beans RED
9 Ketu Horse-gram MULTI-COLOURED			7 Saturn/Sani Black Sesame DARK BLUE			8 Rahu Black Urad beans BLACK

Homa Kunda

MĀSIKA EKODDIṢṬHA ŚRĀDDHA⁷

❖ Light the Rakṣa-dīpam

भो दीप ब्रह्मरूपस्त्वं कर्म-साक्षी ह्यविघ्नकृत् । यावत् कर्म समाप्तिस्स्यात्तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥

bho dīpa brahma rūpas tvam karma-sākṣī hyavighna-kṛt ।
yāvat karma samāptis syāt tāvat tvam susthiro bhava ॥

❖ Scatter til on everything

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थित । ये भूता विघ्नकारस् ते नश्यन्तु शिव आज्ञया ॥

apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi saṁsthita ।
ye bhūtā vighnakāras te naśyantu śiva ājñayā ॥

रक्षोघ्नम् अमृतं प्रोच्य ततो मे यज्ञ रक्षां कुरुष्व ॥

rakṣoghnam amṛtam procyā tato me yajña rakṣām kuruṣva ॥

❖ Sprinkle water on everything

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा ० ॥

apavitraḥ pavitro vā sarvāvastham-gatopi vā etc. ॥

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । .....। अस्मिन् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____
मम पितुः [_____ नाम्नीं मम मातुः] अक्षय्य तृप्त्य्-अर्थ मासिक एकोद्दिष्ट श्राद्धं द्वितीय/त्रितीय
मासे आम-रूपेण अहं अद्य करिष्ये ॥

Hariḥ om tat sat । ..... asmin puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____
mama pituḥ [_____ nāmnīm mama mātuḥ] akṣayya tṛipti artham māsika
ekoddiṣṭha śrāddham dvitīya/tritīya māse āma-rūpeṇa aham adya kariṣye

अद्य मासिक त्रैपाक्षिक द्वितीय मासिक तृतीय चतुर्थ पञ्चम ऊन-षष्ठ षष्ठ-सप्तम अष्टम, नवम,
दशम, एकादश, उनाब्दिक, द्वादश, मासिक एकोद्दिष्ट श्राद्धं आम-रूपेण अहं अद्य करिष्ये ॥

adya māsika trai-pākṣika dvitīya māsika, tṛtīya, caturtha, pañcama, ūna-ṣaṣṭha,
ṣaṣṭha-saptama, aṣṭhama, navama, daśama, ekādaśa, unābdika, dvādaśa, māsika
ekoddiṣṭha śrāddham āma-rūpeṇa aham adya kariṣye ॥

3 days of the 27 th *	ūnamāsika ॥ 1 ॥	175th	ūna ṣaṇ māsika ॥ 9 ॥
30th	dvitīya māsika ॥ 2 ॥	190th	saptama māsika ॥ 10 ॥
5 days of the 40th	traipakṣika ॥ 3 ॥	210th	aṣṭhama māsika ॥ 11 ॥
45th	tṛtīya māsika ॥ 4 ॥	240th	navama māsika ॥ 12 ॥
60th	caturtha māsika ॥ 5 ॥	270th	daśama māsika ॥ 13 ॥
75th	pañcama māsika ॥ 6 ॥	300th	ekādaśa māsika ॥ 14 ॥
10 days of the 90th	ūna-ṣaṣṭha māsika ॥ 7 ॥	330th	dvādaśa māsika ॥ 15 ॥
120th	ṣaṇ māsika ॥ 8 ॥	15 days of the 340 th	unābdika śrāddhe ॥ 16 ॥

❖ Ūna māsika should be done on odd days within the period mentioned above.

एको विष्णुर्महद्भूतं पृथक्भूतान् अनेकशः । त्रीन्लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुग् अव्ययः ॥

⁷ This śrāddha is performed every month until the 1st anniversary of the death.

eko viṣṇur mahad bhūtaṁ pṛthak bhūtāny anekaśaḥ |
trīn lokān vyāpya bhūtātmā bhunkte viśvabhug avyayaḥ ||

नमो ब्रह्मण्य देवाय गो-ब्राह्मण हिताय च । जगद्-हिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः ॥
namo brahmaṇya devāya go-brāhmaṇa hitāya ca |
jagad-hitāya kṛṣṇāya govindāya namo namaḥ ||

नमो नमस्ते गोविन्द पुराण पुरुषोत्तम । इदं श्राद्धं हृद्दृषीकेश रक्षतां सर्वतो दिशः ॥
namo namaste govinda purāṇa puruṣottama |
idaṁ śrāddhaṁ hṛṣīkeśa rakṣatāṁ sarvato diśaḥ ||

❖ The kartā salutes the directions

ॐ प्राच्यै दिशे नमः। ॐ दक्षिणस्यै दिशे नमः। ॐ प्रतीच्यै दिशे नमः। ॐ उदीच्यै दिशे नमः।
। ॐ अन्तरिक्षाय नमः। ॐ भूम्यै नमः। ॐ ब्रह्मणे नमः। ॐ विष्णवे नमः। ॐ रुद्राय नमः ॥
om prācyai diśe namaḥ | om dakṣiṇasyai diśe namaḥ | om pratīcyai diśe namaḥ |
om udīcyai diśe namaḥ | om antarikṣāya namaḥ | om bhūmyai namaḥ | om
brahmaṇe namaḥ | om viṣṇave namaḥ | om rudrāya namaḥ ||
श्राद्ध भूमिं गयां ध्यात्वा ध्यात्वा देवं गदाधरम् । ताभ्यां चैव नमस्कृत्य ततः श्राद्ध प्रवर्तते ॥
śrāddha bhūmiṁ gayāṁ dhyātvā dhyātvā devaṁ gadādharam |
tābhyāṁ caiva namaskṛtya tataḥ śrāddha pravartate ||

1. Viśvedeva Āvāhanam

❖ Kartā arises and facing the north.

पुरुरव-माद्रव संज्ञकानां विश्वान् देवान् आवाहयिष्ये । आवाहय ।
purūrava-mādrava samjñakānām viśvān devān āvāhayiṣye | āvāhaya |
ऋतु दक्षो वसुः सभ्यः कालकामौ धुरिलोचनौ । पुरुरव माद्रवाश्चैव विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ॥
kratu dakṣo vasuḥ sabhyaḥ kālakāmau dhurilocanau |
purūrava mādravāścaiva viśvebhyo devebhyo namaḥ ||

❖ Take barley, kuśa and water in the right hand and offer it on the viśvedeva āsana.

पुरुरव-माद्रव संज्ञकानां विश्वान् देवान् अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः इदं
आसनं वः स्वधा विश्वेदेवा इहा गच्छतेह तिष्ठतेह सन्निधत्त मम पुजां गृहीते ॥
purūrava-mādrava samjñakānām viśvān devān asmin kūrce āvāhayāmi |
viśvebhyo devebhyo namaḥ idaṁ āsanam vaḥ svadhā
viśvedevā ihā gacchateha tiṣṭhateha sannidhatta mama pujaṁ grhīte |

❖ Offer the following upacāras

इदं आचमनीयं । इदं स्नानीयम् । इदं आचमनीयं । आच्छादन अर्थ इदं वस्त्रम् [सूत्र दर्भान् वा] ।
इदं आचमनीयं । इमे यज्ञोपवीतम् । इदं आचमनीयं । एष गन्धः । इमे तिलाक्षताः । इदं माल्यं
। घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः । अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः । हस्त-प्रक्षालनम् । इदं नैवेद्यम्
। इदं फलम् । इदं आचमनीयं । इदं ताम्बूलम् । एष दक्षिणा ॥

idaṁ ācamaṇīyaṁ | idaṁ snāṇīyam | idaṁ ācamaṇīyaṁ | ācchādana arthaṁ idaṁ
vastram [sūtra darbhān vā] | idaṁ ācamaṇīyaṁ | ime yajñopavītam | idaṁ
ācamaṇīyaṁ | eṣa gandhaḥ | ime tilākṣatāḥ | idaṁ mālyam | ghrāṇa tṛpti arthaṁ
ayam vo dhūpaḥ | avalokana arthaṁ ayam vo dīpaḥ | hasta-prakṣālanam | idaṁ
naivedyam | idaṁ phalam | idaṁ ācamaṇīyaṁ | idaṁ tāmbūlam | eṣa dakṣiṇā ||

❖ Take tila and flower and facing the South invoke the pituḥ;

2. Pitri Āvāhanam

FATHER

कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रथम/द्वितीय etc.। मासिक एकोद्दिष्टे श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥
kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ prathama/dvitīya etc. māsika ekoddiṣṭhe
śrāddhe āvāhayiṣye ||

आयाहि पितृ गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi pitṛ gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṁaiḥ |
prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ||

हे मम पितुः अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

he mama pituḥ asmin kūrce āvāhayāmi | idaṁ te āsanam ||

MOTHER

कश्यप गोत्रस्य _____ मम मातुः प्रथम/द्वितीय मासिक एकोद्दिष्टे श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama mātuḥ prathama/dvitīya māsika ekoddiṣṭhe
śrāddhe āvāhayiṣye ||

आयाहि मातृ गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi mātṛ gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṁaiḥ |
prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ||

हे मम मातुः अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

he mama mātuḥ asmin kūrce āvāhayāmi | idaṁ te āsanam ||

Arcana Dāna

❖ Offer the following upacāras

इदं आचमनीयं । इदं स्नानीयम् । इदं आचमनीयं । आच्छादन अर्थ इदं वस्त्रम् [सूत्र दर्भान् वा] ।

इदं आचमनीयं । इमे यज्ञोपवीतम् । इदं आचमनीयं । एष गन्धः । इमे तिलाक्षताः । इदं माल्यं

। घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः । अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः । हस्त-प्रक्षालनम् । इदं नैवेद्यम्

। इदं फलम् । इदं आचमनीयं । इदं ताम्बूलम् । एष दक्षिणा ॥

idaṁ ācamaṇīyaṁ | idaṁ snāṇīyam | idaṁ ācamaṇīyaṁ | ācchādana arthaṁ idaṁ
vastram [sūtra darbhān vā] | idaṁ ācamaṇīyaṁ | ime yajñopavītam | idaṁ
ācamaṇīyaṁ | eṣa gandhaḥ | ime tilākṣatāḥ | idaṁ mālyam | ghrāṇa tṛpti arthaṁ
ayam vo dhūpaḥ | avalokana arthaṁ ayam vo dīpaḥ | hasta-prakṣālanam | idaṁ
naivedyam | idaṁ phalam | idaṁ ācamaṇīyaṁ | idaṁ tāmbūlam | eṣa dakṣiṇā ||

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः मासिक/ऊनमासिक श्राद्धे एतानि
अर्चनानि गन्ध पुष्प धूप दीप ताम्बूलानि इत्यादि ते स्वधा ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/mātuḥ māsika/ūnamāsika
śrāddhe etāni arcanāni gandha puṣpa dhūpa dīpa tāmbūlāni ityādi te svadhā ॥

इह लोक परित्यज्य गतोऽसि परमां गतिं । गृहाणार्चन मुदा युक्तो भक्त्या मे प्रतिपादितम् ॥
iha loka parityajya gato'si paramām gatiṁ ।
gṛhāṅārcana mudā yukto bhaktyā me pratipāditam ॥

You have attained the supreme goal after having departed this world, please delightfully accept these offerings – given by me with devotion.

ॐ पितृगणाय विद्महे, जगताधार धीमहि, तन्नो पितृ प्रचोदयात् ॥
om pitṛgaṇāya vidmahe, jagatādhāra dhīmahi, tanno pitru pracodayāt ॥

Āma Dānam

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेम बिज विभावसो ० ।
hiraṇyagarbha garbhasthaṁ hema bija vibhāvaso etc.

Offering to the Viśvadevas

कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः प्रथम/द्वितीय वा अनुमासिक श्राद्धे पुरुरव-माद्रव
संज्ञकानां विश्वेषां देवानां तृप्ति अर्थं ब्राह्मण भोजन पर्याप्त दास्यमानम् अन्नं तन् निष्क्रयीभूतं
किञ्चिद् हिरण्यादिकं वा अमृत रूपेण स्वाहा सम्पद्यताम् वृद्धिः ।

kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/ mātuḥ prathama/dvitiya vā anumāsika
śrāddhe purūrava-mādrava saṁjñakānām viśveṣām devānām tṛpti arthaṁ
brāhmaṇa bhojana paryāpta dāsyamānam annaṁ tan niṣkrayībhūtaṁ kiñcid
hiraṇyādikaṁ vā amṛta rūpeṇa svāhā sampadyatām vṛddhiḥ ।

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेम बिज विभावसो ० ॥
hiraṇyagarbha garbhasthaṁ hema bija vibhāvaso etc.

Offering to the Manes

FATHER

कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रथम/द्वितीय वा अनुमासिक श्राद्धे अस्मत् पितृ
तृप्त्यर्थं ब्राह्मण भोजन पर्याप्तं दास्यमानम् अन्नं तन् निष्क्रयीभूतं किञ्चिद् हिरण्यादिकं वा
अमृतरूपेण स्वाहा सम्पद्यताम् वृद्धिः ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ prathama/dvitiya vā anumāsika
śrāddhe asmat pitṛ tṛptyarthaṁ brāhmaṇa bhojana paryāptaṁ dāsyamānam annaṁ
tan niṣkrayībhūtaṁ kiñcid hiraṇyādikaṁ vā amṛta rūpeṇa svāhā sampadyatām
vṛddhiḥ ।

MOTHER

कश्यप गोत्रस्य _____ मम मातुः प्रथम/द्वितिय वा अनुमासिक श्राद्धे अस्मत् मातृ तृप्त्यर्थं
ब्राह्मण भोजन पर्याप्तं दास्यमानम् अन्नं तन् निष्क्रयीभूतं किञ्चिद् हिरण्यादिकं वा अमृतरूपेण
स्वाहा सम्पद्यतां वृद्धिः ।

kaśyapa gotrasya _____ mama mātuḥ prathama/dvitiya vā anumāsika śrāddhe
asmat mātṛ tṛptyartham brāhmaṇa bhोजना paryāptam dāsyamānam annam tan
niṣkrayībhūtam kiñcid hiraṇyādikaṁ vā amṛta rūpeṇa svāhā sampadyatām
vṛddhiḥ ।

Prārthana

दातारो नोऽभिवर्धन्तां वेदास् सन्ततिर् एव न । श्रद्धा च नो मा व्यपगात् बहु देयं च नो अस्तु ॥
अन्नं च नो बहु भवेद् अतिथीं च लभेमहि । याचितारश् च नस् सन्तु मा च याचिष्म कञ्चन ॥
dātāro no'bhivardhantām vedās santatir eva na । śraddhā ca no mā vyapagāt bahu
deyaṁ ca no astu ॥ annam ca no bahu bhaved atithīṁ ca labhemahi । yācitāraś ca
nas santu mā ca yāciṣma kañcana ॥

*May our clan expand may our well-wishers increase. May our learning expand and our faith be not
diminished. May we have many objects fit to be given, and much foodstuffs. May we receive many guests
and may we have many petitioners. May we never need to petition any one, may this blessing be ours.*

Kartā — मासिक-श्राद्धं संपन्नम् । māsika-śrāddham saṁpannam ।

Dvijāḥ — सुसपन्नम् । susapannam

यान्तु पितृ-गणाः सर्वे यतः स्थानाद् उपगताः । सर्वे ते हृष्ट मनसः सर्वान् कामान् ददातु मे ॥
yāntu pitṛ-gaṇāḥ sarve yataḥ sthānād upagatāḥ ।
sarve te hr̥ṣṭa manasaḥ sarvān kāmān dadātu me ॥

नमस्येऽहं पितृन्मर्त्यैः अर्च्यन्ते भुवि ये सदा । श्राद्धेषु श्रद्धयाभीष्ट लोक पुष्टि प्रदायिनः ॥
namasye'haṁ pitṛn martyaiḥ arcyante bhuvi ye sadā ।
śrāddheṣu śraddhayābhīṣṭa loka puṣṭi pradāyinaḥ ॥

*I bow with devotion to the manes who, propitiated by people in this world with perfect faith, grant
nourishment & prosperity.*

नमस्येऽहं पितृञ्छ्राद्धे शूद्रैर्-अपि च भक्तिः । सन्तर्प्यन्ते जगत्कृत्स्नं नाम्ना ख्याताः सुकालिनः ॥
namasye'haṁ pitṛñcchrāddhe śūdrair-api ca bhaktiḥ ।
santarpyante jagat-kṛtsnaṁ nāmnā khyātāḥ sukālinaḥ ॥

*I bow with devotion to the manes whom the common people propitiate with great devotion and who are
known as Sukalins.*

Kartā — अस्मिन् _____ मासिक-श्राद्धे न्यून अतिरिक्त यो विधिः स उपविष्ट ब्राह्मणानां
वचनान् सर्वः परिपूर्णो नऽस्तु ॥

asmin _____ māsika-śrāddhe nyūna atirikta yo vidhiḥ sa upaviṣṭa
brāhmaṇānām vacanān sarvaḥ paripūrṇo'stu ॥

Dvijāḥ — अस्तु परिपूर्णः । astu paripūrṇaḥ

Kartā (with water in his hand) — अनेन कृत मासिक-श्राद्धेन पितरः कर्माङ्ग देवताः प्रजापतिश्च प्रीयताम् ॥

anena kṛta māsika-śrāddhena pitarah karmāṅga devatāḥ prajāpatiśca prīyatām ।

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥

pramādāt kurvatām karma prācyavetādhvareṣu yat ।
smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutiḥ ॥

यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपो यज्ञ क्रियादिषु । न्यूनं सम्पूर्णतां याति सदो वन्दे तमच्युतम् ॥

yasya smṛtyā ca nāmoktyā tapo yajña kriyādiṣu ।
nyūnaṁ sampūrṇatām yāti sado vande tamacyutam ॥

मया हिरण्येन कृतं मासिक-श्राद्धं संपन्नम् । [सुसंपन्नम्] ॥

mayā hiraṇyena kṛtaṁ māsika-śrāddham saṁpannam । [susāṁpannam] ॥

Svasti Puṇyāha Vācanam

ब्रह्मां पुण्यं महार्यच्च सृष्ट्युत्पादन कारकम् । वेद वृक्षोद्भवं यच्च तत् पुण्याहं ब्रुवन्तु नः ॥

ॐ पुण्याहम् अस्तु x ३ ॥

brahmām puṇyaṁ mahāryacca sṛṣṭy-utpādana kārakam ।
veda vṛkṣodbhavaṁ yacca tat puṇyāham bruvantu naḥ ॥

om puṇyāham astu x 3 ॥

पृथिव्याम् उद्धृतायान्तु यत्कल्याणं पुरा कृतम् । ऋषिभिः सिद्ध गन्धर्वैस् तत् कल्याणं ब्रुवन्तु नः

ॐ कल्याणमस्तु x ३ ॥

pṛthivyām uddhṛtāyān tu yat kalyāṇaṁ purā kṛtam ।
ṛṣibhiḥ siddha gandharvais tat kalyāṇaṁ bruvantu naḥ ॥

om kalyāṇam astu x 3 ॥

सागरस्य तु या ऋद्धिर् महा-लक्ष्म्यादिभिः कृता । सम्पूर्णा सुप्रभावा च तां च ऋद्धिं ब्रुवन्तु नः ॥

ॐ ऋद्धिस्तु x ३ ॥

sāgarasya tu yā ṛddhir mahā-lakṣmyādibhiḥ kṛtā ।
sampūrṇā suprabhāvā ca tāṁ ca ṛddhim bruvantu naḥ ॥

om ṛddhir astu x 3 ॥

स्वस्तिर् या अविनाशाख्या लोक कल्याण सिद्धिदा । विनायक प्रिया नित्यं तां च स्वस्ति ब्रुवन्तु

नः ॐ स्वस्तिस्तु x ३ ॥

svastir yā avināśākhyā loka kalyāṇa siddhidā ।
vināyaka priyā nityaṁ tāṁ ca svasti bruvantu naḥ ॥

om svastir astu x 3 ॥

मृकण्ड सूनोर् आयुर् यद् ध्रुव लोमशयोस् तथा । आयुष्या तेन संयुक्ता जीवेम शरदशतम् ॥

ॐ आयुस्तु x ३

mṛkaṇḍa sūnor āyur yad dhruva lomaśayos tathā ।
āyuṣyā tena saṁyuktā jīvema śaradaś śatam ॥

om̐ āyur astu x 3

समुद्र-मथनाज्जाता जगद् आनन्द कारिका । हरि-प्रिया च माङ्गल्या तां श्रियं च ब्रुवन्तु नः ॥

ॐ अस्तु श्रीः x ३

samudra-mathanāj jātā jagad ānanda kārīkā ।

hari-priyā ca māṅgalyā tāṃ śriyaṃ ca bruvantu naḥ ॥

om̐ astu śrīḥ x 3

प्रजापति लोकपालो धाता ब्रह्मा च देवराट् । भगवञ् चाश्वतो नित्यं स नो रक्षतु सर्वतः ॥

prajāpati lokapālo dhātā brahmā ca devarāṭ ।

bhagavañ cāśvato nityaṃ sa no rakṣatu sarvataḥ ॥

योऽसौ प्रजापतिः पूर्वे यः करे पद्म संभवः । पद्मा वै सर्व लोकानां तन्नोऽस्तु प्रजापते ॥

yo'sau prajāpatiḥ pūrve yaḥ kare padma sambhavaḥ ।

padmā vai sarva lokānām tanno'stu prajāpate ॥

❖ take water in the hand and say:—

भगवान् प्रजापतिः प्रीयताम् bhagavān prajāpatiḥ prīyatām

❖ Pour it down on the ground

❖ Recite

आयुष्मते स्वस्तिमते यजमानाय दाशुषे । कृतास् सर्वाशिषस्सन्तु ऋत्वग्भेर् वेद पारगैः ॥

āyuṣmate svastimate yajamānāya dāśuṣe ।

kṛtās sarvāśiṣas santu ṛtvagbher veda pāragaiḥ ॥

या स्वस्तिर्ब्राह्मणो भूता या च देवे व्यवस्थिता । धर्म-राजस्य या पत्नी स्वस्तिः शान्तिस्सदा नः ॥

yā svastir brāhmaṇo bhūtā yā ca deve vyavasthitā ।

dharma-rājasya yā patnī svastiḥ śāntis sadā naḥ ॥

देवेन्द्रस्य यथा स्वस्तिर् यथा स्वस्तिर्गुरोर्गृहे । एकलिङ्गे यथा स्वस्तिस्तथा स्वस्तिस्सदा तव ॥

devendrasya yathā svastir yathā svastir guror gṛhe ।

ekaliṅge yathā svastis tathā svastis sadā tava ॥

ॐ आयुष्मते स्वस्ति x ३ स्वस्ति वाचन कर्मणः समृद्धिरस्तु ।

om̐ āyuṣmate svasti x 3 svasti vācana karmaṇaḥ samṛddhirastu ।

SODAKA KUMBHA DĀNAM

Saṅkalpaḥ — अद्य ..... अस्यां पुण्य तिथौ मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वार श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ — कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः मम पितुः/मातुः मरण उपरान्त दाह तृष्ण उपशमन अर्थ सोदक कुम्भ दानं करिष्ये ॥

— adya ..... asyām puṇya tithau mama upāta samasta durita kṣaya dvāra śrī parameśvara prītyarthaṃ — kaśyapa gotrasya mama pituḥ/mātuḥ maraṇa uparānta dāha tṛṣṇa upaśamana arthaṃ sodaka kumbha dānaṃ kariṣye ॥

❖ Touch the kumbha filled with water with the darbha-muṣṭi

इमा आपः शिवा शिवत्तमाः, शान्ता शान्तत्तमाः, शुभा शुभत्तमाः, पूता पूतत्तमाः, पुण्या

पुण्यत्तमाः, मेध्य मेध्यत्तमाः, अमृताऽमृत रसाः तास् ते कृन्वन्तु भेषजम् ॥

imā āpaḥ śivā śivattamāḥ, śāntā śāntattamāḥ, śubhā śubhattamāḥ, pūtā pūtattamāḥ, puṇyā puṇyattamāḥ, medhya medhyattamāḥ, amṛtā'mṛta rasāḥ tās te kṛṇvantu bheṣajam ॥

इमा आप शिवा सन्तु शुद्धा शुभाश्च निर्मला । पावनं शितलश्चैव पूत सूर्यस्य रश्मिभिः ॥ १ ॥

पूत ब्रह्म पवित्रेण, पूतम् इन्द्र सुनीतीभिः । वरुण स्वस्त्या पुनातु यमो धर्मेन पुनातु मां ॥ २ ॥

सर्व तीर्थ जलं पुण्यं पावनं सर्व कारणं । विष्णु पादोद्भवं शुद्धं सर्व मङ्गल दायिना ॥ ३ ॥

सर्व समुद्राः सरिताः तीर्थानि च नगा हृदाः । आयन्तु लोकशान्त्यर्थं दुरित क्षयकारकाः ॥ ४ ॥

आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो मम । आपो रक्षन्तु मां नित्यम्-आपो नारायणः स्वयम् ॥

आकाशे तु निरालम्बो वायु-भूत निराश्रय । प्रेत घटो मया दत्तस् तवैष उपतिष्ठताम् ॥ ६ ॥

imā āpa śivā santu śuddhā śubhāśca nirmalā | pāvanam śitalaścaiva pūta sūryasya raśmibhiḥ ॥ 1 ॥ pūta brahma pavitreṇa, pūtam indra sunītībhiḥ | varuṇa svastyā punātu yamo dharmena punātu mām ॥ 2 ॥ sarva tīrtha jalam puṇyam pāvanam sarva kāraṇam | viṣṇu pādodbhavam śuddham sarva maṅgala dāyinā ॥ 3 ॥ sarva samudrāḥ saritāḥ tīrthāni ca nagā hradāḥ | āyantu lokaśāntyartham durita kṣayakārah ॥ 4 ॥ āpaḥ sumitriyāḥ santu bhavantvoṣadhayo mama | āpo rakṣantu mām nityam-āpo nārāyaṇaḥ svayam ॥ ākāśe tu nirālambo vāyu-bhūta nirāśraya | preta ghaṭo mayā dattas tavaīṣa upatiṣṭhatām ॥ 6 ॥

Namaskāram

FATHER:

पित स्वर्गः पित धर्मः, पित हि परमं तपः । पितरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥

पिता मे परमो धर्मः पिता मे परमं तपः । स्वर्गः पिता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

pita svargaḥ pita dharmaḥ, pita hi paramam tapaḥ |

pitari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ॥

pitā me paramo dharmaḥ pitā me paramam tapaḥ |

svargaḥ pitā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

My father is my highest Dharma. My father is my highest Tapas. My father is my Heaven. On my father being satisfied, the whole Universe is satisfied.

MOTHER:

माता स्वर्गः माता धर्मः, माता हि परमं दया । मातरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥

माता मे परमो धर्मः माता मे परमं दया । स्वर्गः माता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

mātā svargaḥ mātā dharmaḥ, mātā hi paramam dayā |

mātari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ॥

mātā me paramo dharmaḥ mātā me paramam dayā |

svargaḥ mātā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

My mother is my highest Dharma. My mother is my highest compassion. My mother is my Heaven. On my mother being satisfied, the whole Universe is satisfied.

नास्ति मातृ समाछाया नास्ति मातृसमा गतिः । नास्ति मातृ समं त्राणं नास्ति मातृ समा प्रिया ॥

nāsti māṭṛ samā chāyā nāsti māṭṛ samā gatiḥ ।
nāsti māṭṛ samam trāṇam nāsti māṭṛ samā priyā ॥

There is no shade (protection against the sun) like the mother. There is no refuge like the mother. There is no defense like the mother. There is no one so dear as the mother.

BOTH PARENTS:

मातरं पितरं चैव साक्षात् प्रत्यक्ष देवताम् । जनन्या वर्द्धितो देहो जनकेन प्रपोषितः ।
तस्मात् कृतज्ञ भावेन भूयो भूयो नमाम्यहम् ॥

mātaram pitaram caiva sākṣāt pratyakṣa devatām ।
jananyā varddhito deho janakena prapoṣitaḥ ।
tasmāt kṛtajña bhāvena bhūyo bhūyo namāmyaham ॥

My mother and father are my directly perceptible deities. My body was produced by my mother and nurtured by my father, therefore in profound gratitude I salute both of them again and again.

ॐ पितृगणाय विद्महे, जगताधार धीमहि, तन्नो पितृ प्रचोदयात् ॥
om pitṛgaṇāya vidmahe, jagatādhāra dhīmahi, tanno pitru pracodayāt ॥

SĀMVATSARIKA PIṆḌA-ŚRĀDDHAM

(Annual memorial rite for 3 generations— Drāhya sūtreṇa)

- ❖ Place 3 kūrcas on 3 āsanas and place three bhojan pātras in front of them.
- ❖ ācamanam — wear the pavitrī

पूता ब्रह्म पवित्रेण, पूत सूर्यस्य रश्मिभिः । सर्व तीर्थ जलं पुण्यं, पावनं सर्व कारणं ॥
 pūtā brahma pavitreṇa, pūta sūryasya raśmibhiḥ ।
 sarva tīrtha jalaṁ puṇyaṁ, pāvanaṁ sarva kāraṇaṁ ॥

1. Rakṣa Dīpa Sthāpanam

- ❖ Light the Rakṣa-dīpam

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्मसाक्षी ह्यविघ्नकृत् । यावत्कर्म समाप्तिस्स्यात् तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥
 bho dīpa brahma rūpas tvam karma-sākṣī hyavighna-kṛt ।
 yāvat karma samāptis syāt tāvat tvam susthiro bhava ॥

- ❖ Scatter til on everything

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिता । ये भूता विघ्नकारस् ते नश्यन्तु शिव आज्ञया ॥
 apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi saṁsthita ।
 ye bhūtā vighnakāras te naśyantu śiva ājñayā ॥

- ❖ Sprinkle water on everything

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा । यस्मरेत् पुण्डरिकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरश्शुचिः ॥
 apavitraḥ pavitro vā sarvāvasthaṁ-gatopi vā ।
 yasmaret puṇḍarikākṣaṁ sa bāhyābhyantaraśśuciḥ ॥

Namaskāram

नमो ब्रह्मण्य देवाय गो-ब्राह्मण हिताय च । जगद्-हिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः ॥
 namo brahmaṇya devāya go-brāhmaṇa hitāya ca ।
 jagad-hitāya kṛṣṇāya govindāya namo namaḥ ॥

नमो नमस्ते गोविन्द पुराण पुरुषोत्तम । इदं श्राद्धं हृषीकेश रक्षतां सर्वतो दिशः ॥
 namo namaste govinda purāṇa puruṣottama ।
 idaṁ śrāddhaṁ hṛṣīkeśa rakṣatāṁ sarvato diśaḥ ॥

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३
 devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।
 namas svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥

ईशानः पितृ-रूपेण महा-देव महेश्वरः । प्रीयतां भगवान् ईशः परमात्मा सदा-शिवः ॥
 īśānaḥ pitṛ-rūpeṇa mahā-deva maheśvaraḥ ।
 prīyatāṁ bhagavān īśaḥ paramātmā sadā-śivaḥ ॥

May the Lord Siva in the form of the manes, who is the great Lord of Splendour, the Perfect One, the Self of the Universe, the ever-blessed, the Absolute be pleased.

ॐ देवेभ्यो नमः ॥ om devebhyo namaḥ ॥

ॐ पितृ पितामहः प्रपितामहेभ्यो नमः ॥

om pitṛ pitāmaḥaḥ prapitāmāhebhyo namaḥ ॥

ॐ श्राद्ध संरक्षक श्री महा विष्णवे नमः ॥

om śrāddha samrakṣaka śrī mahā viṣṇave namaḥ ॥

2. Śrāddha Saṅkalpaḥ

मानसं वाचिकं पापं कर्मणा समुपार्जितम् । श्री राम स्मरणेनैव व्यपोहति न शंशयः ॥

mānasaṁ vācikaṁ pāpaṁ karmaṇā samupārjitam ।

śrī rāma smaraṇenaiva vyapohati na śaṁśayaḥ ॥

Saṅkalpaḥ हरिः ॐ तत् सत् श्री-गोविन्द गोविन्द गोविन्द अस्य श्री भगवतो महा पुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य आद्य ब्रह्मणो द्वितीय परार्धे श्री श्वेतवराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे कलियुगे प्रथम पादे अस्मिन् वर्तमानानां व्यावहारिकाणां प्रभवादीनां षष्ट्याः संवत्सराणां मध्ये _____ नाम संवत्सरे _____ अयने _____ ऋतौ _____ मासे _____ पक्षे _____ पुण्य तिथौ _____ वासर _____ नक्षत्र युक्तायां अस्यां पुण्य तिथौ मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम्:—

hariḥ om tat sat śrī-govinda govinda govinda asya śrī bhagavato mahā puruṣasya viṣṇorājñayā pravartamānasya ādya brahmaṇo dvitīya parārdhe śrī śvetavarāha kalpe vaivasvata manvantare kaliyuge prathama pāde asmin vartamānānām vyāvahārikāṇām prabhavādīnām ṣaṣṭyāḥ saṁvatsarāṇām madhye _____ nāma saṁvatsare _____ ayane _____ ṛtau _____ māse _____ pakṣe _____ puṇya tithau _____ vāsara _____ nakṣatra yuktāyām asyām puṇya tithau mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī paramēśvara prītyartham:—

अस्मत् पितृ पितामहः प्रपितामहानां [मातृ पितामही प्रपितामहीनां] अक्षय्य तृप्त्य-अर्थं प्रति सांवत्सरिक श्राद्धम् अहं करिष्ये ॥

asmat pitṛ pitāmaḥaḥ prapitāmahānām [mātr pitāmahī prapitāmahīnām] akṣayya trpty-arthaṁ prati sām̄vatsarika śrāddham ahaṁ kariṣye ॥

3. Viśvedeva Āvāhanam

❖ Take barley, kuśa and water in the right hand and offer it on the viśvedeva āsana.

पुरूरव-माद्रव संज्ञकानां विश्वान् देवान् आवाहयिष्ये । आवाहय ।

purūrava-mādrava saṁjñakānām viśvān devān āvāhayiṣye । āvāhaya ।

ऋतु दक्षो वसुः सभ्यः कालकामौ धुरिलोचनौ । पुरूरव माद्रवाश्चैव विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ॥

kratu dakṣo vasuḥ sabhyaḥ kālakāmau dhurilocanau ।

purūrava mādravāścaiva viśvebhyo devebhyo namaḥ ॥

4. Pitru Āvāhanam

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः साम्वत्सरिक श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥
kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ sāmvalsarika śrāddhe āvāhayiṣye ॥
आयाहि पितृ गम्भीरैः पूर्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥
हे मम पितुः अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

āyāhi pitṛ gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṃmaiḥ ।
prajāṃ asmabhyaṃ dadātu rayiṃ ca dīrghāyur eva ca ॥
he pituḥ! asmin kūrce āvāhayāmi । idaṃ te āsanam ॥

❖ Take til, kuśa and water in the right hand and offer it on the pitṛ āsana.

अस्मत् पितृ पितामहः प्रपितामहानान् कश्यप गोत्रानाम् ___Father___, ___Grandfather___,
___Great-grandfather___ अर्याणां वसु रुद्र आदित्य [प्रद्युम सन्कर्षण वासुदेव] स्वरूपाणां
आवाहयामि । अयन्तु नः पितरः अस्मिन् यज्ञे स्वधया मदन्तु ॥

asmat pitṛ pitāmahāḥ prapitāmahānān kaśyapa gotrānām ___Father___,
___Grandfather___, ___Great-grandfather___ aryāṇān vasu, rudra, āditya [pradyuma
saṅkarṣana vāsudeva] rūpānām āvāhayāmi । ayantu naḥ pitarāḥ asmin yajñe
svadhayā madantu ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रस्य _____ मम मातुः साम्वत्सरिक श्राद्धे आवाहयिष्ये ॥
kaśyapa gotrasya _____ mama mātuḥ sāmvalsarika śrāddhe āvāhayiṣye ॥
आयाहि मातृ गम्भीरैः पूर्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥
हे मातुः! अस्मिन्कूर्चे आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥

āyāhi mātr gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṃmaiḥ ।
prajāṃ asmabhyaṃ dadātu rayiṃ ca dīrghāyur eva ca ॥
he mātuḥ! asmin kūrce āvāhayāmi । idaṃ te āsanam ॥

❖ Take til, kuśa and water in the right hand and offer it on the mātr āsana.

अस्मत् मातृ, पितामहि प्रपितामहीनां कश्यप गोत्रानाम् ___(Father's Grandma)___, ___(Father's Great-
grandma)___, ___(Father's G.G. Grandma)___ गङ्गा यमुना सरस्वती रूपानाम् आवाहयामि । अयन्तु नः
मातरः अस्मिन् यज्ञे स्वधया मदन्तु ॥

asmat mātr, pitāmahī prapitāmahīnām kaśyapa gotrānām ___(Father's Grandma)___,
___(Father's Great-grandma)___, ___(Father's G.G. Grandma)___ gaṅgā yamunā sarasvatī
rūpānām āvāhayāmi । ayantu naḥ mātaraḥ asmin yajñe svadhayā madantu ॥

5. Viṣṇu Āvāhanam

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् । सर्व-व्यापि भुवः स्पर्शाद् अध्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥
sahasraśīrṣā puruṣaḥ sahasrākṣaḥ sahasrapāt ।
sarva-vyāpi bhuvaḥ sparśād adhyatiṣṭhad daśāṅgulam ॥

श्राद्ध संरक्षक श्री महा-विष्णुम् अस्मिन् कूर्चे आवाहयामि ।

śrāddha samrakṣaka śrī mahā-viṣṇum asmin kūrce āvāhayāmi ।

- ❖ Take akṣata, kuśa and water in the right hand and offer it on the viṣṇu āsana.

6. Bhojana Pradāna

- ❖ Prepare two bhojan pātras – one for Vishnu and one for Pitru
- ❖ Face south pour water from the jala pātra in an anti-clockwise circular motion around the bhojan pātra.

1. VIṢṆU-PĀTRE

- ❖ pour water around the plate

ॐ भूर्भुवस्वः — सत्यं त्वार्तेन परिसिञ्चामि
om bhūrbhuvas svaḥ — satyaṁ tvārtena parisiñcāmi

- ❖ recite gāyatrī mantra
- ❖ touch the pātra — right hand over the left hand palms up.

पृथिवी ते पात्रं द्यौर् अपिधानं ब्रह्मणस् त्वा मुखे जुहोमि स्वाहा । एको विष्णुर् महद् भूतं पृथक्
भूतान्य्-अनेकशः । त्रीन् लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुग् अव्ययः ॥
विष्णो हव्यगुं रक्षस्व ! देव-पितृ स्वरूपी श्री जनार्दनः प्रीयताम् ॥
pṛthivī te pātraṁ dyaur apidhānaṁ brahmaṇas tvā mukhe juhomi svāhā । eko
viṣṇur mahad bhūtaṁ pṛthak bhūtāny-anekaśaḥ ।
trīn lokān vyāpya bhūtātmā bhuṅkte viśvabhug avyayaḥ ॥ viṣṇo havyaguṁ
rakṣasva ! deva-pitr svarūpī śrī janārdanaḥ prīyatām ॥

2. PITRU-PĀTRE

- ❖ pour water around the plate

ॐ भूर्भुवस्वः — सत्यं त्वार्तेन परिसिञ्चामि
om bhūrbhuvas svaḥ — satyaṁ tvārtena parisiñcāmi

- ❖ recite gāyatrī mantra
- ❖ touch the pātra — left hand over the right hand.

पृथिवी ते पात्रं द्यौर् अपिधानं ब्रह्मणस् त्वा मुखे जुहोमि स्वाहा । एको विष्णुर् महद् भूतं पृथक्
भूतान्य्-अनेकशः । त्रीन् लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुग् अव्ययः ॥
pṛthivī te pātraṁ dyaur apidhānaṁ brahmaṇas tvā mukhe juhomi svāhā ।
eko viṣṇur mahad bhūtaṁ pṛthak bhūtāny-anekaśaḥ । trīn lokān vyāpya bhūtātmā
bhūṅkte viśvabhug avyayaḥ ॥
पितृ पितामहः प्रपितामहेभ्यः स्वधा कव्यं न मम ॥
pitr pitāmaḥaḥ prapitāmahebhyaḥ svadhā kavyaṁ na mama ॥

7. Arghya-pātra Nirmāṇam

- ❖ Prepare 3 arghya-pātras as follows:—
- ❖ Place a pavitri in each of the arghya pātras.

अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवि नमोऽस्तु ते । सर्व क्लेश विनाशनं तोयेन परिशुद्ध्यते ॥

apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devi namo'stu te |
sarva kleśa vināśanam toyena parisuddhyate ||

❖ Add sesame seeds

तिलाः पापहराः नित्यं विष्णोर्देह समुद्रवाः । महर्षेः गोत्र संभूताः कश्यपस्य तिलास् स्मृताः ॥
tilāḥ pāpa-harāḥ nityaṁ viṣṇor deha samudbhavāḥ |
maharṣeḥ gotra sambhūtāḥ kaśyapasya tilās smṛtāḥ

❖ Add a flower dipped in sandal paste.

तुरीय-गुण सम्पन्न-नानागुण मनोहरम् । आनन्द सौरभं पुष्पं गृह्यताम् इदं उत्तमम् ॥
turīya-guṇa sampanna-nānāguṇa manoharam |
ānanda saurabhaṁ puṣpaṁ gr̥hyatām idaṁ uttamam ||

❖ Fill each arghya-pātra with water and recite the following

इदं तोयं यद् विमलं पवित्रं मङ्गलं दिव्यम् । सर्व कलि कलुषञ् च प्रशमनं नमः स्वाहा ॥
idaṁ toyam yad vimalaṁ pavitraṁ maṅgalaṁ divyam |
sarva kali kaluṣaṅ ca praśamanam namaḥ svāhā ||

❖ Hold the arghya pātra in the left hand and cover with the right hand and say:—

सिद्धार्थं यव दूर्वाभिर् गन्ध पुष्पाक्षतैर् युतम् । तिल पुष्प समायुक्तं गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् ॥
siddhārtha yava dūrvābhir gandha puṣpākṣatair yutam |
tila puṣpa samāyuktaṁ gr̥hāṅar̥ghyaṁ mayā dattam ||

❖ Remove the pavitraka placing it on the bhojan pātra facing north.

❖ Recite the following saṅkalpa—

ॐ कश्यप गोत्रस्य _____ नाम मम पितुः [_____ नाम्न्याः मम मातुः] अद्यास्मिन्
सांवत्सरिक श्राद्धे एष अर्घस् ते नमः ॥

om kaśyapa gotrasya _____ nāma mama pituḥ [_____ nāmnyāḥ mama
mātuḥ] adyāsmiṁ sām̐vatsarika śrāddhe eṣa arghas te namaḥ ||

ॐ पित्रे स्थानम् असि ॥ om pitre sthānam asi ||

8. Piṇḍa Pradānam

❖ Make 3 piṇḍas of rice-flour, ghee, til, and honey.

❖ Spread 3 blades of darbha with their tips to the South

FATHER

❖ Sprinkle water on them.

यथा चक्रायुधो विष्णुस् त्रैलोक्यं परि-रक्षति । एवं मण्डल तोयं तु सर्व भूतानि रक्षतु ॥
yathā cakrāyudho viṣṇus trailokyam pari-rakṣati |
evaṁ maṅḍala toyam tu sarva bhūtāni rakṣatu ||

मार्जयन्तां मम पितरः । मार्जयन्तां मम पितामहाः । मार्जयन्तां मम प्रपितामहाः ॥
mārjayantām mama pitarāḥ | mārjayantām mama pitāmahāḥ |
mārjayantām mama prapitāmahāḥ ||

May my father, my grandfather and my great grandfather be illustrious with spiritual knowledge.

❖ Offer the piṇḍas from the pitru-tīrtha.

एतत् ते अस्मत् पितुः कश्यप गोत्रस्य _____ वसु-रूप/प्रद्युम -रूप ये च त्वाम् अनु ॥

etat te etat te asmat pituḥ kaśyapa gotrasya _____ vasu-rūpa/pradyuma -rūpa ye ca tvām anu ॥

O my father of the clan of _____ by the name of _____ who is in the form of the Vasus/pradyumna, this is for you and those who follow you.

एतत् ते अस्मत् पितामहः कश्यप गोत्रस्य _____ रुद्र-रूप/सङ्कर्षण रूप ये च त्वाम् अनु ॥

asmat pitāmahaḥ kaśyapa gotrasya _____ rudra-rūpa/saṅkarṣana rūpa ye ca tvām anu ॥

O my grandfather of the clan of _____ by the name of _____ who is in the form of the Rudras/saṅkarṣana, this is for you and those who follow you.

एतत्ते अस्मत् प्रपितामः कश्यप गोत्रस्य _____ आदित्य-रूप/वसुदेव रूप ये च त्वामनु ॥

etat te etat te asmat prapitāmahaḥ kaśyapa gotrasya _____ āditya-rūpa/vasudeva rūpa ye ca tvām anu ॥

O my great-grandfather of the clan of _____ by the name of _____ who is in the form of the Adityas/vasudeva, this is for you and those who follow you.

pādyam	इदं पाद्यम्	idaṁ pādyam
ācamaṇīyam	इदं आचमनीयम्	idaṁ ācamaṇīyam
snāṇīyam	इदं सुस्नानीयं	idaṁ su-snāṇīyam
vastram	आच्छादन अर्थ इदं वस्त्रम् [सूत्र दर्भान् वा]	ācchādana arthaṁ idaṁ vastram [sūtra darbhān vā]
yajñopavītam	इमे यज्ञोपवीते	ime yajñopavīte
gandham	एष गन्धः	eṣa gandhaḥ
tilākṣata	इमे तिलाक्षताः	ime tilākṣatāḥ
puṣpāni	इमानि पुष्पानि श्री तुलसी दलानि च	imāni puṣpāni śrī tulasī dalāni ca
dhūpam	घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः	ghrāṇa tr̥pti arthaṁ ayaṁ vo dhūpaḥ
dīpam	अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः	avalokana arthaṁ ayaṁ vo dīpaḥ
ācamaṇīyam	इदं आचमनीयम्	idaṁ ācamaṇīyam

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____, _____, _____, नाम मम पितुः, पितामह, प्रपितामहानाम् [कश्यप गोत्रस्य _____, _____, _____, नाम्नीं मात्रे, पितामहि प्रपितामहीनां] सांवत्सरिक श्राद्धे एतानि अर्चनानि गन्ध पुष्प धूप दीप ताम्बूलानि ते स्वधा ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____, _____, _____, nāma mama pituḥ, pitāmaha, prapitāmahānām [kaśyapa gotrasya _____, _____, _____, nāmnīm māt্রে, pitāmahi, prapitāmahīnām] sām̐vatsarika śrāddhe etāni arcanāni gandha puṣpa dhūpa dīpa tāmbūlāni te svadhā ॥

❖ Sprinkle water and til on the balls.

मार्जयन्तां मम पितरः । mārjayantāṁ mama pitarāḥ ।

मार्जयन्तां मम पितामहाः । mārjayantām mama pitāmahāḥ ।

मार्जयन्तां मम प्रपितामहाः ॥ mārjayantām mama prapitāmahāḥ ॥

May my father, my grandfather and my great grandfather be illustrious with spiritual knowledge.

MOTHER

❖ Sprinkle water on the darbha.

यथा चक्रायुधो विष्णुस् त्रैलोक्यं परि-रक्षति । एवं मण्डल तोयं तु सर्वं भूतानि रक्षतु ॥

yathā cakrāyudho viṣṇus trailokyam pari-rakṣati ।

evam maṇḍala toyam tu sarva bhūtāni rakṣatu ॥

मार्जयन्तां मम मातरः । mārjayantām mama mātaraḥ ।

मार्जयन्तां मम पितामह्यः । mārjayantām mama pitāmahyaḥ ।

मार्जयन्तां मम प्रपितामह्यः ॥ mārjayantām mama prapitāmahyaḥ ॥

❖ Offer the piṇḍas from the pitru-tīrtha.

एतत्ते अस्मत्मातः कश्यप गोत्रस्य __ (Mother) _ गङ्गा-रूपिनी ये च त्वाम् अनु ॥

एतत्ते अस्मत्पितामहि (Father's Grandma) कश्यप गोत्रस्य _____ यमुन-रूपिनी ये च त्वामनु ॥

एतत्ते अस्मत्प्रपितामहि (Father's G. Grandma), कश्यप गोत्रस्य _____ सरस्वती रूपिनी ये च

त्वाम् अनु ॥

etat te asmat mātaḥ kaśyapa gotrasya __ (Mother) _ gaṅgā-rūpinī ye ca tvām anu

lletat te asmat pitāmahi (Father's Grandma) kaśyapa gotrasya _____ yamuna-

rūpinī ye ca tvām anu ॥

etat te asmat prapitāmahi (Father's G. Grandma), kaśyapa gotrasya _____ sarasvatī-

rūpinī ye ca tvām anu ॥

❖ Offer upacāras as previously

❖ Sprinkle water and til on the balls.

मार्जयन्तां मम मातरः । mārjayantām mama mātaraḥ ।

मार्जयन्तां मम पितामह्यः । mārjayantām mama pitāmahyaḥ ।

मार्जयन्तां मम प्रपितामह्यः ॥ mārjayantām mama prapitāmahyaḥ ॥

May my mother my grandmother and my great grandmother be illustrious with spiritual knowledge,

विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः पितृ पितामहः प्रपितामेभ्यो नमः ॥ श्राद्ध संरक्षक श्री महाविष्णवे नमः ॥

viśvebhyo devebhyo namaḥ ॥

pitṛ pitāmahāḥ prapitāmebhyo namaḥ ॥

śrāddha samrakṣaka śrī mahāviṣṇave namaḥ ॥

❖ Face south pour water from the jala pātra in an anti-clockwise circular motion around the bhojan pātra.

यथा चक्रायुधो विष्णुस्त्रैलोक्यं परि-रक्षति । एवं मण्डल तोयं तु सर्वं भूतानि रक्षतु ॥

yathā cakrāyudho viṣṇus trailokyam pari-rakṣati ।

evam maṇḍala toyam tu sarva bhūtāni rakṣatu ॥

9. Āma Dānam (Donation of raw foodstuffs)

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः साम्बत्सरिक श्राद्धे अस्मत् पितृ तृप्त्यर्थं ब्राह्मण भोजन पर्याप्तं दास्यमानम् अन्नं तन् निष्क्रयीभूतं किञ्चिद् हिरण्यादिकं वा अमृत रूपेण स्वाहा सम्पद्यतां वृद्धः ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ sāmvasarika śrāddhe asmat piṭṛ tṛptyarthaṁ brāhmaṇa bhojana paryāptaṁ dāsyamānam annaṁ tan niṣkrayībhūtaṁ kiñcid hiraṇyādikaṁ vā amṛta rūpeṇa svāhā sampadyatāṁ vṛddhiḥ ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रस्य _____ मम मातुः साम्बत्सरिक श्राद्धे अस्मत् मातृ तृप्त्यर्थं ब्राह्मण भोजन पर्याप्तं दास्यमानम् अन्नं तन् निष्क्रयीभूतं किञ्चिद् हिरण्यादिकं वा अमृत रूपेण स्वाहा सम्पद्यतां वृद्धः ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama mātuh sāmvasarika śrāddhe asmat māṭṛ tṛptyarthaṁ brāhmaṇa bhojana paryāptaṁ dāsyamānam annaṁ tan niṣkrayībhūtaṁ kiñcid hiraṇyādikaṁ vā amṛta rūpeṇa svāhā sampadyatāṁ vṛddhiḥ ॥

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेम बिज विभावसो ० ॥

hiraṇyagarbha garbhasthaṁ hema bija vibhāvaso etc. ॥

10. Namaskārah

तेऽस्मिन् समस्ता मम पुष्प गन्ध धूपाम्बु भोज्यादि निवेदनेन ।

तथाग्नि होमेन च यान्ति तृप्तिं सदा पितृभ्यः प्रणतोऽस्मि तेभ्यः ॥

te'smin samastā mama puṣpa gandha dhūpāmbu bhojyādi nivedanena ।

tathāgni homena ca yānti tṛptiṁ sadā piṭṛbhyaḥ praṇato'smi tebhyaḥ ॥

Let these manes be delighted and satiated by my offerings of flowers, incense, water and foodstuffs as well as by Agnihoma. I bow unto those manes always.

ॐ-काराक्षर विजातं दीप्तं पावक मण्डलम् । पितृ-गुह्य प्रजापतिः ब्रह्मा पितर नमाम्यहम् ॥

om-kārākṣara vijātaṁ dīptaṁ pāvaka maṇḍalam ।

piṭṛ-guhya prajāpatiḥ brahmā pitara namāmyaham ॥

हुं-काराक्षर विजातं शरच्-चन्द्र सु-निर्मलम् । पितृ-उष्णीष शिव त्वं विष्णु पितर नमाम्यहम् ॥

huṁ-kārākṣara vijātaṁ śarac-candra su-nirmalam ।

piṭṛ-uṣṇīṣa śiva tvaṁ viṣṇu pitara namāmyaham ॥

अः-काराक्षर विजातं नक्षत्र-देव मण्डलम् । पितृ-महा-सूक्ष्म-ज्ञानं तय पितर भैरवम् ॥

aḥ-kārākṣara vijātaṁ nakṣatra-deva maṇḍalam ।

piṭṛ-mahā-sūkṣma-jñānaṁ taya pitara bhairavam ॥

11. Prārthana

आशिषो मे प्रदीयन्तां पितरः करुणा-मयाः । वेदास् सन्ततयोः नित्यं वर्द्धन्तां बान्धवाः मम ॥
पातारो मे विवर्द्धन्तां बहून्-अन्नानि सन्तु मे । याचितारस्सदा सन्तु मा च याचामि कञ्चन ॥

āśiṣo me pradīyantāṃ pitarah karuṇā-mayāḥ ।
vedās santatayoḥ nityaṃ varddhantāṃ bāndhavāḥ mama ॥
pātāro me vivarddhantāṃ bahūny-annāni santu me ।
yācitāras-sadā santu mā ca yācāmi kañcana ॥

पिता स्वर्गः पिता धर्मः पिता हि परमं तपः । पितरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥
पिता मे परमो धर्मः पिता मे परमं तपः । स्वर्गः पिता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

pitā svargaḥ pitā dharmah, pitā hi paramaṃ tapaḥ ।
pitari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ॥
pitā me paramo dharmah pitā me paramaṃ tapaḥ ।
svargaḥ pitā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

My father is my highest Dharma. My father is my highest Tapas. My father is my Heaven. On my father being satisfied, the whole Universe is satisfied.

माता स्वर्गः माता धर्मः, माता हि परमं दया । मातरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥
माता मे परमो धर्मः माता मे परमं दया । स्वर्गः माता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

mātā svargaḥ mātā dharmah, mātā hi paramaṃ dayā ।
mātari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ॥
mātā me paramo dharmah mātā me paramaṃ dayā ।
svargaḥ mātā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

My mother is my highest Dharma. My mother is my highest compassion. My mother is my Heaven. On my mother being satisfied, the whole Universe is satisfied.

नास्ति मातृसमा छाया नास्ति मातृसमा गतिः । नास्ति मातृसमं त्राणं नास्ति मातृ समा प्रिया ॥
nāsti mātṛ samā chāyā nāsti mātṛ samā gatiḥ ।
nāsti mātṛ samam trāṇam nāsti mātṛ samā priyā ॥

There is no shade (protection against the sun) like the mother. There is no refuge like the mother. There is no defense like the mother. There is no one so dear as the mother.

मातरं पितरं चैव साक्षात् प्रत्यक्ष देवताम् । जनन्या वर्द्धितो देहो जनकेन प्रपोषितः ।
तस्मात् कृतज्ञ भावेन भूयो भूयो नमाम्यहम् ॥

mātaram pitaram caiva sākṣāt pratyakṣa devatām ।
jananyā varddhito deho janakena prapoṣitaḥ ।
tasmāt kṛtajña bhāvena bhūyo bhūyo namāmyaham ॥

12. Visarjana

KĀRTĀ — अस्मिन् वर्षिक -श्राद्धे न्यूनातिरिक्तो यो विधिः स उपविष्ट ब्राह्मणानां वचनान् सर्वः
परिपूर्णोऽस्तु ॥

asmin varṣika -śrāddhe nyūnātirikto yo vidhiḥ sa upaviṣṭa brāhmaṇānām
vacanān sarvaḥ paripūrṇo'stu ॥

Dvijāḥ — अस्तु परिपूर्णः । astu paripūrṇaḥ

KĀRTĀ — वर्षिक-श्राद्धं संपन्नम् । varṣika-śrāddham saṁpannam ॥

Dvijāḥ — सुसपन्नम् । susapannam

यान्तु पितृ-गणाः सर्वे यतः स्थानाद् उपगताः । सर्वे ते हृष्ट मनसः सर्वान् कामान् ददातु मे ॥ १ ॥

yāntu pitṛ-gaṇāḥ sarve yataḥ sthānād upagatāḥ ।

sarve te hr̥ṣṭa manasaḥ sarvān kāmān dadātu me ॥

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३

devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।

namas svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥

❖ rakṣa-dīpa nirvāpaṇam

KĀRTĀ (with water in his hand) — अनेन कृत साम्वत्सरिक-श्राद्धेन पितरः कर्माङ्ग देवताः

प्रजापतिश्च प्रीयताम् ॥

anena kṛta sāmvasarika-śrāddhena pitarāḥ karmāṅga devatāḥ prajāpatiśca

prīyatām ॥

नमस्येऽहं पितृन् मर्त्यैः अर्च्यन्ते भुवि ये सदा । श्राद्धेषु श्रद्धयाभीष्ट लोक पुष्टि प्रदायिनः ॥

namasye'haṁ pitṛn martyaiḥ arcyante bhuvi ye sadā ।

śrāddheṣu śraddhayābhīṣṭa loka puṣṭi pradāyinaḥ ॥

I bow with devotion to the manes who, propitiated by people in this world with perfect faith, grant nourishment & prosperity.

नमस्येऽहं पितृञ्छ्राद्धे शूद्रैरपि च भक्तिः । सन्तर्प्यन्ते जगत्कृत्स्नं नाम्ना ख्याताः सुकालिनः ॥

namasye'haṁ pitṛñcchrāddhe śūdrair-api ca bhaktiḥ ।

santarpyante jagat-kṛtsnaṁ nāmnā khyātāḥ sukālinaḥ ॥

I bow with devotion to the manes whom the common people propitiate with great devotion and who are known as Sukalins.

ॐ पितृगणाय विद्महे, जगताधार धीमहि, तन्नो पितृ प्रचोदयात् ॥

om pitṛgaṇāya vidmahe, jagatādhāra dhīmahi, tanno pitṛu pracodayāt ॥

❖ Place 3 kuśas on the piṇḍa then recite the following and offer water or milk.

सोमस्य ये रश्मिषु येऽर्क-बिम्बे शुक्ले विमाने च सदा वसन्ति ।

तृप्यन्तु तेऽस्मिन् पितरोऽन्नतो यैर् गन्धादिना पुष्टिम् इतो व्रजन्तु ॥

somasya ye raśmiṣu ye'rka-bimbe śukle vimāne ca sadā vasanti ।

tr̥pyantu te'smin pitaro'nnato yair gandhādinā puṣṭim ito vrajantu ॥

Those who dwell in the rays of the moon, or in the disc of the sun or in a white aerial chariot forever shall be propitiated by this. Let those manes be nourished by the food oblations, water and fragrance.

❖ Take the piṇḍa and smell it – later consign it to water or feed to the crows.

❖ Shake the arghya-pātra.

उत्तिष्ठत पितृ पितामहः प्रपितामहाः ॥ uttiṣṭhata pitṛ pitāmahaḥ prapitāmahāḥ ॥

उत्तिष्ठत विश्वेदेवाः ॥ uttiṣṭhata viśvedevāḥ ॥

उत्तिष्ठत श्राद्ध संरक्षक श्रीमहाविष्णो ॥ uttiṣṭhata śrāddha samrakṣaka śrī mahā-viṣṇo ॥

मन्त्र हीनं क्रिया हीनं भक्ति हीनं द्विजोत्तमाः । श्राद्ध संपूर्णतां यातु प्रसादात् भवतां मम ॥

mantra hīnaṁ kriyā hīnaṁ bhakti hīnaṁ dvijottamāḥ ।

śrāddha sampūrnatām yātu prasādāt bhavatām mama ॥

These obsequies are deficient in mantras, rite and in devotion O Best of Brahmins! By your benediction may these obsequies be complete.

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥

pramādāt kurvatām karma prācyavetādhvareṣu yat ।

smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutih ॥

If inadvertently a slip occurs while one is performing a sacrifice, mere remembrance of Vishnu rectifies the fault. This is what is laid down by the Vedas.

यत्पाद पङ्कज स्मरणाद् यस्य नाम जपादपि । न्यूनं कर्म भवेत्पूर्णं तं वन्दे साम्बम् ईश्वरम् ॥

yat pāda paṅkaja smaraṇād yasya nāma japād api ।

nyūnaṁ karma bhavet pūrṇaṁ taṁ vande sāmbaraṁ īśvaram ॥

Through the remembrance of the Lotus Feet of Lord Siva and through reciting His holy name . A deficient work becomes perfect. I salute Lord Siva.

ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः ॥

om viṣṇave namaḥ । om viṣṇave namaḥ । om viṣṇave namaḥ ।

ॐ साम्ब-सदा-शिवाय नमः । ॐ साम्ब-सदा-शिवाय नमः । ॐ साम्ब-सदा-शिवाय नमः ॥

om sāmbara-sadā-śivāya namaḥ । om sāmbara-sadā-śivāya namaḥ ।

om sāmbara-sadā-śivāya namaḥ ।

अनेन कृत सांवत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धेन पितृ-रूपी जनर्दनः प्रीयतां न मम ॥

anena kṛta sāmvarsarika ekoddiṣṭa śrāddhena pitṛ-rūpī janardanaḥ prīyatām na mama

13. Dakṣina Dānam

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः कृतैतत् सांवत्सरिक श्राद्ध प्रतिष्ठार्थं इदं हिरण्यम् _____ गोत्राय _____ शर्मणे ब्राह्मणाय तुभ्यम् अहं सम्प्रददे ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/mātuḥ kṛtāttat sāmvarsarika śrāddha pratiṣṭhārthaṁ idam hiraṇyam _____ gotrāya _____ śarmaṇe brāhmaṇāya tubhyam ahaṁ sampradade ॥

VARṢIKA EKODDIṢṬHA ŚRĀDDHA

(Northern - For a single parent)

Requirements:–

1 bunch white flowers, raw rice 500gms, mango leaves x 5, rice-flour 500 gms, small bananas x 6, betel leaves x 1 pkt, banana leaves x 2. Cook a selection of food that was like by the deceased.

❖ Ācamanam - wear the pavitrī

पूता ब्रह्म पवित्रेण, पूत सूर्यस्य रश्मिभिः । सर्व तीर्थ जलं पुण्यं, पावनं सर्व कारणं ॥

pūtā brahma pavitreṇa, pūta sūryasya raśmibhiḥ ।

sarva tīrtha jalam puṇyam, pāvanam sarva kāraṇam ॥

1. Rakṣa Dīpa Sthāpanam

❖ Light the Rakṣa-dīpam

भो दीप ब्रह्म रूपस्त्वं कर्मसाक्षी ह्यविघ्नकृत् । यावत्कर्म समाप्तिस्स्यात् तावत्त्वं सुस्थिरो भव ॥

bho dīpa brahma rūpas tvam karma-sākṣī hyaviḥna-kṛt ।

yāvat karma samāptis syāt tāvat tvam susthiro bhava ॥

2. Ārambhaḥ

श्राद्ध भूमौ गयां ध्यात्वा ध्यात्वा देवं गदाधरम् । स्वपितृन् मनसा ध्यात्वा ततः श्राद्धं समाचरेत् ॥

śrāddha bhūmau gayām dhyātvā dhyātvā devam gadādharam ।

svapitrñ manasā dhyātvā tataḥ śrāddham samācaret ॥

Having imagined that the place of performance of the obsequies is Gaya, having worshipped the Lord Gadadhara, and having mentally invoked the manes one should perform the rite.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । श्री गोविन्द ३ । अस्य श्री भगवतो महा-पुरुषस्य श्री विष्णोर्

आज्ञया प्रवर्तमानस्य आद्य ब्रह्मणः द्वितीय परार्धे श्री श्वेत वराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे

अष्टाविंशतीत्तमे कलि युगस्य प्रथम पादे जाम्बु-द्वीपे मेरोः दक्षिण दिग्-भागे हिरण्मय वर्षे

_____ देशे _____ महा नगरि अन्तर्गते व्यवहारिकानां प्रभवादि षष्ठी संवत्सरानां मध्ये

_____ नाम संवत्सरे _____ अयने _____ ऋतौ _____ मासे _____ पक्षे

_____ तिथौ _____ वासर युक्तायां _____ नक्षत्र युक्तायाम् अस्यां पुण्य तिथौ,

मम उपात समस्त दुरित-क्षय द्वार श्री परमेश्वर प्रित्यर्थम्

hariḥ om tat sat । śrī govinda 3 । asya śrī bhagavato mahā-puruṣasya śrī viṣṇor

ājñayā pravartamānasya ādya brahmaṇaḥ dvitīya parārdhe śrī śveta varāha kalpe

vaivasvata manvantare aṣṭhāvīṃśatītame kali yugasya prathama pāde jāmbu-

dvīpe meroḥ dakṣiṇa dig-bhāge hiraṇmaya varṣe _____ deśe _____ mahā

nagari antargate vyavahārikānām prabhavādi ṣaṣṭhi saṁvatsarānām madhye

_____ nāma saṁvatsare _____ ayane _____ ṛtau _____ māse

_____ pakṣe _____ tithau _____ vāsara yuktāyām _____ nakṣatra

yuktāyām asyām puṇya tithau, mama upāta samasta durita-kṣaya dvāra śrī

parameśvara prityartham

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम अस्मत् पितुः, [_____ नाम्नीः अस्मत् मातुः] शास्त्रोक्त फल प्राप्त्यर्थं सांवत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धम् अहं करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāma asmat pituḥ, [_____ namnīḥ asmat mātuḥ] śāstrokta phala prāptiyartham sāmvarsarika ekoddiṣṭa śrāddham aham kariṣye ॥

today, on this meritorious day, I will perform the annual memorial rites for my father/mother ..... of the clan of ..... in order to obtain all the benefit mentioned in the scriptures.

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३

devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।

namas svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥

3. Karma Pātra Sādhanam

- ❖ Place a vessel filled with water upon a pile of rice, add parimala dravya, and a flower, decorate the four sides with sandal paste and kumkum. Cover the mouth of the vessel with the right hand or show the ankusha mudra.
- ❖ Recite the following ślokas:—

आवाहयाम्यहं देवं वरुणं भुवनेश्वरम् । सर्वौषधिरसं दिव्यम् अमृतं प्राण-धारकम् ॥ १ ॥ अपांपते जगन्-नाथ रस रूप गदाधर । पद्मोद्भव इहा-गच्छ शक्रेण सहितः प्रभो ॥ २ ॥ सगणश्च सभार्यश्च शिशुमारैक वाहन । एहि देव जलाध्यक्ष पात्रेऽस्मिन् सन्निधिम् कुरु ॥ ३ ॥

āvāhayāmyaham devam varuṇam bhuvaneśvaram । sarvauṣadhirasaṁ divyam amṛtaṁ prāṇa-dhārakam ॥ 1 ॥ apāmpate jagan-nātha rasa rūpa gadādhara । padmodbhava ihā-gaccha śakreṇa sahitaḥ prabho ॥ 2 ॥ sagaṇaśca sabhāryaśca śiśumāraika vāhana lehi deva jalādhyakṣa pātre'smin sannidhiṁ kuru ॥ 3 ॥

ॐ नमो नमस्ते स्फटिक प्रभाय सुश्वेत वस्त्राय सुमङ्गलाय ।

सुपाश-हस्ताय झषासनाय जलाधिनाथाय वरुणाय नमो नमस्ते ॥ ४ ॥

om namo namaste sphaṭika prabhāya suśveta vastrāya sumāṅgalāya ।

supāśa-hastāya jhaṣāsanāya jalādhināthāya varuṇāya namo namaste ॥ 4 ॥

॥ ॐ कर्म-पात्रं सुसंपन्नम् अस्तु ॥

om karma-pātraṁ susaṁpannam astu ।

- ❖ Recite the following mantra and sprinkle everything:—

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा । apavitraḥ pavitro vā etc.

4. Dik Rakṣaṇa

- ❖ The kartā stands and salutes the directions.

ॐ प्राच्यै दिशे नमः । ॐ दक्षिणस्यै दिशे नमः । ॐ प्रतीच्यै दिशे नमः । ॐ उदीच्यै दिशे नमः ।

ॐ अन्तरिक्षाय नमः । ॐ भूम्यै नमः । ॐ ब्रह्मणे नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ रुद्राय नमः ॥

om prācyai diśe namaḥ । om dakṣiṇasyai diśe namaḥ । om pratīcyai diśe namaḥ ।

om udīcyai diśe namaḥ | om antarikṣāya namaḥ | om bhūmyai namaḥ | om brahmaṇe namaḥ | om viṣṇave namaḥ | om rudrāya namaḥ ||

पूर्वे नारायणः पातु वारिजासस्तु दक्षिणे । प्रद्युमः पश्चिमे पातु वासुदेवस् तथोत्तरे ।

ऊर्ध्वं गोवर्धनो रक्षेद् अधस्ताच्च त्रिविक्रमः ॥

pūrve nārāyaṇaḥ pātu vārijāsastu dakṣiṇe |
pradyumaḥ paścime pātu vāsudevas tathottare |
ūrdhvaṁ govardhana rakṣed adhastācca trivikramaḥ ||

❖ scatter til

अपक्रामन्तु भूतानि पिशाचाः सर्वतो दिशम् । सर्वेषाम् अविरोधेन ब्रह्म कर्म समारभे ॥

apakrāmantu bhūtāni piśācāḥ sarvato diśam |
sarveṣām avirodhena brahma karma samārabhe ||

I am about to begin a sacred duty so may all the elementals and ghosts please depart to all directions so that the work may be done unobstructed.

5. Bhūmi-sahita Viṣṇu Pūjana

❖ Holding a flower recite the following dhyāna śloka

शान्ताकारं भुजग-शयनं पद्म-नाभं सुरेशं विश्वाधारं गगन-सदृशं मेघ-वर्णं शुभाङ्गम् ।
लक्ष्मी-कान्तं कमल-नयनं योगिभिर्ध्यान-गयं वन्दे विष्णुं भव-भय-हरं सर्व-लोकैकनाथम् ॥
śāntākāraṁ bhujaga-śayanaṁ padma-nābhaṁ sureśaṁ viśvādhāraṁ gagana-
sadṛśaṁ megha-varṇaṁ śubhāṅgam | lakṣmī-kāntaṁ kamala-nayanaṁ yogibhir-
dhyāna-gaṁyaṁ vande viṣṇuṁ bhava-bhaya-haraṁ sarva-lokaikanātham ||

ॐ भूमि-पत्नी सहिताय विष्णवे नमः
om bhūmi-patnī sahitāya viṣṇave namaḥ

- ❖ Offer pañcopacāra puja to a salagrama or a kumbha.
- ❖ Place a kūrca on the Pitri-sthāna, take a flower and recite:–

6. Pitri Dhyānam

ॐ-काराक्षर विजातं दीप्तं पावक मण्डलम् । पितृ-गुह्य प्रजापतिः ब्रह्मा पितर नमाम्यहम् ॥

om-kārākṣara vijātaṁ dīptaṁ pāvaka maṇḍalam |
pitṛ-guhya prajāpatiḥ brahmā pitara namāmyaham ||

हुं-काराक्षर विजातं शरच्-चन्द्र सु-निर्मलम् । पितृ-उष्णीष शिव त्वं विष्णु पितर नमाम्यहम् ॥

huṁ-kārākṣara vijātaṁ śarac-candra su-nirmalam |
pitṛ-uṣṇīṣa śiva tvaṁ viṣṇu pitara namāmyaham ||

अः-काराक्षर विजातं नक्षत्र-देव मण्डलम् । पितृ-महा-सूक्ष्म-ज्ञानं तय पितर भैरवम् ॥

aḥ-kārākṣara vijātaṁ nakṣatra-deva maṇḍalam |
pitṛ-mahā-sūkṣma-jñānaṁ taya pitara bhairavam ||

Āsana-dāna

- ❖ On the pitri āsana place three darbhas – points facing South
- ❖ Take til, kuśa and water in the right hand and offer it on the pitṛ āsana with the mantra

आयाहि पितुः [मातुः] गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर्
एवच ॥

इमे भुग्नयोः/पुष्पयोः पितृण्/मातुः आवाहयामि । इदं ते आसनम् ॥
āyāhi pituḥ [mātuḥ f] gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṃmaiḥ ।
prajāṃ asmabhyaṃ dadātu rayiṃ ca dīrghāyur eva ca ॥
ime bhugnayoḥ/puṣpayoḥ pitṛṇ/mātuḥ āvāhayāmi । idaṃ te āsanam ॥

7. Arghya-pātra Nirmāṇā

❖ Place a pavitri in each of the arghya pātras.

अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवि नमोऽस्तु ते । सर्व क्लेश विनाशनं तोयेन परिशुद्ध्यते ॥
apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devi namo'stu te ।
sarva kleśa vināśanaṃ toyena pariśuddhyate ॥

❖ Add sesame seeds

तिलाः पाप-हराः नित्यं विष्णोर्देह समुद्रवाः । महर्षेः गोत्र संभूताः कश्यपस्य तिलास् स्मृताः ॥
tilāḥ pāpa-harāḥ nityaṃ viṣṇor deha samudbhavāḥ ।
maharṣeḥ gotra sambhūtāḥ kaśyapasya tilās smṛtāḥ

❖ Add a flower dipped in sandal paste.

तुरीय-गुण सम्पन्न-नानागुण मनोहरम् । आनन्द सौरभं पुष्पं गृह्यताम् इदं उत्तमम् ॥
turīya-guṇa sampanna-nānāguṇa manoharam ।
ānanda saurabhaṃ puṣpaṃ gr̥hyatām idaṃ uttamam ॥

❖ Fill each arghya-pātra with water and recite the following

इदं तोयं यद् विमलं पवित्रं मङ्गलं दिव्यम् । सर्व कलि कलुषञ्च प्रशमनं नमः स्वाहा ॥
idaṃ toyam yad vimalaṃ pavitraṃ maṅgalaṃ divyam ।
sarva kali kaluṣaṅ ca praśamanaṃ namaḥ svāhā ॥

❖ Hold the arghya pātra in the left hand and cover with the right hand and say:—

सिद्धार्थं यव दूर्वाभिर् गन्ध पुष्पाक्षतैर्युतम् । तिल पुष्प समायुक्तं गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् ॥
siddhārtha yava dūrvābhir gandha puṣpākṣatair yutam ।
tila puṣpa samāyuktaṃ gr̥hāṇārghyaṃ mayā dattam ॥

❖ Recite the following saṅkalpa—

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम मम पितुः [_____ नाम्न्याः मम मातुः] अस्मिन्
सांवत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धे एष अर्घस्ते नमः ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ nāma mama pituḥ [_____ nāmnyāḥ mama mātuḥ]
asmin sām̐vatsarika ekoddiṣṭa śrāddhe eṣa arghas te namaḥ ॥

❖ Place the arghya-pātra on to the pitru āsana and then do not move or touch it again till the end.

ॐ पित्रे स्थानम् असि   om pitre sthānam asi

8. Pitru Piṇḍa Pūjanam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् । मम उपात ० ।

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पित्रस्य [_____ मम मात्रे] साम्वत्सरिक
एकोद्दिष्ट श्राद्ध पिण्ड-दानम् अहं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | mama upāta etc.

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pitrasya [_____mama māt্রে]
sāmvatsarika ekoddiṣṭha śrāddha piṇḍa-dānam ahaṁ kariṣye ॥

❖ In a done place water, chandan, til, white flowers take it in the hands and say:

Arghya — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः साम्वत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्ध पिण्ड-
स्थाने अत्रावने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/mātuḥ sāmvatsarika ekoddiṣṭha
śrāddha piṇḍa-sthāne atrāvane niṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām.

❖ Take the piṇḍa and offer it from the pitṛ-tīrtha.

Piṇḍa — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः साम्वत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धे एष
पिण्डस् ते स्वधा ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/mātuḥ sāmvatsarika ekoddiṣṭha
śrāddhe eṣa piṇḍas te svadhā ॥

❖ Take the leaf-container in the hands and say the mantras and then pour over the piṇḍa

Arghya. — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः साम्वत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धे
पिण्डोपरि अत्र प्रत्यवने निक्ष्व ते मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/mātuḥ sāmvatsarika ekoddiṣṭha
śrāddhe piṇḍopari atra pratyavane niṣva te mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ॥

इह लोक परित्यज्य गतोऽसि परमां गतिं । गृहाणार्चन मुदा युक्तो भक्त्या मे प्रतिपादितम् ॥

iha loka parityajya gato'si paramāṁ gatiṁ |

grhāṇārcana mudā yukto bhaktyā me pratipāditam ॥

You have attained the supreme goal after having departed this world, please delightfully accept these offerings – given by me with devotion.

pādyam	इदं पाद्यम्	idaṁ pādyam
ācamaṇīyam	इदं आचमनीयम्	idaṁ ācamaṇīyam
snānīyaṁ	इदं सुस्नानीयं	idaṁ su-snānīyaṁ
vastram	आच्छादन अर्थ इदं वस्त्रम् [सूत्र दर्भान् वा]	ācchādana artham idaṁ vastram [sūtra darbhān vā]
yajñopavītam	इमे यज्ञोपवीते	ime yajñpavīte
gandham	एष गन्धः	eṣa gandhaḥ
tilākṣata	इमे तिलाक्षताः	ime tilākṣatāḥ
puṣpāni	इमानि पुष्पानि श्री तुलसी दलानि च	imāni puṣpāni śrī tulasī dalāni ca
dhūpam	घ्राण तृप्ति अर्थ अयं वो धूपः	ghrāṇa tr̥pti artham ayaṁ vo dhūpaḥ

dīpam	अवलोकन अर्थ अयं वो दीपः	avalokana arthaṁ ayaṁ vo dīpaḥ
ācamaṇīyam	इदं आचमनीयम्	idaṁ ācamaṇīyam
phalam	इदं फलम्	idaṁ phalam
ācamaṇīyam	इदं आचमनीयम्	idaṁ ācamaṇīyam
tāmbūlam	इदं ताम्बूलम्	idaṁ tāmbūlam
dakṣiṇā	एषा दक्षिणा	eṣā dakṣiṇā

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः/मातुः सांवत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धे एतानि अर्चनानि गन्ध पुष्प धूप दीप ताम्बूलानि ते स्वधा ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ/mātuḥ sāmvaṣarika ekoddiṣṭha śrāddhe etāni arcanāni gandha puṣpa dhūpa dīpa tāmbūlāni te svadhā ॥

- ❖ face east and do ācamaṇam

9. Bhojana Pradāna

- ❖ Face south pour water from the jala pātra in an anti-clockwise circular motion around the bhojan pātra.

यथा चक्रायुधो विष्णुस् त्रैलोक्यं परि-रक्षति । एवं मण्डल तोयं तु सर्व भूतानि रक्षतु ॥
yathā cakrāyudho viṣṇuḥ trailokyam pari-rakṣati ।
evaṁ maṇḍala toyam tu sarvabhūtāni rakṣatu ॥

- ❖ Prepare two bhojan pātras – one for Vishnu and one for Pitru

Gadādhara Svāmi

ॐ इदं अन्नं भू-सहित गदाधराय नमः ।

om idaṁ annam – bhū-sahita gadādhārāya namaḥ

- ❖ face east and do ācamaṇam.
- ❖ Pour some honey on the food with both hands.

मधुवाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः । माध्वीर्नस्सन्त्वोषधीः ॥
madhuvātā ṛtāyate madhu kṣaranti sindhavaḥ । mādhvīrṇas-santvoṣadhīḥ ॥

Pātrāmbhana

- ❖ kneel on the left knee
- ❖ touch the pātra — left hand under right hand over.

पृथिवी ते पात्रं द्यौर् अपिधानं ब्रह्मणस्त्वा मुखे जुहोमि स्वाहा ।

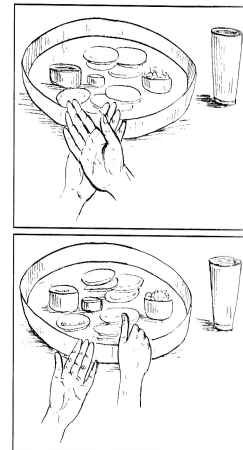
एको विष्णुर्महद् भूतं पृथक् भूतान्य्-अनेकशः ।

त्रीन् लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुग् अव्ययः ॥

विष्णो हव्यगुं रक्षस्व! ॐ विष्णवे स्वाहा हव्यं न मम ॥

prthivī te pātraṁ dyaur apidhānaṁ brahmaṇas tvā mukhe
juhomi svāhā ।

eko viṣṇur mahad bhūtaṁ prthak bhūtāny-anekaśaḥ ।

trīn lokān vyāpya bhūtātmā bhūṅkte viśvabhug avyayaḥ ॥
viṣṇo havyaguṁ rakṣasva ! om viṣṇave svāhā havyaṁ na mama ॥

❖ With the right thumb — indicate the food items:

ॐ इदं अन्नं । ॐ इमा आपः । ॐ इदं आज्यम् । ॐ इदं कव्यम् । ॐ एतान्युपकरणानि ॥
om idaṁ annaṁ | om imā āpaḥ | om idaṁ ājyam | om idaṁ kavyam |
om etānyupakaraṇāni ॥

1. Pitru ॐ इदं अन्नं पितृभ्यो नमः om idaṁ annam pitṛbhyo namaḥ

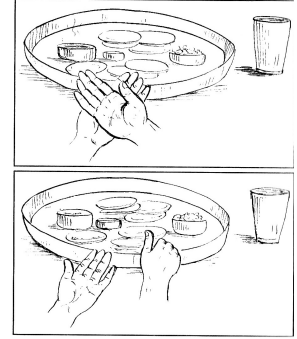
❖ Pour some honey on the food with both hands.

मधुवाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः । माध्वीर्नस्-सन्त्वोषधीः ॥
madhuvātā ṛtāyate madhu kṣaranti sindhavaḥ | mādhvīrnas-santvoṣadhīḥ ॥

Pātrāmbhana

❖ kneel on the left knee
❖ touch the pātra — left hand under right hand over.

पृथिवी ते पात्रं द्यौर् अपिधानं ब्रह्मणस्त्वा मुखे जुहोमि स्वाहा ।
एको विष्णुर्महद्भूतं पृथक् भूतान्य्-अनेकशः ।
त्रीन्लोकान्व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुग् अव्ययः ॥
विष्णो हव्यगुं रक्षस्व! देव-पितृ स्वरूपी श्री जनार्दनः प्रीयताम् ॥
pṛthivī te pātraṁ dyaur apidhānaṁ brahmaṇas tvā mukhe
juhomi svāhā |

eko viṣṇur mahad bhūtaṁ pṛthak bhūtāny-anekaśaḥ |
trīnlokān vyāpya bhūtātmā bhūṅkte viśvabhug avyayaḥ ॥
viṣṇo havyaguṁ rakṣasva! deva-pitṛ svarūpī śrī janārdanaḥ prīyatām ॥

❖ पित्रे स्वाहा हव्यं न मम ॥ pitre svāhā havyaṁ na mama ॥ With the right thumb —
touch each of the food items:

ॐ इदं अन्नं । ॐ इमा आपः । ॐ इदं आज्यम् । ॐ इदं कव्यम् । ॐ एतान्युपकरणानि ॥
om idaṁ annaṁ | om imā āpaḥ | om idaṁ ājyam | om idaṁ kavyam |
om etānyupakaraṇāni ॥

❖ Holding water and sesame in the right hand recite:—

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम अस्मत् पित्रे [_____ नाम्नीं अस्मत् मात्रे]
सांवत्सरिक एकोद्दिष्ठ श्राद्धे इदं अन्नं सोपस्करं ते स्वाहा ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ nāma asmat pitre [_____ nāmnīm asmat
mātre] sāmvasarika ekoddiṣṭha śrāddhe idaṁ annaṁ sopaskaraṁ te svāhā ॥

❖ pour the water and sesame down beside the plate:

अन्न-हीनं क्रिया-हीनं विधि-हीनं च यद् भवेत् अच्छिद्रम् अस्तु तत् सर्वं पित्रादीनां प्रमादतः ॥
anna-hīnaṁ kriyā-hīnaṁ vidhi-hīnaṁ ca yad bhavet |
acchidram astu tat sarvaṁ pitrādīnāṁ pramādataḥ ॥

- ❖ Face the east and do ācamanam, wear new pavitri.
- ❖ Wave a coal or burning camphor around the vedi

ये रूपाणि प्रतिमुञ्चमाना असुराः सन्तः स्वधया चरन्ति ।
 परापुरो निपुरो ये भरन्ति-अग्निष्टांल्लोकात् प्रणुदाति-अस्मात् ॥
 ye rūpāṇi pratimuñcamānā asurāḥ santaḥ svadhayā caranti ।
 parāpuro nipuro ye bharanti-agniṣṭāmllokāt praṇudāti-asmāt ॥

10. Akṣayyodaka Dāna

- ❖ Make the following offerings on the vedi.

Water — शिवा आपः सन्तु   śivā āpaḥ santu
 Flower — सौमनस्यम् अस्तु   saumanasyam astu
 Akṣatam — अक्षतं चरिष्टम् अस्तु   akṣatam cariṣṭam astu

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् पितुः/_____ अस्मत् मातुः सांवत्सरिक
 एकोद्दिष्ट श्राद्धे दत्तैतद् अन्न पानादिकम् अक्षय्यम् अस्तु ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ asmat pituḥ/_____ asmat mātuḥ sāmvarsarika
 ekoddiṣṭha śrāddhe dattaitad anna pānādikam akṣayyam astu ॥

- ❖ Offer water on the piṇḍa.

ॐ अघोराः पितरः सन्तु! om aghorāḥ pitarāḥ santu!

ॐ ॐ पितृ-क्षमा सुखाय नमः स्वाहा । om om pitṛ-kṣamā sukhāya namaḥ svāhā ।

हुं उं पितृ-क्षमा पूर्णाय नमः स्वाहा । hum um pitṛ-kṣamā pūrṇāya namaḥ svāhā ।

अः अः पितृ-शून्याय नमः स्वाहा । aḥ aḥ pitṛ-śūnyāya namaḥ svāhā ।

11. Prārthana

आशिषो मे प्रदीयन्तां पितरः करुणा-मयाः । वेदास् सन्ततयोः नित्यं वर्द्धन्तां बान्धवाः मम ॥

āśiṣo me pradīyantāṃ pitarāḥ karuṇā-mayāḥ ।

vedās santatayoḥ nityam varddhantāṃ bāndhavāḥ mama ॥

पातारो मे विवर्द्धन्तां बहून्-अन्नानि सन्तु मे । याचितारस्-सदा सन्तु मा च याचामि कञ्चन ॥

pātāro me vivarddhantāṃ bahūny-annāni santu me ।

yācitāras-sadā santu mā ca yācāmi kañcana ॥

May my compassionate ancestors grant me these blessings. May we continue in the pursuit of knowledge and may my kinsmen and supporters increase. May we always have a surplus of food to share with others and may we have many guests, may we have many petitioners but may we never need to petition anyone.

पिता स्वर्गः पिता धर्मः, पिता हि परमं तपः । पितरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥

pitā svargaḥ pitā dharmāḥ, pitā hi paramam tapaḥ ।

pitari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ॥

पिता मे परमो धर्मः पिता मे परमं तपः । स्वर्गः पिता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

pitā me paramo dharmah pitā me paramaṁ tapaḥ |
svargaḥ pitā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ||

My father is my highest Dharma. My father is my highest Tapas. My father is my Heaven. On my father being satisfied, the whole Universe is satisfied.

माता स्वर्गः माता धर्मः, माता हि परमं दया । मातरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥
mātā svargaḥ mātā dharmah, mātā hi paramaṁ dayā |
mātari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ||
माता मे परमो धर्मः माता मे परमं दया । स्वर्गः माता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥
mātā me paramo dharmah mātā me paramaṁ dayā |
svargaḥ mātā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ||

My mother is my highest Dharma. My mother is my highest compassion. My mother is my Heaven. On my mother being satisfied, the whole Universe is satisfied.

नास्ति मातृसमा छाया नास्ति मातृसमा गतिः । नास्ति मातृसमं त्राणं नास्ति मातृ समा प्रिया ॥
nāsti mātṛ samā chāyā nāsti mātṛ samā gatiḥ |
nāsti mātṛ samam trāṇam nāsti mātṛ samā priyā ||

There is no shade (protection against the sun) like the mother. There is no refuge like the mother. There is no defense like the mother. There is no one so dear as the mother.

मातरं पितरं चैव साक्षात् प्रत्यक्ष देवताम् । जनन्या वर्द्धितो देहो जनकेन प्रपोषितः ।
तस्मात् कृतज्ञ भावेन भूयो भूयो नमाम्यहम् ॥
mātaram pitaram caiva sāksāt pratyakṣa devatām |
jananyā varddhito deho janakena prapoṣitaḥ |
tasmāt kṛtajña bhāvena bhūyo bhūyo namāmyaham ||

My and my father are my directly perceptible deities. My mother has given birth to me, and my father has nurtured me and protected me, therefore out of gratitude I salute them again and again.

12. Visarjanam

Kartā — वर्षिक-श्राद्धं संपन्नम् । varṣika-śrāddham sampannam |

Dvijāḥ — सुसपन्नम् । susapannam

यान्तु पितृ-गणाः सर्वे यतः स्थानाद् उपगताः । सर्वे ते हृष्ट मनसः सर्वान् कामान् ददातु मे ॥ १ ॥
yāntu pitṛ-gaṇāḥ sarve yataḥ sthānād upagatāḥ |
sarve te hrṣṭa manasaḥ sarvān kāmān dadātu me ||

Kartā — अस्मिन् वर्षिक -श्राद्धे न्यूनातिरिक्तो यो विधिः स उपविष्ट ब्राह्मणानां वचनान् सर्वः
परिपूर्णोऽस्तु ॥

asmin varṣika -śrāddhe nyūnātirikto yo vidhiḥ sa upaviṣṭa brāhmaṇānām vacanān
sarvaḥ paripūrṇo'stu ||

Dvijāḥ — अस्तु परिपूर्णः । astu paripūrṇaḥ

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३

devatābhyaḥ pitṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca ।
namas svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ॥

ॐ पितृगणाय विद्महे, जगताधार धीमहि, तन्नो पितृ प्रचोदयात् ॥
om pitṛgaṇāya vidmahe, jagatādhāra dhīmahi, tanno pitru pracodayāt ॥

❖ Take the piṇḍa and smell it – later consign it to water or feed to the crows.

13. Dakṣiṇa Dānam

Saṅkalpaḥ — ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम अस्मत् पितुः, [_____ नाम्नीः
अस्मत्
/मातुः कृतैतत् सांवत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्ध प्रतिष्ठार्थ इदं हिरण्यम् ..... गोत्राय ...। शर्मणे
ब्राह्मणाय तुभ्यम् अहं सम्प्रददे ॥

om adya _____ gotra/gotre _____ mama pituḥ/mātuḥ kṛtattat
sāmvatsarika ekoddiṣṭa śrāddha pratiṣṭhārtham idam hiraṇyam ..... gotrāya ....
śarmaṇe brāhmaṇāya tubhyam aham sampradade ॥

14. Samarpanam

अनेन कृत सांवत्सरिक एकोद्दिष्ट श्राद्धेन पितृ-रूपी जनर्दनः प्रीयतां न मम ॥
anena kṛta sām̐vatsarika ekoddiṣṭa śrāddhena pitṛ-rūpī janardanaḥ prīyatām na mama
प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥
pramādāt kurvatām karma prācyavetādhwareṣu yat ।
smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutiḥ ॥

प्रायश्चित्त अन्यशेषाणि तपः कर्मात्मकानि वै । यानि तेषाम् अशेषाणां कृष्ण अनुस्मरणं परम् ॥
prāyaścitta anya śeṣāṇi tapaḥ karmātma kāni vai ।
yāni teṣām aśeṣāṇāṁ kṛṣṇa anusmaraṇam param ॥

यत्पाद पङ्कज स्मरणाद्यस्य नाम जपादपि । न्यूनं कर्म भवेत् पूर्णं तं वन्दे साम्बम् ईश्वरम् ॥
yat pāda paṅkaja smaraṇād yasya nāma japād api ।
nyūnaṁ karma bhavet pūrṇam taṁ vande sām̐bam īśvaram ॥

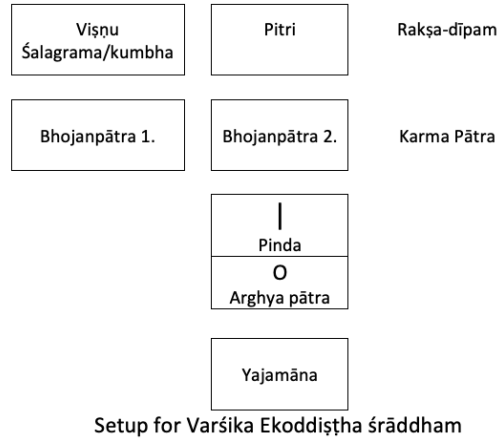
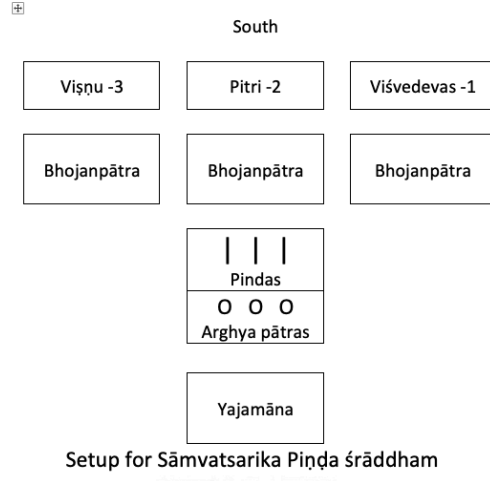
ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः ।

ॐ साम्ब-सदा-शिवाय नमः । ॐ साम्ब-सदा-शिवाय नमः ।

ॐ साम्ब-सदा-शिवाय नमः ।

om viṣṇave namaḥ । om viṣṇave namaḥ । om viṣṇave namaḥ ।
om sām̐ba-sadā-śivāya namaḥ । om sām̐ba-sadā-śivāya namaḥ ।
om sām̐ba-sadā-śivāya namaḥ ।

SETUPS FOR SĀMVATSARIKA & EKODDIṢṬHA ŚRĀDDHAS

PAURANIKA PRATYĀBDHIKA ŚRĀDDHAM (Tarpaṇa-rūpa)

- ❖ Annual śrāddhā is performed on the day of the tithi of death.
- ❖ The minimum requirement is to perform śrāddhā in the form of *tarpaṇa*.
- ❖ Offer rice, other provisions, and vegetables to an invited brāhmin. (*āmarūpa śrāddham*)

अस्मद् गुरुभ्यो नमः । *asmad gurubhyo namaḥ* ।

अस्मत्-परम गुरुभ्यो नमः । *asmat-parama gurubhyo namaḥ* ।

अस्मत्-सर्व गुरुभ्यो नमः । *asmat-sarva gurubhyo namaḥ* ।

शुक्लां बरधरं विष्णुं शशि-वर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्न वदनं ध्यायेत् सर्व विघ्नोपशान्तये ॥

śuklām baradharam viṣṇum śaśi-varṇam caturbhujam ।

prasanna vadanam dhyāyet sarva vighnopaśāntaye ॥

यस्य द्विरद वक्त्राद्याः पारिषद्याः परःशतम् । विघ्नं निघ्नन्ति सततं विष्वक्सेनं तमाश्रये ॥

yasya dvirada vaktrādyāḥ pāriṣadyāḥ paraḥśatam ।

vighnam nighnanti satatam viṣvaksenam tamāśraye ॥

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् श्री-गोविन्द गोविन्द गोविन्द अस्य श्री भगवतो महा पुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य आद्य ब्रह्मणो द्वितीय परार्धे श्री श्वेतवराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे अष्टाविंशतीतते, कलियुगे प्रथम पादे जाम्बु द्वीपे मेरोः _____ दिग्-भाग _____ देशे _____ नगरि अन्तर्गते अस्मिन् वर्तमानानां व्यावहारिकाणां प्रभवादीनां षष्ट्याः संवत्सराणां मध्ये _____ नाम संवत्सरे _____ अयने _____ ऋतौ _____ मासे _____ पक्षे _____ पुण्य तिथौ _____ वासर _____ नक्षत्र युक्तायां अस्यां पुण्य तिथौ:—

Saṅkalpaḥ — hariḥ om tat sat śrī-govinda govinda govinda asya śrī bhagavato mahā puruṣasya viṣṇorājñayā pravartamānasya ādya brahmaṇo dvitīya parārdhe śrī śvetavarāha kalpe vaivasvata manvantare aṣṭhāvīmśatītate, kaliyuge prathama pāde jāmbu dvīpe meroḥ _____ dig-bhāga _____ deśe _____ nagari antargate asmin vartamānānām vyāvahārikāṇām prabhavādīnām ṣaṣṭyāḥ saṁvatsarāṇām madhye _____ nāma saṁvatsare _____ ayane _____ ṛtau _____ māse _____ pakṣe _____ puṇya tithau _____ vāsara _____ nakṣatra yuktāyām asyām puṇya tithau:—

Vaiṣṇavas — श्री भगवद् आज्ञया श्रीमन्-नारायण प्रीत्यर्थं/भगवद् कैङ्कर्य रूपं,
— śrī bhagavad ājñayā śrīman-nārāyaṇa prītyartham/bhagavad kairṅkaryā rūpam,

Non-Vaiṣṇavas — मम उपात समस्त दुरित-क्षय द्वारा, श्री-परमेश्वर प्रीत्यर्थं,
— mama upāta samasta durita-kṣaya dvārā, śrī-parameśvara prītyartham,

FATHER

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम अस्मत् पितुः __ father, _ grandpa __, _ g.grandpa __
 वसु/प्रद्युम – रुद्र/सङ्कर्षण – आदित्य/वसुदेव स्वरूपान् अस्मत् पितृ पितामहः प्रपितामहानां
 सपत्नीकानां वर्गेक/वर्ग द्वय – पितृन् उद्दिश्य अस्मत् पितुः प्रत्याब्दीक श्राद्धं तिल-तर्पण रूपेण
 करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ asmat pituḥ __ father __, _ grandpa __, _ g.grandpa __
 vasu/pradyuma – rudra/saṅkarṣaṇa – āditya/vasudeva svarūpān asmat pitṛ
 pitāmahaḥ prapitāmahānām sapatnīkānām vargaika/varga dvaya — pitṛn
 uddīśya asmat pituḥ pratyābdīka śrāddham tīla-tarpaṇa rūpeṇa kariṣye ॥

MOTHER

अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः अस्मत् मातुः __ mother __ dad's granma __, _ dad's great
 granma __, नाम्नीं गङ्ग, यमुन सरस्वती स्वरूपाणां अस्मत् मातृ पितामहि प्रपितामह्यानां वर्गेक-
 मातृन् उद्दिश्य अस्मत् मातुः प्रत्याब्दीक श्राद्धं तिल-तर्पण रूपेण अहं करिष्ये ॥

kaśyapa gotrāṇām __ mother __, _ dad's granma __, _ dad's great granma __, nāmnīṃ ganga,
 yamuna sarasvatī svarūpāṇām asmat mātṛ pitāmahi prapitāmahyānām
 vargaika-mātṛn uddīśya asmat mātūḥ pratyābdīka śrāddham tīla-tarpaṇa rūpeṇa
 kariṣye ॥

Śaṅkrānti days — राशि सङ्क्रमने पुण्य-काले ... ।

rāśi saṅkramane puṇya-kāle ....

Lunar eclipses — सोमोपराग पुण्य काले सोमोपराग श्राद्ध तिल-तर्पण...

somoparāga puṇya kāle somoparāga śrāddha tīla-tarpaṇa...

Solar eclipses — सूर्य पराग पुण्य काले सूर्य पराग श्राद्ध तिल-तर्पण... ।

sūrya parāga puṇya kāle sūrya parāga śrāddha tīla-tarpaṇa....

❖ Expulsion of negative forces.

अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थित । ये भूता विघ्नकारस् ते नश्यन्तु शिव आज्ञया ॥

apasarpantu te bhūtā ye bhūtā bhuvi saṁsthita ।

ye bhūtā vighnakāras te naśyantu śiva ājñayā ॥

अपक्रामन्तु भूतानि पिशाचाः सर्वतो दिशम् । सर्वेषाम् अविरोधेन ब्रह्म कर्म समारभे ॥ २ ॥

apakrāmantu bhūtāni piśācāḥ sarvato diśam ।

sarveṣām avirodhena brahma karma samārabhe ॥ 2 ॥

नमो ब्रह्मण्य देवाय गो-ब्राह्मण हिताय च । जगद्-हिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमो नमः ॥

namo brahmaṇya devāya go-brāhmaṇa hitāya ca ।

jagad-hitāya kṛṣṇāya govindāya namo namah ॥

नमो नमस्ते गोविन्द पुराण पुरुषोत्तम । इदं श्राद्धं हृषीकेश रक्षतां सर्वतो दिशः ॥

namo namaste govinda purāṇa puruṣottama ।

idaṁ śrāddham hṛṣīkeśa rakṣatām sarvato diśaḥ ॥

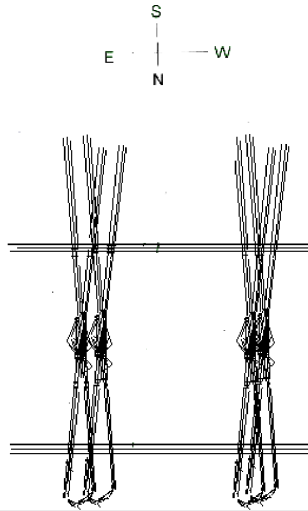
श्राद्ध भूमिं गयां ध्यात्वा ध्यात्वा देवं गदाधरम् । ताभ्यां चैव नमस्कृत्य ततः श्राद्ध प्रवर्तते ॥ ५ ॥
 śrāddha bhūmiṁ gayāṁ dhyātvā dhyātvā devaṁ gadādharam ।
 tābhyāṁ caiva namaskṛtya tataḥ śrāddha pravartate ॥ 5 ॥

❖ Sprinkle water upon everything.

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थं-गतोपि वा । यस्मरेत् पुण्डरिकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरश्शुचिः ॥
 apavitraḥ pavitro vā sarvāvasthaṁ-gatopi vā ।
 yas-smaret puṇḍarikākṣaṁ sa bāhyābhyantaraś-śuciḥ ॥

ॐ भूर्भुवस्सुवः ॐ भूर्भुवस्सुवः ॐ भूर्भुवस्सुवः
 om bhūr-bhuvas-suvar bhūr-bhuvas-suvar bhūr-bhuvas-suvaḥ ॥

- ❖ Saying the above mantra, sprinkle tila (sesame seeds) over the place where the darbhās will be placed for tarpaṇam.
- ❖ Arrange two rows of straight darbhās in East-West orientation for the base, as shown in the sketch.
- ❖ If doing for both parents then arrange two sets of bughnas – father to the left/east and mother to the right/west, with the tips to the south.
- ❖ Put aside the other bhugnā for now.

अमूर्तानां च मूर्तानां पितृणां दीप्त तेजसाम् । नमस्यामि सदा तेषां ध्यानिनां दिव्य चक्षुषाम् ॥
 amūrtānāṁ ca mūrtānāṁ pitṛṇāṁ dīpta tejasām ।
 namasyāmi sadā teṣāṁ dhyānināṁ divya cakṣuṣām ॥

I pay reverence always to those Pitris who are honoured, incorporeal, luminously splendid, who are rapt in meditation, and who possess supernatural sight.

Āvāhanam

आयाहि प्रेत गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥
 āyāhi preta gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṁmaiḥ ।
 prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ॥

PATERNAL कश्यप गोत्रस्य __ father __ grandpa __, __ g.grandpa __ वसु/प्रद्युम – रुद्र/
 संकर्षण – आदित्य/वसुदेव स्वरूपान् अस्मत् पितृ पितामहः प्रपितामहान् इमे भुग्नयोः/पुष्पयोः
 आवाहयामि ॥

kaśyapa gotrasya ___father___, ___grandpa___, ___g.grandpa___ vasu/pradyuma – rudra/ saṅkarṣaṇa – āditya/vasudeva svarūpān asmat pitṛ pitāmahaḥ prapitāmahān ime bhugnayoḥ/puṣpayoḥ āvāhayāmi ।

MATERNAL कश्यप गोत्रस्य ___mother___, ___dad's granma___, ___dad's great granma___ नाम्नीः गङ्गा यमुना सरस्वती स्वरूपान् अस्मत् मातृ, पितामहि, प्रपितामहीं इमे भुग्नयोः/पुष्पयोः आवाहयामि ॥

kaśyapa gotrasya ___mother___, ___dad's granma___, ___dad's great granma___ nāmnīḥ gaṅgā yamunā sarasvatī svarūpān asmat mātṛ, pitāmahi, prapitāmahīn ime bhugnayoḥ/puṣpayoḥ āvāhayāmi ॥

- ❖ sprinkle a few tila (sesame seeds) on the bhugna.

Āsanam

सकृदाच्छिन्नं बर्हिर् ऊर्णा मृदु । अस्मिन्-सीदन्तु मे पितरः। पितामहाः प्रपिता-महाश्च अनुगैः सह ॥

sakṛdācchinnam barhir ūṛṇā mṛdu । asmin-sīdantu me pitarah । pitāmahāḥ prapitā-mahāśca anugaiḥ saha ॥

Paternal – कश्यप गोत्रस्य ___father___, ___grandpa___, ___g.grandpa___ दासानां वसु/प्रद्युम – रुद्र/ संकर्षण – आदित्य/वसुदेव स्वरूपाणां अस्मत् पितृ पितामहः प्रपितामहानां ॥

kaśyapa gotrasya ___father___, ___grandpa___, ___g.grandpa___ dāsānām vasu/pradyuma – rudra/ saṅkarṣaṇa – āditya/vasudeva svarūpāṇām asmat pitṛ pitāmahaḥ prapitāmahānām ॥

Maternal – कश्यप गोत्रस्य ___mother___, ___dad's granma___, ___dad's great granma___ नाम्नीनां गङ्गा यमुना सरस्वती स्वरूपान् अस्मत् मातुः, पितामहि प्रपितामहीनां च इदं आसनम् ॥

kaśyapa gotrasya ___mother___, ___dad's granma___, ___dad's great granma___ nāmnīnām gaṅgā yamunā sarasvatī svarūpān asmat mātuḥ, pitāmahi prapitāmahīnām ca idam āsanam ॥

- ❖ Take the bhugnā which was laid aside, and offer it as āsana. idamārcanam
- ❖ Sprinkle a few tila (sesame seeds) on the bhugnas.

तिला रक्षन्तु दितिजात् दर्भा रक्षन्तु राक्षसात् । पङ्क्तिं वै श्रोत्रियो रक्षेद् अतिथिः सर्व रक्षकः ॥
tilā rakṣantu diti-jāt darbhā rakṣantu rākṣasāt ।
paṅktim vai śrotriyo rakṣed atithis sarva rakṣakaḥ ॥

Tarpaṇam

- ❖ Offer water with tila on the bhugnās after uttering the following mantrās (one offering after each *svadhā-namas-tarpayāmi*, for a total of three offerings after each mantrā)

FATHER

पिता मे परमो धर्मः पिता मे परमं तपः । स्वर्गः पिता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

pitā me paramo dharmah pitā me paramaṁ tapaḥ ।

svargah pitā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

My father is my highest Dharma. My father is my highest Tapas. My father is my Heaven. On my father being satisfied, the whole Universe is satisfied.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास वसु/प्रद्युम्न – स्वरूपान् अस्मत्पितृन् स्वधानमस्तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa vasu/pradyumna – svarūpān asmat pitṛn svadhā-namas-tarpayāmi । x3

अग्निरूपांस् तथैवान्यान् नमस्यामि पितृन् अहम् । अग्नि सोम मयं विश्वं यत एतद् अशेषतः ॥

agnirūpāṁs tathaivānyān namasyāmi pitṛn aham ।

agni soma mayam viśvam yata etad aśeṣataḥ ॥

I pay my obeisance to the manes who have assumed the forms of fire and others as well. The universe is permeated by fire and the moon and it is meet that I make obeisance to them

कश्यप गोत्रस्य _____ दास वसु/प्रद्युम्न – स्वरूपान् अस्मत् पितृन् स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa vasu/pradyumna – svarūpān asmat pitṛn svadhā-namas-tarpayāmi । x3

ये च तेजसि ये चैते सोम सूर्याग्नि मूर्तयः । जगत् स्वरूपिणश्चैव तथा ब्रह्म-स्वरूपिणः ॥

ye ca tejasi ye caite soma sūryāgni mūrtayaḥ ।

jagat svarūpinṇaścaiva tathā brahma-svarūpiṇaḥ ॥

तेभ्योऽखिलेभ्यो योगिभ्यः यतमानसः । नमो नमो नमस्तेऽस्तु प्रसीदन्तु स्वधाभुजः ॥

tebhyo'khilebhyo yogibhyaḥ yatamānasaḥ ।

namo namo namaste'stu prasīdantu svadhābhujāḥ ॥

Those who are in the cosmic fire, those who have assumed the forms of the sun, moon and fire, those who have assumed the form of the universe and those who have assumed the form of brahman - obeisance again and again to them to all those manes and yogis. I have purified my mind. Let the manes whose diet is svadha be delighted.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास वसु/प्रद्युम्न – स्वरूपान् अस्मत् पितृन् स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa vasu/pradyumna – svarūpān asmat pitṛn svadhā-namas-tarpayāmi । x3

Pitāmahāḥ — Paternal Grandpa

अमूर्तानां च मूर्तानां पितृणां दीप्त तेजसाम् । नमस्यामि सदा तेषां ध्यानिनां दिव्य चक्षुषाम् ॥

amūrtānām ca mūrttānām pitṛṇām dīpta tejasām ।

namasyāmi sadā teṣām dhyāninām divya cakṣuṣām ॥

I pay reverence always to those Pitris who are honoured, incorporeal, luminously splendid, who are rapt in meditation, and who possess supernatural sight.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास रुद्र/सङ्कर्षण – स्वरूपान् अस्मत् पितामहान्

स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa rudra/saṅkarṣaṇa – svarūpān asmat pitāmahān svadhā-namas-tarpayāmi । x3

इन्द्रादीनां च नेतारो दक्ष मारीचयोस्तथा । सप्तर्षिणां तथान्येषां तान्ममस्यामि कामदान् ॥

indrādīnām ca netāro dakṣa mārīcayos tathā ।

saptarṣiṇām tathānyeṣām tānnamasyāmi kāmādān ॥

And I pay reverence to those granters of men's desires, who are leaders of Indra and the other gods, and of Dakṣa and Marīci, of the seven rishis and of other sages.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास रुद्र/सङ्कर्षण – स्वरूपान् अस्मत् पितामहान्
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa rudra/saṅkarṣaṇa – svarūpān asmat pitāmahān
svadhā-namas-tarpayāmi । x3

मन्वादीनां मुनीन्द्राणां सूर्यचन्द्रमसोस् तथा । द्यावा पृथिव्याश्च तथा नमस्यामि कृताञ्जलिः ॥

manvādīnām munīndrāṇām sūryacandramasos tathā ।

dyāvā pṛthivyāśca tathā namasyāmi kṛtāñjaliḥ ॥

I pay reverence to all the pitris of Manu and the other chief munis, and of the sun and the moon, among the waters and in the sea. With conjoint palms I pay reverence likewise to the constellations and the planets, to the wind and fire and to the sky, to the heaven and to the earth

कश्यप गोत्रस्य _____ दास रुद्र/सङ्कर्षण – स्वरूपान् अस्मत् पितामहान्
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa rudra/saṅkarṣaṇa – svarūpān asmat pitāmahān
svadhā-namas-tarpayāmi । x3

Prapitāmahāḥ — Paternal great grandpa

देवर्षिणां ग्रहाणां च सर्व लोक नमस्कृतान् । अक्षय्यस्य सदा दातृन् नमस्यामि कृताञ्जलिः ॥

devarṣiṇām grahāṇām ca sarva loka namaskṛtān ।

akṣayyasya sadā dātṛan namasyāmi kṛtāñjaliḥ ॥

And with conjoint palms I pay reverence to the devarishis progenitors to whom reverence is paid by all the worlds, who are always givers of what is imperishable.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास आदित्य/वसुदेव - स्वरूपान् अस्मत् प्रपितामहान् — स्वधा-
नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa āditya/vasudeva - svarūpān asmat
prapitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

प्रजापतेः कश्यपाय सोमाय वरुणाय च । योगेश्वरेभ्यश्च सदा नमस्यामि कृताञ्जलिः ॥

prajāpateḥ kaśyapāya somāya varuṇāya ca ।

yogēśvarebhyaśca sadā namasyāmi kṛtāñjaliḥ ॥

With joined palms I pay perpetual reverence to prajāpati, kashyapa to Soma and to varuna and to the prince of religious devotion.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास आदित्य/वसुदेव - स्वरूपान् अस्मत् प्रपितामहान् — स्वधा-
नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa āditya/vasudeva – svarūpān asmat
prapitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

नमो गणेश्यः सप्तभ्यस्तथा लोकेषु सप्तसु । स्वयम्भुवे नमस्यामि ब्रह्मणे योग चक्षुषे ॥

namo gaṇebhyaḥ saptabhyas tathā lokeṣu saptasu ।
svayambhuve namasyāmi brahmaṇe yoga cakṣuṣe ॥

Reverence to the seven classes of pitris moreover to the seven worlds! I pay reverence to the self-existent brahma whose eyes are semi-closed in meditation.

कश्यप गोत्रस्य _____ दास आदित्य/वसुदेव - स्वरूपान् अस्मत् प्रपितामहान् — स्वधा-
नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa āditya/vasudeva – svarūpān asmat
prapitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

MOTHER

माता मे परमो धर्मः माता मे परमं दया । स्वर्गः माता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

mātā me paramo dharmah mātā me paramaṁ dayā ।
svargaḥ mātā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः वसु/प्रद्युम्न -पत्नी रूपिणी अस्मत् मातृ स्वधा-नमस्-
तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ nāmniḥ vasu/pradyumna -patnī rūpiṇī asmat mātṛ
svadhā-namas-tarpayāmi । x3

Pitāmahī — paternal grandma

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः रुद्र/सङ्कर्षण -पत्नी रूपिणी अस्मत् पितामहीः —
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ nāmniḥ rudra/saṅkarṣana -patnī rūpiṇī asmat
pitāmahīḥ — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

Prapitāmahī — paternal g.grandma

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः आदित्य/वसुदेव -पत्नी रूपिणी अस्मत् प्रपितामहीः —
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ nāmniḥ āditya/vasudeva -patnī rūpiṇī asmat
prapitāmahīḥ — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

MOTHER'S SIDE

Mātuḥ pituḥ — mother's father

अग्निरूपांस् तथैवान्यान् नमस्यामि पितृन् अहम् । अग्नि सोम मयं विश्वं यत एतद् अशेषतः ॥

agnirūpāṁs tathaivānyān namasyāmi pitṛn aham ।
agni soma mayam viśvaṁ yata etad aśeṣataḥ ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ दास वसु/प्रद्युम्न -स्वरूपान् अस्मत् मातुः पितृन्
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa vasu/pradyumna -svarūpān asmat mātuḥ pitṛn
svadhā-namas-tarpayāmi । x3

अमूर्तानां च मूर्तानां पितृणां दीप्त तेजसाम् । नमस्यामि सदा तेषां ध्यानिनां दिव्य चक्षुषाम् ॥
 amūrtānām ca mūrttānām pitṛṇām dīpta tejasām ।
 namasyāmi sadā teṣām dhyāninām divya cakṣuṣām ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ दास वसु/प्रद्युम्न -स्वरूपान् अस्मत् मातुः पितृन्
 स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa vasu/pradyumna -svarūpān asmat mātuḥ pitṛn
 svadhā-namas-tarpayāmi । x3

इन्द्रादीनां च नेतारो दक्ष मारीचयोस् तथा । सप्तर्षिणां तथान्येषां तान्ममस्यामि कामदान् ॥
 indrādīnām ca netāro dakṣa mārīcayos tathā ।
 saptarṣiṇām tathānyeṣām tānnamasyāmi kāmādān ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ दास वसु/प्रद्युम्न -स्वरूपान् अस्मत् मातुः पितृन्
 स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa vasu/pradyumna -svarūpān asmat mātuḥ pitṛn
 svadhā-namas-tarpayāmi । x3

Mātuḥ pitāmahāḥ — mother's Grandpa

मन्वादीनां मुनीन्द्राणां सूर्यचन्द्रमसोस् तथा । द्यावा पृथिव्याश्च तथा नमस्यामि कृताञ्जलिः ॥
 manvādīnām munīndrāṇām sūryacandramasos tathā ।
 dyāvā pṛthivyāśca tathā namasyāmi kṛtāñjaliḥ ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ दास रुद्र/सङ्कर्षण -स्वरूपान् अस्मत् मातुः पितामहान् — स्वधा-
 नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa rudra/saṅkarṣaṇa -svarūpān asmat mātuḥ
 pitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

देवर्षिणां ग्रहाणां च सर्व लोक नमस्कृतान् । अक्षय्यस्य सदा दातृन् नमस्यामि कृताञ्जलिः ॥
 devarṣiṇām grahāṇām ca sarva loka namaskṛtān ।
 akṣayyasya sadā dātṛn namasyāmi kṛtāñjaliḥ ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ दास रुद्र/सङ्कर्षण -स्वरूपान् अस्मत् मातुः पितामहान् — स्वधा-
 नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa rudra/saṅkarṣaṇa -svarūpān asmat mātuḥ
 pitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

प्रजापतेः कश्यपाय सोमाय वरुणाय च । योगेश्वरेभ्यश्च सदा नमस्यामि कृताञ्जलिः ॥
 prajāpateḥ kaśyapāya somāya varuṇāya ca ।
 yogeśvarebhyaśca sadā namasyāmi kṛtāñjaliḥ ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ दास रुद्र/सङ्कर्षण -स्वरूपान् अस्मत् मातुः पितामहान् — स्वधा-नमस्-
 तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa rudra/saṅkarṣaṇa -svarūpān asmat mātuḥ
 pitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi । x3

Mātuḥ prapitāmahāḥ — mother's great grandpa

नमो गणेभ्यः सप्तभ्यस् तथा लोकेषु सप्तसु । स्वयम्भुवे नमस्यामि ब्रह्मणे योग चक्षुषे ॥

namo gaṇebhyaḥ saptabhyas tathā lokeṣu saptasu |
svayambhuve namasyāmi brahmaṇe yoga cakṣuṣe ||

कश्यप गोत्रस्य _____ दास आदित्य/वसुदेव - स्वरूपान् अस्मत् मातुः प्रपितामहान् —
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa āditya/vasudeva - svarūpān asmat mātuḥ
prapitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi | x3

सोमाधारान् पितृ-गणान् योग मूर्तिधरांस् तथा । नमस्यामि तथा सोमं पितरं जगताम् अहम् ॥
somādhārān pitṛ-gaṇān yoga mūrtidharāms tathā |
namasyāmi tathā somam pitaram jagatām aham ||

कश्यप गोत्रस्य _____ दास आदित्य/वसुदेव - स्वरूपान् अस्मत् मातुः प्रपितामहान् —
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa āditya/vasudeva - svarūpān asmat mātuḥ
prapitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi | x3

तेभ्योऽखिलेभ्यो योगिभ्यः पितृभ्यो यतमानसः । नमो नमो नमस्ते मे प्रसीदन्तु स्वधाभुजः ॥
tebhyo'khilebhyo yogibhyaḥ pitṛbhyo yatamānasah |
namo namo namaste me prasīdantu svadhābhujah ||

कश्यप गोत्रस्य _____ दास आदित्य/वसुदेव - स्वरूपान् अस्मत् मातुः प्रपितामहान् —
स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ dāsa āditya/vasudeva - svarūpān asmat mātuḥ
prapitāmahān — svadhā-namas-tarpayāmi | x3

Mātāmahī — mother's mother

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः वसु/प्रद्युम्न-पत्नी स्वरूपिणी अस्मत् मातामही — स्वधा-
नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ nāmniḥ vasu/pradyumna-patnī svarūpiṇī asmat
mātāmahī — svadhā-namas-tarpayāmi | x3

Mātuḥ Pitāmahī — mother's paternal grandma

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः रुद्र/सङ्कर्षण -पत्नी स्वरूपिणी अस्मत् मातुः पितामहीः
— स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ nāmniḥ rudra/saṅkarṣaṇa -patnī svarūpiṇī asmat
mātuḥ pitāmahīḥ — svadhā-namas-tarpayāmi | x3

Prapitāmahī — mother's paternal g.grandma

कश्यप गोत्रस्य _____ नाम्नीः आदित्य/वसुदेव पत्नी स्वरूपिणी अस्मत् मातुः
प्रपितामहीः — स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

kaśyapa gotrasya _____ nāmniḥ āditya/vasudeva patnī svarūpiṇī asmat
mātuḥ prapitāmahīḥ — svadhā-namas-tarpayāmi | x3

JÑĀTĪ TARPANAM

ज्ञाताज्ञात पितृन् स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

jñātājñāta pitṛṅ svadhā-namas-tarpayāmi । x3

ज्ञाताज्ञात पितृ-पत्नीः स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

jñātājñāta pitṛ-patnīḥ svadhā-namas-tarpayāmi । x3

I make these libations to all of my unknown ancestors on both sides

पितृन् वंश्य मातृ वंश्य ये च अन्ये मत्तुदकम् अर्हन्ति तान् स्वधा-नमस्-तर्पयामि । x३

Pitṛṅ vaṁśya mātṛ vaṁśya ye ca anye mattudakam arhanti tān svadhā-namas-tarpayāmi । x3

I make these libations to all of my ancestors on my mother's side and my father's side who are worthy of water offerings from me

तेभ्योऽखिलेभ्यो योगिभ्यः पितृभ्यो यतमानसः । नमो नमो नमस्ते मे प्रसीदन्तु स्वधाभुजः ॥

tebhyo'khilebhyo yogibhyaḥ pitṛbhyo yatamānasah ।

namo namo namaste me prasīdantu svadhābhujah ॥

- ❖ Offer water with tila to the bhugnās

तृप्यत, तृप्यत, तृप्यत   tṛpyata, tṛpyata, tṛpyata

- ❖ Sprinkle tila (sesame seeds) on the bhugnās.

Prārthana

आशिषो मे प्रदीयन्तां पितरः करुणा-मयाः । वेदास् सन्ततयोः नित्यं वर्द्धन्तां बान्धवाः मम ॥

पातारो मे विवर्द्धन्तां बहून्यन्नानि सन्तु मे । याचितारः सदा सन्तु मा च याचामि कञ्चन ॥

āśiṣo me pradīyantāṁ pitarah karuṇā-mayāḥ ।

vedās santatayoḥ nityaṁ varddhantāṁ bāndhavāḥ mama ॥

pātāro me vivarddhantāṁ bahūnyannāni santu me ।

yācitārah sadā santu mā ca yācāmi kañcana ॥

May my compassionate ancestors grant me these blessings. May we continue in the pursuit of knowledge and may my kinsmen and supporters increase. May we always have a surplus of food to share with others and may we have many guests, may we have many petitioners but may we never need to petition anyone.

पिता स्वर्गः पिता धर्मः, पिता हि परमं तपः । पितरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥

पिता मे परमो धर्मः पिता मे परमं तपः । स्वर्गः पिता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

pitā svargah pitā dharmah, pitā hi paramam tapah ।

pitari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ॥

pitā me paramo dharmah pitā me paramam tapah ।

svargah pitā me tat tṛptau tṛptam astyakhilam jagat ॥

My father is my highest Dharma. My father is my highest Tapas. My father is my Heaven. On my father being satisfied, the whole Universe is satisfied.

माता स्वर्गः माता धर्मः, माता हि परमं दया । मातरि प्रीतिम् आपन्ने प्रीयन्ते सर्व देवताः ॥

माता मे परमो धर्मः माता मे परमं दया । स्वर्गः माता मे तत् तृप्तौ तृप्तम् अस्त्यखिलं जगत् ॥

mātā svargaḥ mātā dharmāḥ, mātā hi paramaṁ dayā |
 mātari prītim āpanne prīyante sarva devatāḥ ||
 mātā me paramo dharmāḥ mātā me paramaṁ dayā |
 svargaḥ mātā me tat tṛptau tṛptam astyakhilāṁ jagat ||

My mother is my highest Dharma. My mother is my highest compassion. My mother is my Heaven. On my mother being satisfied, the whole Universe is satisfied.

मातरं पितरं चैव साक्षात् प्रत्यक्ष देवताम् । जनन्या वर्द्धितो देहो जनकेन प्रपोषितः ।
 तस्मात् कृतज्ञ भावेन भूयो भूयो नमाम्यहम् ॥

mātaram pitaram caiva sākṣāt pratyakṣa devatām |
 jananyā varddhito deho janakena prapoṣitaḥ |
 tasmāt kṛtajña bhāvena bhūyo bhūyo namāmyaham ||

My and my father are my directly perceptible deities. My mother has given birth to me, and my father has nurtured me and protected me, therefore out of gratitude I salute them again and again.

Upasthāna

ये देव पूर्वान्यभि-तृप्ति हेतोरश्नन्ति कव्यनि शुभाहतानि ।
 तृप्ताश्च ये भूति सृजो भवन्ति तृप्यन्तु तेऽस्मिन् प्रणतोऽस्मि तेभ्यः ॥
 ye deva pūrvānyabhi-tṛpti hetoraśnanti kavyani śubhāhṛtāni |
 tṛptāśca ye bhūti sṛjo bhavanti tṛpyantu te'smin praṇato'smi tebhyaḥ ||

Let those manes be delighted with this rite - the manes who partake of the Kavyas, auspiciously offered for their satiation after giving precedence to the deities and who when delighted create prosperity. I bow unto them.

- ❖ pradakṣiṇa of the bhugnās, (if the location does not so permit, perform ātma- pradakṣiṇa) while chanting the following mantras

नमस्येऽहं पितृन् मर्त्यैः अर्च्यन्ते भुवि ये सदा । श्राद्धेषु श्रद्धयाभीष्ट लोक पुष्टि प्रदायिनः ॥
 namasye'haṁ piṭṛn martyaiḥ arcyante bhuvi ye sadā |
 śrāddheṣu śraddhayābhīṣṭa loka puṣṭi pradāyinaḥ ||

I bow with devotion to the manes who, propitiated by people in this world with perfect faith, grant nourishment & prosperity.

नमस्येऽहं पितृञ्छ्राद्धे शूद्रैरपि च भक्तिः । सन्तर्प्यन्ते जगत्कृत्स्नं नाम्ना ख्याताः सुकालिनः ॥
 namasye'haṁ piṭṛñcchrāddhe śūdrair-api ca bhaktiḥ |
 santarpyante jagat-kṛtsnaṁ nāmnā khyātāḥ sukāliṇaḥ ||

I bow with devotion to the manes whom the common people propitiate with great devotion and who are known as Sukalins.

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमस् स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥
 devatābhyaḥ piṭṛbhyaśca mahā-yogibhya eva ca |
 namas svadhāyai svāhāyai nityam eva namo namaḥ ||

- ❖ Sāṣṭānga namaskāra
- ❖ Sprinkle tila (sesame seeds) on the piṭṛ varga bhugnās while chanting the following

यान्तु पितृ-गणाः सर्वे यतः स्थानाद् उपगताः । सर्वे ते हृष्ट मनसः सर्वान् कामान् ददातु मे ॥
 yāntu pitṛ-gaṇāḥ sarve yataḥ sthānād upagatāḥ ।
 sarve te hr̥ṣṭa manasaḥ sarvān kāmān dadātu me ॥

कश्यप गोत्रस्य ___ father, ___ grandpa __, ___ g.grandpa __ दासानां वसु/प्रद्युम – रुद्र/ संकर्षण –
 आदित्य/वसुदेव स्वरूपाणां अस्मत् पितृ पितामहः प्रपितामहान्,

kaśyapa gotrasya ___ father __, ___ grandpa __, ___ g.grandpa __ dāsānām vasu/pradyuma –
 rudra/ saṁkarṣaṇa – āditya/vasudeva svarūpāṇām asmat pitṛ pitāmahaḥ
 prapitāmahān,

कश्यप गोत्रस्य ___ mother, ___ dad's granma __, ___ dad's great granma __ मातृ, पितामही, प्रपितामहीश्च
 यथा-सुखं यथा-स्थानं प्रतिष्ठापयामि ॥

kaśyapa gotrasya ___ mother __, ___ dad's granma __, ___ dad's great granma __ mātṛ, pitāmahī,
 prapitāmahīśca yathā-sukhaṁ yathā-sthānaṁ pratiṣṭhāpayāmi ॥

- ❖ Untie the bhugnās and pavitram, take all the darbhas in the right hand along with tila. Pouring tīrtha on to the right hand, chant the following and gently place the darbhas with tila on the spot where the tarpaṇam was performed.

येषां न पिता न भ्राता न बन्धुर्न चान्य गोत्रिणः ।

ते तृप्तिम् अखिला यान्तु मया दत्तैः कुशैस्तिलैः ॥

yeṣāṁ na pitā na bhrātā na bandhurna cānya gotriṇaḥ ।

te tṛptim akhilā yāntu mayā dattaiḥ kuśais-tilaiḥ ॥

*To all those who have no father, no brother and no relatives or clansmen,
 May they all be satisfied by this offering of water from the kusha grass.*

येऽबन्धवा बान्धवा वा येऽन्य जन्मनि बान्धवाः ।

ते सर्वे तृप्तिम् अयान्तु ये चास्मत् तोय काङ्क्षिणः ॥

ye‘bandhavā bāndhavā vā ye‘nya janmani bāndhavāḥ ।

te sarve tṛptim ayāntu ye cāsmat toya kāṅkṣiṇaḥ ॥

*May all those who are my associates or not, or who were my associates in my former incarnations
 and all those who expect libations of water from me receive satisfaction from this water offered.*

यत्र क्वचन् असम्स्थानां क्षुत् तृष्णोपहतात्मनाम् ।

इदम् अप्यक्षयञ्चास्तु मया दत्तं तिलोदकम् ॥

yatra kvacan asamsthānāṁ kṣut tṛṣṇopahatātmanām ।

idam apyakṣayañcāstu mayā dattaṁ tilodakam ॥

*May this water and sesame offered by me remove the hunger and thirst of all beings who are
 suffering therefrom, wherever they may be.*

तृप्यत, तृप्यत, तृप्यत tṛpyata, tṛpyata, tṛpyata.

- ❖ Do ācamanam

अच्युताय नमः, अनन्ताय नमः, गोविन्दाय नमः ।

acyutāya namaḥ, anantāya namaḥ, govindāya namaḥ ।

- ❖ offer water from the garment

ये के च अस्मत् कुले जात अपुत्रः गोत्रज मृताः । ते घृन्तु मया दत्तं वस्त्र निष्पीडमोदकम् ॥
 ye ke ca asmat kule jāta aputraḥ gotraja mṛtāḥ ।
 te ghr̥nantu mayā dattaṁ vastra niṣpīḍamodakam ॥

To all those who were born in our family who died without progeny, I now offer the water squeezed from my garment.

- ❖ take two acamanam

प्रीयतां श्री वासुदेवः
 prīyatām śrī vāsudevaḥ
 कायेनवाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतेः स्वभावात् करोमि
 यद्यत्सकलं परस्मै श्रीमन्नारायणायेति समर्पयामि
 kāyēnavācā manasendriyairvā buddhyātmanā vā prakṛteḥ svabhāvāt karomi
 yadyatsakalam parasmai śrīmannārāyaṇāyeti samarpayāmi

॥ सर्वं श्री कृष्णार्पणमस्तु ॥

॥ sarvaṁ śrī kṛṣṇārpaṇamastu ॥

EKĀRCAVIDHI DAHA SAMSKĀRAḤ

- ❖ Up to age of 24 months there is no cremation for a child only burial.
- ❖ From the third year upwards cremation is optionally done with tuṣāgninā ekarca vidhiḥ
- ❖ The deceased child is washed, decorated and brought to the cemetery.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् .....॥ अस्मिन् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____
 प्रेतस्य मम बलकस्य [_____ नाम्न्याः प्रेतायाः मम कन्यायाः] एकार्च विधिना संस्कार अर्थ
 तुषाग्नि उत्पादनं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... ॥ asmin puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____
 pretasya mama balakasya kaśyapa gotrasya _____ nāmnnyāḥ pretāyāḥ mama
 kanyāyāḥ] ekārca vidhinā saṁskāra arthaṁ tuṣāgni utpādanam kariṣye ॥

- ❖ A fire is lit in a clay vessel and chaff or unhusked rice is put on it (Tuṣa)
- ❖ Apradakshina parisecanam.

ॐ प्रजापतये स्वाहा । प्रजापतय इदं न मम ॥
 om prajāpataye svāhā । prajāpataya idaṁ na mama ॥

- ❖ With unconsecrated ghee offer 12 grihīta ājyam⁸

⁸ Grihīta ājyam is the pouring of 4 spoonfuls of ghee into the sruk with the sruva and then oblation with the sruk only.

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा ॥ प्रजापतये इदं न मम ॥
om bhūr-bhuvas-suvas-svāhā ॥ prajāpataye idaṁ na mama ॥

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् ..... ॥ अस्मिन् पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____
प्रेतस्य मम कुमारस्य [_____ नाम्न्याः प्रेतायाः मम कन्यायाः] तुषाग्निना एकर्च विधिना
संस्करिष्यामि ॥

hariḥ om tat sat ..... ॥ asmin puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____
pretasya mama kumārasya [_____ nāmnyāḥ pretāyāḥ mama kanyāyāḥ]
tuṣāgninā ekarca vidhinā saṅskariṣyāmi ॥

❖ Cremate after offering the following oblation;

अस्मात् त्वम् अधिजातोऽसि त्वद् अयं जायतां पुनः । असौ स्वर्गाय लोकाय स्वाहा ॥
asmāt tvam adhijāto'si tvad ayam jāyatāṁ punaḥ | asau svargāya lokāya svāhā ॥
*Born are you from us O Agni; let him/her again be born from you. For the attainment of the realm of
svarga I make this offering. All-hail! (Y.S.35;22)*

- ❖ Throw the darvis onto the fire.
- ❖ All take bath
- ❖ Tilodakam and pinda are offered without mantras, some do the Narayana bali.
- ❖ One can chant the Bālamukunda aṣṭhakam

Bāla Mukundāṣṭakam

करारविन्देन पदारविन्दं मुखारविन्दे विनिवेशयन्तम् ।

वटस्य पत्रस्य पुटे शयानं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ १ ॥

karāravindena padāravindaṁ mukhāravinde viniveśayantam |
vaṭasya patrasya puṭe śayānaṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 1 ॥

*O infant Krishna I contemplate upon you in my mind, with hands and feet the colour of lotus blossoms
and a face as beautiful as a full-blown lotus, lying on your back on a banyan leaf.*

संहृत्य लोकान् वट पत्र मध्ये शयानम् आद्यन्त विहीन रूपम् ।

सर्वेश्वरं सर्व हितावतारं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ २ ॥

saṁhr̥tya lokān vaṭa patra madhye śayānam ādyanta vihīna rūpam |
sarveśvaraṁ sarva hitāvatāraṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 2 ॥

*The one who sleeps on the vata-patra after the dissolution of the worlds, the one whose form is without
beginning or end, the one who is Lord of all, I think of Balamukundan who incarnated for the good of
all.*

इन्दीवर श्यामल लोमलाङ्गं इन्द्रादि देवार्चित पाद पद्मम् ।

सन्तान कल्पद्रुममाश्रितानां बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ ३ ॥

indīvara śyāmala lomalaṅgaṁ indrādi devārcita pāda padmam |
santāna kalpadrumamāśritānāṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 3 ॥

*The one who has a beautiful body that is dark like the cerulean blue lotus, the one whose lotus feet is
worshipped by Indra and other devas, I think of Balamukundan who is like the kalpaka vriksha tree*

giving santhana-bagyam to those who bow to Him.

लम्बालकं लंबित हार यष्टिं शृङ्गार लीलाङ्कित दन्त पङ्क्तिं ।
बिम्बाधरं चारु विशाल नेत्रं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ ४ ॥

lambālakam lambita hāra yaṣṭim śṛṅgāra līlāṅkita danta paṅktiṁ ।
bimbādharam cāru viśāla netraṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 4 ॥

The one who has locks of hair falling in front of his face, the one who wears a long hanging chain, the one whose teeth rows shine with the nectar of shringaram, the one whose lips are like the red bimba fruit (kovai), I think of Balamukundan who has long and beautiful eyes.

शिक्ये निधायाद्य पयोदधीनि बर्हिर् गतायां व्रज-नायिकानां ।
भुक्त्वा यथेष्टं कपटेन सुप्तं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ ५ ॥

śikye nidhāyādya payodadhīni barhir gatāyāṁ vraja-nāyikānām ।
bhuktvā yatheṣṭam kapaṭena suptaṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 5 ॥

The time when Yashoda has gone out after keeping milk, curds in the pot, the one who sleeps falsely after eating all this, I think of this Balamukundan.

कलिन्द जान्त स्थित कालियस्य फनाग्र रङ्गे नटन प्रियन्तम् ।
तत्पुच्छ हस्तं शरदिन्दु वक्त्रं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ ६ ॥

kalinda jānta sthita kāliyasya phanāgra raṅge naṭana priyantam ।
tat puccha hastam śaradindu vaktram bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 6 ॥

From the rock of Kalindhi, the one who has the desire of dancing on the hoods of the snake kaliyan, the one who has the tip of the tail of kaliyan in his hand, the one whose face is like the moon during sarathriṭhu (December month), I think of this Balamukundan.

उलूखले बद्धं उदार सौरयं उत्तुङ्ग युग्मार्जुन भङ्ग-लीलम् ।
उत्फुल्ल पद्मयत चारु नेत्रं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ ७ ॥

ulūkhale baddham udāra saurayam uttuṅga yugmārjuna bhaṅga-līlam ।
utphulla padmayata cāru netraṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 7 ॥

The one who is tied to a round boulder, the one who is great, the one who has the playfulness of pushing two Marutamaram (Arjuna-Trees) to the ground, the one who has eyes like a bloomed red lotus, I think of this Balamukundan.

आलोक्य मातुर् मुखम् आधरेण स्तन्यं पिबन्तं सरसी रुहास्यम् ।
सत्त्विन्-मयं देवम् अनन्त रूपं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥ ८ ॥

ālokya mātur mukham ādhareṇa stanyaṁ pibantaṁ sarasī ruhāsyam ।
sat-cin-mayaṁ devam ananta rūpaṁ bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ॥ 8 ॥

The one who looks affectionately at the mother's face while sucking milk from her breasts, the one who has eyes like the red lotus, the one whose form is Truth, Intelligence and the one who has other forms and is a Lord, I think of this Balamukundan.

PAÑCAKA DAHANA PRAYOGAḤ

Note: If death takes place before the 5 panchaka nakṣatras and the cremation occurs during them, then only the 5 *puttala effigies* are burnt with the body and śānti karma is not done.

If the death occurs during pañcaka and the cremation afterwards then only the śānti karma is done.

If both death and cremation take place during pañcaka then both the incineration of the puttalas and śānti are done.

At Cremation

Saṅkalpaḥ — कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः प्रेतस्य _____ मम मातुः प्रेतायाः धनिष्ठादि पञ्चके _____ नक्षत्र मरण सूचित वंशानिष्ट विनाशार्थं पुत्तलादि दाह कर्म करिष्ये ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ pretasya _____ mama mātuḥ pretāyāḥ dhaniṣṭhādi pañcake _____ nakṣatra maraṇa sūcita vaṁśāniṣṭa vināśārthaṁ puttalādi dāha karma kariṣye ॥

- ❖ Make five kūrcas with Kusha grass and wrap each in wool, with a supārī.
- ❖ Put them in a tray and offer 16 upacāra pūjā

1. **Dhaniṣṭha** — ॐ अग्र-नाथाय विद्महे । वसु-प्रिताय धीमहि । तन्नो श्रविष्ठ प्रचोदयात् ॥
ॐ प्रेत-वाहाय नमः ॥

om̐ agra-nāthāya vidmahe | vasu-pritāya dhīmahi | tanno śraviṣṭha pracodayāt ॥
om̐ preta-vāhāya namaḥ |

2. **Śatabhiṣak** — ॐ भेषजाय विद्महे । वरुन देहाय धीमहि । तन्नो शतभिष प्रचोदयात् ॥
ॐ प्रेत-सखाय नमः ॥

om̐ bheṣajāya vidmahe | varuna dehāya dhīmahi | tanno śatabhiṣa pracodayāt ॥
om̐ preta-sakhāya namaḥ |

3. **Pūrva-bhādrapada** — ॐ तेजस्कराय विद्महे । अजैकपादय धीमहि । तन्नो पूर्व-प्रोष्ठपद प्रचोदयात् ॥ ॐ प्रेत-पाय नमः ॥

om̐ tejaskarāya vidmahe | ajaikapādaya dhīmahi | tanno pūrva-proṣṭhapada pracodayāt ॥ om̐ preta-pāya namaḥ ॥

4. **Uttara-bhādrapada** — ॐ अहिर्बुध्याय विद्महे । प्रतिष्ठापनाय धीमहि । तन्नोऽत्तर-प्रोष्ठपद प्रचोदयात् ॥ ॐ प्रेत-भूमि-पाय नमः ॥

— om̐ ahirbudhnyāya vidmahe | pratiṣṭhāpanāya dhīmahi | tanno'ttara-proṣṭhapada pracodayāt ॥ om̐ preta-bhūmi-pāya namaḥ |

5. **Revatī** — ॐ विश्व-रूपाय विद्महे । पूष्ण-देहाय धीमहि । तन्नो रेवति प्रचोदयात् ॥
ॐ प्रेत हर्त्रे नमः ॥

om̐ viśva-rūpāya vidmahe | pūṣṇa-dehāya dhīmahi | tanno revati pracodayāt || om̐
preta hartre namaḥ |

ॐ पञ्चक नक्षत्रेभ्यो नमः — इमानि गन्धाक्षत पुष्प धूप दीपादीनि वस्तूनि युष्मभ्यं मया दीयते
युष्माकम् उपतिष्ठन्ताम् ॥

om̐ pañcaka nakṣatrebhyo namaḥ — imāni gandhākṣata puṣpa dhūpa dīpādīni
vastūni yuṣmabhyaṁ mayā dīyate yuṣmākam upatiṣṭantām ||

❖ The Yajamāna sprinkles til on them and places them in the coffin as follows:

On the head	ॐ प्रेत वाहाय स्वाहा । om̐ preta vāhāya svāhā
Right side	ॐ प्रेत सखाय स्वाहा । om̐ preta sakhāya svāhā
Left side	ॐ प्रेत पाय स्वाहा । om̐ preta pāya svāhā
On the navel	ॐ प्रेत भूमिपाय स्वाहा । om̐ preta bhūmipāya svāhā
Between the feet	ॐ प्रेत हर्त्रे स्वाहा । om̐ preta hartre svāhā

Piṇḍa Dānam

❖ Offer the following piṇḍas on a leaf.

१. ॐ कश्यप गोत्रस्य/गोत्रायाः _____ प्रेतस्य/प्रेतायाः मृत स्थाने शव निमित्त एष ते प्रथम
पिन्दो मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

1. om̐ kaśyapa gotrasya/gotrāyāḥ _____ pretasya/pretāyāḥ mṛta sthāne
śava nimitta eṣa te prathama pindo mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ||

२. ॐ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य/प्रेतायाः द्वार देशे पान्थ निमित्त एष ते प्रथम पिन्दो
मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

2. om̐ kaśyapa gotrasya _____ pretasya/pretāyāḥ] dvāra deśe
pāntha nimitta eṣa te prathama pindo mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ||

३. ॐ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य/प्रेतायाः छत्वरे खेछर निमित्त एष ते त्रितिय पिन्दो मया
देयते तवोपतिष्ठताम् ॥

3. om̐ kaśyapa gotrasya _____ pretasya/pretāyāḥ] chatvare khechra nimitta
eṣa te tritiya pindo mayā deeyate tavopatiṣṭhatām ||

४. ॐ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य/प्रेतायाः विश्राम -स्थाने भूत नाम्ना निमित्त एष ते
चतुर्थ पिन्दो मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

4. om̐ kaśyapa gotrasya _____ pretasya/pretāyāḥ] viśrāma-sthāne
bhūta nāmnā nimitta eṣa te caturtha pindo mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ||

५. ॐ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य/प्रेतायाः शव हस्ते साधक निमित्त एष ते पञ्चम पिन्दो
मया दीयते तवोपतिष्ठताम् ॥

5. om̐ kaśyapa gotrasya _____ pretasya/pretāyāḥ] śava haste sādhaḥka nimitta
eṣa te pañcama pindo mayā dīyate tavopatiṣṭhatām ||

- ❖ Place the first five Pindas in the same positioning the coffin as the 5 kurcas.
- ❖ Offer oblations into either the fire on onto the head of the corpse with the gāyatri
- ❖ mantras of the Nakṣatras.
- ❖ Then repeat:-

अग्निमुखा सर्वे कृत शयनम् एनं गतायुषं प्रदहन्तु । धर्माधर्म समायुक्तं लोभ मोह समावृतम् ॥
दहेय सर्वगात्राणि दिव्यान् लोकान् सगच्छतु ॥

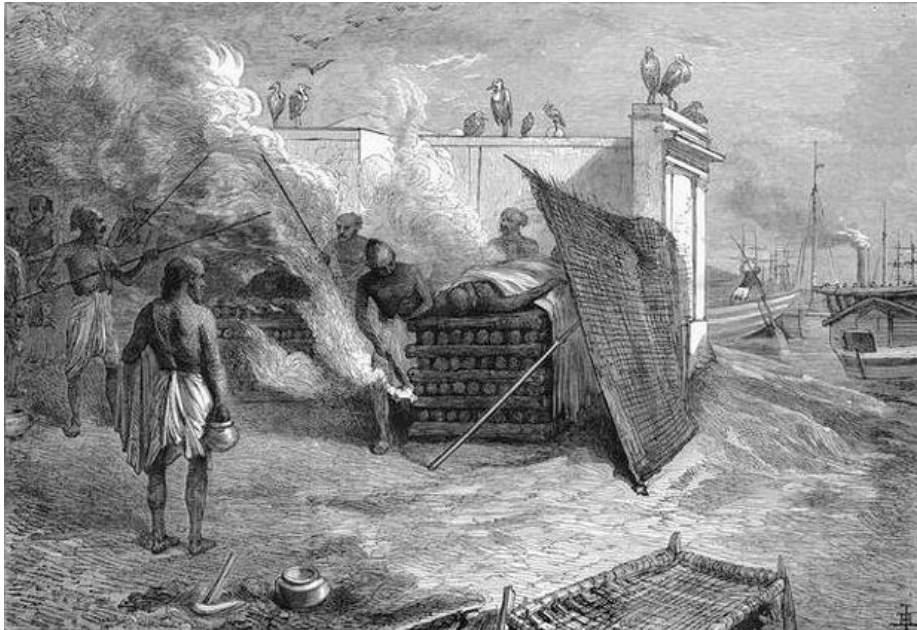
agnimukhā sarve kṛta śayanam enaṁ gatāyūṣaṁ pradahantu ।
dharmādharma samāyuktaṁ lobha moha samāvṛtam ॥
daheya sarvagātrāṇi divyān lokān sagacchatu ।

Prārthana

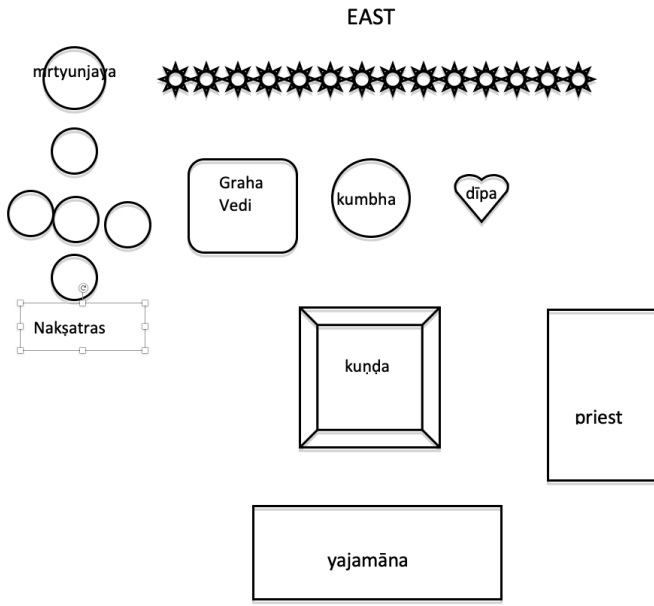
अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥ १ ॥
अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥ २ ॥ कृष्ण
कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर् भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥ ३ ॥ नारायण
सुर श्रेष्ठ लक्ष्मि कान्त जनार्धन । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥ ४ ॥ हिरण्य-गर्भ
पुरुष व्यक्ताव्यक्त स्वरूपिणे । अस्य प्रेतस्य मोक्षार्थं सुप्रीतो भव सर्वदा ॥ ५ ॥

anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharaḥ । avyayaḥ puṇḍarīkākṣaḥ preta
mokṣa Prado bhava ॥ 1 ॥ atasi puṣpa saṅkāśaṁ pīta-vāsa samacyutaṁ । ye
namasyanti govindaṁ na teṣāṁ vidyate bhayam ॥ 2 ॥ kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvam
agatīnām gatiḥ bhava । saṁsāra āṛṇava magnānām prasīda puruṣottama ॥ 3 ॥
nārāyaṇa sura śreṣṭha lakṣmi kānta janārdhana । asya pretasya mokṣārthaṁ supṛīto
bhava sarvadā ॥ 4 ॥ hiraṇya-garbha puruṣa vyaktāvyakta svarūpiṇe । asya pretasya
mokṣārthaṁ supṛīto bhava sarvadā ॥ 5 ॥

- ❖ Continue with the usual cremation ceremonies.

SŪTAKĀNTE PAÑCAKA ŚĀNTI KARMA

Preparation.

On 14 piles of rice from Iśāna to Agni konas place 14 betel nuts for the 14 yamas.

In the Iśāna kona place a kumbha for mtyuñjaya and west of that 5 kumbhas for the five nakṣatras.

South of the 5 kumbhas prepare a vedi for the navagrahas.

And beside that the main kumbha for Viṣṇu.

Prepare another kumbha for puṇyāha vācanam.

संकल्पः — ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुर्मः । परमात्मने स्त्री पुरान पुरुषोत्तम श्रीमद् भगवतो महा पुरुषस्य स्त्री परमेश्वर विष्णोर् आज्ञया प्रवर्त-मानस्य अद्य स्त्री ब्रह्मनोऽह्नि द्वितीये परार्धे स्त्री श्वेत-वाराह कल्पे वैवस्वत मन्वन्तरे अष्ट-विंश-तितमे युगे कलि-युगे कलि-प्रथम पादे जाम्बु-द्वीपे मेरोः _____ दिग्भागे _____ देशे _____ ग्रामे/नगरे सम्वत्सरे _____ अयने _____ ऋतौ _____ मासे _____ पक्षे _____ वासरे _____ नक्षत्रे _____ राशि स्थिते शुभ पुन्य तिथौ — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ अस्मत् पिता/माता धनिष्ठादि पञ्चक दुर्मरण जनित दोष उपशान्ति अर्थ मम गृहे सर्वेषां बालादीनां दीर्घायुर् आरोग्य प्राप्त्यर्थं वंश अरिष्ट विनाश अर्थं विष्णु/मृत्युञ्जय पूजनं पूर्वकं पञ्चक शान्तिम् अहं करिष्ये ॥

Sankalpaḥ — om viṣṇur viṣṇur viṣṇur namaḥ । paramātmāne sṛī purāna puruṣottama śrīmad bhagavato mahā puruṣasya sṛī parameśvara viṣṇor ājñayā pravarta-mānasya adya sṛī brahmano'hni dvitīye parārdhe sṛī śveta-vārāha kalpe vaivasvata manvantare aṣṭa-vimśa-titame yuge kali-yuge kali-prathama pāde jāmbu-dvīpe meroḥ _____ digbhāge _____ deśe _____ grāme/nagare samvatsare _____ ayane _____ ṛtau _____ māse _____ pakṣe _____ vāsare _____ nakṣatre _____ rāśi sthite śubha punya tithau — adya kaśyapa gotrasya _____ asmat pitā/mātā dhaniṣṭhādi pañcaka durmarāṇa janita doṣa upaśānti arthaṁ mama gr̥he sarveṣāṁ bālādīnāṁ dīrghāyur ārogya prāptyarthaṁ vaṁśa ariṣṭa vināśa arthaṁ viṣṇu/mṛtyuñjaya pūjanaṁ pūrvakaṁ pañcaka śāntim ahaṁ kariṣye ॥

तत् पूर्वाङ्गत्वेन पुण्याह वाचनं कलश-स्थापन पूर्वकं ग्रह-पूजनं च करिष्ये ॥

tat pūrvāṅgatvena puṇyāha vācanam kalaśa-sthāpana pūrvakaṁ graha-pūjanaṁ ca kariṣye ॥

- ❖ Worship gaṇeśāmbikā
- ❖ Perform Svasti-Puṇyāham
- ❖ Invoke Lord Vishnu in the pradhāna kalaśa and offer upacāras.

VIṢṆU PŪJĀ

शान्ताकारं भुजग-शयनं पद्म-नाभं सुरेशं विश्वाधारं गगन-सदृशं मेघ-वर्णं शुभाङ्गम् ।
 लक्ष्मी-कान्तं कमल-नयनं योगिभिर्-ध्यान-गंगं वन्दे विष्णुं भव-भय-हरं सर्व-लोकैकनाथम् ॥
 śāntākāraṁ bhujaga-śayanaṁ padma-nābhaṁ sureśaṁ, viśvādhāraṁ gagana-
 sadṛśaṁ megha-varṇaṁ śubhāṅgam । lakṣmī-kāntaṁ kamala-nayanaṁ yogibhir-
 dhyāna-gaṅgāyaṁ, vande viṣṇuṁ bhava-bhaya-haraṁ sarva-lokaikanātham ॥
 ॐ स्त्री विष्णवे नमः । इहा-गच्छ इह-तिष्ठ पूजयामि ।
 om sṛī viṣṇave namaḥ । ihā-gaccha iha-tiṣṭha pūjayāmi ।

- ❖ Make offerings with the following:

ॐ भूर्भुवः स्वः श्री विष्णवे नमः, अर्घ्यं समर्पयामि । पाद्यम् । आचमनम् । स्नानम् । वस्त्रम् ।
 उपवीतं । गन्धम् । चन्दनम् । अक्षतम् । पुष्पं । धूपम् । दीपं । नैवेद्यम् । फलम् । ताम्बूलम् ।
 निराजनम् ॥
 om bhūr bhuvaḥ svaḥ, śrī viṣṇave namaḥ, arghyaṁ samarpayāmi । pādyaṁ ।
 ācamaṇam । snānam । vastram । upavītaṁ । gandham । candanam । akṣatam । puṣpaṁ
 । dhūpam । dīpaṁ । naivedyam । phalam । tāmbūlam । nirājanam ॥

- ❖ Conclude Pūjā with prayers for the departed.

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥ १ ॥
 अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥ २ ॥ कृष्ण
 कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर् भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥ ३ ॥ नमोऽस्तु
 धर्म राजाय, पितुः प्रेतत्व मुक्तये । स मे प्रीतश्शुभं दद्यात् अस्मिन्-लोके परत्र च ॥ ४ ॥
 anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharaḥ । avyayaḥ puṇḍarīkākṣaḥ preta
 mokṣa Prado bhava ॥ 1 ॥ atasi puṣpa saṅkāśaṁ pīta-vāsa samacyutaṁ । ye
 namasyanti govindaṁ na teṣāṁ vidyate bhayam ॥ 2 ॥ kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvaṁ
 agatīnāṁ gatiḥ bhava । saṁsāra āṛṇava magnānāṁ prasīda puruṣottama ॥ 3 ॥
 namo'stu dharma rājāya, pituḥ pretatva muktaye । sa me prītaś śubhaṁ dadyāt,
 asmil-loke paratra ca ॥ 4 ॥

NAVAGRAHA PŪJĀ

- ❖ Invoke and worship the navagrahas.

आदित्याय तु रक्ताय रक्त पुष्पाम्बराय च । रक्त पुष्पन्ना गुडाय आदित्याय नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥
 ādityāya tu raktāya rakta puṣpāmbarāya ca ।
 rakta puṣpannā guḍāya ādityāya namo'stu te ॥ 1 ॥
 सोमाय शुक्ल रूपाय शुक्ल वस्त्र सुमालिने । घृतन-पायसा यस्मै शुक्ल पुष्प नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥
 somāya śukla rūpāya śukla vastra sumāline ।
 ghr̥tana-pāyasā yasmai śukla puṣpa namo'stu te ॥ 2 ॥

अङ्गाराय तु रक्ताय रक्त पुष्पांबराय च । रक्त पुष्प सना यस्मै भौमाय व नमोऽस्तु ते ॥ ३ ॥

aṅgārāya tu raktāya rakta puṣpāmbarāya ca ।

rakta puṣpa sanā yasmai bhaumāya va namo'stu te ॥ 3 ॥

बुधाय हरित-रूपञ्च हरित वस्त्र सुमालिने । हरित दध्यन पुष्पाय सोम-पुत्राय वै नमः ॥ ४ ॥

budhāya harita-rūpañca harita vastra sumāline ।

harita dadhyana puṣpāya soma-putrāya vai namaḥ ॥ 4 ॥

गुरवे पीत रूपाय पीत-पुष्पाम्बराय च । घृतन पीत पुष्पाय देवाचार्याय वै नमः ॥ ५ ॥

gurave pīta rūpāya pīta-puṣpāmbarāya ca ।

ghṛtana pīta puṣpāya devācāryāya vai namaḥ ॥ 5 ॥

शुक्राय शुक्ल-रूपाय शुक्ल पुष्पाम्बराय च । क्षीरन शुक्ल पुष्पाय भार्गवाय च ते नमः ॥ ६ ॥

śukrāya śukla-rūpāya śukla puṣpāmbarāya ca ।

kṣīrana śukla puṣpāya bhārgavāya ca te namaḥ ॥ 6 ॥

शनैश्चराय कृष्णाय कृष्ण-वस्त्र सुमालिने । कृष्ण पीतन माषाय शौराय च नमोऽस्तु ते ॥ ७ ॥

śanaiś-carāya kṛṣṇāya kṛṣṇa-vastra sumāline ।

kṛṣṇa pītana māṣāya śaurāya ca namo'stu te ॥ 7 ॥

राहवे धूम्र रूपाय धूम्र पुष्पाम्बराय च । धूम्र पुष्पन माषाय नमस्ते तु च राहवे ॥ ८ ॥

rāhave dhūmra rūpāya dhūmra puṣpāmbarāya ca ।

dhūmra puṣpana māṣāya namaste tu ca rāhave ॥ 8 ॥

केतवे चित्र रूपाय चित्र वस्त्र सुमालिने । चित्रन्न चित्र-पुष्पाय नमस्ते तु च केतवे ॥ ९ ॥

ketave citra rūpāya citra vastra sumāline ।

citranna citra-puṣpāya namaste tu ca ketave ॥ 9 ॥

NAKṢATRA PŪJĀ

❖ Invoke the ruling deities of the 5 nakṣatras:—

DHANIṢṬHĀ NAKṢATRA PŪJĀ — EAST

❖ The yajamāna is given flowers and rice, and the Pandit recites:

ॐ अग्र-नाथाय विद्महे । वसु-प्रिताय धीमहि । तन्नो श्रविष्ठ प्रचोदयात् ॥

om̐ agra-nāthāya vidmahe । vasu-pritāya dhīmahi । tanno śraviṣṭha pracodayāt ॥

अस्मिन् पूर्व कलशे धनिष्ठा अधिष्ठात्रि-वसो इहा-गच्छ इह तिष्ठ वसवे नमः ॥

asmin pūrva kalaśe dhaniṣṭhā adhiṣṭhātri-vaso ihā-gaccha iha tiṣṭha vasave namaḥ

ŚATABHIṢAK NAKṢATRA PŪJĀ — SOUTH

ॐ भेषजाय विद्महे । वरुन देहाय धीमहि । तन्नो शतभिष प्रचोदयात् ॥

om̐ bheṣajāya vidmahe । varuna dehāya dhīmahi । tanno śatabhiṣa pracodayāt ॥

अस्मिन् दक्षिण कलशे शत-भिष्ठा अधिष्ठात्रि वरुन देव इहा गच्छ इह तिष्ठ वरुनाय नमः ॥

asmin dakṣiṇa kalaśe śata-bhishā adhiṣṭhātri varuna deva ihā gaccha iha tiṣṭha varunāya namaḥ ॥

PŪVA-BHĀDRAPADA NAKṢATRA PŪJĀ — WEST

ॐ तेजस्कराय विद्महे । अजैकपादय धीमहि । तन्नो पूर्व-प्रोष्ठपद प्रचोदयात् ॥
om tejaskarāya vidmahe | ajaikapādaya dhīmahi | tanno pūrva-proṣṭhapada
pracodayāt ॥

अस्मिन् पश्चिम कलशे पूर्वाभाद्रपद अधिष्ठात्री अजैकपाद इहा गच्छ इह तिष्ठ अजैक-पादाय
नमः ॥

asmin paścima kalaśe pūrvā-bhādra-pada adhiṣṭhātrī ajaikapāda ihā gaccha iha
tiṣṭha ajaika-pādāya namaḥ ॥

UTTARA-BHĀDRAPADA NAKṢATRA PŪJĀ— NORTH

ॐ अहिर्बुध्याय विद्महे । प्रतिष्ठापनाय धीमहि । तन्नोऽत्तर-प्रोष्ठपद प्रचोदयात् ॥
om ahirbudhnyāya vidmahe | pratiṣṭhāpanāya dhīmahi | tanno'ttara-proṣṭhapada
pracodayāt ॥

अस्मिन् उत्तर कलशे उत्तराभाद्रपद अधिष्ठात्री अहिर्बुध्य इहा गच्छ इह तिष्ठ अहिर्बुध्य नमः ॥
asmin uttara kalaśe uttarā-bhādra-pada adhiṣṭhātrī ahir-budhnya ihā gaccha iha
tiṣṭha ahirbudhnya namaḥ ॥

REVATĪ NAKṢATRA PŪJĀ — CENTRE

ॐ विश्व-रूपाय विद्महे । पूष्ण-देहाय धीमहि । तन्नो रेवति प्रचोदयात् ॥
om viśva-rūpāya vidmahe | pūṣṇa-dehāya dhīmahi | tanno revati pracodayāt ॥

अस्मिन् मध्य कलशे रेवती अधिष्ठात्री पूषन् इहा गच्छ इह तिष्ठ पूषने नमः ॥
asmin madhya kalaśe revatī adhiṣṭhātrī pūṣan ihā gaccha iha tiṣṭha pūṣane namaḥ

CATURDAŚA YAMA PŪJĀ

❖ On 14 piles of rice from Iśāna to Agni konas invoke the 14 yamas.

ॐ भूर्भुवस्स्वः यमाय नमः, आवाहयामि स्थापयामि । ॐ धर्म-राजाय नमः । ॐ मृत्यवे ० । ॐ
वैवस्वताय ० । ॐ कालाय ० । ॐ सर्व-भूतक्षयाय ० । ॐ औदुम्-बराय ० । ॐ दध्नाय ० । ॐ
नीलाय ० । ॐ वृकोदराय ० । ॐ परमेष्ठिने ० । ॐ चित्राय ० । ॐ छिन्न-गुप्ताय ० ॥
om bhūr-bhuvas-svaḥ yamāya namaḥ, āvāhayāmi sthāpayāmi | om dharma-rājāya
namaḥ | om mṛtyave 0 | om vaivasvatāya 0 | om kālāya 0 | om sarva-bhūtakṣayāya
0 | om audum-barāya 0 | om dadhnāya 0 | om nīlāya 0 | om vṛkodarāya 0 | om
parameṣṭhine 0 | om citrāya 0 | om chitra-guptāya 0 ॥

MṚTYUÑJAYA PŪJĀ — NORTH-EAST

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टि वर्धनम् । ऊर्वारुकम् इव बन्धनान् मृत्योर् मुक्षीय माऽमृतात् ॥
tryambakaṁ yajāmahe sugandhiṁ puṣṭi vardhanam |

ūrvārukam iva bandhanān mṛtyor mukṣīya mā'mrutāt ॥

अस्मिन्कलशे अघोर म्रित्युञ्जय दंष्ट्रा कराल इहा गच्छ इह तिष्ठ अघोर दंष्ट्रा करालाय नमः ॥
asmin kalaśe aghora mṛityuñ-jaya daṁṣṭrā karāla ihā gaccha iha tiṣṭha aghora

damṣtrā karālāya namaḥ ॥

आवाहिताभ्यो सर्वेभ्यो देवताभ्यो नमः ॥ आवाहिता भवत । स्थापिता । सन्निधा भवत । सन्निरुधा भवत । सन्निहिता भवत । अवगुण्ठिता भवत । सुप्रीता भवत । सुप्रसन्ना भवत । स्वागतं स्वागतम् । प्रसीदत प्रसीदत ॥ स्वामिनाः सर्व-जगनाथाः यावात् पूजावसानकम् । तावात् यूयं प्रीति भावेन कुम्भेषु [प्रतिमासु] सन्निधिं कुरुत ॥

āvāhitābhyo sarvebhyo devatābhyo namaḥ ॥ āvāhitā bhavata | sthāpitā | sannidhā bhavata | sannirudhā bhavata | sannihitā bhavata | avaguṇṭhitā bhavata | suprītā bhavata | suprasannā bhavata | svāgatam svāgatam | prasīdata prasīdata ॥ svāmināḥ sarva-jaganāthāḥ yāvāt pūjāvasānakam | tāvāt yūyam prīti bhāvena kumbheṣveṣu [pratimāsu] sannidhiṁ kuruta ॥

आवाहितानां सर्वासां देवतानां रत्न-सिंहासं समर्पयामि - ०। पुष्पैः पूजयामि

āvāhitānām sarvāsām devatānām ratna-simhāsam samarpayāmi – etc. puṣpaiḥ pūjayāmi

ॐ केशवाय नमः । नारायणाय । माधवाय । गोविन्दाय । विष्णवे । मधुसूदनाय । त्रिविक्रमाय । वामनाय । श्रीधराय । हृषिकेशाय । पद्मनाभाय । दामोदराय । सङ्कर्षणाय । वासुदेवाय । प्रद्युम्नाय । अनिरुद्धाय । पुरुषोत्तमाय । अधोक्षजाय । नारसिंहाय । अच्युताय । जनार्दनाय । उपेन्द्राय । हरये । कृष्णाय ॥

om keśavāya namaḥ | nārāyaṇāya | mādhavāya | govindāya | viṣṇave | madhusūdanāya | trivikramāya | vāmanāya | śrīdharāya | hṛṣikeśāya | padmanābhāya | dāmodarāya | saṅkarṣaṇāya | vāsudevāya | pradyumnāya | aniruddhāya | puruṣottamāya | adhokṣajāya | nārasimhāya | acyutāya | janārdanāya | upendrāya | haraye | kṛṣṇāya ॥

ॐ आदित्याय नमः । अग्नये । पशुपतये । अङ्गारकाय । पृथिव्यै । क्षेत्रपालकाय । शुक्राय । इन्द्राण्यै । इन्द्राय । सोमाय । अद्भ्यो । गौर्यै । बुधाय । विष्णवे । नारायणाय । बृहस्पतये । इन्द्राय । मरुत्वते । ब्रह्मणे । शनैश्चराय । प्रजापतये । यमाय । राहवे । गवे । निर्ऋतये । केतवे । ब्रह्मणे । चित्रगुप्ताय

om ādityāya namaḥ | agnaye | paśupataye | aṅgārakāya | pṛthivyai | kṣetrapālākāya | śukrāya | indrāṇyai | indrāya | somāya | adbhyo | gauryai | budhāya | viṣṇave | nārāyaṇāya | bṛhaspataye | indrāya | marutvate | brahmaṇe | śanaīscarāya | prajāpataye | yamāya | rāhave | gave | nirṛtaye | ketave | brahmaṇe | citraguptāya ॥

ॐ धनिष्ठाय नमः । कुजाय । वसवे । शतभिषाय । राहवे । वरुणाय । पूर्व-भद्राय । गुरवे । अज-चराय । उत्तर-भद्राय । सणैश्चराय । अहिर्भुध्याय । रेवत्यै । बुधाय । पूष्णे ॥

om dhaniṣṭhāya namaḥ | kujāya | vasave | śatabhiṣāya | rāhave | varuṇāya | pūrva-bhadrāya | gurave | aja-carāya | uttara-bhadrāya | saṇaiścarāya | ahirbudhnyāya | revatyai | budhāya | pūṣṇe ॥

ॐ यमाय नमः । धर्म-राजाय । मृत्यवे । अन्तकाय । वैवस्वताय । कालाय । सर्व-भूत-क्षयाय

। औदुम्बराय । दध्नाय । नीलाय । परमेष्ठिने । वृकोदराय । चित्राय । चित्र-गुप्ताय नमः ॥

om̐ yamāya namaḥ | dharma-rājāya | mṛtyave | antakāya | vaivasvatāya | kālāya |
sarva-bhūta-kṣayāya | audumbarāya | dadhnāya | nīlāya | parameṣṭhine |
vṛkodarāya | citrāya | citra-guptāya namaḥ ॥

ॐ मृत्युञ्जयाय नमः । ॐ काल्यै नमः । ॐ कराल्यै नमः । ॐ विकराल्यै नमः । ॐ
महोत्करायै नमः । ॐ संहारिन्यै नमः । ॐ दुराधर्षायै नमः । ॐ भीषनायै नमः ॥

om̐ mṛtyuñjayāya namaḥ | om̐ kālyai namaḥ | om̐ karālyai namaḥ | om̐ vikarālyai
namaḥ | om̐ mahot-karāyai namaḥ | om̐ saṁhārinyai namaḥ | om̐ durādharṣāyai
namaḥ | om̐ bhīṣanāyai namaḥ ॥

Uttara-pūjā

Namaskāram

ॐ नमस्ते अस्तु भगवन् विश्वेश्वराय महा-देवाय त्र्यम्बकाय त्रि-पुरान्तकाय त्रिकाग्नि-कालाय
कालाग्नि-रुद्राय नील-कण्ठाय मृत्युञ्जयाय सर्वेश्वराय सदा-शिवाय श्रीमन्-महा-देवाय नमः ॥
om̐ namaste astu bhagavan viśveśvarāya mahā-devāya tryambakāya tri-
purāntakāya trikāgni-kālāya kālāgni-rudrāya nīla-kaṇṭhāya mṛtyuñjayāya
sarveśvarāya sadā-śivāya śrīman-mahā-devāya namaḥ ॥

JAPAM

❖ Touch the kumbhas with the darbha muṣṭi while chanting the following mantras:—

॥ महा-मृत्युञ्जय कवचम् ॥
॥ mahā-mṛtyuñjaya kavacam ॥

Viniyogaḥ — अस्य श्री महा-मृत्युञ्जय कवचस्य श्रीभैरव ऋषिः । गायत्री छन्दः । श्री महा-
मृत्युञ्जयो महा-रुद्रो देवत । ॐ बीजं । जूं शक्तिः । सः कीलकं । हौं इति तत्त्वं । चतुर् वर्ग
साधने मृत्युञ्जय कवच पाठे विनियोगः ॥

asya śrī mahā-mṛtyuñjaya kavacasya śrībhairava ṛṣiḥ | gāyatrī chandaḥ | śrī mahā-
mṛtyuñjayo mahā-rudro devata | om̐ bījaṁ | jūm śaktiḥ | saḥ kīlakam̐ | haum̐ iti
tattvaṁ | catur varga sādhanē mṛtyuñjaya kavaca pāṭhe viniyogaḥ ॥

चन्द्रमण्डल मध्यस्थं रुद्रं भाले विचिन्त्य तम् । तत्रस्थं चिन्तयेत् साध्यं मृत्युं प्राप्तोऽपि जीवति ॥
candra maṇḍala madhyasthaṁ rudraṁ bhāle vicintya tam |
tatrasthaṁ cintayet sādhyam̐ mṛtyum̐ prāpto'pi jīvati ॥ 1 ॥

ॐ जूं सःहौं शिरः पातु देवो मृत्युञ्जयो तव । ॐ श्रीं शिवो ललाटं ते ॐ हौं भ्रुवौ सदा-शिवः
om̐ jūm saḥ haum̐ śiraḥ pātu devo mṛtyuñjayo tava |
om̐ śrīm̐ śivo lalāṭam̐ te om̐ haum̐ bhruvau sadā-śivaḥ ॥ 2 ॥

नील-कण्ठोऽवतान् नेत्रे कपर्दी तेऽवताच्छ्रुती । त्रिलोचनोऽवताद् गण्डौ नासां ते त्रि-पुरान्तकः ॥
nīla-kaṇṭho'vatān netre kapardī te'vatācchrutī |
trilocano'vatād gaṇḍau nāsām̐ te tri-purāntakaḥ ॥ 3 ॥

मुखं पीयूष घट-भृद् ओष्ठौ ते कृत्तिकाम्बरः । हनुं ते हाट केशनो मुखं बटुक भैरवः ॥ ४ ॥

mukhaṁ pīyūṣa ghaṭa-bhr̥d oṣṭhau te kṛttikāmbaraḥ ।
hanuṁ te hāṭa keśano mukhaṁ baṭuka bhairavaḥ ॥ 4 ॥

कन्धरां काल-मथनो गलं गण-प्रियोऽवतु । स्कन्धौ स्कन्द-पिता पातु हस्तौ ते गिरिशोऽवतु ॥ ५ ॥
kandharām kāla-mathano galaṁ gaṇa-priyo'vatu ।
skandhau skanda-pitā pātu hastau te giriśo'vatu ॥ 5 ॥

नखान्ते गिरिजानाथः पायाद्-अङ्गुलि संयुतान् । स्तनौ तारापतिः पातु वक्षः पशुपतिर्- तव ॥
nakhān te girijā-nāthaḥ pāyād-aṅguli saṁyutān ।
stanau tārā-patiḥ pātu vakṣaḥ paśupatiḥ- tava ॥ 6 ॥

कुक्षिं कुबेर-वरदः पाश्वौ ते मार-शासनः । शर्वः पातु तथा नाभिं शूली पृष्ठं तवावतु ॥ ७ ॥
kukṣiṁ kubera-varadaḥ pārśvau te māra-śāsanah ।
śarvaḥ pātu tathā nābhiṁ śūlī pṛṣṭhaṁ tavāvatu ॥ 7 ॥

शिशुं ते शङ्करः पातु गुह्यं गुह्यकवल्लभः । कटिं कालान्तकः पायाद्-ऊरु तेऽन्धक घातकः ॥ ८ ॥
śiśuṁ te śaṅkaraḥ pātu guhyaṁ guhyaka-vallabhaḥ ।
kaṭiṁ kālāntakaḥ pāyād-ūrū te'ndhaka ghātakah ॥ 8 ॥

जागरूकोऽवताज्जानू जङ्घे ते कालभैरवः । गुल्फो पायाज्जटाधारी पादौ मृत्युञ्जयोऽवतु ॥ ९ ॥
jāgarūko'vatāj-jānū jaṅghe te kāla-bhairavaḥ ।
gulpho pāyāj-jaṭadhārī pādau mṛtyuñjayo'vatu ॥ 9 ॥

पादादि मूर्धं पर्यन्तम् अघोरः पातु ते सदा । शिरसः पाद-पर्यन्तं सद्योजातो तवावतु ॥ १० ॥
pādādi mūrdha paryantam aghoraḥ pātu te sadā ।
śirasaḥ pāda-paryantam sadyojāto tavāvatu ॥ 10 ॥

रक्षा-हीनं नाम-हीनं वपुः पात्व मृतेश्वरः । पूर्वं बल-विकरणो दक्षिणे काल-शासनः ॥ ११ ॥
rakṣā-hīnaṁ nāma-hīnaṁ vapuḥ pātva mṛteśvaraḥ ।
pūrve bala-vikaraṇo dakṣiṇe kāla-śāsanah ॥ 11 ॥

पश्चिमे पार्वती-नाथो ह्युत्तरे त्वां मनोन्मनः । ऐशान्याम्-ईश्वरः पायाद्-आग्नेय्याम्-अग्निलोचनः
paścime pārvatī-nātho hyuttare tvāṁ manon-manah ।
aiśānyām-īśvaraḥ pāyād-āgneyyām-agni-locanaḥ ॥ 12 ॥

नैऋत्यां शम्भुर् अय्यान् त्वां वायव्यां वायवाहनः । उर्ध्वे बल-प्रमथनः पाताले परमेश्वरः ॥ १३ ॥
nairṭyām śambhur avyān tvāṁ vāyavyām vāyu-vāhanaḥ ।
urdhve bala-pramathanah pātāle parameśvaraḥ ॥ 13 ॥

दश-दिक्षु सदा पातु महा-मृत्युञ्जयश्च त्वाम् । रणे राज-कुले द्यूते विषमे प्राण-संशये ॥ १४ ॥
daśa-dikṣu sadā pātu mahā-mṛtyuñjayaśca tvām ।
raṇe rāja-kule dyūte viṣame prāṇa-saṁśaye ॥ 14 ॥

पायाद् ॐ जूं महा-रुद्रो देव-देवो दशाक्षरः । प्रभाते पातु त्वां ब्रह्मा मध्याह्ने भैरवोऽवतु ॥ १५ ॥
pāyād om jūṁ mahā-rudro deva-devo daśākṣaraḥ ।
prabhāte pātu tvāṁ brahmā madhyāhne bhairavo'vatu ॥ 15 ॥

सायं सर्वेश्वरः पातु निशायां नित्य-चेतनः । अर्ध-रात्रे महा-देवो निशान्ते त्वां महो-मयः ॥ १६ ॥
sāyam sarveśvaraḥ pātu niśāyām nitya-cetanaḥ ।
ardha-rātre mahā-devo niśānte tvāṁ maho-mayaḥ ॥ 16 ॥

सर्वदा सर्वतःपातु ॐ जूं सः हौं मृत्युञ्जयः । इतीदं कवचं पुण्यं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम् ॥ १७ ॥
sarvadā sarvataḥ pātu om jūṁ saḥ hūṁ mṛtyuñjayaḥ ।
itīdaṁ kavacaṁ puṇyaṁ triṣu lokeṣu dur̥labaṁ ॥ 17 ॥

itīdam kavacam puṇyam triṣu lokeṣu durlabham ॥ 17 ॥

॥ इति श्री रुद्र यामले तन्त्रे श्रीदेवी रहस्ये मृत्युञ्जय कवचं सम्पूर्णम् ॥

॥ iti śrī rudra yāmale tantre śrīdevī rahasye mr̥tyuñjaya kavacam sampūrṇam ॥

HOMA

Agni-mukham

ॐ भूर्भुवस्सुवः मृडा/वरद-नाम अग्निम् आवाहयामि स्थापयामि ।

ॐ मृडा/वरद-नाम अग्नये नमः । सुप्रतिष्ठो वरदो भव ॥

om bhūr-bhuvas-suvaḥ mṛḍā/varada-nāma agnim āvāhayāmi sthāpayāmi ।

om mṛḍā/varada-nāma agnaye namaḥ । supraṭiṣṭho varado bhava ॥

Navagraha Homam

जपा कुसुम सङ्काशं काश्यपेयं महाद्युतिम् । तमोरिं सर्व पापघ्नं प्रणतोऽस्मि दिवाकरम् ॥

japā kusuma saṅkāśaṁ kāśyapeyaṁ mahādyutim ।

tamorim sarva pāpaghnaṁ praṇato 'smi divākaram ॥ 1 ॥

ॐ ह्रां ॐ ह्रौं सः सूर्याय नमस्स्वाहा ॥

om hrām om hraum saḥ sūryāya namas svāhā ॥

दधि शङ्ख तुषाराभं क्सीरोदारणव संभवम् । नमामि शशिनं सोमं शंभोर्-मुकुट भूषणम् ॥ २ ॥

dadhi śaṅkha tuṣārābhaṁ ksīrodārṇava sambhavam ।

namāmi śaśinaṁ somaṁ śambhor-mukuṭa bhūṣaṇam ॥ 2 ॥

ॐ श्रां श्रीं श्रीं सः चन्द्राय नमस्स्वाहा ॥

om śrām śrīm śraum saḥ candrāya namas svāhā ॥

धरणी-गर्भ संभूतं विद्युत् कान्ति समप्रभम् । कुमारं शक्ति हस्तं तं मङ्गलं प्रणमाम्यहम् ॥ ३ ॥

dharāṇī-garbha sambhūtaṁ vidyut kānti samaprabham ।

kumāraṁ śakti hastaṁ taṁ maṅgalaṁ praṇamāmyaham ॥ 3 ॥

ॐ क्रां क्रीं क्रौं सः भौमाय नमस्स्वाहा ॥

om krām krīm kraum saḥ bhaumāya namas svāhā ॥

प्रियङ्गु कलिका श्यामं रूपेणा प्रतिमं बुधम् । सौम्यं सौम्य गुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥

priyaṅgu kalikā śyāmaṁ rūpeṇā pratimaṁ budham ।

saumyaṁ saumya guṇopetaṁ taṁ budhaṁ praṇamāmyaham ॥ 4 ॥

ॐ ब्रां ब्रीं ब्रौं सः बुधाय नमस्स्वाहा ॥

om brām brīm braum saḥ budhāya namas svāhā ॥

देवानाञ्च ऋषीणाञ्च गुरुं काञ्चन सन्निभम् । बुद्धि भूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम् ॥ ५ ॥

devānāñca ṛṣīṇāñca guruṁ kāñcana sannibham ।

buddhi bhūtaṁ trilokeśaṁ taṁ namāmi bṛhaspatim ॥ 5 ॥

ॐ ग्रां ग्रीं ग्रौं सः गुरवे नमस्स्वाहा ॥

om grām grīm graum saḥ gurave namas svāhā ॥

हिम कुन्द मृणालाभं दैत्यानां परमं गुरुम् । सर्वं शास्त्रं प्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥ ६ ॥
 hima kunda mṛṇālābhaṁ daityānāṁ paramaṁ gurum ।
 sarva śāstra pravaktāraṁ bhārgavaṁ praṇamāmyaham ॥ 6 ॥

ॐ द्रां द्रीं द्रौं सः शुक्राय नमस्स्वाहा ॥
 om drām drīm drauṁ saḥ śukrāya namas svāhā ॥

नीलाञ्जन समाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् । छाया मार्तण्ड संभूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥ ७ ॥
 nīlāñjana samābhāsaṁ raviputraṁ yamāgrajam ।
 chāyā mārtanḍa sambhūtaṁ taṁ namāmi śanaiścaram ॥ 7 ॥

ॐ प्रां प्रीं प्रौं सः शनैश्चराय नमस्स्वाहा ॥
 om prām prīm prauṁ saḥ śanaiścārāya namas svāhā ॥

अर्धकायं महा-वीरं चन्द्रादित्य विमर्दनम् । सिंहिका गर्भ संभूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥ ८ ॥
 ardhakāyaṁ mahā-vīraṁ candrāditya vimardanam ।
 śimhikā garbha sambhūtaṁ taṁ rāhuṁ praṇamāmyaham ॥ 8 ॥

ॐ भ्रां बों भ्रौं सः राहवे नमस्स्वाहा ॥
 om bhrām boṁ bhrauṁ saḥ rāhave namas svāhā ॥

पलाश पुष्प सङ्काशं तारका ग्रह मस्तकम् । रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥ ९ ॥
 palāśa puṣpa saṅkāśaṁ tārakā graha mastakam ।
 raudraṁ raudrātmakaṁ ghoraṁ taṁ ketuṁ praṇamāmyaham ॥ 9 ॥

ॐ स्रां स्त्रीं स्त्रौं सः केतवे नमस्स्वाहा ॥
 om srām strīm srauṁ saḥ ketave namas svāhā ॥

❖ offer samit, caru and til to the following nakṣatra gāyatrīs.

ॐ अग्र-नाथाय विद्महे । वसु-प्रिताय धीमहि । तन्नो श्रविष्ठ प्रचोदयात् स्वाहा ॥
 om agra-nāthāya vidmahe । vasu-pritāya dhīmahi । tanno śraviṣṭha pracodayāt
 svāhā ॥

ॐ भेषजाय विद्महे । वरुण देहाय धीमहि । तन्नो शतभिष प्रचोदयात् स्वाहा ॥
 om bheṣajāya vidmahe । varuna dehāya dhīmahi । tanno śatabhiṣa pracodayāt
 svāhā ॥

ॐ तेजस्कराय विद्महे । अजैकपादय धीमहि । तन्नो पूर्व-प्रोष्ठपद प्रचोदयात् स्वाहा ॥
 om tejaskarāya vidmahe । ajaikapādaya dhīmahi । tanno pūrva-proṣṭhapada
 pracodayāt svāhā ॥

ॐ अहिर्बुध्न्याय विद्महे । प्रतिष्ठापनाय धीमहि । तन्नोऽत्तर-प्रोष्ठपद प्रचोदयात् स्वाहा ॥
 om ahirbudhnyāya vidmahe । pratiṣṭhāpanāya dhīmahi । tanno'ttara-proṣṭhapada
 pracodayāt svāhā ॥

ॐ विश्व-रूपाय विद्महे । पूष्ण-देहाय धीमहि । तन्नो रेवति प्रचोदयात् स्वाहा ॥
 om viśva-rūpāya vidmahe । pūṣṇa-dehāya dhīmahi । tanno revati pracodayāt
 svāhā ॥

Yama āhutis

ॐ यमाय स्वाहा । यमाय इदं न मम ॥ धर्मराजाय । मृत्यवे । अन्तकाय । वैवस्वताय ।
कालाय । सर्व-भूत-क्षयाय । औदुम्बराय । दध्नाय । नीलाय । परमेष्ठिने । वृकोदराय ।
चित्राय । चित्र-गुप्ताय ॥

om yamāya svāhā | yamāya idaṁ na mama || dharmarājāya | mṛtyave | antakāya |
vaivasvatāya | kālāya | sarva-bhūta-kṣayāya | audumbarāya | dadhnāya | nīlāya |
parameṣṭhine | vṛkodarāya | citrāya | citra-guptāya ||

❖ offer 108 with the following mantra:—

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टि वर्धनम् । ऊर्वारुकम्-इव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् स्वाहा ॥
tryāmbakaṁ yajāmahe sugandhiṁ puṣṭi vardhanam |
ūrvārukam-iva bandhanān mṛtyor mukṣīya māmṛtāt svāhā ||

मृत्युञ्जय महा-देव त्राहि मां शरणागतम् । जन्म मृत्यु जरा रोगैः पीडितं कर्म-भन्दनैः ॥
mṛtyuñjaya mahā-deva trāhi māṁ śaraṇāgatam |
janma mṛtyu jarā rogaḥ pīḍitaṁ karma-bhandanaiḥ ||

नमश्शिवाय सांबाय हरय परमात्मने । प्रणत-क्लेश नाशय योगिनां पतये नमः ॥
namaś śivāya sāmbāya haraya paramātmāne |
praṇata-kleśa nāśaya yogināṁ pataye namaḥ ||

Uttarāṅgam**Sviṣṭakṛta Āhutiḥ**

ॐ अग्नि-स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये स्विष्टकृते इदं न मम ॥
om agni-sviṣṭakṛte svāhā | agnaye sviṣṭakṛte idaṁ na mama ||

Prāyaścitta Āhutiḥ

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥
pramādāt kurvatāṁ karma prācyavetaḍhvareṣu yat |
smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutiḥ ||

रं अग्नये इदं न मम ॥ raṁ agnaye idaṁ na mama ||

ज्ञातं च यद् अज्ञातं च यदेव वै हुतं मया । न्यूनम् अतिरिक्तञ्च तत् सर्वं क्षम्यतां प्रभो स्वाहा ॥
jñātaṁ ca yad ajñātaṁ ca yadeva vai hutaṁ mayā |
nyūnam atiriktañca tat sarvaṁ kṣamyatāṁ prabho svāhā ||

कर्मणेऽस्य पर-ब्रह्मन्-अयुक्तं विहितञ्च यत् । तच्छान्त्यै यज्ञ-सम्पत्त्यौ व्याहृत्या हूयते विभो ॥
karmaṇe'sya para-brahman-ayuktaṁ vihitañca yat |
tacchāntyai yajña-sampattyau vyāhṛtyā hūyate vibho ||

ॐ भूस्स्वाहा ॥ अग्नये इदं न मम ।
om bhūs-svāhā || agnaye idaṁ na mama |

ॐ भुवस्स्वाहा ॥ वायवे इदं न मम ।
om bhūvas-svāhā || vāyave idaṁ na mama |

ॐ सुवस्स्वाहा ॥ सूर्याय इदं न मम ।

om suvas-svāhā ॥ sūryāya idaṁ na mama ।

ॐ भूर्भुवस्सुवस्स्वाहा ॥ प्रजापतये इदं न मम ॥

om bhūr-bhuvās-suvas-svāhā ॥ prajāpataye idaṁ na mama ॥

Pūrṇāhuti

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य [प्रेतायाह] पञ्चक मध्ये दुर्-मरण दोष निवृत्त्यर्थं कृतस्य पञ्चक शान्ति कर्माङ्गभूत हवनस्य पूर्णा-हूतिं होष्यामि ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ pretasya [pretāyāh] pañcaka madhye dur-marāṇa doṣa nivṛttyartham kṛtasya pañcaka śānti karmāṅgabhūta havanasya pūrṇā-hūtim hoṣyāmi ॥

पूर्णमदः पूर्णम् इदं । पूर्णात् पूर्णम् उदच्यते । पूर्णस्य पूर्णम् आदाय । पूर्णम् एव-अवसिष्याते ॥
pūrṇam adaḥ pūrṇam idaṁ । pūrṇāt pūrṇam udacyate ।
pūrṇasya pūrṇam ādāya । pūrṇam eva-avasiṣyāte ॥

ॐ यज्ञपते पूर्णोभवतु यज्ञ मे हृष्यन्तु यज्ञ-देवताः फलानि सम्यग् यच्छन्तु स्वाहा ॥

om yajñapate pūrṇobhavatu yajña me hr̥ṣyantū yajña-devatāḥ phalāni samyag yacchantū svāhā ॥

Vasodhāra

शतधारं सहस्रधारम् अपरिमितधारं अच्छिद्रम् अक्षयं परमं पवित्र भगवन् अग्नये पुनातु स्वाहा ॥

śata-dhāraṁ sahasra-dhāram aparimita-dhāraṁ acchidram
akṣayaṁ paramaṁ pavitra bhagavan agnaye punātu svāhā ॥

❖ Valedict varuna from the praṇīta pātra, then pour water on the four sides of the kuṇḍa.

Marjanam

पूर्वा दिशि मार्जनं नमः (east) । दक्षिणां दिशि मार्जनं नमः (south) । प्रतीच्यां दिशि मार्जनं नमः (west) । उदीच्यां दिशि मार्जनं नमः (north) । उर्ध्वा दिशि मार्जनं नमः (sprinkle upwards) ॥

pūrvām diśi mārjanam namaḥ (east) । dakṣiṇām diśi mārjanam namaḥ (south) ।
pratīcyām diśi mārjanam namaḥ (west) । udīcyām diśi mārjanam namaḥ (north) ।
urdhvām diśi mārjanam namaḥ (sprinkle upwards) ॥

❖ abhiṣeka from the prokṣaṇi pātra

आपः सुमित्रियाः सन्तु भवन्त्वोषधयो मम । आपो रक्षन्तु मां नित्यम्-आपो नारायणः स्वयम् ॥

āpaḥ sumitriyāḥ santu bhavantvoṣadhayo mama ।

āpo rakṣantu mām nityam-āpo nārāyaṇaḥ svayam ॥

❖ sprinkle a few drops of water in the north-east

ये द्विषन्ति च मां नित्यं यांश्च द्विष्मो नरान् वयम् । आपो दुर्मित्रियास्तेषां सन्तु भक्षन्तु तानपि ॥

ye dviṣanti ca mām nityam yāṁśca dviṣmo narān vayam ।

āpo durmitriyāsteṣām santu bhakṣantu tānapi ॥

बुद्धिं विद्यां बलं मेधां प्रज्ञां श्रद्धां यशः श्रियम् । आरोग्यं तेज आयुष्यं देहि मे हव्यवाहन ॥

buddhim vidyām balaṁ medhām prajñām śraddhām yaśaḥ śriyam ।

ārogyaṃ teja āyusyaṃ dehi me havya-vāhana ॥

Homage to Agni

रुद्र तेज समुद्भूतो वरदो हव्य-वाहनः । अग्निर् वैश्वानरः साक्षात् तस्मै नित्यं नमो नमः ॥

ॐ अग्नये नमः अग्निं आत्मन्युद्वासयामि ॥

rudra teja samudbhūto varado havya-vāhanaḥ ।

agnir vaiśvānaraḥ sāksāt tasmai nityaṃ namo namaḥ ॥

om agnaye namaḥ agnim ātmanyudvāsayāmi ॥

Visarjanam

यज्ञ यज्ञपतिं गच्छ यज्ञं गच्छ हुताशन । स्वां योनिं गच्छ यज्ञेस पूरयास्मन् मनोरथम् ॥

yajña yajñapatiṃ gaccha yajñaṃ gaccha hutāśana ।

svāṃ yoniṃ gaccha yajñesa pūrayāsman manoratham ॥

Tilakam

❖ Collect some ashes from the fire on the sruk and then place tilak on forehead.

शान्तिरस्तु शिवं चास्तु वासवाग्नि प्रसादतः । मरुतां ब्रह्मणश्चैव वसु रुद्र प्रजापतिः ॥

śāntirastu śivaṃ cāstu vāsavāgni prasādataḥ ।

marutāṃ brahmaṇaścaiva vasu rudra prajāpatiḥ ॥

❖ uttarāṅga pūjā

Abhiṣekam

मत्स्य कूर्मो वराहश्च नृसिंहो वामनस् तथा । रामो भार्गव रामस् त्वाम् अभिशिञ्चन्तु वारिणा ॥ १ ॥

matsya kūrmo varāhaśca nṛsiṃho vāmanas tathā ।

rāmo bhārgava rāmas tvām abhiśiñcantu vāriṇā ॥ 1 ॥

इन्द्रोऽग्निः शमनो रक्षो वरुणः पवनस् तथा । धनदश्च महेशानः सिञ्चन्तु त्वां दिगीश्वराः ॥ २ ॥

indro'gniḥ śamano rakṣo varuṇaḥ pavanas tathā ।

dhanadaśca mahesānaḥ siñcantu tvāṃ digīśvarāḥ ॥ 2 ॥

रविस्सोमो मङ्गलश्च बुधो जीवस्सितः शनिः । राहुः केतुः सनक्षत्रा अभिषिञ्चन्तु ते ग्रहाः ॥ ३ ॥

ravis somo maṅgalaśca budho jīvas sitaḥ śaniḥ ।

rāhuḥ ketuḥ sa-nakṣatrā abhiśiñcantu te grahāḥ ॥ 3 ॥

सुरस्त्वाम् अभिषिञ्चन्तु ब्रह्म-विष्णु-महेश्वराः । वासुदेवो जगन्नाथस् तथा सङ्कर्षणो विभुः ।

प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्चैव भवन्तु विजयाय ते ॥ ४ ॥

suras tvām abhiśiñcantu brahma-viṣṇu-maheśvarāḥ ।

vāsudevo jagan-nāthas tathā saṅkarṣano vibhuḥ ।

pradyumnaścāniruddhaścaiva bhavantu vijayāya te ॥ 4 ॥

आखण्डलो-ग्निर्भगवान् यमो वै निर्ऋति तथा । वरुणः पवनश्चैव धनाध्यक्षस्तथा शिवः ॥ ५ ॥

ākhaṇḍalo-gnir bhagavān yamo vai nirṛti tathā ।

varuṇaḥ pavanaścaiva dhanādhyakṣas tathā śivaḥ ॥ 5 ॥

ब्रह्मणा सहित शेषाः दिक्पालाः पान्तु वस् सदा । कीर्तिर्लक्ष्मीर्धृतिर्मेधा पुष्टिः श्रद्धा क्रिया मतिः ॥ ६ ॥

brahmaṇā sahita śeṣāḥ dikpālāḥ pāntu vas sadā ।

kīrtir lakṣmīr dhṛtir medhā puṣṭiḥ śraddhā kriyā matiḥ ॥ 6 ॥

बुद्धिर्लज्जा वपुश्शान्तिः कान्तिस्तुष्टिश्च मातरः । एतास्त्वां अभिषिञ्चन्तु देवपत्न्यः समागताः ॥ ७ ॥

buddhir lajjā vapus śāntiḥ kāntis tuṣṭiśca mātaraḥ ।
etās tvām abhiṣiñcantu devapatnyaḥ samāgatāḥ ॥ 7 ॥

आदित्यश्-चन्द्रमा भौमो बुध जीव सितार्कजाः । ग्रहा त्वाम् अभिषिञ्चन्तु राहुः केतुश्च तर्पिताः ॥ ८ ॥

ādityaś-candramā bhaumo budha jīva sitārkajāḥ ।
grahā tvām abhiṣiñcantu rāhuḥ ketuśca tarpitāḥ ॥ 8 ॥

देव-दानव गन्धर्वा यक्ष राक्षस पन्नगाः । ऋषया मुनयो गावो देव-मातर एव च ॥ ९ ॥

deva-dānava gandharvā yakṣa rākṣasa pannagāḥ ।
ṛṣayā munayo gāvo deva-mātara eva ca ॥ 9 ॥

देव-पत्न्यो द्रुमा नागा दैत्याश्चाप्सरसां गणाः । अस्त्राणि सर्व शस्त्राणि राजानो वाहनानि च ॥ १० ॥

deva-patnyo drumā nāgā daityāścāpsarasām gaṇāḥ ।
astrāṇi sarva śastrāṇi rājāno vāhanani ca ॥ 10 ॥

औषधानि च रत्नानि कालस्या वयवाश्च ये । सरितः सागराश् शैलास् तीर्थानि जलदा नदाः ।

एते त्वाम् अभिसिञ्चन्तु सर्व कामार्थ सिद्धये ॥ ११ ॥

auśadhāni ca ratnāni kālasyā vayavāśca ye ।
saritaḥ sāgarāś śailās tīrthāni jaladā nadāḥ ।
ete tvām abhiṣiñcantu sarva kāmārtha siddhaye ॥ 11 ॥

Āśirvadam

श्री महभ्यो नमः ! स्वस्ति मन्त्रार्थाः सत्यास् सफलास् सन्तु इति भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥ १ ॥

śrī mahabhyo namaḥ ! svasti mantrārthāḥ satyās saphalās santu iti bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 1 ॥

Reverend sirs! With your blessing may all the mantras that have been recited yield their stated rewards.

अस्य मुहूर्तः सुमुहूर्तो भूयाद् इति भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥ २ ॥

asya muhūrtaḥ sumuhūrto bhūyād iti bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 2 ॥

Reverend sirs! With your blessing may this moment be considered as most auspicious.

तल्-लग्न अपेक्षया आदित्यादि नवानां ग्रहानाम् आनुकूल्यं भूयाद् इति भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥

tal-lagna apekṣayā ādityādi navānām grahānām ānukūlyam bhūyād iti bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 3 ॥

With your blessing in spite of the ascendant sign, may all the Planets be well disposed.

ये ये ग्रहाः शुभेतर-स्थानेषु स्थिताः तेषां ग्रहाणां शुभ स्थान फल अवाप्तिर्-अस्विति भूयाद् इति भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥ ३ ॥

ye ye grahāḥ śubhetara-sthāneṣu sthitāḥ teṣām grahāṇām śubha sthāna phala avāptir-asviti bhūyād iti bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 3 ॥

May all those planets situated in inauspicious houses yield the rewards of their positive states.

ये ये ग्रहाः शुभ-स्थानेषु स्थिताः तेषां ग्रहाणाम् अतिशयेन एकादश शुभ स्थान फल अवाप्तिर्-अस्विति

भूयाद् इति भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥ ४ ॥

ye ye grahāḥ śubha-sthāneṣu sthitāḥ teṣāṃ grahāṇām atīśayena ekādaśa śubha
sthāna phala avāptir-asviti bhūyād iti bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 4 ॥

May all those planets situated in auspicious houses yield the greatest rewards of the 11th house position.

अनयोः दम्पत्योः [सर्वेषां सह-कुटुम्बानाम्] वेदोक्तं दीर्घं आयुष्यं भूयाद् इति भवन्तो महान्तो
अनुगृह्णन्तु ॥ ५ ॥

anayoḥ dāmpatyoḥ [sarveṣāṃ saha-kuṭumbānām] vedoktaṃ dīrghaṃ āyuṣyaṃ
bhūyād iti bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 5 ॥

May everyone and their families obtain the longevity that is mentioned in the Vedas.

अनयोः दम्पत्योः [सर्वेषां सह-कुटुम्बानाम्] गृहे वसतां द्विपदां चतुष्पदां नीरोग शतायुषं भूयादिति
भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥ ६ ॥

anayoḥ dāmpatyoḥ [sarveṣāṃ saha-kuṭumbānām] gṛhe vasatāṃ dvipadāṃ
catuspadāṃ nīroga śatāyuṣaṃ bhūyāditi bhavanto mahānto anugrḥṇantu ॥ 6 ॥

May all those who dwell in the house of this couple; both human and animal be free from disease and have long life.

अनयोः दम्पत्योः [सर्वेषां सह-कुटुम्बानाम्] क्षेम स्थैर्यं धैर्यं सौर्यं वीर्यं विजय आयुर् आरोग्य ऐश्वर्यं
अभिवृद्धिः भूयाद् इति भवन्तो महान्तो अनुगृह्णन्तु ॥ ७ ॥

anayoḥ dāmpatyoḥ [sarveṣāṃ saha-kuṭumbānām] kṣema sthairyā dhairyā sauryā
vīryā vijaya āyur ārogyā aiśvarya abhivṛddhiḥ bhūyād iti bhavanto mahānto
anugrḥṇantu ॥ 7 ॥

May this couple (everyone) always enjoy increase of wellbeing, security, steadfastness, courage, energy, victory, longevity, health and prosperity.

NĀRĀYAṆA BALI PRAYOGA (According to Garuḍa Purāṇa)

1. Yajña Ārambha

2. Vighneśvara Pūjā

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । श्रि गोविन्द गोविन्द गोविन्द, भगवद् आज्ञया भगवत् कैङ्कर्य रूपेण अस्मिन् नारायण बलि कर्मणि निर्विघ्नेन परिसमाप्ति-अर्थ आदौ विघ्नेश्वर पूजनं करिष्ये ।

hariḥ om tat sat । śri govinda govinda govinda, bhagavad ājñayā bhagavat kaiṅkarya rupeṇa, asmin nārāyaṇa bali karmani nirvighnena pari-samāpti-arthaṁ ādau vighneśvara pūjanam kariṣye.

Hari Om, tat sat. Govinda x 3 with the permission of the Supreme Godhead, as service to Him alone, in order that this requiem rite of Narayana Bali may be completed without interruption, I now offer worship to Vighnesha.

3. Prāyaścitta Saṅkalpaḥ

Saṅkalpaḥ — ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य अकृत स्नान मरण, अशौच मरण, हरि नाम उच्छार वर्जित मरण, पञ्च गव्य रहित, विकल्प हृदय, अधर्म धर्म चिन्तन, अभावभाव, क्रिय कर्म रहित, शृङ्गि दोष परिहार अर्थम्, महा पातक तत् समान वर्जितानाम्, लघु पापानां आसुर अवस्थायाम्, क्रिय लोप उत्पन्न परदेश पर गृहे मरण/दक्षिण अयने/पञ्चके/यामल योगे/रात्रौ/कृष्ण पक्षे/गुरु हीन, तुलसि, तिल, सर्शप, गोपिचन्दन, गङ्गोदक, स्नान रहित, पर अग्नि दाहे, मुखे आज्य हुति रहित, कीट पतङ्ग पक्षि चिता मध्ये ज्वलित आदि दोष परिहार अर्थ, कुगति निवारण अर्थम्, उत्तम लोक अवाह्य अर्थम्, नारायण बलि अधिकार सिद्धि अर्थम्, कृच्छ्र प्रतिनिधि यथा शक्त्या _____ नाम देवताय/मन्दिराय/सम्स्थाय इदं हिरण्यं अहं सम्प्रददे ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ pretasya akṛta snāna maraṇa, aśauca maraṇa, hari nāma ucchāra varjita maraṇa, pañca gavya rahita, vikalpa hṛdaya, adharma dharma cintana, abhāvabhāva, kriya karma rahita, śṅgi doṣa parihāra artham, mahā pātaka tat samāna varjitānām, laghu pāpānām āsura avasthāyām, kriya lopa utpanna paradeśa para gṛhe maraṇa/dakṣiṇa ayane/pañcake/yāmala yoge/rātrau/kṛṣṇa pakṣe/guru hīna, tulasi, tila, sarśapa, gopicandana, gaṅgodaka, snāna rahita, para agni dāhe, mukhe ājya huti rahita, kīṭa pataṅga pakṣi citā madhye jvalita ādi doṣa parihāra artham, kugati nivāraṇa artham, uttama loka avāhya artham, nārāyaṇa bali adhikāra siddhi artham, kṛcchra pratinidhi yathā śaktyā _____ nāma devatāya/mandirāya/samsthāya idam hiraṇyam aham sampradade ॥

Om today I perform atonement for the deceased ..... who has died without the ritual bath, in an impure manner, without recitation of the name of Hari, without having taken pancha-gavya, as an agnostic, confused about dharma, thinking the unreal to be real, who lived devoid of ritual, in order to remove evil influences, for the remission of major sins as well as minor sins committed in a state of self-absorption; having died without the final rites, in a strange place, or during the Southern solstice, or during the five inauspicious days, or during the conjunction of yamala, or during the night, during the dark fortnight, without a spiritual preceptor, without tulasi leaves, sesame seeds, mustard seeds, sandal paste, Ganges water, without sanctifying bath, cremated in

unconsecrated fire, devoid of the oblations of ghee in the mouth, for the atonement of all faults like inadvertent burning of creatures in funeral pyre, in order to prevent the deceased taking an infernal birth, in order to aid the deceased to attain a supernal realm, in order to obtain the right to perform this Narayana Bali rite, according to my ability I give this donation to the deity/temple or institute of ..... in lieu of the krachra penance.

4. Nārāyaṇa Bali Saṅkalpaḥ

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत्, गोविन्द गोविन्द गोविन्द अद्य कश्यप गोत्रस्य _____
 प्रेतस्य- १। शृङ्गि २। दंष्ट्रे नखि ३। शस्त्र घात ४। सर्प दस्त ५। गज दन्त हत ६। जल मग्न ७।
 कण्ट-गृहण ८। विष-भक्षण ९। अग्नि-दग्ध १०। आत्म घात ११। चण्डाल हस्त मरण १२। चौर
 मारित १३। शत्रु मारित १४। म्लेच्छादि मारित १५। अष्ट-शल्य मरण १६। बन्दि-गृहे पाश-मरण
 १७। वृक्षारोहण १८। पार्वत आरोहण १९। शकटादि-हत २०। कुष्ठ व्याधि मरण २१। महारोग
 प्रपीडित २२। क्षय व्याधि मरण २३। मांसार्बुद व्याधि मरण २४। अपस्मार रोगादि मरण २५।
 अनेक दुष्ट मरण -

hariḥ om tat sat, govinda govinda govinda adya kaśyapa gotrasya _____
 pretasya- 1. śṅgi 2. daṅṣṭre nakhi 3. śastra ghāta 4. sarpa dasta 5. gaja danta hatta
 6. jala magna 7. kaṅṭa-gr̥haṇa 8. viṣa-bhakṣana 9. agni-dagdha 10. ātma ghāta 11.
 caṅḍāla hasta maraṇa 12. caura mārīta 13. śatru mārīta 14. mlecchādi mārīta 15.
 aṣṭa-śalya maraṇa 16. bandi-gr̥he pāśa-maraṇa 17. vṛkṣārohaṇa 18. pārvata
 ārohaṇa 19. śakaṭādi-hatta 20. kuṣṭa vyādhi maraṇa 21. mahāroga prapīḍita 22.
 kṣaya vyādhi maraṇa 23. māṁsārbuda vyādhi maraṇa 24. apasmāra rogādi maraṇa
 25. aneka duṣṭa maraṇa -

hari om tat sat, govinda govinda govinda, today I perform the Narayana Bali requiem rite in order to invoke the Grace of God for the upliftment, atonement and redemption of ..... belonging to the clan of ..... who died by [was killed by] 1. horned animals, 2. clawed animals, 3. by weapons, 4. snake bite, 5. by an elephant, 6. drowning, 7. choking, 8. from poison, 9. from burns, 10. from suicide, 11. murdered by wicked person, 12. murdered by robbers, 13. killed by his enemies, 14. killed by barbarians (non-aryans), 15. died from surgery, 16. from being hanged in gaol, 17. a fall from a tree, 18. fall from a mountain, 19. killed in a road accident, 20. died from leprosy, 21. from a great disease, 22. from consumption (AIDS), 23. from cancer, 24. from epilepsy, 25. from many unfortunate causes,

— may he/she obtain a better rebirth [or birth in the realm of Vishnu].

दुर्मरण जनित दोष निवृत्ति अर्थ, भगवद् कृपा कटाक्ष सिद्ध्यर्थम्, अस्य प्रेत प्रेतत्व विमोक्षणार्थम्,
 पुनर्सुजन्म प्राप्ति अर्थ [विष्णु लोक प्राप्ति अर्थ] नारायण बलि कर्म करिष्ये ॥

durmaraṇa janita doṣa nivṛtti arthaṁ, bhagavad kṛpā kaṭākṣa siddhyartham, asya
 preta pretatva vimokṣanāṛtham, punar sujanma prāpti arthaṁ [viṣṇu loka prāpti
 arthaṁ] nārāyaṇa bali karma kariṣye ॥

तदङ्गत्वेन स्थल, जल, यागोपकरण शुद्ध्यर्थ शरीर शुद्ध्यर्थ आत्मा शुद्ध्यर्थ पुण्याह वाचन कर्म
 करिष्ये ॥

tadaṅgatvena sthala, jala, yāgopakarāṇa śuddhyerthaṁ śarīra śuddhyerthaṁ ātmā
 śuddhyerthaṁ puṇyāha vācana karma kariṣye ॥

As a preliminary to this rite I now perform the ritual of sanctification of the site, the water, the appurtenances of the ritual, the physical body and the mind.

5. **Punyāha Vācanam** — page 38

ॐ शत-धारं ॐ सहस्रधारं, अपरिमितधारं अच्छिद्रम् अनन्तम् अपरिमित अरिष्टम् अच्युतम्
अक्षयन् परमं पवित्रं भगवान् वासुदेवः पुनातु।

om śata-dhāraṁ om sahasradhāraṁ, aparimitadhāraṁ acchidram anantam
aparimita ariṣṭam acyutam akṣayan paramaṁ pavitraṁ bhagavān vāsudevaḥ
punātu.

- ❖ sprinkle everything with the following mantra;

स्थानानि देसानि सहस्र-बाहो वरेण्य नामा विरजांसि नामा ।

तेभ्यो नमस्ते मधुसूधनाय तत्राभिमानं सह रक्ष सन्तु ॐ ॥

sthānāni desāni sahasra-bāho vareṇya nāmā virajāṁsi nāmā ।

tebhya namaste madhusūdhanāya tatrābhimānaṁ saha rakṣa santu om ॥

6. **Invocation of Satyeṣa (Nārāyaṇa).**

- ❖ Spread a white cloth to the east of the altar, draw a lotus with 8 petals. Establish a kalāśa in the center and invoke the eight śaktis in areca nuts in a clockwise manner starting in the east.

ॐ रुक्मिणी इहागच्छ इहातिष्ठ । रुक्मिणीं स्थापयामि

ॐ सत्यभामे इहागच्छ इहातिष्ठ । सत्यभामां ० ॥

ॐ जाम्बवती इहागच्छ इहातिष्ठ । जाम्बवतीं ० ॥

ॐ नाग्नजिती इहागच्छ इहातिष्ठ । नाग्नजितीं ० ॥

ॐ कालिन्दी इहागच्छ इहातिष्ठ । कालिन्दीं ० ॥

ॐ मित्रविन्दे इहागच्छ इहातिष्ठ । मित्रविन्दां ० ॥

ॐ लक्ष्मणे इहागच्छ इहातिष्ठ । लक्ष्मणां ० ॥

ॐ कैकेयी इहागच्छ इहातिष्ठ । कैकेयीं ० ॥

om rukmiṇī ihāgaccha ihātiṣṭha । rukmiṇīm sthāpayāmi

om satyabhāme ihāgaccha ihātiṣṭha । satyabhāmām ० ॥

om jāmbavatī ihāgaccha ihātiṣṭha । jāmbavatīm ० ॥

om nāgnajitī ihāgaccha ihātiṣṭha । nāgnajitīm ० ॥

om kālindī ihāgaccha ihātiṣṭha । kālindīm ० ॥

om mitravinde ihāgaccha ihātiṣṭha । mitravindām ० ॥

om lakṣmaṇe ihāgaccha ihātiṣṭha । lakṣmaṇām ० ॥

om kaikeyī ihāgaccha ihātiṣṭha । kaikeyīm ० ॥

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य _____ दुर्मरण निमित्त नारायण
बलि कर्माङ्ग भूतं सत्येश पूजनं करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrasya _____ pretasya _____ durmaraṇa nimitta nārāyaṇa
bali karmāṅga bhūtaṁ satyeśa pūjanaṁ kariṣye ॥

Today as an adjunct to the rite of Narayana Bali being performed for ..... of the clan of ..... who died by ..... I am now performing the worship of Narayana.

❖ Face the east and invoke Śrīman Nārāyaṇa.

शान्ताकारं भुजग-शयनं पद्म-नाभं सुरेशं विश्वाधारं गगन-सदृशं मेघ-वर्णं शुभाङ्गम् ।
लक्ष्मी-कान्तं कमल-नयनं योगिभिर्ध्यान-गंयं वन्दे विष्णुं भव-भय-हरं सर्व-लोकैकनाथम् ॥

śāntākāraṁ bhujaga-śayanaṁ padma-nābhaṁ sureśaṁ
viśvādhāraṁ gagana-sadr̥śaṁ megha-varṇaṁ śubhāṅgam ।
lakṣmī-kāntaṁ kamala-nayanaṁ yogibhir-dhyāna-gaṁyaṁ
vande viṣṇuṁ bhava-bhaya-haraṁ sarva-lokaikanātham ॥

ॐ भूः पुरुषं आवाहयामि । ॐ भुवः पुरुषं आवाहयामि ।

ॐ सुवः पुरुषं आवाहयामि । ॐ भूर्भुवस्सुवः पुरुषं आवाहयामि ॥

om bhūḥ puruṣaṁ āvāhayāmi ।
om bhuvaḥ puruṣaṁ āvāhayāmi ।
om suvaḥ puruṣaṁ āvāhayāmi ।
om bhūr bhuvā suvaḥ puruṣaṁ āvāhayāmi ।

उर्व्या क्षीर समुद्रेऽस्मिन् व्योम्न सत्ये च संस्थिता । अत्रत्वं सत्यया सार्द्धं सत्येश भव सन्निधौ ॥
urvyā kṣīra samudre'smin vyomna satye ca saṁsthitā ।

atratvaṁ satyayā sārddhaṁ satyeśa bhava sannidhau ॥

ॐ अष्टौ-शक्ति सहिताय सत्येशाय नमः आवाहयामि ॥

om aṣṭau-śakti sahitāya satyeśāya namaḥ āvāhayāmi ॥

I pay my obeisance to the Lord of Truth along with His eight rays of energy. I invoke Him from the transcendental realm to be present here along with His other half.

सोम सूर्याग्नि संकाशं पद्म मुष्ठा दलान्वितम् । आसनं गृहाण सत्येश त्रैलोक्य स्थितिकारणम् ॥
soma sūryāgni saṁkāśaṁ padma muṣṭha dalānvitam ।

āśanaṁ gṛhāṇa satyeśa trailokya sthiti-kāraṇam ॥

ॐ अष्टौ-शक्ति सहिताय सत्येशाय आसनं समर्पयामि ॥

om aṣṭau-śakti sahitāya satyeśāya āśanaṁ samarpayāmi

I offer this seat to the Supreme Lord the Preserver of the Universe; who carries the Lotus of Purity in His hand, who is as refulgent as the Moon, Sun and Fire.

रत्नाभरण सर्वाङ्गं सर्व देव नमस्कृतं । पाद्यं गृहाण देवेश गन्ध पुष्पाक्षितैर्-युतम् ॥

पादयोः पाद्यं समर्पयामि ॥

ratnābharāṇa sarvāṅgaṁ sarva deva namaskṛtaṁ ।

pādyam gṛhāṇa deveśa gandha puṣpākṣitair-yutam ॥

pādayoḥ pādyam samarpayāmi ॥

I offer this water mixed with flowers and scents, for washing the feet of the Supreme Lord, who is bedecked with jewels and ornaments, and adored by all the devas.

सत्येश सुख भूमिष्ठ सत्येश सुखदायक । सत्येश सत्यया युक्तं गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तुते ॥

हस्तयोर् अर्घ्यं समर्पयामि ॥

satyeśa sukha bhūmiṣṭha satyeśa sukhadāyaka |
satyeśa satyayā yuktaṃ gr̥hāṅārghyaṃ namo'stute ||

hastayor arghyaṃ samarpayāmi ||

I offer this libation for the Hands of the Supreme Lord united with Truth, who is established in the ground of happiness, who is the Giver of the Supreme Bliss. 43

गङ्गाजल समानीतं सुवर्ण कलशे स्थितम् । गृहाणाचमनं देव त्रैलोक्यस्या पिपावनम् ॥
आचमनं समर्पयामि ॥

gaṅgājala samānītaṃ suvarṇa kalaśe sthitam |
gr̥hāṅācamanaṃ deva trailokyasyā pipāvanam ||

ācamanaṃ samarpayāmi ||

I offer this water to the Supreme Lord for rinsing the mouth, it is equal to the water of the Ganges brought in golden pitchers, O Lord please quench the spiritual thirst of the entire Universe.

क्षीर सागर कल्लोलैः स्नाहि पाप-निषूदन । पाहि मा भूत भव्येश शीतेन जल विन्दुना ॥
स्नानार्थं जलं समर्पयामि ॥

kṣīra sāgara kallolaiḥ snāhi pāpa-niṣūdana |
pāhi mā bhūta bhavyeśa śītena jala vindunā ||

snānārthaṃ jalaṃ samarpayāmi ||

I offer this bath to the Supreme Lord, who bathes Himself in the Causal Waters of Time, who is the Redeemer of sins, O Lord of Existence, save me from drowning in this ocean of materialism.

हरस्व सर्वं दुरितं येनाहं वेष्टितोहरे । वस्त्रेणानेन शूत्रेण सत्येश कुरु वाञ्छितम् ॥
वस्त्रं समर्पयामि ॥

harasva sarva duritaṃ yenāhaṃ veṣṭitohare |
vastreṇānena śūtreṇa satyeśa kuru vāñchitam ||

vastraṃ samarpayāmi ||

I offer this radiant garment to garb Thee O Lord, O Saviour, please accept it and remove all the negativity which surrounds me.

यज्ञेयोगे तथा साङ्ख्ये पवित्रस्त्वं सदोच्यसे । यज्ञोपवीत दानेन कुरु मां सर्व पावनम् ॥
यज्ञोपवीतं समर्पयामि ॥

yajñeyoge tathā sāṅkhye pavitras tvaṃ sadocyase |
yajñopavīta dānena kuru māṃ sarva pāvanam ||

yajñopavītaṃ samarpayāmi ||

The Pure Spiritual knowledge taught by Thee consists of Sacrifice, Communion, and Discernment, by this offering of a sacred thread please grant me spiritual purity.

सुगन्धं चन्दनं दिव्यं केशरागुरु संयुतम् विलेपनं सुरश्रेष्ठ सर्व पाप हरो भव ॥
चन्दनं समर्पयामि ॥

sugandhaṃ candanaṃ divyaṃ keśarāguru saṃyutam
vilepanaṃ suraśreṣṭha sarva pāpa haro bhava ||

candanaṃ samarpayāmi ||

I offer to Thee, this divine scented sandal paste for anointing, O Lord, who art the Supreme Godhead, Please have mercy and forgive all my sins

सत्यनामं नमस्तुभ्यं मूर्तामूर्त स्वरूपिणे । वासुदेव नृसिंहाख्यं कपिलादित्य भूधरः ॥
 सङ्कर्षण महावीर प्रद्युम्नामित विक्रम । अनिरुद्धेश गोविन्द शार्ङ्गशक्ति नमोस्तुते ॥
 वराह युत यज्ञेश लक्ष्मी कान्तमृतेश्वर । पुत्र पौत्र प्रदस्त्वं च पाप शत्रो निरञ्जन ॥
 पुष्प मालिकां समर्पयामि ॥

satyanāmaṁ namastubhyaṁ mūrtāmūrta svarūpiṇe ।
 vāsudeva nṛsimhākhyam kapilāditya bhūdharaḥ ॥
 saṅkarṣaṇa mahāvīra pradyumnāmita vikrama ।
 aniruddheśa govinda śārṅgaśakti namostute ॥
 varāha yuta yajñeśa lakṣmī kāntamṛteśvara ।
 putra pautra pradastvaṁ ca pāpa śatro nirañjana ॥

puṣpa mālikāṁ samarpayāmi ॥

Salutations to Thee, O Supreme Truth, being with and without form. Thou art known as Vasudeva, Narasimha, Kapila, the Divine Sun and Supporter of the world. Thou art the One who withdraws the Universe, the Omnipotent One, Pradyumna, who can never be vanquished. Thou art Aniruddha the Lord of the Universe who wields the bow saranga, salutations to Thee O Govinda! Thou art the Lord of Sacrifice, the very Form of Sacrifice, the Lover of Lakshmi and the Supreme Lord of Immortality, Thou art the giver of all material joys as well as the Destroyer of our internal enemies in the form of inclination to sin. O Lord I offer Thee this garland.

शक्ति वृन्द युतो देव पूजा धूपं सुरेश्वर । गृहाणत्व तु सत्येश सत्ययासह रक्ष माम् ॥
 धूपं समर्पयामि ॥

śakti vṛnda yuto deva pūjā dhūpaṁ sureśvara ।
 grhāṇartva tu satyeśa satyayāsaha rakṣa mām ॥

dhūpaṁ samarpayāmi ॥

I Offer this incense to Thee O Lord of Truth, Thou art the Omnipotent Divine Godhead, the Supreme Lord, please accept it and protect me with the Supreme Truth.

ज्योतीरूपम् अरूपं त्वां वदन्ति मुनि पुङ्गवाः । ज्योतिर्मध्ये स्थितो देव दीपं गृहाण नमोऽस्तुते ॥
 दीपं दर्शयामि ॥

jyotīrūpam arūpaṁ tvāṁ vadanti muni puṅgavāḥ ।
 jyotir madhye sthito deva dīpaṁ grhāṇa namo'stute ॥

dīpaṁ darśayāmi ॥

O Lord, Thy form is that of the Supreme Light, while yet transcending all forms, thus the sages the best of men have taught, Thou dwellest in the midst of Light please accept this offering of light.

त्राता त्वम् एव सत्येश सत्यता सह चिनयसे । गृहाण देव देवेश मम नैवेद्यम् उत्तमम् ॥
 नैवेद्यं निवेदयामि ॥

trātā tvam eva satyeśa satyatā saha cinayase ।
 grhāṇa deva deveśa mama naivedyam uttamam ॥

naivedyam nivedayāmi ॥

O Lord of Truth! Thou art our Savior and Redeemer in truth, please accept this offering of food O Supreme Lord, God of gods.

नारायण नमस्तेऽस्तु वासुदेव नमो नमः । त्रैलोक्य जगदाधार त्राहि मां मधुसूदन ॥
 नमस्कारं समर्पयामि ॥

nārāyaṇa namaste'stu vāsudeva namo namaḥ |
trailokya jagadādhāra trāhi mām madhusūdana ||

namaskāraṁ samarpayāmi ||

O Narayana! salutations to Thee, O Krishna! salutations again and again. Thou art the Support of the entire Universe, protect me! O Destroyer of Evil! I offer Thee my obeisance.

नारायण सुराधीश पुराण पुरुषोत्तम । पापोपशमनार्थाय प्रीत्यर्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
प्रदक्षिणां समर्पयामि ॥

nārāyaṇa surādhīśa purāṇa puruṣottama |
pāpopaśamanārthāya prītyarthaṁ pratigr̥hyatām ||

pradakṣiṇāṁ samarpayāmi ||

O Narayana, The Ancient One, the Lord of all divine potencies, the Supreme Person, I beseech Thee for the remission of all sins. Please accept my worship and prayers.

अनेक जन्म संभूतं पापं चैव सुरेश्वर । मया दत्तार्घ्यं दानेन भुक्ति मुक्ति प्रदो भव ॥
अर्घ्यं समर्पयामि ॥

aneka janma sambhūtaṁ pāpaṁ caiva sureśvara |
mayā dattārghya dānena bhukti mukti prado bhava ||

arghyaṁ samarpayāmi ||

I have taken countless births and sinned so many times O Supreme Lord, please accept this libation and grant me happiness in this world and Final Liberation.

चन्द्रादित्यौ च धरणी विद्युद् अग्नी साथैव च । त्वमेव सर्व ज्योतीषि निराजनं प्रतिगृह्यताम् ॥
कर्पूर हारति समर्पयामि ॥

candrādityau ca dharaṇī vidyud agnī sāthaiva ca |
tvameva sarva jyotīṣi nirājanaṁ pratigr̥hyatām ||

karpūra hāraṭi samarpayāmi ||

Thou art the Supreme Light of Lights, Thou art the light of the Sun and the Moon, of lightening in the sky and fire upon earth, please accept this offering of light.

Prārthana

अग्नि रुद्रेश गोविन्द विष्णो चक्रिन् नमोऽस्तुते । पूजां गृहाण देवेश प्रीयतां गरुड-ध्वज ॥

agni rudreśa govinda viṣṇo cakrin namo'stute |
pūjāṁ gr̥hāṇa deveśa prīyatāṁ garuḍa-dhvaja ||

Thou art the Divine Light, the Withdrawer of Creation, the Preserver who turns the Wheel of Time, salutations to Thee. Please accept my simple worship and be gracious, O Lord of hosts, Bearer of the Garuda Pennant.

अपराध सहस्राणि लक्ष कोटि युतनि च । नश्यन्ति तत् क्षणात् पापं सत्येशस्य च पूजनात् ॥

aparādha sahasrāṇi lakṣa koṭi yutani ca |
naśyanti tat kṣaṇāt pāpaṁ satyeśasya ca pūjanāt ||

The innumerable sins committed in a myriad of births, along with all their reactions, can be destroyed in one second by the Grace obtained from the worship of the Supreme Lord of Truth.

ॐ सत्येश संस्थितं राजन्पूजां काले सदैव हि । क्षीरोदपाथे चन्द्रस्थ पद्म कार्णिक संस्थितम् ।
पद्म कौमोदकी शङ्ख चक्राण्यस्त्राणि धारिणम् ॥ प्रार्थना पूर्वक नमस्कारं समर्पयामि ॥

om satyeśa samsthitam rājan pūjām kāle sadaiva hi |
 kṣīrodapāthe candrastha padma kārṇika samsthitam |
 padma kaumodakī śaṅkha cakrāṅyastrāṇi dhāriṇam ||
 prārthanā pūrvaka namaskāram samarpayāmi ||

O Lord of Truth, I invoke Thee as a monarch and I offer Thee this worship, Thou art Transcendent and dwellest upon the Lotus of Purity, in Moon of the mind, upon the Ocean of Time. Thou holdest in Thy hands the Lotus of spiritual unfoldment, the mace of Righteousness & Justice, the Conch of proclamation and the Wheel of Time & Transmigration. I offer Thee my prayers and obeisance.

7. Tarpanam - Libations.

The water for tarpanam consists of sesame, barley, milk, tulasi, and sarva oshadhayah and is offered with a conch shell.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् । गोविन्द गोविन्द गोविन्द । अद्य कश्यप गोत्रस्य _____
 प्रेतस्य दुर्मरण निमित्तक नारायण बलि पूर्वाङ्ग भूतं, पर लोके महा तृष्णा निवारण अर्थ वैष्णवी
 सूक्तैः विष्णो तर्पणम् अहं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat | govinda govinda govinda | adya kaśyapa gotrasya _____
 pretasya durmaraṇa nimittaka nārāyaṇa bali pūrvāṅga bhūtam, para loke mahā
 tṛṣṇā nivāraṇa artham vaiṣṇavī sūktaiḥ viṣṇo tarpaṇam aham kariṣye ||

Now, as an ancillary procedure to the Narayana Bali rite, in order to quench the (spiritual) thirst of the deceased named ..... of the clan of ..... I now offer libations with the various Vaishnava (Vaidika) hymns.

- ❖ Perform tarpana with the vaishnava suktas followed by the 12 names according to time and place. After each verse repeat the following while pouring the libation;

“ओं नमो नारायणाय । प्रेतस्य मोक्षार्थे नारायणं तर्पयामि!”

“om namo nārāyaṇāya | pretasya mokṣārthe nārāyaṇam tarpayāmi!”

Purānokta Puruṣa Sūktam

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
 सर्व-व्यापि भुवः स्पर्शाद् अध्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥ १ ॥
 sahasraśīrṣā puruṣaḥ sahasrākṣaḥ sahasrapāt |
 sarva-vyāpi bhuvaḥ sparsād adhyatiṣṭhad daśāṅgulam || 1 ||
 यद्भूतं यच्च वै भव्यं सर्वम् एव भवान्यतः ।
 ततो विश्वम् इदं तात त्वत्तो भूतं भविष्यति ॥ २ ॥
 yadbhūtam yacca vai bhavyam sarvam eva bhavānyataḥ |
 tato viśvam idaṁ tāta tvatto bhūtam bhaviṣyati || 2 ||
 त्वत् तो यज्ञस् सर्व-हुतः पृषदाज्यं पशुर् द्विधः ।
 ऋचस् त्वत्तोऽथ सामानि त्वत्त एवाभिजज्ञिरे ॥ ३ ॥
 tvat to yajñas sarva-hutaḥ pṛṣadājyam paśur dvidhaḥ |
 ṛcas tvatto'tha sāmāni tvatta evābhijajñire || 3 ||

त्वत्तो यज्ञस् त्वजायन्त त्वत्तोऽश्वाश्चैव दन्तिनः ।

गावस् त्वत्तस् समुद्रताः त्वत्तो जाता वयो-मृगाः ॥ ४ ॥

tvatto yajñas tvajāyanta tvatto'śvāścaiva dantinaḥ ।
gāvas tvattas samudbhūtāḥ tvatto jātā vayo-mrgāḥ ॥ 4 ॥

त्वन् मुखाद् ब्राह्मणा जातास् त्वत्तः क्षत्रम् अजायत ।

वैश्यास् तवोरुजाश् शूद्रस् तव पद्भ्यां समुद्रताः ॥ ५ ॥

tvan mukhād brāhmaṇā jātās tvattaḥ kṣatram ajāyata ।
vaiśyās tavorujāś śūdras tava padbhyāṁ samudgatāḥ ॥ 5 ॥

अक्ष्णो सूर्योऽनिलश् श्रोत्राच् चन्द्रमा मनसस् तव ।

प्राणोऽन्तष् सुषिराज् जातो मुखाद् अग्निर् अजायत ॥ ६ ॥

akṣṇo sūryo'nilaś śrotrāc candramā manasas tava ।
prāṇo'ntaṣ suṣirāj jāto mukhād agnir ajāyata ॥ 6 ॥

नाभितो गगनं द्यौश्च शिरसस् समवर्तत ।

दिशश् श्रोत्रात् क्षितिः पद्भ्यां त्वत्तस् सर्वम् अभूद् इदं ॥ ७ ॥

nābhito gaganam dyauśca śirasas samavartata ।
diśaś śrotrāt kṣitiḥ padbhyāṁ tvatas sarvam abhūd idam ॥ 7 ॥

न्यग्रोधस् सुमहान् अल्प यथा बीजे व्यवस्थितः ।

ससर्ज विश्वम् अखिलं बीज-भूते यथा त्वयि ॥ ८ ॥

nyagrodhas sumahān alpa yathā bīje vyavasthitaḥ ।
sasarja viśvam akhilaṁ bīja-bhūte yathā tvayi ॥ 8 ॥

बीजाङ्कुर समुद्रतो न्यग्रोधस् सम्-उपस्थितः ।

विस्तारं च यथा याति त्वत्तस् सृष्टौ तथा जगत् ॥ ९ ॥

bījāṅkura samudbhūto nyagrodhas sam-upasthitaḥ ।
vistāraṁ ca yathā yāti tvatas sṛṣṭau tathā jagat ॥ 9 ॥

यथाहि कदली नान्या त्वक् पत्रेभ्योऽभिदृश्यते ।

एवं विश्वम् इदं नान्यत् त्वत्तस्थम् ईश्वर दृश्यते ॥ १० ॥

yathāhi kadalī nānyā tvak patrebhyo'bhidṛśyate ।
evam viśvam idam nānyat tvatastham īśvara dṛśyate ॥ 10 ॥

ह्लादिनी त्वयि शक्तिस् सा त्वय्येका सह-भाविनी ।

ह्लाद तापकरा मिश्रा त्वयि नो गुण-वर्जिते ॥ ११ ॥

hlādinī tvayi śaktis sā tvayyekā saha-bhāvinī ।
hlāda tāpakarā miśrā tvayi no guṇa-varjite ॥ 11 ॥

पृथक् भूतैक भूताय सर्व भूताय ते नमः ।

व्यक्तं प्रधानं पुरुषो विराट् सम्राट् तथा भवान् ॥ १२ ॥

pr̥thak bhūtaika bhūtāya sarva bhūtāya te namaḥ ।
vyaktam pradhānam puruṣo virāṭ samrāṭ tathā bhavān ॥ 12 ॥

सर्वस्मिन् सर्व-भूतस्-त्वं सर्वस् सर्व स्वरूप धृक् ।
 सर्वं त्वत्सत् समुद्भूतं नमस् सर्वात्मने ततः ॥ १३ ॥
 sarvasmin sarva-bhūtas-tvaṁ sarvas sarva svarūpa dhṛk ।
 sarvaṁ tvattas samudbhūtaṁ namas sarvātmane tataḥ ॥ 13 ॥

सर्वात्मकोऽसि सर्वेश सर्व भूतस्थितो यतः ।
 कथयामि ततः किं ते सर्वं वेत्सि हृदिस्थितम् ॥ १४ ॥
 sarvātmake'si sarveśa sarva bhūtasthito yataḥ ।
 kathayāmi tataḥ kiṁ te sarvaṁ vetsi hṛdisthitam ॥ 14 ॥

यो मे मनोरथो देव सफलस् स त्वया कृतः ।
 तप्तं सुतप्तं सफलं यद् दृष्टोऽसि जगत्-पते ॥ १५ ॥
 yo me manoratho deva saphalas sa tvayā kṛtaḥ ।
 taptaṁ sutaptaṁ saphalaṁ yad dr̥ṣṭo'si jagat-pate ॥ 15 ॥

Purānokta Nārāyaṇa Sūktam

नारायणः परञ्-ज्योतिर्-आत्मा नारायणः परः ॥
 नारायणः पर-ब्रह्म नारायण नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥
 nārāyaṇaḥ parañ-jyotir-ātmā nārāyaṇaḥ paraḥ ॥
 nārāyaṇaḥ para-brahma nārāyaṇa namo'stu te ॥ 1 ॥
 नारायणः परो देवो दाता नारायणः परः ।
 नारायणः परो ध्याता नारायण नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥
 nārāyaṇaḥ paro devo dātā nārāyaṇaḥ paraḥ ।
 nārāyaṇaḥ paro dhyātā nārāyaṇa namo'stu te ॥ 2 ॥
 नारायणः परन् धाम ध्यानन् नारायणः परः ।
 नारायणः परो धर्मो नारायण नमोऽस्तु ते ॥ ३ ॥
 nārāyaṇaḥ paran dhāma dhyānan nārāyaṇaḥ paraḥ ।
 nārāyaṇaḥ paro dharmo nārāyaṇa namo'stu te ॥ 3 ॥
 नारायण परो वेदो विद्या नारायणः परा ।
 विश्वन् नारायणस् साक्षान्-नारायण नमोऽस्तु ते ॥ ४ ॥
 nārāyaṇa paro vedo vidyā nārāyaṇaḥ parā ।
 viśvan nārāyaṇas sākṣān-nārāyaṇa namo'stu te ॥ 4 ॥
 नारायणाद् विधिर् जातो जातो नारायणाच्छिवः ।
 जातो नारायणाद् निन्द्रो नारायण नमोऽस्तु ते ॥ ५ ॥
 nārāyaṇād vidhir jāto jāto nārāyaṇācchivaḥ ।
 jāto nārāyaṇād nindro nārāyaṇa namo'stu te ॥ 5 ॥
 रविर् नारायणन् तेजश् चान्द्र नारायण महः ।
 वह्निर् नारायणः साक्षान्-नारायण नमोऽस्तु ते ॥ ६ ॥
 ravir nārāyaṇan tejaś cāndra nārāyaṇa mahaḥ ।
 vahnir nārāyaṇaḥ sākṣān-nārāyaṇa namo'stu te ॥ 6 ॥

नारायण उपास्यः स्याद् गुरुर् नारायणः परः ।
 नारायणः परो बोधो नारायण नमोऽस्तु ते ॥ ७ ॥
 nārāyaṇa upāsyah syād gurur nārāyaṇaḥ paraḥ ।
 nārāyaṇaḥ paro bodho nārāyaṇa namo'stu te ॥ 7 ॥
 नारायणः फलन् मुख्यं सिद्धिर् नारायणः सुखम् ।
 सेव्यो नारायणश्-शुद्धो नारायण नमोऽस्तु ते ॥ ८ ॥
 nārāyaṇaḥ phalan mukhyaṁ siddhir nārāyaṇaḥ sukham ।
 sevyo nārāyaṇaś-śuddho nārāyaṇa namo'stu te ॥ 8 ॥

Prārthana

अनादि निधनो देवः शङ्ख चक्र गदा धरः । अव्ययः पुण्डरीकाक्षः प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥ १ ॥
 anādi nidhano devaḥ śaṅkha cakra gadā dharaḥ ।
 avyayaḥ puṇḍarīkākṣaḥ preta mokṣa prado bhava ॥ 1 ॥
 अतसि पुष्प संकाशं पीत-वास समच्युतं । ये नमस्यन्ति गोविन्दं न तेषां विद्यते भयम् ॥ २ ॥
 atasi puṣpa saṅkāśaṁ pīta-vāsa samacyutaṁ ।
 ye namasyanti govindaṁ na teṣāṁ vidyate bhayam ॥ 2 ॥
 कृष्ण कृष्ण कृपालो त्वं अगतीनां गतिर् भव । संसार आर्णव मग्नानां प्रसीद पुरुषोत्तम ॥ ३ ॥
 kṛṣṇa kṛṣṇa kṛpālo tvaṁ agatīnāṁ gatir bhava ।
 saṁsāra āṛṇava magṇānāṁ prasīda puruṣottama ॥ 3 ॥
 नारायण सुर श्रेष्ठ लक्ष्मि कान्त जनार्धन । अनेन तर्पनेन नाथ प्रेत मोक्ष प्रदो भव ॥ ४ ॥
 nārāyaṇa sura śreṣṭha lakṣmi kānta janārdhana ।
 anena tarpanena nātha preta mokṣa prado bhava ॥ 4 ॥
 एतद् कृतं यद् विष्णो तर्पणं तेन श्री महा विष्णुः प्रीतोऽस्तु ॥
 etad kṛtaṁ yad viṣṇo tarpaṇaṁ tena śrī mahā viṣṇuḥ prīto'stu ॥

Saṅkalpaḥ — ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य परलोके महा तृषा निवृत्ति अर्थम् इदं
 उदकं उपतिष्ठतु ॥

om adya kaśyapa gotasya _____ pretasya paraloke mahā ṛṣā nivṛtti artham
 idaṁ udakaṁ upatiṣṭhatu ॥

*Om, I now offer this libation for the sake of the deceased ..... of the clan of ..... in
 order to slake his/her Spiritual Thirst.*

- ❖ Offer three streams of water for the deceased.
- ❖ Savyam & ācāmanam.

9. Agnimukham

- ❖ Establish the sacred fire and perform all the preliminary rites up to ājya bhāga.

10. Prādhāna Homa — Principle Oblations

Saṅkalpaḥ — अद्येह कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत प्रेतत्व विमोक्षणार्थम् अक्षय फल स्वर्ग
 प्राप्तये नारायण बलौ होम कर्मणा [आचार्य द्वारेण] यक्ष्ये ॥

adyeha kaśyapa gotrasya _____ preta pretatva vimokṣanārtham akṣaya phala svarga prāptaye nārāyaṇa balau homa karmaṇā [ācārya dvāreṇa] yakṣye ॥

Now I intend to perform the fire sacrifice [through the medium of my appointed priest] as an adjunct to the requiem rite of Narayana Bali, which is being done in order to invoke the Grace of God to help the deceased ..... of the ..... clan to obtain release from the earth-bound state and to attain a good rebirth.

❖ Offer oblations with Purāṇokta Puruṣa and Nārāyaṇa sūktas

11. Bali pradhānam

❖ Offer naivedyam to the Lord with the Viṣṇu gāyatri.
❖ Offer tāmbūlaṁ and then offer the balis to the South of the fire on northward pointing darbha grass;

१. ॐ नारायणाय नमः ।	२. ॐ सहस्र-शीर्षाय नमः ।
३. ॐ सहस्र-अक्षाय नमः ।	४. ॐ सहस्र-पादाय नमः ।
५. ॐ परम-पुरुषाय नमः ।	६. ॐ परमात्मने नमः ।
७. ॐ परम-ज्योतिषे नमः ।	८. ॐ पर-ब्रह्मणे नमः ।
९. ॐ अदृश्याय नमः ।	१०. ॐ सर्व-कारण-कारणाय नमः ।
११. ॐ यज्ञ-पुरुषाय नमः ।	१२. ॐ यज्ञिने नमः ।
१३. ॐ विश्वेदेवेभ्यो नमः ।	१४. ॐ सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ।
१५. ॐ साध्येभ्यो नमः ।	

1. om nārāyaṇāya namaḥ ।	2. om sahasra-śīrṣāya namaḥ ।
3. om sahasra-akṣāya namaḥ ।	4. om sahasra-pādāya namaḥ ।
5. om parama-puruṣāya namaḥ ।	6. om paramātmāne namaḥ ।
7. om parama-jyotiṣe namaḥ ।	8. om para-brahmaṇe namaḥ ।
9. om adṛśyāya namaḥ ।	10. om sarva-kāraṇa-kāraṇāya namaḥ ।
11. om yajña-puruṣāya namaḥ ।	12. om yajñīne namaḥ ।
13. om viśvedevabhyo namaḥ ।	14. om sarvebhyo devebhyo namaḥ ।
15. om sādhyebhyo namaḥ ।	

12. Antima Homāḥ - Final Oblations

❖ Offer oblations of ghee

१. ॐ नारायणाय स्वाहा ॥	२. ॐ सहस्र-शीर्षाय स्वाहा ॥
३. ॐ सहस्र-अक्षाय स्वाहा ॥	४. ॐ सहस्र-पादाय स्वाहा ॥
५. ॐ परम-पुरुषाय स्वाहा ॥	६. ॐ परमात्मने स्वाहा ॥
७. ॐ परम-ज्योतिषे स्वाहा ॥	८. ॐ पर-ब्रह्मणे स्वाहा ॥
९. ॐ अदृश्याय स्वाहा ॥	१०. ॐ सर्व-कारण-कारणाय स्वाहा ॥
११. ॐ यज्ञ-पुरुषाय स्वाहा ॥	१२. ॐ यज्ञिने स्वाहा ॥
१३. ॐ विश्वेदेवेभ्यो स्वाहा ॥	१४. ॐ सर्वेभ्यो देवेभ्यो स्वाहा ॥
१५. ॐ साध्येभ्यो स्वाहा ॥	
1. om nārāyaṇāya svāhā ॥	2. om sahasra-śīrṣāya svāhā ॥

3. om sahasra-akṣāya svāhā ॥	4. om sahasra-pādāya svāhā ॥
5. om parama-puruṣāya svāhā ॥	6. om paramātmāne svāhā ॥
7. om parama-jyotiṣe svāhā ॥	8. om para-brahmaṇe svāhā ॥
9. om adṛśyāya svāhā ॥	10. om sarva-kāraṇa-kāraṇāya svāhā ॥
11. om yajña-puruṣāya svāhā ॥	12. om yajñīne svāhā ॥
13. om viśvedevebhyo svāhā ॥	14. om sarvebhyo devebhyo svāhā ॥
15. om sādhyebhyo svāhā ॥	

13. Pūrṇahutiḥ - Concluding Offering.

पूर्णमदः पूर्णम् इदं । पूर्णात् पूर्णम् उदच्यते । पूर्णस्य पूर्णम् आदाय । पूर्णम् एव अवसिष्याते ॥
 pūrṇam adaḥ pūrṇam idaṁ | pūrṇāt pūrṇam udacyate |
 pūrṇasya pūrṇam ādāya | pūrṇam eva-avasiṣyāte ॥

ॐ यज्ञपते पूर्णो भवतु यज्ञ मे हृष्यन्तु यज्ञ-देवताः फलानि सम्यग् यच्छन्तु स्वाहा ॥
 om yajñapate pūrṇobhavatu yajña me hr̥ṣyantū yajña-devatāḥ phalāni samyag
 yacchantu svāhā ॥

- ❖ Pariseñcanam
- ❖ Then while standing offer the following oblations;

१. पृथिव्यै स्वाहा ॥ पृथिव्यै इदं न मम ॥
  २. अग्नये स्वाहा ॥ वैश्वानराय अग्नये इदं ॥
  ३. अन्तरिक्षाय स्वाहा ॥ अन्तरिक्षाय इदं न मम ॥
  ४. वायवे स्वाहा ॥ वायवे इदं न मम ॥
  - ५। दिवे स्वाहा ॥ दिवे इदं न मम ॥
  ६. सूर्याय स्वाहा ॥ सूर्याय इदं न मम ॥
  ७. दिग्भ्य स्वाहा ॥ दिग्भ्य इदं न मम ॥
  ८. चन्द्राय स्वाहा ॥ चन्द्राय इदं न मम ॥
  ९. नक्षत्रेभ्यः स्वाहा ॥ नक्षत्रेभ्यः इदं ॥
  १०. अद्भ्यः स्वाहा ॥ अद्भ्यः इदं न मम ॥
  ११. वरुणाय स्वाहा ॥ वरुणाय इदं न मम ॥
  १२. नाभ्यै स्वाहा ॥ नाभ्यै इदं न मम ॥
  १३. पूताय स्वाहा ॥ पूताय इदं न मम ॥
  १४. वाचे स्वाहा ॥ वाचे इदं न मम ॥
  १५. प्राणाय स्वाहा ॥ प्राणाय इदं न मम ॥
  १६. श्रोत्राय स्वाहा ॥ श्रोत्राय इदं न मम ॥
1. pṛthivyai svāhā ॥ pṛthivyai idaṁ na mama ॥
  2. agnaye svāhā ॥ vaiśvānarāya agnaye idaṁ ॥
  3. antarikṣāya svāhā ॥ antarikṣāya idaṁ na mama ॥
  4. vāyave svāhā ॥ vāyave idaṁ na mama ॥
  5. dive svāhā ॥ dive idaṁ na mama ॥

6. sūryāya svāhā || sūryāya idaṃ na mama ||
7. digbhya svāhā || digbhya idaṃ na mama ||
8. candrāya svāhā || candrāya idaṃ na mama ||
9. nakṣatrebhyaḥ svāhā || nakṣatrebhyaḥ idaṃ na mama ||
10. adbhyaḥ svāhā || adbhyaḥ idaṃ na mama ||
11. varuṇāya svāhā || varuṇāya idaṃ na mama ||
12. nābhyaḥ svāhā || nābhyaḥ idaṃ na mama ||
13. pūtāya svāhā || pūtāya idaṃ na mama ||
14. vāce svāhā || vāce idaṃ na mama ||
15. prāṇāya svāhā || prāṇāya idaṃ na mama ||
16. śrotrāya svāhā || śrotrāya idaṃ na mama ||

- ❖ Wash the hands and feet and recite apavitraḥ.
- ❖ Perform Ekadaśaha śrāddha

EKĀDAŚA ŚRĀDDHA VIDHIḤ

- ❖ The yajamāna performs ācamanam takes seat, makes 11 piṇḍas, lights lamp and recites apavitro'va - sprinkles all the accoutrements and participants.

देवकीनन्दनः कृष्णः शङ्ख चक्र गदा- धरः । आरम्भेऽपि गया श्राद्धे पुण्डरीकाक्षोऽवतु ॥
 devakīnandanah kṛṣṇah śaṅkha cakra gadā-dharah |
 ārambhe'pi gayā śrāddhe puṇḍarīkākṣo'vatu ||

At the commencement of this rite I contemplate upon Kṛṣṇa the joy of Devaki who wields the conch, discus and mace. May the Lotus-eyed Lord protect us.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत् सत् _____ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य प्रेतत्व विमुक्त्यर्थं _____ दूर्मरण निमित्तक नारायण बलौ विनित विष्णवादि विष्णु पर्यन्तानां एकादश श्राद्धानि पिण्ड दान विधिना कर्म करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat _____ adya kaśyapa gotrasya _____ pretasya pretatva vimuktyartham _____ dūrmaraṇa nimittaka nārāyaṇa balau vinita viṣṇavādi viṣṇu paryantānām ekādaśa śrāddhāni piṇḍa dāna vidhinā karma kariṣye ||

Hari om, tat sat, today in order to release ..... of the clan of ..... from an earth bound state, possibly caused by death due to ..... and as an ancillary rite to the Narayana Bali, I shall now perform the obsequies offering of the 11 rice balls.

- ❖ recite gāyatrī 3 x

देवताभ्यः पितृभ्यश्च महा-योगिभ्य एव च । नमः स्वधायै स्वाहायै नित्यम् एव नमो नमः ॥ x ३
 devatābhyaḥ pitṛubhyaśca mahā yogibhya eva ca |
 namaḥ svāhāyai svadhāyai nityam eva namo namaḥ ||

- ❖ Prepare the piṇḍa-sthāna - vedi - lay down two kuśa blades pointing to the south and place 11 leaves or ḍonas on them starting in the south

1. **Lord Viṣṇu** — ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं विष्णवे नमः ॥

om adya kaśyapa gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam viṣṇave namaḥ ॥

om Today during this Requiem which is being done in order to liberate _____ of the clan of _____ from an earth-bound state; I offer this seat to Lord Vishnu, obeisance to Him.

❖ Offer water barley til etc on the first leaf in the south.

2. **Lord Śiva**; — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं शिवाय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam śivāya namaḥ ॥

I offer this seat to Lord Siva, obeisance to Him.

3. **Yamānucarāḥ** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं यमानुचराय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam yamānucarāya namaḥ ॥

I offer this seat to the attendants of Lord Yama, obeisance to them.

4. **Somarāja** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं सोमराजाय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam somarājāya namaḥ ॥

I offer this seat to Lord Soma, obeisance to Him.

5. **Havya-vāhana** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं हव्य-वाहनाय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam havya-vāhanāya namaḥ ॥

I offer this seat to the Mystic Fire which conveys the oblations to the devas, obeisance to Him.

6. **Kavya-vāhana** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं कव्य-वाहनाय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam kavya-vāhanāya namaḥ ॥

I offer this seat to the Mystic Fire which conveys the oblations to the Manes, obeisance to Him.

7. **Kālā** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं कालाय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam kālāya namaḥ ॥

I offer this seat to the Lord of Time, obeisance to Him.

8. **Rudra** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं रुद्राय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva

vimukti hetave idam āsanam rudrāya namaḥ ॥

I offer this seat to the Destroyer of the Universe, obeisance to Him.

— (Apasavya - silently recall to mind the deceased)

9. **Preta** — इदं आसनं ते मया दीयते तव उपतिष्ठताम् ।

idam āsanam te mayā dīyate tava upatiṣṭatām ।

I offer this seat to you; please accept it.

10. **Citragupta** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं चित्रगुप्ताय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam citraguptāya namaḥ ॥

I offer this seat to Lord Chitragupta the Recorder of the deeds of mankind, obeisance to Him.

11. **Viṣvarūpa** — अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य नारायण बलि निमित्तक प्रेतत्व विमुक्ति हेतवे इदं आसनं विश्वरूपाय नमः ॥

adya _____ gotrasya _____ pretasya nārāyaṇa bali nimittaka pretatva vimukti hetave idam āsanam viśvarūpāya namaḥ ॥

I offer this seat to Universal form of the Supreme Lord Vishnu, obeisance to Him.

Arghyam

❖ Place 12 ḍones in a row and add the following items.

Kuśa

अप्सु देव पवित्राणि गङ्गा देवि नमोऽस्तु ते । सर्व क्लेश विनाशनं तोयेन परिशुद्ध्यते ॥

apsu deva pavitrāṇi gaṅgā devi namo'stu te ।

sarva kleśa vināśanam toyena pariśuddhyate ॥

Water

इदं तोयं यद् विमलं पवित्रं मङ्गलं दिव्यम् । सर्व कलि कलुषञ् च प्रशमनं नमः स्वाहा ॥

idam toyam yad vimalam pavitraṁ maṅgalaṁ divyam ।

sarva kali kaluṣaṅ ca praśamanam namaḥ svāhā ॥

Sesame

तिलाः पापहराः नित्यं विष्णोर्देह समुद्रवाः । महर्षेः गोत्र संभूताः कश्यपस्य तिलास् स्मृताः ॥

tilāḥ pāpa-harāḥ nityam viṣṇor deha samudbhavāḥ ।

maharṣeḥ gotra sambhūtāḥ kaśyapasya tilās smṛtāḥ

Sandal Paste

चन्दनागरु कर्पूर कस्तूरी कुंकुमान्वितम् । विलेपनम् सुर-श्रेष्ठ प्रीत्यर्थ प्रतिगृह्यताम् ॥

candanāgaru karpūra kastūrī kuṅkumānvitam ।

vilepanam sura-śreṣṭha prītyartham pratigr̥hyatām ॥

Flowers

तुरीय-गुण सम्पन्न-नानागुण मनोहरम् । आनन्द सौरभं पुष्पं गृह्यताम् इदं उत्तमम् ॥

turīya-guṇa sampanna-nānāguṇa manoharam ।

ānanda saurabham puṣpam gr̥hyatām idam uttamam ॥

❖ Raise the ḍone in your left hand cover it with the right hand and recite:-

सिद्धार्थं यव दूर्वाभिर्गन्ध पुष्पाक्षतैर्युतम् । तिल पुष्प समायुक्तं गृहाणार्घ्यं मया दत्तम् ॥
 siddhārtha yava dūrvābhir gandha puṣpākṣatair yutam ।
 tila puṣpa samāyuktaṁ grhāṅārghyaṁ mayā dattam ॥

Arghya pradānam

❖ Pour a little of the arghyam on each āsana.

१. ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य दुर्मरण निमित्तक नारायण बलि विहित एकादश श्राद्धे
 प्रेतत्व विमुक्तये अभिष्टलोका वाप्तये विष्णवे एषोऽर्घो वो नमः ।

1. om adya _____ gotrasya _____ pretasya durmaraṇa nimittaka
 nārāyaṇa bali vihita ekādaśa śrāddhe pretatva vimuktaye abhiṣṭalokā vāptaye
 viṣṇave eṣo'rgho vo namaḥ ।

*Om Today during this Requiem which is being done in order to liberate ..... of the clan of
 ..... from an earth-bound state resulting from death due to ..... and to invoke the
 grace of God so that he/she may obtain a better rebirth; I offer this libation to Vishnu, obeisance to
 Him.*

२. शिवाय एषोऽर्घो वो नमः

३. यमानुचराय एषोऽर्घो वो नमः

४. सोमराजाय एषोऽर्घो वो नमः

५. हव्य-वाहनाय एषोऽर्घो वो नमः

६. कव्य-वाहनाय एषोऽर्घो वो नमः

७. कालाय एषोऽर्घो वो नमः

८. रुद्राय एषोऽर्घो वो नमः

९. (अपसव्य) प्रेताय एषो हस्तार्घोऽस्ते मया दीयते तव उपतिष्ठेताम् .

१०. चित्रगुप्ताय एषोऽर्घो वो नमः

११. विश्वरूपाय एषोऽर्घो वो नमः

2. śivāya eṣo'rgho vo namaḥ

3. yamānucarāya eṣo'rgho vo namaḥ

4. somarājāya eṣo'rgho vo namaḥ

5. havya-vāhanāya eṣo'rgho vo namaḥ

6. kavya-vāhanāya eṣo'rgho vo namaḥ

7. kālāya eṣo'rgho vo namaḥ

8. rudrāya eṣo'rgho vo namaḥ

9. (apasavya) pretāya eṣo hastārgho'ste mayā dīyate tava upatiṣṭetām ।

10. citraguptāya eṣo'rgho vo namaḥ

11. viśvarūpāya eṣo'rgho vo namaḥ

Piṇḍa Pradhāna

❖ On each of the āsanās place a piṇḍa from the tips of the fingers.

१. अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत प्रेतस्य नारायण बलि कर्म विहित एकादश श्राद्धे, प्रथम विष्णवे एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

1. adya kaśyapa gotrasya _____ preta pretasya nārāyaṇa bali karma vihita ekādaśa śrāddhe, prathama viṣṇave eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

Today during this Requiem which is being done in order to liberate ..... of the clan of ..... from an earth-bound state; I offer this first pinda to Vishnu.

२. द्वितीय शिवाय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

2. dvitīya śivāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

३. त्रितिय यमानुचराय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

3. tritiya yamānucarāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

४. चतुर्थ सोमराजाय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

4. caturtha somarājāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

५. पञ्चमः हव्य-वाहनाय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

5. pañcamah havya-vāhanāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

६. शष्ठः कव्य-वाहनाय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

6. śaṣṭhaḥ kavya-vāhanāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

७. सप्तमः कालाय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

7. saptamah kālāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

८. अष्टमो रुद्राय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

8. aṣṭamo rudrāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

apasavya

❖ Face south sit with right knee bent

९. अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेत प्रेतस्य नारायण बलि कर्म विहित एकादश श्राद्धे, नवमः प्रेतस्य एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

9. adya kaśyapa gotrasya _____ preta pretasya nārāyaṇa bali karma vihita ekādaśa śrāddhe, navamah pretasya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

savyam

१०. दशम चित्रगुप्ताय एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

10. daśama citraguptāya eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

११. एकादश विश्वरूपिणे एषो अन्न पिण्डः संपद्यताम् ॥

11. ekādaśa viśvarūpiṇe eṣo anna piṇḍaḥ saṃpadyatām ॥

अद्येहेत्यादि कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य प्रेतत्व विमुक्तये भगवद् कृपया अभिष्टलोकावाप्तये नारायण बलि निमित्तक विष्णवे एतानि गन्धादीनि स्वाहा संपद्यताम् ॥

adyehetyādi kaśyapa gotrasya _____ pretasya pretatva vimuktaye bhagavad kṛpayā abhiṣṭalokāvāptaye nārāyaṇa bali nimittaka viṣṇave etāni gandhādīni svāhā saṃpadyatām ॥

Today during this Requiem which is being done in order to liberate ..... of the clan of ..... from an earth-bound state; to invoke the Grace of the Lord so that he/she may attain a suitable realm of rebirth, I make all these offerings to the Supreme Godhead Lord Vishnu.

❖ Offer gandha, akṣata, puṣpa, sūtra, dhūpa, dīpa, jalam on each of the piṇḍas.

- ❖ Sprinkle barley on all the piṇḍas.

शृणुयाम् स्थिरैरङ्गैर् भद्रं कर्णेश्च दृष्टिभिः । भद्रं पश्येम यद्देव हितम् आयुर्व्यशेमहि ॥

śṛṇuyām sthirairāṅgair bhadraṁ karṇaiśca dr̥ṣṭibhiḥ ।
bhadraṁ paśyema yad deva hitam āyur vyaśemahi ॥

Piṇḍa Visarjana

- ❖ Raise each piṇḍa in turn - smell - place in vessel - recite mantra and consign to water.

ॐ परेतन पितरः सोम्यासो गंभिरेभिः पथिभिः ।

दत्वाय अस्मभ्यं द्रविनेह भद्रं रयिञ्च नः सर्व वीरं नियच्छत ॥

om̐ paretana pitarah̐ somyāso gambhirebhiḥ pathibhiḥ ।

datvāya asmabhyam̐ dravineha bhadraṁ rayiñca naḥ sarva vīraṁ niyacchata ॥

Depart hence O Pitris, Soma loving, with your majestic ancient paths, having vouchsafed to us wealth, prosperity and auspiciousness and heroes.

- ❖ Dispose of the rest of the items - wash hands and feet - ācamanam;

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्राच्यवेताध्वरेषु यत् । स्मरणाद् एव तद् विष्णो सम्पूर्णः स्याद् इति श्रुतिः ॥

pramādāt kurvatām karma prācyavetādhvareṣu yat ।

smaraṇād eva tad viṣṇo sampūrṇaḥ syād iti śrutiḥ ॥

Godāna Saṅkalpaḥ

ॐ अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य प्रेतत्व विमुक्तये भगवद् कृपया अभिष्ट लोक अवाप्तये नारायण बलि कर्म संहिता सिद्धि अर्थम् गोदान जन्य फल प्राप्तये गो संभन्धीनीं दक्षिणां _____ गोत्राय _____ शर्म ब्राह्मणाय दातुम् अहम् उत्सृजेत् ॥

om̐ adya kaśyapa gotrasya _____ pretasya pretatva vimuktaye bhagavad kṛpayā abhiṣṭa loka avāptaye nārāyaṇa bali karma saṁhitā siddhi artham godāna janya phala prāptaye go saṁbhandhīnīm dakṣiṇām _____ gotrāya _____ śarma brāhmaṇāya dātum aham utsrjet ॥

Today as an auxiliary rite to the Requiem which is being performed for the liberation of ..... of the clan of ..... from an earth-bound state and to invoke the Grace of God for the obtaining of a good rebirth, and to obtain merit from the gift of a cow, I now intend to donate the price of a cow to the Revered priest ..... Sharma of the clan of ....., may it be accepted.

Pārthana

गोत्रन् नो वर्धतां दातारो नो अभिवर्धतां । वेदाः सन्ततिर् एव च श्राद्धा च नो मा व्यगमद् ।

बहु देयं च नो अस्तु अन्नं च नो बहु भवेत् । अतिथिं च लभेमहि याचितारश्च नः सन्तु ।

मा च याचिशम कञ्चन एताः सत्य आशिषः सन्तु ॥

gotran no vardhatām dātāro no abhivardhatām । vedāḥ santatir eva ca śrāddhā ca no mā vyagamad । bahu deyam̐ ca no astu annam̐ ca no bahu bhavet । atithim̐ ca labhemahi yācitāraśca naḥ santu । mā ca yāciśma kañcana etāḥ satya āśiṣaḥ santu

UDAKA DĀNA PRAYOGAḤ DAILY LIBATIONS FOR 10 DAYS⁹

1. Tīra Kuṇḍa Vidhiḥ

[Equipment:— a small trowel, 3 stones, a new cloth 1 meter square, a water-vessel, a bottle of water, darbha grass, sesame seeds, a mat to sit on.]

- ❖ In the afternoon of the second day the karta wearing a new dhoti goes to a river-bank, sea-shore or reservoir, if none of these are possible then a spot in the backyard can be chosen.
- ❖ He digs a small hole for placing the stone.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् अस्यं पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः [_____ प्रेतायाः मम मातुः] अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य दश दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत्तृष्णा शान्ति अर्थं वासोदक तिलोदक प्रदान अर्थं तटाक (नदि/समुद्र) तिर कुण्डे पाषाण स्थापनं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham asyaṁ puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ [kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnyāḥ pretāyāḥ mama mātuḥ] adya prathame'hani prathama dinam ārabhya daśa dina paryantaṁ dahana janita kṣut trṣṇā śānti arthaṁ vāsodaka tilodaka pradāna arthaṁ taṭāka (nadi/samudra) tira kuṇḍe pāṣāṇa sthāpanaṁ kariṣye ॥

Today I begin the daily libations of sesame and water in order to pacify the hunger and thirst that may have been caused through cremation. As a focal point for the libations I shall establish the stones.

Invocation

- ❖ He faces the south and kneeling down on darbha grass places three stones in the pit and invokes the spirit of the deceased.

FATHER

आयाहि प्रेत गम्भीरैः पूर्व्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi preta gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotamaiḥ ।

prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य दश दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थं वासोदक तिलोदक प्रदान अर्थं तटाक (नदि/समुद्र) तिर कुण्डे आसु शिलासु सान्निध्य कुरु ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ adya prathame'hani prathama dinam ārabhya daśa dina paryantaṁ dahana janita kṣut trṣṇā śānti arthaṁ vāsodaka tilodaka pradāna arthaṁ taṭāka (nadi/samudra) tira kuṇḍe āsu śilāsu sānnidhya kuru ॥

⁹ This is usually done by South Indians

MOTHER

आयाहि प्रेते गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi prete gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotamaiḥ ।
prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ॥

कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्निं प्रेता मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य दश दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थं वासोदक तिलोदक प्रदान अर्थं तटाक (नदि/समुद्र) तिर कुण्डे आसु शिलासु सान्निध्य कुरु ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnīm pretā mama mātuḥ adya prathame'hani prathama dinam ārabhya daśa dina paryantaṁ dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṁ vāsodaka tilodaka pradāna arthaṁ taṭāka (nadi/samudra) tira kuṇḍe āsu śilāsu sānnidhya kuru ॥

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् अस्यां पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ नाम/नाम्नीं मम पितुः/मातुः अद्य प्रथमेऽहनि दहन जनित क्षुत्तृष्णा शान्ति अर्थं तटाक (नदि/समुद्र) तीरकुण्डे वासोदकतिलोदक प्रदानानि करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham asyāṁ puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ nāma/ nāmnīm mama pituh/mātuḥ adya prathame'hani dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṁ taṭāka (nadi/samudra) tīra kuṇḍe vāsodaka tilodaka pradānāni kariṣye ॥

- ❖ With ten blades of darbha take the strip of white cloth brought from the cremation and fold it three times.
- ❖ bend the knee and offer the water by squeezing the cloth;

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थं तटाक (नदि/समुद्र) तिर कुण्डे मम पित्रे एतत् वासोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituh adya prathame'hani dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṁ taṭāka (nadi/samudra) tira kuṇḍe mama pitre etat vāsodakaṁ dadāmi ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्नीं प्रेता मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थं तटाक (नदि/समुद्र) तिर कुण्डे मम मात्रे एतत् वासोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnīm pretā mama mātuḥ adya prathame'hani dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṁ taṭāka (nadi/samudra) tira kuṇḍe mama mātre etat vāsodakaṁ dadāmi ॥

- ❖ offer three times

Tilodaka dānam

FATHER — कश्यप गोत्राय _____ प्रेताय मम पित्रे एतत् तिलोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāya _____ pretāya mama pitre etat tilodakaṁ dadāmi ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रायै _____ नाम्नेयै प्रेतायै मम मात्रे एतत् तिलोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāyai _____ nāmnyai pretāyai mama māt্রে etat tilodakam dadāmi ॥

❖ Stand up and offer ghaṭodakam (water poured into a small clay pot.)

हे मम पितुः/मातुः मया दत्तानि एतानि वासोदकानि तिलोदकानि उपतिष्ठ ।

एतत् घट उदकं पिब ॥

he mama pituḥ/mātuḥ mayā dattāni etāni vāsodakāni tilodakāni upatiṣṭha ।

etat ghaṭa udakam piba ॥

- ❖ Sprinkle with the ghaṭodaka.
- ❖ This ceremony should be repeated every day until the tenth.
- ❖ Taking the kumbha with water one should return home.

2. Dvāra Kuṇḍa Vidhiḥ

❖ To the left of the front door one should dig a small pit.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम् अद्य कश्यप गोत्रस्य _____ [कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्न्याः मम मातुः] अद्य प्रथमेऽहनि दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ अहर्-अहर्-वासः उदक दान अर्थ प्रेत शरीर क्लृप्ति अर्थ प्रभूत बलि प्रदान अर्थ च गृह-द्वार कुण्डे पाषाण स्थापनं करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham adya kaśyapa gotrasya _____ [kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnyāḥ mama mātuḥ] adya prathame'hani dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti artham ahar-ahar-vāsaḥ udaka dāna artham preta śarīra kḷṛpti artham prabhūta bali pradāna artham ca gṛha-dvāra kuṇḍe pāṣāṇa sthāpanam kariṣye ॥

- ❖ Place three stones or one tied with darbha grass into the pit.
- ❖ Invoke the spirit of the deceased;

FATHER

आयाहि प्रेत गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi preta gambhīraiḥ pūrvaiḥ saumya pādotamaiḥ ।

prajāṁ asmabhyam dadātu rayim ca dīrghāyur eva ca ॥

कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य दश दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ, अहर्-अहर्-वास उदक दान अर्थ, प्रेत शरीर क्लृप्ति अर्थ, अहर्-अहर् पिण्ड बलि प्रदान अर्थ, महा क्षुन् निवृत्ति अर्थ, प्रभूत बलि प्रदान अर्थ च, गृह द्वार कुण्डे आसु शिलासु कश्यप गोत्रं _____ दास प्रेतं मम पितरं आवाहयामि । आसु शिलासु सान्निध्यं कुरु ॥

kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ adya prathame'hani prathama dinam ārabhya daśa dina paryantaṁ dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti artham, ahar-ahar-vāsa udaka dāna artham, preta śarīra kḷṛpti artham, ahar-ahar piṇḍa bali pradāna artham, mahā kṣun nivṛtti artham, prabhūta bali pradāna artham ca, gṛha dvāra kuṇḍe āsu śilāsu kaśyapa gotram _____ dāsa pretaṁ mama pitaraṁ āvāhayāmi । āsu śilāsu sānnidhyam kuru ॥

MOTHER

आयाहि प्रेते गम्भीरैः पूर्वैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi prete gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṃmaiḥ ।
prajāṃ asmabhyaṃ dadātu rayiṃ ca dīrghāyur eva ca ॥

कश्यप गोत्रायाः _____ प्रेता मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य दशदिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ अहर्-अहर्-वास उदक दान अर्थ प्रेता शरीर क्लृप्ति अर्थ अहर्-अहर् पिण्ड बलि प्रदान अर्थ महा क्षुन् निवृत्ति अर्थ प्रभूत बलि प्रदान अर्थ च गृह द्वार कुण्डे कश्यप गोत्रां _____ नाम्नीं मम मातुः आवाहयामि । आसु शिलासु सान्निध्यं कुरु ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ pretā mama mātuḥ adya prathame'hani prathama dinam ārabhya daśadina paryantaṃ dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṃ ahar-ahar-vāsa udaka dāna arthaṃ pretā śarīra kḷṛpti arthaṃ ahar-ahar piṇḍa bali pradāna arthaṃ mahā kṣun nivṛtti arthaṃ prabhūta bali pradāna arthaṃ ca gṛha dvāra kuṇḍe kaśyapa gotrāṃ _____ nāmnīm mama mātuḥ āvāhayāmi । āsu śilāsu sānnidhyaṃ kuru ॥

❖ Fold the cloth as before;

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ गृह-द्वार कुण्डे मम पित्रे एतद् वासोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ adya prathame'hani dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṃ gṛha-dvāra kuṇḍe mama pitre etad vāsodakaṃ dadāmi ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्नीं प्रेता मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ गृह-द्वार कुण्डे मम मात्रे एतद् वासोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnīm pretā mama mātuḥ adya prathame'hani dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṃ gṛha-dvāra kuṇḍe mama mātṛe etad vāsodakaṃ dadāmi ॥

Piṇḍa Dānam

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ कश्यप गोत्रस्य _____ प्रेतस्य मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि गृह द्वार कुण्डे दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ वास उदक दानानि प्रेत शरीर क्लृप्ति अर्थ पिण्ड बलि प्रदानं च करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyarthaṃ kaśyapa gotrasya _____ pretasya mama pituḥ adya prathame'hani gṛha dvāra kuṇḍe dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṃ vāsa udaka dānāni preta śarīra kḷṛpti arthaṃ piṇḍa bali pradānaṃ ca kariṣye ॥

❖ Prepare piṇḍas from some rice-flour, honey, sesame & honey - make it the size of an egg

❖ Near the kuṇḍa spread darbha pointing to the south. Pour out some tilodaka.

FATHER — कश्यप गोत्राय _____ प्रेताय मम पित्रे एतत् तिलोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāya _____ pretāya mama pitre etat tilodakam dadāmi

MOTHER — कश्यप गोत्रायै _____ नाम्न्यै प्रेतायै मम मात्रे एतत् तिलोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāyai _____ nāmnyai pretāyai mama māt্রে etat tilodakam dadāmi ॥

❖ Hold the piṇḍa in your right hand and then offer from the piṇḍa tīrtha

FATHER — अद्य मम पितुः प्रथमेऽहनि प्रेत शरीर क्लृप्ति अर्थ कश्यप गोत्राय _____
प्रेताय मम पित्रे प्रातः/सायं एतं पिण्डं ददामि ॥

adya mama pituḥ prathame'hani preta śarīra kḷṛpti artham kaśyapa gotrāya _____
dāsaḥ pretāya mama pitre prātaḥ/sāyam etaṁ piṇḍam dadāmi ॥

MOTHER — अद्य मम मातुः प्रथमेऽहनि प्रेता शरीर क्लृप्ति अर्थ कश्यप गोत्रायाः _____
नाम्नीं प्रेता मम मात्रे प्रातः/सायं एतं पिण्डं ददामि ॥

adya mama mātuḥ prathame'hani pretā śarīra kḷṛpti artham kaśyapa gotrāyāḥ
_____ nāmnīm pretā mama māt্রে prātaḥ/sāyam etaṁ piṇḍam dadāmi ॥

❖ Asperse tilodaka on the piṇḍa

FATHER — मार्जयतां प्रेतः मम पिता ॥ mārjayatām pretaḥ mama pitā ॥

MOTHER — मार्जयतां प्रेता मम माता ॥ mārjayatām pretā mama mātā ॥

❖ Stand with añjali

FATHER — हे मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि मया दत्तानि वास उदकानि एतं पिण्डं एतं बलिं च
उपतिष्ठ ॥

he mama pituḥ adya prathame'hani mayā dattāni vāsa udakāni etaṁ piṇḍam etaṁ
balim ca upatiṣṭha ॥

MOTHER — हे मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि मया दत्तानि वास उदकानि एतं पिण्डं एतं बलिं च
उपतिष्ठ ॥

he mama mātuḥ adya prathame'hani mayā dattāni vāsa udakāni etaṁ piṇḍam
etaṁ balim ca upatiṣṭha ॥

❖ wash the carusthāli and with a little of the water and til pour around the bali apradakṣina.

पिण्डं बलिं च तृप्यस्व   piṇḍam balim ca tṛpyasva

❖ Turn the vessel upside down and asperse.

SAMAṢṬHI TĪRA-DVĀRA KUṆḌA KRIYĀNI

If the rites cannot be performed every day then they can be done collectively on the 10th day.

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थ अस्यं पुण्य तिथौ कश्यप गोत्रस्य _____ दासः प्रेतस्य मम पितुः [कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्न्याः प्रेतायाः मम मातुः] अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य दश-दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ वासोदक तिलोदक प्रदान अर्थ तीर कुण्डे द्वार कुण्डे पाषाण स्थापन अभावे अद्य सकल कार्यं सद्य करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara prītyartham asyaṁ puṇya tithau kaśyapa gotrasya _____ dāsaḥ pretasya mama pituḥ [kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnyāḥ pretāyāḥ mama mātuḥ] adya prathame'hani prathama dinam ārabhya daśa-dina paryantaṁ dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti artham vāsodaka tilodaka pradāna artham tīra kuṇḍe dvāra kuṇḍe pāṣāṇa sthāpana abhāve adya sakala kāryaṁ sadya kariṣye ॥

Invocation

- ❖ Kartā faces the south and kneeling down on darbha grass places three stones in the pit and invokes the spirit of the deceased.

FATHER

आयाहि प्रेत गम्भीरैः पूर्व्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi preta gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṁaiḥ ।

prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ॥

"Come, O departed one, with the ancient and kind forefathers. Grant us offspring and wealth, as well as long life."

कश्यप गोत्रस्य _____ मम पितुः अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य अद्य दश दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ वासोदक तिलोदक प्रदान अर्थ एक कुण्डे आसु शिलासु सान्निध्य कुरु ॥

kaśyapa gotrasya _____ mama pituḥ adya prathame'hani prathama dinam ārabhya adya daśa dina paryantaṁ dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti artham vāsodaka tilodaka pradāna artham eka kuṇḍe āsu śilāsu sānnidhya kuru ॥

MOTHER

आयाहि प्रेते गम्भीरैः पूर्व्यैः सौम्य पादोतमैः । प्रजां अस्मभ्यं ददातु रयिं च दीर्घायुर् एव च ॥

āyāhi prete gambhīraiḥ pūrvyaiḥ saumya pādotaṁaiḥ ।

prajāṁ asmabhyaṁ dadātu rayiṁ ca dīrghāyur eva ca ॥

कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्निं प्रेता मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि प्रथम दिनम् आरभ्य अद्य दश दिन पर्यन्तं दहन जनित क्षुत् तृष्णा शान्ति अर्थ वासोदक तिलोदक प्रदान अर्थ एक कुण्डे आसु शिलासु सान्निध्य कुरु ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnīm pretā mama mātuḥ adya prathame'hani
prathama dinam ārabhya adya daśa dina paryantaṁ dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti
arthaṁ vāsodaka tilodaka pradāna arthaṁ eka kuṇḍe āsu śilāsu sānnidhya kuru

Saṅkalpaḥ — हरिः ॐ तत्सत् ..... मम उपात समस्त दुरित क्षय द्वारा श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थम्
अस्यां पुण्य तिथौ मम पितुः/मातुः प्रथम दिनम् आरभ्य अद्य दश दिन पर्यन्तं अद्य एक कुण्डे
वासोदक तिलोदक प्रदानानि करिष्ये ॥

hariḥ om tat sat ..... mama upāta samasta durita kṣaya dvārā śrī parameśvara
prītyartham asyām puṇya tithau mama pituḥ/mātuḥ prathama dinam ārabhya adya
daśa dina paryantaṁ adya eka kuṇḍe vāsodaka tilodaka pradānāni kariṣye ॥

- ❖ With ten blades of darbha take the strip of cloth and fold it three times
- ❖ Bend the knee and offer the water by squeezing the cloth 30 times.

FATHER — कश्यप गोत्रस्य _____ दासः प्रेतस्य मम पितुः प्रथमेऽहनि
आरभ्य/द्वितीय/त्रितीय/तुरीय/पञ्चम/षाष्टि/सप्तम/अष्टमे/नवमे/दशमे अह्नि - दहन जनित क्षुत्
तृष्णा शान्ति अर्थं मम पित्रे एतत् वासोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrasya _____ dāsaḥ pretasya mama pituḥ prathame'hani
ārabhya/dvītīya/tritīya/turīya/pañcama/ṣaṣṭi/sapatama/aṣṭhame/navame/daśame
ahni – dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṁ mama pitre etat vāsodakaṁ dadāmi ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रायाः _____ नाम्नीं प्रेता मम मातुः अद्य प्रथमेऽहनि
आरभ्य/द्वितीय/त्रितीय/तुरीय/पञ्चम/षाष्टि/सप्तम/अष्टमे/नवमे/दशमे अह्नि दहन जनित क्षुत्
तृष्णा शान्ति अर्थं एक कुण्डे मम मात्रे एतत् वासोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāyāḥ _____ nāmnīm pretā mama mātuḥ adya prathame'hani
ārabhya/dvītīya/tritīya/turīya/pañcama/ṣaṣṭi/sapatama/aṣṭhame/navame/daśame
ahni dahana janita kṣut tṛṣṇā śānti arthaṁ eka kuṇḍe mama māt্রে etat vāsodakaṁ
dadāmi ॥

Tilodaka dānam

FATHER — कश्यप गोत्राय _____ प्रेताय मम पित्रे एतत् तिलोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāya _____ pretāya mama pitre etat tilodakaṁ dadāmi ॥

MOTHER — कश्यप गोत्रायै _____ प्रेतायै मम मात्रे एतत् तिलोदकं ददामि ॥

kaśyapa gotrāyai _____ pretāyai mama māt্রে etat tilodakaṁ dadāmi ॥

- ❖ Offer 10 tarpanas, stand and offer ghaṭodakam (water poured into a small clay pot.)

हे मम पितुः/मातुः मया दत्तानि एतानि वासोदकानि तिलोदकानि उपतिष्ठ । एतत्घटोदकं पिब ॥
he mama pituḥ/mātuḥ mayā dattāni etāni vāsodakāni tilodakāni upatiṣṭha ।
etat ghaṭodakaṁ piba ॥

- ❖ Asperse with the ghaṭodaka.

Vimśati Piṇḍa Dānam

- ❖ Prepare 20 piṇḍas the size of an egg from some rice-flour. (10 should be larger)
- ❖ Near the kuṇḍa spread 2 darbha pointing to the south.

Saṅkalpaḥ — अद्य कश्यप गोत्राय/ गोत्रायै _____ प्रेताय मम पित्रे/ प्रेतायै मम मात्रे - प्रथम दिन आरभ्य दशमे अह्ने पर्यन्तं प्रेत शरीर क्लृप्त्यर्थं एक तन्त्रेण विंशति पिण्डदानं करिष्ये ॥

adya kaśyapa gotrāya _____ pretāya mama pitre/ pretāyai mama mātṛe -
prathama dina ārabhya daśame ahne paryantaṁ preta śarīra kṛptyarthaṁ eka
tantreṇa vimśati piṇḍadānaṁ kariṣye ॥

- ❖ Near the kuṇḍa spread darbha pointing to the south. Pour out some tilodaka on each of the āsanas.

कश्यप गोत्राय _____ प्रेताय मम पित्रे/मात्रे एतत् तिलोदकं ददामि
kaśyapa gotrāya _____ pretāya mama pitre/mātṛe etat tilodakaṁ dadāmi

- ❖ Hold the piṇḍa in your right hand and then offer from the piṭṛ tirtha and then offer all 20.

अद्य मम पितुः/मम मातुः प्रथमेऽहनि आरभ्य दश दिन पर्यन्तं प्रेत शरीर क्लृप्ति अर्थं कश्यप गोत्राय
_____ प्रेताय मम पित्रे/मम मात्रे सद्यो प्रातः/सायं विंशति पिण्डानि ददामि ॥

adya mama pituḥ/mama mātūḥ prathame'hani ārabhya daśa dina paryantaṁ preta
śarīra kṛpti arthaṁ kaśyapa gotrāya _____ dāsaḥ pretāya mama pitre
prātaḥ/sāyaṁ etaṁ piṇḍāni dadāmi ॥

- ❖ Asperse tilodaka on all the piṇḍas

मार्जयतां प्रेतः मम पिता/प्रेता मम माता ॥

mārjayatāṁ pretaḥ mama pitā/pretā mamam mātā ॥

- ❖ Stand with añjali

हे मम पितुः/मातुः अद्य दश दिन पर्यन्तं मया दत्तानि वासोदकानि एतानि पिण्डानि च उपतिष्ठ ।

he mama pituḥ/mātūḥ adya daśa dina paryantaṁ mayā dattāni vāsodakāni etāni
piṇḍāni ca upatiṣṭha ॥

- ❖ wash the caruṣṭhāli and with a little of the water and til pour around the bali apradaḥṣina.

पिण्डं बलिं च तृप्यस्व piṇḍaṁ baliṁ ca tṛpyasva

- ❖ Turn the vessel upside down and asperse.

FUNERAL STOTRAS

1. Yama Stotram

तपसा धर्मम् आराध्य पुष्करे भास्करः पुरा । धर्माशं यं सुतं प्राप धर्म-राजं नमाम्यहम् ॥ १ ॥

tapasā dharmam ārādhya puṣkare bhāskaraḥ purā ।

dharmārṁśaṁ yaṁ sutam prāpa dharmarājāṁ namāmyaham ॥ 1 ॥

In the olden times, Sun God begot Yamuna and Dharma Raja as children, and the son who is the follower of Dharma, was named as King of Dharma.

समता सर्वं भूतेषु यस्य सर्वस्य साक्षिणः । अतो यन् नाम शमनं इति तं प्रणमाम्य्-अहम् ॥ २ ॥

samatā sarva bhūteṣu yasya sarvasya sākṣiṇaḥ ।

ato yan nāma śamanam iti taṁ praṇamāmy-aham ॥ 2 ॥

He treated every living being as equal and is the witness of everything, and thus he was equal to his name and I Salute him.

येनान्तश्च कृतो विश्वे सर्वेषां जीविनां परम् । कामानुरूप कालेन तं कृतान्तं नमाम्य्-अहम् ॥ ३ ॥

yenāntaśca kṛto viśve sarveṣāṁ jīvināṁ param ।

kāmanurūpa kālena taṁ kṛtāntaṁ namāmy-aham ॥ 3 ॥

He made all beings of the world die, at the proper time, and I Salute him who puts an end to all beings.

बिभर्ति दण्डं दण्ड्याय पापिनां शुद्धि-हेतवे । नमामि तं दण्ड-धरं यश् शास्ता सर्व कर्मणाम् ॥ ४ ॥

bibharti daṇḍam daṇḍyāya pāpināṁ śuddhi-hetave ।

namāmi taṁ daṇḍa-dharaṁ yaś śāstā sarva karmaṇām ॥ 4 ॥

He gave recondite punishment using his cane to the sinners to make them pure, I Salute him who holds the cane, who is the teacher of all duties.

विश्वे च कलयत्येव सर्वायुश्चापि सन्ततम् । अतीव दुर्-निवार्यञ्च तं कालं प्रणमाम्य्-अहम् ॥ ५ ॥

viśve ca kalayatyeva sarvāyuscāpi santatam ।

atīva dur-nivāryañ ca taṁ kālaṁ praṇamāmy-aham ॥ 5 ॥

Since he was swallowing the world and he always takes all away, at highly exceptional circumstances and I Salute that personification of Time.

तपस्वी वैष्णवो धर्मी यस् संयमी विजितेन्द्रियः । जीविनां कर्म फलदं तं यमं प्रणमाम्य्-अहम् ॥ ६ ॥

tapasvī vaiṣṇavo dharmī yas saṁyamī vijitendriyaḥ ।

jīvināṁ karma phala-daṁ taṁ yamaṁ praṇamāmy-aham ॥ 6 ॥

A penitant following the Vaishnava Dharma, one who has control of his senses, and the one who awards the results of Karma to beings is Yama and I Salute him.

स्वात्मारामश्चसर्वज्ञो मित्रंपुण्य-कृतां भवेत् । पापिनां क्लेशदो यस्य पुण्यं मित्रं नमाम्य्-अहम् ॥ ७ ॥

svātmārāmaśca sarvajñaḥ mitraṁ puṇya-kṛtāṁ bhavet ।

pāpināṁ kleśado yasya puṇyaṁ mitraṁ namāmy-aham ॥ 7 ॥

Rejoicing in his own self, one who knows all, one who is a friend of those who do good deeds, and one who troubles sinners is the son of Sun God and I Salute him.

2. Yama Gātha

यम संयमनि नाथश्च, श्यामलाय नमः प्रियः । दण्ड-भृन् महिषारूढो, दक्षिनस्यां दिशि स्थितः ॥ १ ॥
येन संहियते सर्वं, येन धर्मश्च रक्ष्यते । यस्माद् बिभेति लोकोऽयं, प्रेत-नाथ नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥ एहि
धर्म भृताम् श्रेष्ठ, धर्मा-धर्म विचारकः । धर्मेण धारयम् लोकान्, धर्म राजा नमोऽस्तुते ॥ ३ ॥ दण्ड
हस्त धरो-देवो, धर्म राजा महा-बलः । महा-काल महा-देव, धर्म मूर्ते नमोऽस्तुते ॥ ४ ॥ नमो धर्माय
महते, नमः पापान्तकाय च । ज्ञान विज्ञान रूपाय, धर्म मूर्ते नमोऽस्तुते ॥ ५ ॥ यमोऽपि महिषारूढो,
दण्ड-पाणिर् भयावहः । दक्षिणा-दिशि पतिर् देवो, मम पापं व्यपोहतु ॥ ६ ॥ यक्ष-रूपं इमं देवं,
विश्व-वर्णं महोदरम् । भुजान्त्राद्य-अन्त-सर्वाङ्गं, ऊर्ध्व-केशं भयङ्करम् ॥ ७ ॥ आ-ताम्र नयनं चैव, गदा
हालक हस्तकं । वामे स्तमे लाला-जिह्वं, आलीढ प्रेत वाहनम् ॥ ८ ॥ देवी सहित वामाङ्गं, वामनञ्च
च महा-बलम् । सत्त्विक हेतु भूतञ्च, सर्व मार-प्रमर्दकम् ॥ ९ ॥ चक्र-मध्ये स्थितं व्यक्तं, प्रवर मुखं
उत्तमम् । ओम्-काराक्षर निर्जातं, यम-राजं नमाम्यहम् ॥ १० ॥ तपसा धर्मम् आराध्य, पुष्करे भास्करः
पुरा । धर्मांशं यं सुतं प्राप, धर्म-राजं नमाम्यहम् ॥ ११ ॥ समता सर्व भूतेषु, यस्य सर्वस्य साक्षिणः ।
अतो यन् नाम शमनम्, इति तं प्रणमाम्य-हम् ॥ १२ ॥ येनान्तश्च कृतो विश्वे, सर्वेषां जीविनां परम् ।
कामानुरूप कालेन, तं कृतान्तं नमाम्य-अहम् ॥ १३ ॥ बिभर्ति दण्डं दण्ड्याय, पापिनां शुद्धि-हेतवे ।
नमामि तं दण्ड-धरञ्च, यश् शास्ता सर्व कर्मणाम् ॥ १४ ॥ विश्वे च कलयत्येव, सर्वायुश्चापि सन्ततम्
। अतीव दुर-निवार्यञ्च, तं कालं प्रणमाम्य-अहम् ॥ १५ ॥ तपस्वी वैष्णवो धर्मी, यस् संयमी
विजितेन्द्रियः । जीविनां कर्म फल-दं, तं यमं प्रणमाम्य-अहम् ॥ १६ ॥ स्वात्मारामश्च सर्वज्ञो, मित्रं
पुण्य-कृतां भवेत् । पापिनां क्लेशदो यस्य, पुण्यं मित्रं नमाम्यहम् ॥ १७ ॥ यज्-जन्म ब्रह्मणो वंशे,
ज्वलन्तं ब्रह्म-तेजसा । यो ध्यायति परं ब्रह्मा, ब्रह्म-वंशं नमाम्यहम् ॥ १८ ॥ यमाय धर्म-राजाय मृत्यवे
चान्तकाय च । वैवस्वताय कालाय सर्व-भूत-क्षयाय च ॥ १९ ॥ औदुम्बराय दध्नाय नीलाय परमेष्ठिने
। वृकोदराय चित्राय चित्र-गुप्ताय वै नमो नमः ॥ २० ॥

yama saṁyamani nāthaś, śyāmalāya namaḥ priyaḥ ।

daṇḍa-bhṛn mahiṣārūḍho, dakṣinasyāṁ diśi sthitaḥ ॥ 1 ॥

Salutations to Yama, the Lord of Discipline, who sits in the southern direction, mounted on a buffalo with a staff in hand, and who is dark like the clouds.

yena saṁhriyate sarvaṁ, yena dharmāśca rakṣyate ।

yasmād bibheti loko'yam, preta-nātha namo'stu te ॥ 2 ॥

By whom everything is held together and by whom Dharma is protected. He by whom this world is feared, salutations to you, O Lord of the Dead.

ehi dharma bhṛtām śreṣṭha, dharmā-dharma vicāraḥ ।

dharmeṇa dhārayam lokān, dharma rājā namo'stute ॥ 3 ॥

O Lord of Dharma, the supreme among those who uphold Dharma, the examiner of Dharma, uphold the people by Dharma, salutations to you.

daṇḍa hasta dharo-devo, dharma rājā mahā-balaḥ ।

mahā-kāla mahā-deva, dharma mūrte namo'stute ॥ 4 ॥

O God who holds the staff, the great and powerful King of Righteousness, the great Time, the great God, salutations to you, the embodiment of Dharma.

namo dharmāya mahate, namaḥ pāpāntakāya ca |
jñāna vijñāna rūpāya, dharma mūrte namo'stute || 5 ||

Salutations to the great Dharma, the destroyer of sins, in the form of knowledge and wisdom, salutations to you, the embodiment of Dharma.

yamo'pi mahiṣārūḍho, daṇḍa-pānir bhayāvahaḥ |
dakṣiṇā-diśi patir devo, mama pāpaṃ vyapohatu || 6 ||

Though mounted on a buffalo, the staff-bearing and terrifying Yama, the Lord of the southern direction, may he remove my sins.

yakṣa-rūpaṃ imaṃ devaṃ, viśva-varṇaṃ mahodaram |
bhujānrādy-anta-sarvāṅgaṃ, ūrdhva-keśaṃ bhayaṅkaram || 7 ||

This god in the form of a Yaksha, of various colors and a big belly, with arms and other limbs, and with frightful hair, salutations to him.

ā-tāmra nayanam caiva, gadā hālaka hastakam |
vāme stame lālā-jihvam, āliḍha preta vāhanam || 8 ||

With red eyes, carrying a mace, a plow, and a staff in his left, and a rope and a noose in his right, the lolling tongue of the terrifying one who carries the spirits, salutations to him.

devī sahita vāmāṅgaṃ, vāmanaṃ ca mahā-balam |
sattvika hetu bhūtañca, sarva māra-pramardakam || 9 ||

Along with the goddess on his left, and with the great power of the dwarf, the destroyer of all desires, salutations to him.

cakra-madhye sthitaṃ vyaktaṃ, pravara mukhaṃ uttamam |
om-kārākṣara nirjātaṃ, yama-rājaṃ namāmyaham || 10 ||

10. In the middle of the circle [of Time], with a distinguished face, born from the syllable Om, I bow to Yama the King.

tapasā dharmam ārādhya, puṣkare bhāskaraḥ purā |
dharmāmśaṃ yaṃ sutaṃ prāpa, dharma-rājaṃ namāmyaham || 11 ||

The worshipper of Dharma through meditation, the one who shines in the Pushkara, the son who obtained a portion of Dharma, salutations to the King of Dharma.

samatā sarva bhūteṣu, yasya sarvasya sākṣiṇaḥ |
ato yan nāma śamanam, iti taṃ praṇamāmy-aham || 12 ||

Salutations to Him who is equally disposed towards all beings, who is the witness of everything, and who is known as Shama (the pacifier).

yenāntaśca kṛto viśve, sarveṣāṃ jīvināṃ param |
kāmanurūpa kālena, taṃ kṛtāntaṃ namāmy-aham || 13 ||

Salutations to Him by whom the whole universe has been created and who is the supreme lord of all living beings. I bow down to Him who is the destroyer of desires and who is known as Kritanta (the end).

bibharti daṇḍam daṇḍyāya, pāpināṃ śuddhi-hetave |
namāmi taṃ daṇḍa-dharañca, yaś śāstā sarva karmaṇām || 14 ||

Salutations to Him who holds the staff for the rectification of sinners. I bow down to Him who is the ruler of all actions and who is known as Dandadhara (the bearer of the staff).

viśve ca kalayatyeva, sarvāyusāpi santatam |
atīva dur-nivāryaṃ ca, taṃ kālam praṇamāmy-aham || 15 ||

Salutations to Him who creates and destroys everything in this world and who is difficult to overcome. I bow down to Him who is known as Kala (time).

tapasvī vaiṣṇavo dharmī, yas saṁyamī vijitendriyaḥ ।
jīvinām karma phala-daṁ, taṁ yamaṁ praṇamāmy-aham ॥ 16 ॥

Salutations to Him who is a saintly person, who is devoted to Vishnu, who has control over his senses, and who destroys the fruits of the actions of all living beings. I bow down to Him who is known as Yama (the god of death).

svātmārāmaśca sarvajño, mitraṁ puṇya-kṛtām bhavet ।
pāpinām kleśado yasya, puṇyaṁ mitraṁ namāmy-aham ॥ 17 ॥

Salutations to Him who is self-satisfied, who knows everything, and who is the friend of those who perform virtuous deeds. I bow down to Him who destroys the pain of sinners and who is known as Punyamitra (the friend of the virtuous).

yaj-janma brahmaṇo vaṁśe, jvalantaṁ brahma-tejasā ।
yo dhyāyati paraṁ brahma, brahma-vaṁśaṁ namāmy-aham ॥ 18 ॥

Salutations to Him who is born in the family of Brahma, who shines with the brilliance of Brahman, and who meditates upon the Supreme Brahman. I bow down to Him who is known as Brahmavamsa (the descendant of Brahma).

yamāya dharma-rājāya mṛtyave cāntakāya ca ।
vaivasvatāya kālāya sarva-bhūta-kṣayāya ca ॥ 19 ॥
audumbarāya dadhnāya nīlāya parameṣṭhine ।
vṛkodarāya citrāya citra-guptāya vai namo namaḥ ॥ 20 ॥

Salutations to Him who is the ruler of Dharma, the god of death, and the destroyer of all living beings. I bow down to Him who is known as Vaivasvata (the son of Vivasvan).

Salutations to Him who is Udumbara (a fig tree), Dhadhna (fire), Nilakantha (blue-throated), Parameshthi (the highest lord), Vrikodara (one with a large belly), Citra (wonderful), and Citragupta (the hidden recorder). I bow down to Him again and again.

12. Puṇḍarīkākṣa Stotram

नमस्ते पुण्डरीकाक्ष नमस्ते विश्व-भावन । नमस्तेऽस्तु हृषीकेश महा-पुरुष पूर्वज ॥ १ ॥ देवानां दानवानां
च सामान्यं अधि दैवतम् । सर्वदा चरण द्वन्द्वं ब्रजामि शरणं तव ॥ २ ॥ एकस्त्वम्-असि लोकस्य स्रष्टा
संहारकस्तथा । अध्यक्षश् चानुमन्ता च गुणमाया समावृतः ॥ ३ ॥ संसार सागरं घोरं अनन्तं क्लेश-
भाजनम् । त्वम् एव शरणं प्राप्य निस्सरन्ति मनीषिणः ॥ ४ ॥ न ते रूपं नचाकारो नायुधानि न चास्पदम्
। तथापि पुरुषाकारो भक्तानां त्वं प्रकाशसे ॥ ५ ॥ नैव किञ्चित् परोक्षन्ते प्रत्यक्षोऽसि न कस्यचित् ।
नैव किञ्चिद् असाध्यं ते न च सोध्यसि कस्यचित् ॥ ६ ॥ कार्याणां कारणं पूर्व वचसां वाक्यम् उत्तमम् ।
योगिनां परमासिद्धिः परमं ते परं विदुः ॥ ७ ॥ अहं भीतोस्मि देवेश संसारेऽस्मिन् भय-प्रदे । त्राहि मां
पुण्डरीकाक्ष न जाने परं पदम् ॥ ८ ॥ कालेष्वपि च सर्वेषु दिक्षु सर्वासु चाच्युत । शरीरे दुर्गतौ वापि
वर्धते मे महद् भयम् ॥ ९ ॥ त्वत्पाद कमला दन्यन्न मे जन्मान्तरेष्वपि । विज्ञानं यद् इदं प्राप्तं यद् इदं
स्थानम् अर्जितम् ॥ १० ॥ जन्मान्तरेपि मे देव मा भूदस्य परिक्षयः । दुर्गतावपि जातस्य त्वद् गती मे मनोरथः
॥ ११ ॥ यदि नाशं न विदेत तावतास्मि कृती सदा । कामये विष्णु-पादौ तु सर्व जन्मसु केवलम् ॥ १२
॥ चिन्तयेद् देव देवेशं कालानल समप्रभम् । विस्तृतास्यं महा-शीर्ष रक्तास्यं रक्त चन्दनम् ॥ १३ ॥

namaste puṇḍarīkākṣa namaste viśva-bhāvana |
namaste'stu hr̥ṣīkeśa mahā-puruṣa pūrvaja || 1 ||

Salutations to the lotus-eyed one, salutations to the one who sustains the world. Salutations to you, Hrishikesh, the the primeval Being.

devānām dānavānām ca sāmānyam adhi daivatam |
sarvadā caraṇa dvandvam vrajāmi śaraṇam tava || 2 ||

You are the ultimate divinity, superior to both gods and demons. I am always seeking refuge in your feet, I surrender to you.

ekas tvam-asi lokasya sraṣṭā samhārakas tathā |
adhyakṣaś cānumantā ca guṇamāyā samāvṛtaḥ || 3 ||

You are the sole creator and destroyer of this universe, as well as its supervisor and controller, the universe is enveloped in the veil of illusion.

samsāra sāgaram ghoram anantaṁ kleśa-bhājanam |
tvam eva śaraṇam prāpya nissaranti manīṣiṇaḥ || 4 ||

This world is a terrible and infinite ocean of suffering. Those who are wise take refuge in you and are liberated.

na te rūpaṁ nacākāro nāyudhāni na cāspadam |
tathāpi puruṣākāro bhaktānām tvam prakāśase || 5 ||

You have no form, no shape, no weapon, and no abode, yet you manifest in the form of a person for the sake of your devotees.

naiva kiñcit parokṣante pratyakṣo'si na kasyacit |
naiva kiñcid asādhyam te na ca sodhyasi kasyacit || 6 ||

You are not known indirectly, but directly present within everyone. There is nothing impossible for you, nor is there anyone who can comprehend you.

kāryāṇām kāraṇam pūrva vacasām vākyaṁ uttamam |
yoginām paramāsiddhiḥ paramam te param viduḥ || 7 ||

You are the causes of all causes, is the one that precedes all actions. The highest state achieved by yogis is known as the ultimate and supreme knowledge.

aham bhītosmi deveśa samsāre'smin bhaya-prade |
trāhi mām puṇḍarīkākṣa na jāne param padam || 8 ||

O lord of the lotus eyes, I am afraid of this samsara and its awful nature. Please save me, for I do not know of any other way.

kāleṣvapi ca sarveṣu dikṣu sarvāsu cācyuta |
śarīre durgatau vāpi vardhate me mahad bhayam || 9 ||

Even in times of death and in all directions, you are present, O Achyuta. Fear is growing within me, even as my body fails.

tvat pāda kamalād anyan na me janmāntareṣvapi |
vijñānam yad idam prāptam yad idam sthānam arjitam || 10 ||

Your lotus feet are my only shelter, even through countless lifetimes. The knowledge I have gained, as well as the places I have attained, are due to your grace.

janmāntarepi me deva mā bhūdasya parikṣayaḥ |
durgatāvapi jātasya tvad gatī me manorathaḥ || 11 ||

O Lord, may I not never forget you birth after birth. Even though I was born in a difficult situation, my only desire is to reach you.

yadi nāśam na videta tāvatāsmi kṛtī sadā |
kāmaye viṣṇu-pādaḥ tu sarva janmasu kevalam || 12 ||

Even if my body is destroyed, let my devotion remain steadfast. My only desire is to always seek the feet of Lord Vishnu in all my births.

cintayed deva deveśam kālānala samaprabham |
viṣṭṛtāsyam mahā-śīrṣam raktāsyam rakta candanam || 13 ||

Meditate upon the Lord of Lords, who is as radiant as the raging fire of time. He is vast, and his great head and is adorned with red sandalwood paste."

13. Jñānāmṛta Stotram

यस्य विश्वम् अनाद्यन्तं अजम् आत्मनि संस्थितम् ।
सर्वज्ञं अचलं विष्णुं सदा ध्यायेत् स मुच्यते ॥ १ ॥
yasya viśvam anādyantaṁ ajam ātmani saṁsthitam |
sarvajñaṁ acalaṁ viṣṇuṁ sadā dhyāyet sa mucyate || 1 ||

1. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; who is without beginning or end, who has the cosmos as His body, The Self Sufficient, unborn & omniscient lord.

देवं गर्भोचितं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ।
अशरीरं विधातारं सर्वं ज्ञान मनोरितम् ।
अचलं सर्वगं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ २ ॥
devaṁ garbhocitaṁ viṣṇuṁ sadā dhyāyan vimucyate |
aśarīraṁ vidhātāraṁ sarva jñāna manoritam |
acalaṁ sarvagaṁ viṣṇuṁ sadā dhyāyan vimucyate || 2 ||

2. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; of whom all the Devas are various emanations. One who meditates upon the Supreme Lord without form, the Creator, Omniscient, the Immovable and All-pervading becomes liberated.

निर्विकल्पं निराभासं निष्प्रपञ्चं निरामयम् ।
वासुदेवं गुरुं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ ३ ॥
nirvikalpaṁ nirābhāsaṁ niṣprapañcaṁ nirāmayam |
vāsudevaṁ guruṁ viṣṇuṁ sadā dhyāyan vimucyate || 3 ||

3. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; who is free from doubts and contradictions, having limitless manifestations, transcending the creation, free from afflictions and imperfections; Vasudeva the Preceptor of the Universe.

सर्वात्मकञ्च वै यावद् आत्म चैतन्य रूपकम् ।
शुभम् एकाक्षरं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ ४ ॥

sarvātmakañca vai yāvad ātma caitanya rūpakam ।
śubham ekākṣaram viṣṇum sadā dhyāyan vimucyate ॥ 4 ॥

4. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; on Vishnu, the Most Auspicious, the One Imperishable Supreme Being, having countless manifestations.

वाक्यातीतं त्रिकालज्ञं विश्वेशं लोक-साक्षिणम् ।
सर्वस्माद् उत्तमं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ ५ ॥
vākṙātītam trikārajñam viśveśam loka-sākṣiṇam ।
sarvasmād uttamaṁ viṣṇum sadā dhyāyan vimucyate ॥ 5 ॥

5. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; who transcends all mundane description, the All-knowing One, the Lord of the Universe, the Supreme witness of all actions, the Most Excellent.

ब्रह्मादि देव गन्धर्वैर् मुनिभिः सिद्धचारणैः ।
योगिभिः सेवितं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ ६ ॥
brahmādi deva gandharvair munibhiḥ siddhacāraṇaiḥ ।
yogibhiḥ sevitaṁ viṣṇum sadā dhyāyan vimucyate ॥ 6 ॥

6. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; who is served by the heavenly host led by Brahma and the other Devas, as well as by the sages and yogis.

संसार बन्धनान् मुक्तिम् इच्छंल्लोको च ह्येषतः ।
स्तुतैवं वरदं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ ७ ॥
saṁsāra bandhanān muktim icchamlloko ca hyeṣataḥ ।
stutvaivaṁ varadaṁ viṣṇum sadā dhyāyan vimucyate ॥ 7 ॥

7. One attains liberation through constant contemplation upon the All-pervading Lord; All those who desire to be liberated from the bondage of worldly existence and rebirth, become free by chanting this hymn to the Supreme Lord, the Saviour.

संसार बन्धनात् कोऽपि मुक्तिम् इच्छन् समाहितः ।
अनन्तम् अव्ययं देवं विष्णुं विश्व-प्रतिष्ठितम् ।
विश्वेश्वरम् अजं विष्णुं सदा ध्यायन् विमुच्यते ॥ ८ ॥
saṁsāra bandhanāt ko'pi muktim icchan samāhitaḥ ।
anantam avyayaṁ devaṁ viṣṇum viśva-pratiṣṭitam ।
viśveśvaram ajaṁ viṣṇum sadā dhyāyan vimucyate ॥ 8 ॥

8. Whoever desires liberation from the travails of transmigration should with concentration meditate upon the All-pervading Lord. One who contemplates upon the Endless Imperishable Lord Vishnu, established in the Universe, the Unborn Lord of all the Worlds, attains liberation.

5. Mrtyavaṣṭaka

दामोदरं प्रपन्नोऽस्मि किन्नो मृत्युः करिष्यति ।
शङ्ख चक्र धरं देवं व्यक्त-रूपिणम् अव्ययम् ।
अधोक्षजं प्रपन्नोऽस्मि किन्नो मृत्युः करिष्यति ॥ १ ॥
dāmodaraṁ prapanno'smi kinno mṛtyuḥ kariṣyati ।

śaṅkha cakra dharaṁ devaṁ vyakta-rūpiṇam avyayam ।
adhokṣajam prapanno'smi kinno mṛtyuḥ kariṣyati ॥ 1 ॥

I have surrendered myself unto the Lord who contains the entire universe within Himself; what can Death do unto me. I have taken refuge in the Wielder of the Conch and Discus, the manifest immutable Lord, the One who is never diminished; what can Death do unto me.

वराहं वामनं विष्णुं नारसिंहं जनार्दनम् ।
माधवं च प्रपन्नोऽस्मि किन्नो मृत्युः करिष्यति ॥ २ ॥
varāhaṁ vāmanaṁ viṣṇuṁ nārasimhaṁ janārdānam ।
mādhavaṁ ca prapanno'smi kinno mṛtyuḥ kariṣyati ॥ 2 ॥

I have taken refuge in the All-pervading Lord who incarnates as Varaha, Vamana and Narasimha, He is Destroyer of wickedness, the consort of Lakshmi; what can Death do unto me.

पुरुषं पुष्करक्षेत्र-बीजं पुण्यं जगत्-पतिम् ।
लोक-नाथं प्रपन्नोऽस्मि किन्नो मृत्युः करिष्यति ॥ ३ ॥
puruṣaṁ puṣkarakṣetra-bījaṁ puṇyaṁ jagat-patim ।
loka-nāthaṁ prapanno'smi kinno mṛtyuḥ kariṣyati ॥ 3 ॥

I have taken refuge in the Supreme Being, who is the Creator of the Cosmos. The Holy Lord of the universe, the Master of all; what can Death do unto me.

सहस्र-शिरसं देवं व्यक्ताव्यक्तं सनातनम् ।
महा-योगं प्रपन्नोऽस्मि किन्नो मृत्युः करिष्यति ॥ ४ ॥
sahasra-śirasaṁ devaṁ vyaktāvyaktaṁ sanātanam ।
mahā-yogaṁ prapanno'smi kinno mṛtyuḥ kariṣyati ॥ 4 ॥

I have taken refuge in the unlimited Lord, who is both manifest and unmanifest, the Eternal One and the Great Yogi; what can Death do unto me.

भूतात्मानं महात्मानं यज्ञ-योनिं अयोनिजम् ।
विश्व-रूपं प्रपन्नोऽस्मि किन्नो मृत्युः करिष्यति ॥ ५ ॥
bhūtātmanaṁ mahātmanaṁ yajña-yoniṁ ayonijam ।
viśva-rūpaṁ prapanno'smi kinno mṛtyuḥ kariṣyati ॥ 5 ॥

I have taken refuge in the Lord who is the Inner Soul of all living beings, the Supreme Soul, the source of all sacrifices, the unborn Lord who has the universe as His body; what can Death do unto me.

Gāruḍa Purāṇa 1.233.

6. Mṛtyuñjaya Stotram

रुद्रं पशुपतिं स्थानुं नील कन्ठ उमापतिम् । नमामि शिरसा देवं किं नो मृत्यु करिष्यति ॥ १ ॥
काल-कन्ठं काल मूर्तिं कालजं काल-नाशनम् । नमामि शिरसा देवं किं नो मृत्यु करिष्यति ॥ २ ॥
नील-कन्ठं विरूपाक्षं निर्मलं विमल प्रभाम् । नमामि शिरसा देवं किं नो मृत्यु करिष्यति ॥ ३ ॥
वाम-देवं महा-देवं लोक-नाथं जगत् गुरुम् । नमामि शिरसा देवं किन्नो मृत्यु करिष्यति ॥ ४ ॥
देव-देवं जगन्-नाथं तेषां वृषभ ध्वजम् । नमामि शिरसा देवं किं नो मृत्यु करिष्यति ॥ ५ ॥
गङ्गा-धरं महा-देवं सर्वाभरण भूषितम् । नमामि शिरसा देवं किन्नो मृत्यु करिष्यति ॥ ६ ॥
अनाथं परमानन्दं कैवल्य-पद दायिनम् । नमामि शिरसा देवं किन्नो मृत्यु करिष्यति ॥ ७ ॥

स्वर्गाप्वर्ग-दातारं सृष्टि स्थित्यान्ध कारिणम् । नमामि शिरसा देवं किन्नो मृत्यु करिष्यति ॥ ८ ॥
 उत्पत्ति स्थिति संहार कर्तारं चेश्वरं गुरुम् । नमामि शिरसा देवं किन्नो मृत्यु करिष्यति ॥ ९ ॥
 मार्कण्डेय कृतं स्तोत्रं यः पठेत् शिव सन्निधौ । तस्य मृत्यु भयं नास्ति नाग्नि-चौर भयं क्वचित् ॥ १० ॥
 मृत्युञ्जय महादेव त्राहि मां शरणागतम् । जन्म मृत्यु जरा रोगैः पीडितं कर्म-बन्धनैः ॥ ११ ॥
 नमश्शिवाय साम्बाय हरये परमात्मने । प्रणत-क्लेश नाशय योगिनां पतये नमः ॥ १२ ॥

rudraṁ paśupatiṁ sthānuṁ nīla kanṭha umāpatim ।
 namāmi śirasā devaṁ kiṁ no mṛtyu kariṣyati ॥ 1 ॥

kāla-kanṭhaṁ kāla mūrtiṁ kālajñāṁ kāla-nāśanam ।
 namāmi śirasā devaṁ kiṁ no mṛtyu kariṣyati ॥ 2 ॥

nīla-kanṭhaṁ virūpākṣaṁ nirmalaṁ vimala prabhāṁ ।
 namāmi śirasā devaṁ kiṁ no mṛtyu kariṣyati ॥ 3 ॥

vāma-devaṁ mahā-devaṁ loka-nāthaṁ jagat gurum ।
 namāmi śirasā devaṁ kinno mṛtyu kariṣyati ॥ 4 ॥

deva-devaṁ jagan-nāthaṁ teṣāṁ vṛṣabha dhvajam ।
 namāmi śirasā devaṁ kiṁ no mṛtyu kariṣyati ॥ 5 ॥

gaṅgā-dharaṁ mahā-devaṁ sarvābharaṇa bhūṣitam ।
 namāmi śirasā devaṁ kinno mṛtyu kariṣyati ॥ 6 ॥

anāthaṁ paramānandaṁ kaivalya-pada dāyinaṁ ।
 namāmi śirasā devaṁ kinno mṛtyu kariṣyati ॥ 7 ॥

svargāpavarga-dātāraṁ sṛṣṭi sthityāndha kāriṇam ।
 namāmi śirasā devaṁ kinno mṛtyu kariṣyati ॥ 8 ॥

utpatti sthiti saṁhāra kartāraṁ ceśvaraṁ gurum
 namāmi śirasā devaṁ kinno mṛtyu kariṣyati ॥ 9 ॥

mārkaṇḍeya kṛtaṁ stotraṁ yaḥ paṭhet śiva sannidhau ।
 tasya mṛtyu bhayaṁ nāsti nāgni-caura bhayaṁ kvacit ॥ 10 ॥

mṛtyuñjaya mahādeva trāhi mām śaraṇāgatam ।
 janma mṛtyu jarā rogaiḥ pīḍitaṁ karma-bandhanaiḥ ॥ 11 ॥

namaś śivāya sāmbya haraye paramātmane ।
 praṇata-kleśa nāśaya yoginām pataye namaḥ ॥ 12 ॥

FUNERAL HOMILIES

Selected Readings from the Adhyatma Ramayana Rama's Discourse to Lakshmana (4:20-46)

भोगा मेघा वितानस्था विद्युल्लेखेवा चञ्चलाः । आयुरप्यग्नि सन्तप्त लोहस्थ जल बिन्दुवत् ॥ १ ॥
bhogā meghā vitānasthā vidyullekhevā cañcalāḥ ।
āyurapyagni santapta lohastha jala binduvat ॥ 1 ॥

Material pleasures are momentary like flashes of lightning appearing in the clouds. So also is life — like a drop of water sprinkled on a red-hot griddle.

यथा व्याल गलस्थोपि भोको दंशानपेक्सते । तथा कालाहीना ग्रस्तो लोको भोगान् अशाश्वतान् ॥
yathā vyāla galasthopyi bhoko daṁśānapeksate ।
tathā kālāhīnā grasto loko bhogān aśāśvatān ॥ 2 ॥

For humans in the grip of the serpent of time, to long for these extremely transitory material pleasures is like a frog crying for food while in the mouth of a snake.

करोति दुःखेन हि कर्म-तन्त्रं, शरीर भोगार्थम् अहर्-निशं नरः ।
देहस्तु भिन्नः पुरुषात् समीक्ष्यते, को वात्र भोगः पुरुसेण भुज्यते ॥ ३ ॥
karoti duḥkhena hi karma-tantram, śarīra bhogārtham ahar-niśam naraḥ ।
dehastu bhinnāḥ puruṣāt samīkṣyate, ko vātra bhogaḥ puruseṇa bhujyate ॥ 3 ॥

One struggles day and night in various occupations for securing objects of enjoyment for the body. But the truth is that the body is different than the true Self. What use therefore are these objects of enjoyment?

पितृ मातृ सुत भ्रातृ दार बन्ध्वादि सङ्गमः । प्रपायाम्-इव जन्तुनां नद्यां काष्ठौघवच्-चलः ॥ ४ ॥
pitṛ mātṛ suta bhrāṭṛ dāra bandhvādi saṅgamah ।
prapāyām-iva jantunām nadyām kāṣṭhaughavac-calah ॥ 4 ॥

For all beings the association with father, mother, offspring, siblings, spouse and other associates is fleeting, like travelers at a wayside inn or logs of water bumping in a river.

छायेव लक्ष्मीश्चपला प्रतीता, तारुण्यम् अम्बूर्मिवद् अध्रुवं च ।
स्वप्नोपमं स्त्री-सुखम् आयुर्-अल्पम्, तथापि जन्तोर्- अभिमान एसः ॥ ५ ॥
chāyeva laksmīścapalā pratītā, tāruṇyam ambūrmivad adhruvaṁ ca ।
svapnopamaṁ strī-sukham āyur-ल्पam, tathāpi jantor- abhimāna esaḥ ॥ 5 ॥

Fortune is unstable like a shadow. So is youth like a wave in the water. Sexual enjoyment is dream-like and unsubstantial. Life after all, is of very short duration. Yet strangely enough all beings hanker after these things.

संसृतिः स्वप्न सदृशी सदा रोगादि सङ्कुला । गन्धर्व-नगर प्रख्या मूडस्ताम् अनुवर्तते ॥ ६ ॥
saṁsṛtiḥ svapna sadṛśī sadā rogādi saṅkulā ।
gandharva-nagara prakhyā mūḍastām anuvartate ॥ 6 ॥

This transmigratory life is like a dream. It is full of suffering arising from diseases. It is evanescent like a castle in the air, yet fools still pursue it.

आयुष्यं क्षीयते यस्माद् आदित्यस्य गतागतैः । दृष्टवान् येसां जरां मृत्यु कथञ्चिन् नैव बुध्यते ॥ ७ ॥
 āyusyaṃ kṣīyate yasmād ādityasya gatāgataiḥ ।
 dr̥ṣṭavān yesāṃ jarāṃ mṛtyu kathañcin naiva budhyate ॥ 7 ॥

The rising and setting of the Sun mark the ebbing away of life. All around we see others succumbing to old age and death, yet no one realizes that this too is our fate.

स एव दिवसः सैव रात्रिरित्येव मूढधीः । भोगान् अनुपतत्येव काल-वेगं न पश्यति ॥ ८ ॥
 sa eva divasaḥ saiva rātrirityeva mūḍadhīḥ ।
 bhogān anupatatyeva kāla-vegaṃ na paśyati ॥ 8 ॥

Without realizing that every day and every night one enjoys, mark the termination of those that have gone before, the foolish and unreflective one hankers after enjoyments, not realizing the rapidity with which time moves on.

प्रति-क्षणं क्षरत्-येतद् आयुराम-घटाम्बुवत् । सपत्ना इव रोगौघाः शरीरं प्रहरन्त्यहो ॥ ९ ॥
 prati-kṣaṇaṃ kṣarat-yetad āyurāma-ghaṭāmbuvat ।
 sapatnā iva rogaughāḥ śarīraṃ praharantyaḥo ॥ 9 ॥

The days of our lives are like water kept in an unbaked pot. Ebbing away each moment, Like enemies, many diseases are ever ready to attack and destroy the body.

जरा व्याघ्रीव पुरतस्-तर्जयन्त्य्-अवतिष्ठते । मृत्युः सहैव यात्येष समयं सम्प्रतीक्षते ॥ १० ॥
 jarā vyāghrīva puratas-tarjayanty-avatiṣṭhate ।
 mṛtyuḥ sahaiva yātyeṣa samayaṃ sampratīkṣate ॥ 10 ॥

Old age like a tigress stands before us threatening to pounce, death too awaits an opportunity to assail us.

देहेहंभावम्-आपन्नो राजाहां लोक-विश्रुतः । इत्यस्मिन् मनुते जन्तुः कृमिविड्-भस्म संज्ञिते ॥ ११ ॥
 dehehaṃbhāvam-āpanno rājāhāṃ loka-viśrutaḥ ।
 ityasmin manute jantuḥ kṛmiviḍ-bhasma sañjñite ॥ 11 ॥

“I am the body”, one thinks — “I am a king, world renowned”, thus does one regard the body which is only a synonym for worms, dirt and ashes.

त्वग् अस्थि मांस विण्मूत्र रेतो रक्तादि संयुतः । विकारी परिणामी च देह आत्मा कथं वद ॥ १२ ॥
 tvag asthi māṃsa viṇmūtra reto raktādi saṃyutaḥ ।
 vikārī pariṇāmī ca deha ātmā kathaṃ vada ॥ 12 ॥

This body is but a combination of skin, bones, muscle, excreta, semen, blood etc. Constantly undergoing change, how can this body be said to be the Self.

देहोहम् इति यो बुद्धिर्-अविद्या सा प्रकीर्तिता । नाहं देहश्चिदात्मेति बुद्धिर् विद्येति भण्यते ।
 अविद्या संसृतेर्-हेतुर्-विद्या तस्या निवर्तिका ॥ १४ ॥
 deham ity yo buddhir-avidyā sā prakīrtitā ।
 nāhaṃ dehaścidātmeti buddhir vidyeti bhaṇyate ।
 avidyā saṃsṛter-hetur-vidyā tasyā nivartikā ॥ 14 ॥

The conviction that one is the body is what is called avidya or nescience. I am not the body but the light of consciousness is called vidya or wisdom. Nescience is the cause of transmigration, wisdom is the cessation of that.

तस्माद् यत्नः सदा कार्यो विद्याभ्यासे मुमुक्षुभिः । काम क्रोधादयस् तत्र शत्रवः शत्रु-सूदनः ॥ १५ ॥
 tasmād yatnaḥ sadā kāryo vidyābhyāse mumukṣubhiḥ ।
 kāma krodhādayas tatra śatravaḥ śatru-sūdanaḥ ॥ 15 ॥

Therefore everyone who aspires for liberation should strive to cultivate wisdom. In the cultivation of wisdom, O destroyer of enemies, the principle obstructing factors are selfish desire, anger, [delusion, pride, greed and envy.]

तस्माच्छान्तिं भजस्वाद्य शत्रुर्-एवं भवेन्न ते । देहेन्द्रिय मनः प्राण बुद्ध्यादिभ्यो विलक्षणः ॥ १९ ॥
 tasmāc-chāntim bhajasvādya śatrur-evam bhavenna te ।
 dehendriya manaḥ prāṇa buddhyādibhyo vilakṣaṇaḥ ॥ 19 ॥

Therefore practice the generation of a peaceful mind, thereby you will have no enemies. [The Self] is distinct from the senses, mind, life-force, intellect and other categories.

आत्मा शुद्धः स्वयं ज्योतिर्विकारी निराकृतिः । यावद्देहेन्द्रिय प्राणैर् भिन्नत्वं नात्मनो विदुः ॥ २० ॥
 ātmā śuddhaḥ svayaṁ jyotir avikārī nirākṛtiḥ ।
 yāvad dehendriya prāṇair bhinnatvaṁ nātmano viduḥ ॥ 20 ॥

The Self is pure and self-radiant, changeless and formless. As long as one does not realize the distinctiveness of the Self from the body, the senses and the life-force .....

तावत्संसार दुःखौघैः पीड्यन्ते मृत्यु-सम्युताः । तस्मात्त्वं सर्वदा भिन्नात्मानं हृदि भावय ॥ २१ ॥
 tāvat saṁsāra duḥkhaughaiḥ pīḍyante mṛtyu-samyutāḥ ।
 tasmāttvaṁ sarvadā bhinnātmānaṁ hṛdi bhāvaya ॥ 21 ॥

So long will one be subjected to transmigration and suffering in this ocean of travail along with [repeated] dying. Therefore one should cultivate constant mindfulness of the Self as being different to the body/mind complex, located within the heart.

बुद्ध्यादिभ्यो बहिः सर्वम् अनुवर्तस्व मा खिदः । भुञ्जन्प्रारब्धम् अखिलं सुखं वा दुःखमएव वा ॥ २२ ॥
 buddhyādibhyo bahiḥ sarvam anuvartasva mā khidaḥ ।
 bhujñjan prārabdham akhilaṁ sukhaṁ vā duḥkham eva vā ॥ 22 ॥

With this mindfulness of the Self, follow the ways of the world at the same time, do not be distressed. Pleasure and pain are all due to the workings of operative [prarabdha] Karma.

प्रवाह पतितं कार्यं कुर्वन्नपि न लिप्यते । बाह्ये सर्वत्र कर्तृत्वं आवहन्नपि राघव ॥ २३ ॥
 pravāha patitaṁ kāryaṁ kurvannapi na lipyate ।
 bāhye sarvatra kartṛtvaṁ āvahannapi rāghava ॥ 23 ॥

Though coursing along with the flow [of life], acting [with mindfulness] one is not tainted [by the results of actions]. Externally one appears as the agent but internally one is aware of the true nature of the Self.

अन्तः शुद्ध स्वभावस् त्वं लिप्यसे न च कर्मभिः । एतन्मयोदितं कृत्स्नं हृदि भावय सर्वदा ॥ २४ ॥
 antaḥ śuddha svabhāvas tvaṁ lipyase na ca karmabhiḥ ।
 etan mayoditam kṛtsnaṁ hṛdi bhāvaya sarvadā ॥ 24 ॥

Internally being pure [and at one with one's true nature], you will not be bound by [merit and demerit accruing from] actions. Constantly reflect in your heart on these teachings of mine.

Readings from the Gītā

श्री भगवान् उवाच

अशोच्यान् अन्वशोचस् त्वं प्रज्ञावादांश्च भाषसे ।

गतासून् अगतासूंश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥ ११ ॥

śrī bhagavān uvāca

aśocyān anvaśocas tvaṁ prajñāvādāṁśca bhāṣase ।

gatāsūn agatāsūṁśca nānuśocanti paṇḍitāḥ ॥ 11 ॥

The blessed Lord said [to Arjuna]; You are grieving for that which is not worthy of grief. The wise lament neither for the physical body, nor for the departed Self.

न त्वेवाहं जातु नासं न त्वं नेमे जनाधिपाः ।

न चैव न भविष्यामः सर्वे वयमतः परम् ॥ १२ ॥

na tvevāhaṁ jātu nāsaṁ na tvaṁ neme janādhipāḥ ।

na caiva na bhaviṣyāmaḥ sarve vayamataḥ param ॥ 12 ॥

Never was there a time when I did not exist, nor you, nor any of these people; nor in the future shall any of us cease to exist [in essence; in the form of consciousness we are all eternal.]

देहिनोऽस्मिन् यथा देहे कौमारं यौवनं जरा ।

तथा देहान्तर प्राप्तिर् धीरस् तत्र न मुह्यति ॥ १३ ॥

dehino'smin yathā dehe kaumāraṁ yauvanaṁ jarā ।

tathā dehāntara prāptir dhīras tatra na muhyati ॥ 13 ॥

As the embodied Self continually passes, in this physical body, through various stages of transformation; like childhood to youth, to maturity and old age, at death it passes on into another body. The wise person is not bewildered by such change.

मात्रा स्पर्शास् तु कौन्तेय शीतोष्ण सुख-दुःखदाः ।

आगमापायिनोऽनित्यास् तांस् तितिक्षस्व भारत ॥ १४ ॥

mātrā sparśās tu kaunteya śītoṣṇa sukha-duḥkhadāḥ ।

āgamāpāyino'nityās tāṁs titikṣasva bhārata ॥ 14 ॥

Contact with material nature invariably produces experiences of joy and sorrow — like the summer and winter seasons - they are impermanent and transitory, one must learn to tolerate them without becoming disturbed.

यं हि न व्यथयन्त्येते पुरुषं पुरुषर्षभ ।

सम दुःख सुखं धीरं सोऽमृतत्वाय कल्पते ॥ १५ ॥

yaṁ hi na vyathayantyete puruṣaṁ puruṣarṣabha ।

sama duḥkha sukhaṁ dhīraṁ so'mṛtatvāya kalpate ॥ 15 ॥

That person who remains steady and calm and is not mentally disturbed by either pleasure or pain, and remains balanced and harmonious, is fit for attaining liberation from the material world.

नासतो विद्यते भावो नाभावो विद्यते सतः ।

उभयोर् अपि दृष्टोऽन्तस् त्वनयोस् तत्त्व दर्शिभिः ॥ १६ ॥

nāsato vidyate bhāvo nābhāvo vidyate sataḥ ।
ubhayor api dṛṣṭo'ntas tvanayos tattva darśibhiḥ ॥ 16 ॥

The wise sages have understood the determined fact, that the material world and all in it, is not eternal - it is impermanent and subject to perpetual change. But the spirit is indeed eternal - it has always existed and will continue existing for all eternity.

अविनाशि तु तद् विद्धि येन सर्वम् इदं ततम् ।
विनाशम् अव्ययस्यास्य न कश्चित् कर्तुम् अर्हति ॥ १७ ॥
avināśi tu tad viddhi yena sarvam idaṁ tatam ।
vināśam avyayasyāsyā na kaścit kartum arhati ॥ 17 ॥

Know that consciousness to be imperishable, by which this entire body is pervaded. [Only the body dies – the conscious Self continues its journey through rebirth, And nothing is able to destroy it.

अन्तवन्त इमे देहा नित्यस्य-ओक्ताः शरीरिणः ।
अनाशिनोऽप्रमेयस्य तस्मात् युद्ध्यस्व भारत ॥ १८ ॥
antavanta ime dehā nityasy-oktāḥ śarīriṇaḥ ।
anāśīno'prameyasya tasmāt yuddhyasva bhārata ॥ 18 ॥

These bodies which we perceive, are [merely] the vehicles of the eternal, indestructible, immeasurable conscious Self [— which is a ray of the Divine]; and they are subjected to having a beginning and an end - therefore rise up and perform your duties — continue with your lives undisturbed.

य एनं वेत्ति हन्तारं यश्चैनं मन्यते हतम् ।
उभौ तौ न विजानीतो नायं हन्ति न हन्यते ॥ १९ ॥
ya enaṁ vetti hantāraṁ yaścainaṁ manyate hatam ।
ubhau tau na vijānīto nāyaṁ hanti na hanyate ॥ 19 ॥

One who thinks that the Self can cause death, or dies, does not understand the reality - the Self neither causes death nor dies — it is only the physical body which undergoes change and transformation [known as birth and death].

न जायते म्रियते वा कदाचिन्, नायं भूत्वा भविता वा न भूयः ।
अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो, न हन्यते हन्यमाने शरीरे ॥ २० ॥
na jāyate mriyate vā kadācin, nāyaṁ bhūtvā bhavitā vā na bhūyaḥ ।
ajo nityaḥ śāśvato'yaṁ purāṇo, na hanyate hanyamāne śarīre ॥ 20 ॥

The Self in actual fact pre-exists the body and is not born along with the body, nor does it die when the body dies. It is unborn, eternal, ever-existing, undying and primeval, it does not die when the body dies.

वासांसि जीर्णानि यथा विहाय नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि ।
तथा शरीराणि विहाय जीर्णान्य्-अन्यानि संयाति नवानि देही ॥ २२ ॥
vāsāṁsi jīrṇāni yathā vihāya navāni grhṇāti naro'parāṇi ।
tathā śarīrāṇi vihāya jīrṇāny-anyāni saṁyāti navāni dehī ॥ 22 ॥

As a person discards worn out clothes, and puts on others that are new, similarly the Self which is the occupant of the body, discarding worn-out bodies accepts others that are new.

नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहति पावकः ।
 न चैनं क्लेदयन्त्य्-आपो न शोषयति मारुतः ॥ २३ ॥
 nainam chindanti śastrāṇi nainam dahati pāvakaḥ ।
 na cainam kledayanty-āpo na śoṣayati mārutaḥ ॥ 23 ॥

The Self cannot be cut into pieces by weapons, nor can it be burnt by fire, nor moistened by water, nor dried by the wind.

अच्छेद्योऽयम् अदाह्योऽयं अक्लेद्योऽशोष्य एव च ।
 नित्यः सर्व-गतः स्थाणुर् अचलोऽयम् सनातनः ॥ २४ ॥
 acchedyo'yam adāhyo'yam akledyo'śoṣya eva ca ।
 nityaḥ sarva-gataḥ sthāṇur acalo'yam sanātanaḥ ॥ 24 ॥

This individual Self is unbreakable and insoluble, and cannot be consumed nor dried. It is everlasting, all pervading, unchangeable, immovable and eternally the same.

अव्यक्तोऽयम् अचिन्त्योऽयम् अविकार्योऽयम् उच्यते ।
 तस्माद् एवं विदित्वैनं नानुशोचितुम् अर्हसि ॥ २५ ॥
 avyakto'yam acintyo'yam avikāryo'yam ucyate ।
 tasmād evaṁ viditvainam nānuśocitum arhasi ॥ 25 ॥

Having realised that this Self is non-manifest, inconceivable and unchangeable, it does not become you to grieve over the physical body.

अव्यक्तादीनि भूतानि व्यक्त-मध्यानि भारत ।
 अव्यक्त निधनान्येव तत्र का परिवेदन ॥ २८ ॥
 avyaktādīni bhūtāni vyakta-madhyāni bhārata ।
 avyakta nidhanānyeva tatra kā parivedana ॥ 28 ॥

All beings in this universe, have an unknown beginning, a known middle and certainly an unknown end, therefore what cause is there for sorrow in relation to them and their flow of change and transformation

Institutes of Viṣṇu 20:22-53

Thus it is, that in Time which is eternal, there is nothing upon which to rest, and there is nothing created, in which there is the least stability, or permanence.

The sands on the river bank, and the rain which pours down from the sky may be measured and counted; but not the number of our forefathers that have passed away.

In each aeon, 14 Indras (kings of the gods) come and go, and so many emperors and divine princes have been taken by Time. What then, can one say of human beings.

Every creature is seized by Time and carried away, in accordance with the results of its actions done in this and in previous lives, why then, should one grieve upon its passing?

Having realised that there is nothing in this world that can give us security, and that all our friends and relatives are dying one after the other [— just as each and every one of us will], one must choose Dharma [the path of right living] — as one's only associate.

Merit and demerit are one's only companions on the path of Yama the god of death, therefore one should constantly exert oneself to accumulate greater merit and avoid demerit.

To-morrow's business should be done today, and the afternoon's business in the forenoon; for death will not wait, whether a person has his projects or not.

While the mind is fixed upon possessions, vocation or home, or while the thoughts are fixed on some beloved object, death suddenly carries one away; as a wolf snatches a lamb.

Time is no-one's friend, and no-one's enemy. When the effect of one's Karma; by which this present existence is caused, has expired, death comes to claim one.

One will not die before one's time has come, even though pierced by a thousand arrows. One will not live after one's time has run out, even though only touched by the point of a blade of grass.

Neither medication, nor magic formulas, nor burnt-offerings, nor prayers will save one who is in the throws of death. An impending tragedy [determined by one's own Karma] cannot be averted by a hundred precautions; what reason then for one to grieve?

Final Liberation (Garuḍa Purāṇa)

The blessed Lord said;

Listen, O Garuda, and I shall tell you all that you have enquired. By listening attentively, one can attain liberation from the cycle of transmigration.

There is One Absolute Reality, in the form of the Supreme Godhead, indivisible and Benevolent, Omniscient, the Supreme Cause, Lord of all, Pure, without a second, Self-luminous, without beginning or end, unchangeable, the Supreme, devoid of all negative attributes, having existence, consciousness and bliss as His qualities. All creatures are his emanations.

Being handicapped by beginning-less ignorance; like sparks of fire, they separate into different bodies, through the effect of karma which has no beginning.

They are controlled by virtues and vices in the form of happiness and sorrow. Their bodies have different social functions, life-spans and enjoyment caused by their various previous karmas.

The jivas evolve through births in insentient species, in the bodies of insects, birds, animals, men, women and deities but after obtaining Liberation do not again take birth in any material form.

Passing through four types of bodies conditioned by their actions (karma) and leaving one body after the other; innumerable times, the jiva finally takes birth as a human being. Acquiring Spiritual Wisdom through merit from righteous actions, one attains liberation.

In the eight million four hundred thousand (lower) births a jiva cannot acquire Wisdom and Discrimination, it is only in the human birth that this is possible.

After millions of births a jiva may obtain a human form, due to the aggregate of merit accumulated in all the previous lives.

After obtaining this rare human form which is the stepping stone to Liberation; surely there is no greater sinner than one who does not pursue the spiritual path.

Without a human body it is impossible to obtain the Supreme Goal. One should therefore, be very cautious to guard this extremely precious body and to perform virtuous actions.

The body is the means of practicing the Dharma, accumulating wealth and knowledge. Knowledge leads to meditation, meditation to unification with the Supreme; then is one quickly liberated.

Old age stalks us like a tigress. Youth ebbs away like water from a leaking pot. Sickness enfeebles us like an enemy. Hence one should apply oneself to Dharma alone.

As long as one is free from sorrow, and not beset by misfortune, as long as one is free from infirmity and illness, one should practice Dharma.

As long as the health is robust, one should exert oneself in the practice of the Dharma and discernment between the real and unreal. Only fools start digging a well when the house is on fire.

Time flies away while the foolish person is engrossed in mundane activities. Most people do not realise what is beneficial or harmful to them, they are unaware of their own real interest.

Even after seeing (all around) the pangs of birth, the distressed, the dead, the fallen and the aggrieved, people do not fear, having drunk the wine of infatuation (with materialism).

Wealth is fleeting like a dream, youth is fading like a flower, age is fickle like the lightning. Knowing this who can entertain fortitude.

A life-span of a hundred years is too little (for fulfilling all our desires). Half of that is spent in sleep or idleness. Whatever is left is wasted due to childhood, disease, old age and misfortune.

Alas! Is that person not dead; who is idle at a place of action, sleeps at a place of awakening and is complacent in a place of death?

When the jiva inhabits the physical body which is (unsubstantial) like foam on the sea, when the company of the beloved is but temporary, how can a person remain indifferent?

One who does not know the Ultimate Reality; thinks that to be useful which is useless, considers the impermanent to be the permanent and as meaningful that which is meaningless.

Being deluded by the illusion of materialism, one stumbles even while seeing, misunderstands even while hearing and misses the import even while reading.

Even when drowning in this ocean of Time, beset by sharks in the form of death, disease, and old age; one does not become mindful of reality.

One is not mindful that time is slipping away at every moment, one is not mindful of impermanence as a pot of unbaked clay lying in water appears to be substantial.

It may be possible to wrap the mind up, to tear the ether, or to knot the waves; but it is not possible to perpetuate one's existence (in this world).

(Forested) land turns into desert, even the lofty mount Meru will one day be eroded away, even the deep water of the ocean will dry up, what then can be said of this insignificant body?

“This child is mine, this spouse is mine, all this wealth, these relatives and friends all these belong to me”! Even while thinking thus; one is snatched by Time ; like a wolf seizing a goat.

“This I have achieved, this I will achieve, this project has almost been accomplished”; — even while thus aspiring , one is taken by the god-of-death.

One should do today what one plans for tomorrow, in the fore-noon what is planned for the afternoon — for Death will not wait for one to complete the projects one sets for oneself.

Skewered on the spit of craving, basted in the oil of passion, roasted in the fire of attraction and aversion, humans are eaten up by Death.

Death takes away even children, young people, the aged and even those in the womb — everything is overcome by Death, such is this world.

Every jiva is separated from its own body and goes to the realm of Death, what permanence then is there, in relationships of spouse, mother, father, offspring and other relatives?

This world is based upon suffering, there is no creature that is free from suffering. Whoever renounces this material world will have joy, there is no other way.

Just as the fish tempted by the bait does not see the barbed hook, so also do those who are engrossed in sense gratification not anticipate the torment of Death.

People are troubled in the morning by the calls of nature, by hunger and thirst at midday and by lust and sleep at night.

All people are obsessed with their bodies, their wealth, their spouses etc. Alas remaining thus infatuated & deluded by materialism they are born again and again.

Association with the virtuous and discernment between the beneficial and non-beneficial are the two clear eyes. Whoever lacks them is blind and will certainly stray from the path of Dharma.

People are completely obsessed with their own mundane affairs, with their professions or their various stages of life. Being Ignorant of true Dharma, filled with vainglory & living in vain they perish.

Therefore, people may be content with their own routines, but these will only further their own sense-gratification. The only way to Liberation is through the knowledge of the Truth, O Garuda.

Reality is not what it seems, and people suffer due unperceived causes. The meaning of the scriptures is obscure, and people discourse on unbeneficial topics.

Not realizing that the Truth is within one. A fool is beguiled by (self study of) the scriptures. While the goat stands in the shed the shepherd seeks for it in the well in vain.

Scriptures are many, life is short. Obstacles come in battalions. One should discriminate between that which is true and that which is false like a swan separating milk from water.

One cannot obtain Liberation by simply chanting Vedas nor by self-study of the Scriptures. Liberation comes from the dawning of pure wisdom alone, not otherwise. O Garuda.

It is by instruction from the Guru alone, that one can attain realization. All (book-learned) knowledge is vain. Among thousands of scriptural verses, the word of the Guru alone is productive [of true knowledge].

Two words — “mine” (*mama*) and “not mine” (*na mama*) signify bondage and release. By possessiveness is one bound (to the wheel of rebirth) and by non-possessiveness is one Liberated.

Right Action is that which does not bind one — through the renunciation of the fruits thereof. Right Knowledge is of the Ultimate Reality, it is that which gives liberation.

As long as engagement in mundane activities yields its petty enjoyment, as long as one pursues the fulfilment of desires, as long as one is enamoured of sense gratification, there is little interest in talk of the Ultimate Truth.

As long as one is obsessed with one's physical appearance, as long as one is attached to material possessions, as long as one strives to fulfill material goals, as long as one is engaged in formulating happiness projects. As long as the mind is unsteady, as long as one does not meditate upon the import of the Scripture, as long as one is devoid of the blessing of the Guru, there is little interest in talk of Ultimate Reality.

Therefore, one should obtain the True Knowledge of the Atman from a worthy preceptor. From following the teaching of a Guru, one may easily attain liberation from this awesome ocean of rebirth.

Now listen, and I shall teach you the final conclusion of Knowledge of the Ultimate Reality. By knowing this one can attain the final goal which is known as the Great Liberation — Brahma Nirvana.

Those who are free from egoism and delusion, who are unattached to material possessions, who are constantly mindful of their true spiritual identity as a Self (and not the body), who are free from material desires and their results of elation and dejection, such enlightened beings attain that imperishable Supreme State.

That person attains the Great Liberation who, in the expanse of the mind, bathes in the holy lake of the Wisdom in the water of Supreme Truth which removes the impurity of attraction and repulsion (to material objects).

Whosoever contemplates upon Me (Krishna) with full devotion, with matured aversion to rebirth, who has attained complete awareness of their true identity and whose mind is full of peace can obtain the Great Liberation.